سیاحتنامهٔ ارض فلسطین

پرنس ویقتور ناپولی امانوئیل

اثر محمد رأفت

میرلوا ارکان حرب

سياحتنامهٔ ارض فلسطين پرنس وپرنسس دوغال ايالتى اديتلريك

مقدمه

جناب ترتيب فرماى مهمان خانهٔ جهان پادشاه خاطر نواز وشهنشاه مكارم پرداز ولى نعمت بيمنتز پادشاهمز افندمز حضرتلرينى سپاه سپهر دوار طى مراحل ليل ونهار ايندكجه سرير شوكتمصير ملوكانه‌لرنده مكين وكافهٔ آمال ومقاصد شاهانه‌لرينى توفيقات صمدانيه‌سنه رهين بيورسون آمين بحرمة سيد المرسلين .

مبدأ فيض وسعادت عثمانيان اولان يوم جلوس ميامن مأنوس حضرت پادشاهيلرندنبرو اعمار ممالك وبلدان واحياى تبعه وزير دستان مقصديله مصروف ومبذول بيوره كلدكلرى عنايات وهممات عاليهٔ تاجدارانه‌لرى حقاكه سراپا افراد امت وماتى قرير العين افتخار وبو عصر حميد الاثار شهرياريلرينى مغبوط كافهٔ ادوار واعصار ايتمشدر .

ولى نعمت بيمنتز پادشاه محاسن اثار وشهنشاه مكارم دثار افندمز حضرتلرينك قاطبهٔ افكار حضرت خلافت پناهيلرى داخلا تأسيس عدل وداد وخارجا بالجمله دول متحابهٔ معظمه ايله تشييد بنيان وداد امر مهمنه مصروف واحاسن انظار خسروانه‌لرى حقيقة وجدا هميشه جانب صلح وصلاحه معطوف اولديغندن محبوب قلوب عالميان

اولمق مزيت جليله‌سنى احراز ومن قبل الرحمن موصـوف ومتخلق
اولدقلرى اخلاق فاضلهٔ عالمپسندانه‌لريله بين الاتراب كسب تفرد
وامتياز بيورمشلردر .
هر برى بر يگانهٔ دهر ه‌بحق بيوك سرمايهٔ فخر ومباهات اوله‌بيله‌جك
بر خيلى مزاياى عاليه وحكمدارانه‌يه اعظم مـدار مفخرت اولان
وجود مسعود خسروانه‌لريله تبركله‌رشك آورجهان وجهانبان اولمسى
لازمكلان عثمانليلره نه مطلعبدركه ولى النعمت بيمنتز شوكتلو پادشـاه
عالمپناه افندمز حضرتلرينك سايهٔ عمران وايهٔ تاجداريلرنده شـكوه
وشـان دولتك آن بآن ايلرو كتمكده بولنـديغنى كورمكله متلذذ
ومفتخردرر .
وجود پرسـود همايونلرى بزم ايچون نصل مدار فخر ومباهــات
اولمسونكه سايهٔ شاهانه‌لرنده هركون بر درلو ترقيات ماديه‌ومعنويه‌نك
زيب آور منصهٔ شهود اولمقده بولنديغى نظر مسرتله كوريليور .
يا نصل منتدار لطف واحسـانى اولميه‌لم‌كه بو عهد جديد همايونلرنده
ارباب فضل وكمال مظهر حسن التفات ومكافات اوليور . يا نصل دوام
عمر واقبـال وتوافر شـان واجلال جنـاب ظل اللهيلرى ادعيـهٔ
خيريه‌سنه حصر انفاس حيات ايتميه‌لم‌كه امت وملتك سعادت وسلامتى
اغورنده جوهر كرانبهاى حياتلرينى بذل وايثار بيورمقده‌درلر .
(الناس على دين ملوكهم) فحواسنجه رواجگاه بازار فضـل وعرفان
اولان بو عصر معارف حصر شـاهانه‌لرنده هركيس كندى وسـعى
يتديكى مرتبه بر خدمت مفتخره‌ده بولنمق امل وارزوسنه دوشديكى
كبى بو عبد كمينه‌لرى يعنى اركان حربيـه ميرلوالرندن (محمد رأفت)
بنده‌لرى كندى عجز وقصورمه باقميه‌رق ميدان انتشاره چيقاريله كلان

بونجه آثار مفیده‌یه بر لاحقهٔ عاجزانه اوله‌رق بو کره ارض فلسطینی
(ارض کنعان) سیاحت ایتمك اوزره بوحوالی‌یه تشریف بیورمش
اولان ایتالیا دولت معظمه‌سی ولی عهدی پرنس (ویقتور امانوئیل)
حضرتلریله برابر بولنوب ایفـای وظیفهٔ مهمانداریه با ارادهٔ سـنیه
مأموریتم حسبیله دأب قدیم سلطنت سنیه‌دن اولدیغی اوزره شمدی‌یه
قدر برای زیارت بو اراضئ مقدسـه‌یه کلمش اولان سـائر پرنسـلر
حقلرنده اجرا اولنان مراسم احترام مشـار الیه حقنـده دخی ایفا
ایدلدیکی صره‌ده مشاهده ایتدیکم آثار واحوالی بر رسـالهٔ مخصوصه
هیئتنه وضع ایتمکی مناسب کوردم .
وقوعبولان سیاحت ایسـه از غیر ارام اون التی مرحله‌دن عبارت
اولدیغندن هر بر مرحله‌یی بر باب اعتباریله رسـالهٔ مذکوره‌یی دخی
اون التی باب اوزرینه ترتیب ونهایتنه رسالهٔ مذکوره‌یه لطفاً وتنزلاً
رغبت بیوره‌جق ذوات محترمه‌نك اثنای مطالعه‌ده اسملری کچه‌جك
محلاتك تاریخجه شهرت بولانلریله انبیای کرام حضراتنك وفتوحات
عظیمه‌یه نائل اولمش اولان ذوات کراملك حقیقتلرینه وقوف تام
حاصل ایدلمك اوزره ایروجه تواریخ مختلفه مطالعه‌سنه حاجت قالمامق
اوزره خلاصهٔ تاریخلری کتب تواریخدن اخذ ایدیله‌رك حروف هجا
ایله لغت طرزنده اوله‌رق تحریر واسمنه معلومات تاریخیه وجغرافیـه
توسیم ایلدم .

برنجی باب

یافه اسکله‌سنده وقوعبولان استقبالی حاویدر

ایتالیـا دولت فخیمـه‌سی ولی عهـدی پرنس (ویقتور امانوئیل)

حضرتلری بیك اوچیوز ایکی سنه‌سی شباطنك برنجی بازار کونی ارض فلسطینی سیاحت ایچون واپور مخصوصلریله یافه اسکله‌سنه چیقدیلرکه واپورلری لنکرانداز اولدقده پرنس حضرتلرینك اثنای سیاحتلرنده معیتلرنده بولنمق اوزره طرف اشرف حضرت پادشاهیدن مأموراً یافه‌ده منتظر بولندیغم کبی قدس شریف متصرفی سعادتلو رؤف پاشا حضرتلریله ایتالیا جنرال قونسلوسی موسیو سولانه قدسدن صورت مخصوصه‌ده یافه‌یه کلمش اولدقلرندن قونسلوس مومی الیه ایله لاتین مناستری رئیس روحانیسی وبعض ایتالیا تبعه‌سی معتبرانی لاجل الاستقبال واپوره کیتمش اولدقلری کبی متصرف مشار الیه ایله عاجزلری دخی بیوك اونیفورمه‌مزی لابس اولدیغمز حالده طائفه‌سی منتظم وبر رنك البسه کیمش بر صنداله راکبا لاجل الاستقبال واپور کیتمش ایدك واپورده پرنس حضرتلرینك مدیر امورلری قولونل موسیو اوزیو عسکرلری سلام طور وضعیتنده اولدیغی حالده بزی قبول ایله طوغریجه صالونه کتوردی بر از اوتورلدقدن صکره قولونل مومی الیه پرنس حضرتلرینك بولندقلری صالونه کیدوب کلسنی متعاقب مشار الیه حضرتلری بالذات یانمزه کله‌رك قولونل مومی الیه واسطه‌سیله تقدیم اولندیغمز صره‌ده صورت مأموریتمی صورت زیرده محرر افاده ایله بیان ایلدم .

شویله‌که قدس وشام شریف حوالیسنده واقع اوله‌جق سیاحت فخیمانه‌لری اثناسنده خدمت اصیلانه‌لرنده بولنمق وکافهٔ اوامر فخیمانه‌لرینی حرفیاً اجرا ایتمك اوزره طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن شرفصادر اولان امر وفرمان همایون موجبنجه معیت فخیملرینه مأمور اولدم بو ساعتدن اعتباراً هردرلو اوامر علیهٔ

فخيمانه‌لرینی وسع عاجزانم یتدیکی قدر تنفیذ واجرا ایتمکه حاضر
بولندیغمی عرض ایلرم . دیدیکمك اوزرینه (فوق الغایه ممنون
ومتشکرم) جوابیله مقابله بیورمشلردر . بعده صالون مخصوصلرینه
چکلمش اولدقلری کبی بز دخی واپوری ترك ایدرك قره‌یه عودت
ایلدك . پرنس مشار الیه واپورده طعام بیوردقدن صکره یانه‌یه
چیقدیلر اسکله‌یه حین وصوللرنده عساکر شاهانه وژاندارمه افرادی
صفبستهٔ سلام اولدقلری وبزلر اسکله باشنده بولنه‌رق معیتلرنده
اولدیغمز حالده طوغریجه مدعو اولدقلری لاتین مناسترینه کیدرك
براز استراحت بیوردقدن صکره قدس شریفه متوجهاً وعربه‌لره
راکباً یافه‌دن حرکت ایدلمشدر .
مشار الیه حضرتلری اسکله‌دن مناستره قدر محشر مثالی یولك ایکی
طرفنه تجمع ایتمش اولان اهالینك ارالرندن اثنای مرورنده هر
بررلرینه ایرو ایرو سلام ویره‌رك خاطرلرینی تطییب ایتمکده ایدی

ایکنجی باب

یافه‌دن رمله‌یه صورت حرکت متضمندر

ولیعهد حضرتلری لاتین مناسترنده ایکی ساعت قدر استراحت بیوردقدن
صکره بعد الظهر الافرانقه ساعت ایکی یعنی الاتورقه ساعت سکز
راده‌لرنده حکومت سنیه طرفندن اولجه تهیئه ایتدیرلمش اولان عربه‌لره
راکبا وقدس شریفه متوجهاً رمله‌یه حرکت ایلمشلردر . محل
مذکوره وصوللرنده لاتین مناستری رئیس روحانیسی اجرای ایین
ایله استقبال ایلمشدر . مشار الیه حضرتلری رمله‌ده اقشامدن اول
جامع الابیض نامیله معروف والیوم خراب بر حالده اولان ابنیه‌یه

کیدرك حالا موجود اولان منارهیه چیقوب اطراف واکنافی سیر وتماشا ایلدکلری کبی دها بعض جوامع شریفه ایله سائر محللری دخی تماشا بیورهرق مسافر اولدقلری منا-تره عودتله طرف سلطنت سنیهدن صورت مکملهده ترتیب ایدلمش اولان صفرهده اقسام طعامی تناول بیورمشلردر طعامده حاضر بولنان ذوات محترمهنك هر بری موقعه مناسب بر نطق ایراد بیوردقلری کبی دائرهلری مدیری قولونل موسیو اوزیو دخی (بزی مسافرلکه قبول بیوردیغکزدن طولایی تشکر ایدرز) دیهسی اوزرینه آتیده صورتی محرر جواب ایله طرف عاجزیدن مقابلهایدلمشدر (ولیعهد حضرتلری ممالك سلطنت سنیهنك اجزای متممهسندن اولان مصر ایالتی سیاحتی زماننده عثمانلی مات نجیبهسی وطن خصوصیلرینی دخی سیاحت ایدهجکلرینی اوراق حوادثله اعلان ایدیلان سیاحت پروغرامنده کوردکلری انده اودرجهلرده مفتخر اولمشلردرکه اوحس مفخرت عثمانلیلرك قلوب وداد مشحوننده نقشکیر اولهرق الی الابد باقی قالهجق الکبارلاق واحترامنك صحیفهلرینی خطوط زرین ایله تزیین ایلیهجکدر .)
اشبوا افادهٔ عاجزانهم جملهحضار طرفندن کمال ممنونیتیله القشلانمشدر .
بعد الطعام براز مصاحبتدن صکره مشار الیه حضرتلری اوطهٔ مخصوصلرینه چکلمشلردر

اوچنجی باب

رملهدن قدس شریفه حرکتی متضمندر

فرداسی کونی علی الصباح عربهلره راکباً وقدس شریفه متوجهاً حرکت اولندی یافه ایله قدس شریفك بیننده نصف مسافهده واقع

باب الواد نام محلده‌کی لوقنطه‌ده بر از ارام واستراحت اولندقدنصکره حرکتله یوله دوام اولنه‌رق ظهر وقتی قدسدن بر بچق ساعت بعد ومسافه‌ده کائن قالونیه نام محله وصوللرنده اوراده قورلمش اولان چادرلرده طرف سلطنت سنیه‌دن صورت مکمله‌ده تهیئه واحضار ایدیلان سفره‌یه اوتوریلوب طعام بیورلمزدن بر از اول صالون چادرنده امرای عسکری‌یه ومأمورین حکومت سنیه اونیفورمه‌لرینی لابس اولدقلری حالده قبول اولندقلری کبی ملل سائره رؤسای روحانیه‌لریله دول متحابه قونسلوسلری قنچلار وترجمانلری کذلک البسهٔ رسمیه‌لریله تقدیم ایدلمشلردر . بعده مشار الیه حضرتلری تناول طعام بیوردقدنصکره معیتی ایله البسهٔ رسمیه‌لرینی لابس اولدقلری حالده عربه‌لره راکباً قیام وحرکت اولندیغی وقدس شریفه وصوللرندن اون دقیقه اولجه بر موقع مناسبده عسکری موزیقه‌سی ترغساز وعساکر نظامیه طابورلری صفبستهٔ سلام واعزاز اولدیغی وقدس شریفك ایتالیا جنرال قونسلوسی خانه‌سی اوکنده‌کی یولك محور طولانیسنه عموداً اخشابدن مکمل ترتیب ایدلمش اولان قپونك اوزرنده آلچیدن معمول برستانك وضع ایدلمش اولدیغی ومرور اولنان جاده‌نك ایکی طرفی رنکارنك بیراق وچیچکلر ایله مزین بولندیغی حالده بر جم غفیر اراسندن کمال احتفال ایله مرور ایلیه‌رك کوندز ساعت اون راده‌لرنده مملکت قپوسندن دخوللرینه قریب بر محلده تعظیماً یکرمی برپاره طوپ انداخت اولنمش وبونی متعاقب اجرای آیین ایله استقبالنه لاتین پطریقی افندی چیقه‌رق قدس شریف متصرفی سعادتلو رؤف پاشا حضرتلریله چاکرلری وسائر امرای عسکری‌یه ومأمورین ملکیه معیتلرنده بولندیغمز حالده طوغریجه (قیامه) کلیساسنه کیدلمش واوراسنی زیارت بیوردقدن

عسكره مسافر اوله‌جقلری لاتین مناسترینه تشریف بر له اوراده دول متحابه قونسلوسلری البسهٔ رسمیه‌لرینی لابس اولدقلری حالده ویزیته‌لری قبول ایدلمشدر .

پرنس حضرتلری لاتین مناسترنده مسافر اولدقلری مدتجه تناول بیوره کلدکلری اطعمهٔ نفیسه غایت مکمل اولدیغی کبی هر اقشام دخی اثنای طعامده بر باندو موزیقهٔ عسکری‌یه مارش عثمانیله مارش ایتالیانی وسائر مارشلری چالمقده‌ایدی.

شباطك اوچنجی کونی مشار الیه حضرتلری صباحلین ساعت بر راده‌لرنده نبی (داود) علیه السلام افندمز حضرتلرینك محل مبارکه‌لریله دها بعض محللری زیارت بیوردقدنصکره مسافر اولدقلری لاتین مناسترینه عودتله بیوك اونیفورمه ایله حکومت سنیه‌یه کیدوب رسماً ویزیته ویردکلری صره‌ده حکومت مذکوره قپوسی اوکنده موزیقهٔ شاهانه ترغساز اولدیغی کبی عساکر حضرت شهریاری دخی صفبستهٔ سلام واحترام اولوب متصرف پاشا حضرتلری دخی بیوك اونیفورمه‌سنی لابس اوله‌رق مشار الیهی حکومت قپوسی اوکنده استقبال ایدوب طوغریجه صالون کیدلدی واوراده بر از مصاحبت اولندقدن وشربتلر ایچلدکدنصکره مشار الیه پرنس حضرتلری قدس شریف ردیف دبویی بالتشریف موقع قوماندانی سعادتلو رستم پاشا نك اوطه‌سنده بر از مدت آرام واستراحت بیوردی بعده میر الای عزتلو خلوصی بکك تحت قوماندانسنده اولوب دبوی مذکور میداننده صفبستهٔ سلام اولان نظامیه اوتوز سکزنجی الاینك برنجی ولواچنجی طابورلرینی معاینه بیوردقلرینی متعاقب قشله میدانی مانوره‌چویرمکه غیرمساعد اولدیغی

خالده موی الیه خلوصی بك افندی مذکور طابورلره اصول جدیده‌یه تطبیقاً حال وموقعه مناسب غایت منتظم بر طاقم مانوره‌لر اجرا ایتدیردکدنصکره صورت مکمله‌ده برده رسم گچید اجرا ایدلمشدر.

ختام رسم گچیدده طابورلری اسکی وضعیتلرینه ارجاع ایچون مناسب بر ایکی مانوره دها اجرا ایدلمشدر.

اشبو مانوره‌لر میداندن عدم وسعتیله برابر حقیقة محیر عقول دینه‌بیله‌جك قدر مکمل ومنتظم یاپلمشدرکه اثنای حرکتده هر ایکی طابورك هیئت مجموعه‌سی یکوجود کبی کورنمکده ایدی حتی (پرنس) حضرتلری معیتنده بولنانلره باقکز شو عسکرلر استعمال ایتمکده بولندیغی سلاحه او درجه انسیت پیدا ایتمش وبرابر حرکت ایتمکه او قدر الشمشکه هپسی بر انده یکوجود کبی حرکت ایدییور اشته تعلیم بویله اولور سوزیله کرك امرا وضابطانك امر قوماندە وسائره‌جه اولان حسن درایت ولیاقتلرندن وکرك افراد عساکر شاهانه‌نك فن سلاحشوریده کوستردکلری ملکه ومهارتلریله البسه واسلحه‌لرنجه مشاهده اولنان اثر نظافت وانتظامدن فوق الغایه اظهار اثار شادی وممنونیت بیوردقلری کبی اثنای تعلیمده دائما افکاروآمال مقدسهٔ ملوکانه‌یه توفیق حرکتله کیجه کوندز مملکتك اعمار واصلاحنه بذل سعی بیشمار ایتمکله متلذذ اولان مشار الیه قدس شریف متصرفی سعادتلو رؤف پاشا حضرتلریله اوراده بولنانلره بیان محظوظیت ایتلری اوزرینه (پادشاه عالم وشهنشاه اسکندر حشم افندمز حضرتلرینك ارادهٔ اصابت عادهٔ شهریاریلرینی حرفیاً ایفا ایتمکدن بشقه بر وظیفه ایله مکلف اولمدیغمزدن بزم ایچون مقدس اولان

عسکرلکه لیل ونهار چالیشمقلقله برابر ایجاب ایدن مواقعـه هر ان وزمان امرا وضابطانمزك چیزمه‌لری ایاقلرنده وافراد شاهانه‌لرینك چانطه‌لری ارقه‌لرنده اولدیغی حالده ارادهٔ تاجـداریلرینه انتظـار ایتمکده یز) جوابیله طرف عاجزیدن مقابله ایدلمشدر .

بوندن بشقه ختام تعلیمده میر الای عزتلو خلوصـی بك افندی بر معتاد مشـار الیه حضرتلرینه طوغری کلوبده بر بشـقه امرلری اولوب اولمدیغنی استفسار یوللو عسکرجه اجرای رسم تعظیم ایتدیکی صره‌ده مشار الیه حضرتلری دخی بولندقلری محلدن بر قاچ خطوه ایلرویه چیقوب کمال سربستی ومهارتله قوماندہ ایتمکده بولنان میر موسی الیه التفات بیورملری اوزرینه (بو کونکی کونده قشـله‌یی تشریف ایتلرندنطولای عموم سـلاح ارقداشـلرم نامنه عرض ومباهات ومحمدت ایلرم) سوزیله مقابله‌ایتلشلردر .

اورادن تکرار میر موسی الیهك اوطه‌سـنه کیدیلوب اجرا اولنان تعلیك مکملیتیله عساکر شاهانه‌نك تربیه واطاعت وحسـن نظافت وطهارتلرینی تقدیراً مشـار الیه (پرنس) حضرتلری موقع قوماندانی سعادتلو رستم پاشا ایله میر موسی الیه وسائر امرا وضابطانه‌بشقه بشقه التفات بیورمشلردر .

اخیراً کیجه تناول طعام اولنور ایکن مذکور تعلیك مکملیت وحسن جریانندن سیاق ممنونیت وتشکرله بحث بیورلمش وهر ایکی طابورك افراد حضـرت شـهریارینك اجرا ایلدکلری مانوره‌لرده افراد مرقومه‌نك بك وجود کبی حرکت سریعه‌لرینی تقدیرا ایله‌درجهٔ نهایه‌ده اولان استعدادلرندن پك زیاده خشنودی اظهار ایتمش وطابور مذکور بیکباشیلرندن بلونه محاربه‌سنده ابراز شجاعت ایدوبده بلونه مدالیه‌سنی

حائز بولنان رفعتلو رضا بك ممنونيتنك بياننه چاكرلرينى تكليف ايلمش اولدقلرى كبى بالمناسبه تناول طعامدن صكره اوطهٔ چاكرانه مى لطفاً تشريف بيورمش اولان قدس شريف متصرفى سعادتلو رؤف پاشا حضرتلريله موقع قومانداني سعادتلو رستم پاشا وميرالاى عزتلو خلوصى وبيكباشى رفعتلو رضابكلرى پرنس حضرتلرى كوردكلرى انده اوطهٔ مذكور قپوسى ايچروسنه كيروب مومى اليه رضا بكى يانلرينه دعوتله براز مصاحبه‌دن صكره (پلونه محاربه‌سنده عثمانلى عسكرينك قزانمش اولديغى صيت وشهرت سيزك كبى جسور وغيور امرانك اقداميله حاصل اولمشدر سيزك كبى ناموسلى امرا ايله كورشديكمه تشكر ايدرم) ديمى اوزرينه (سلاح ارقداشلرم ايچنده الك عاجز واقتدارسز اولدينم حالده حق چاكرانه مده اولان لطف فخامت پناهيلرينه تشكر ايدرم) جوابيله مقابله ايلمشدر . اياق اوزرنده اولديغمز حالده مشار اليه پرنس حضرتلرى بر خيلى التفات بيوردقدن صكره اجراى تلطيفى حقنده مقام مشيريت جليله‌يه برقطعه تلغرافنامه كشيده اولنمسنى عاجزلرينه توصيه بيورمشلردر .

(ايشنه مهارت فنيه وشجاعت فطريه كبى ايكى بيوك مزيتى حائز اولان عثمانلى عسكرينك واصل اولديغى درجهٔ ترقى حقيقة شايان افتخار وممنونيت اولديغندن ترقيات حاصله‌يه سبب مستقل اولان شوكتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرينه عموم عثمانليلر نامنه عرض محمدت وشكران ايدر وجسم دولتك مابه الحياتى اولان جوهر شكرانبهاى وجود ملوكانه‌لرينك هميشه زينتساز تخت عثمانى اولمسنى بخلوص البال جناب واهب الامال حضرتلرندن تمنى ونياز ايلرم .)

دردنجی باب

قدسدن مار سابایه اولان حرکت وسفر بیانندەدر

شباطك دردنجی چهارشنبه کونی علی الصباح الا فرانقه ساعت سکزکه الاتورکه ساعت ایکی رادەلرنده مشارالیه پرنس حضرتلری معیت فخامتپناهیلریله یوله چیقارق قدس شریفك جهت جنوبیسنده کائن بیت اللحم قریەسنه واردلر . اثنای راهده طنطور نام محلکه (اوردر دومالته جمعیتی طرفندن تأسیس اولنمش بر خستەخانەدر) اورای تماشا بیوردقلری کبی دها بیت اللحم قریەسنه وارلمزدن اول لاتین علماسی طرفندن تأسیس اولنمش اولان (دون بللونی) نامندەکه ایتامخانەیه کیدوب رئیسیله ملاقات بیوردقدنصکره مذکور ایتامخانەنك هر بر محلنی طولاشمشلردر محل مذکوردن بیوك کلیسایه کیدلمك اوزره ایکن قدس شریف لاتین مناستری رئیس روحانیسی کستوری نام ذات مخصوصاً اورایه کلمش وبرابرنده البسۀ رسمیۀ روحانیەلرینی اکتساب ایتمش رهباین ایکی صره دیزلمش اولدقلری حالده کمال احتفال ایله استقبال ایلمشلردر مومی الیهك دلالتیله بازیلك کلیساسیله (مهد عیسی) و (مغارة الحلیب) وسائر بعض زیارت محللرینی کزدکدنصکره مذکور کلیسایه عودتله بر از استراحت بیورمشلردر . بعده الا فرانقه ساعت اونبرکه الاتورکه ساعت بش رادەلرنده طرف سلطنت سنیەدن تهیۀ ایدلمش اولان مکمل سفرەده تناول طعام بیوروب بعد الظهر بیت اللحمك جهت شرقیسنده کائن (مار سابا) نام مناستره کیدلمك اوزره یوله چیقلدی یول اوزرنده بیت ساجور کلیساسنی دخی زیارت بیوردقدن صکره یوله دوام

بیوردیلر الافرانقه ساعت درت بچوق که الاتورکه ساعت اون بچقده
محل مذکوره مواصلت اولندی اوراده منزوی بولنان روم
رهبانلرینك حال معیشت وسائرهلرینی استفسار برله مناسترك هر بر
طرفنی برر برر معاینه بیوردیلر بعده رئیس رهباینك اوطهسنه
تشریف بیورهرق قهوه وشربتلر ایچلدکدنصکره مناستر مذکورك
یارم ساعت بعد ومسافهسندهکه میدانده طرف سلطنت سنیهدن
قورلمش اولان (کامپان) چادرلره کیدیلهرك محل مذکورده اولجه
حاضرلنمش اولان هر درلو لوازماتك صورت مکملهده اولدیغنی
مشاهده بیوردقلری جهتله کمال درجهده محظوظ اولدقلری معاملهٔ
نوازشکارانهٔ فخیمانهلرندن اکلاشلمشدر الافرانقه ساعت التی بچقکه
الاتورکه ساعت یارم صولرنده طعامه اقبال بیوریلهرق بعد الطعام
صالون چادرنده بر از استراحت ومصاحبتدنصکره محل مخصوصلرینه
چکلدیلر .

بشنجی باب

مار سابادن عین السلطانه حرکت وسفر بیانندهدر

مار سابادن شباطك بشنجی پنجشنبه کونی علی الصباح الافرانقه ساعت
یدیده یعنی الاتورکه ساعت برده قالقلمش وتمام درت بچوق ساعت مسافه
قطع ایدلدکدنصکره الافرانقه ساعت اونبر بچوق که الاتورکه ساعت
بش بچقده زوردن (اردن) نهرینك منصبنده واقع بحر لوط
کنارندهکه جزیرهیه مواصلت اولنهرق اوراده صورت منتظمهده
ترتیب ایدلمش اولان اویله طعامنی تناول بیوردقدنصکره الافرانقه
ساعت یارم یعنی الاتورکه ساعت التی بچقده حضرت (عیسی)

افندمزك تعميد اولندقلری شریعه‌یه متوجهاً حركت اولندی بر بچق ساعت قدر یوله دوام اولندقدنصكره بعد الظهر الافرانقه ساعت ایكیده یعنی الانوركه ـ ءت سكزده محل مذكوره مواصلت اولندیغی صره‌ده قدس شریف سنجاغی الای بكی عزتلو عاصم بك افندی رفاقتیله مقدار كافی ژاندارمه افرادی وسكسان قدر عربان اتلوسی صفبستهٔ سلام اولدقلری حالده كمال تعظیم ایله رسم استقبال اجرا ایدلمشدر پرنس حضرتلری عربانك برر برر اوكلرندن كچرك حامل اولدقلری سلاحلریله مزراقلرینی كوزدن كچروب هر بررلرینی یكان یكان تلطیف بیوردقدنصكره عربان مذكور مشایخی دخی مشار الیه حضرتلرینه ایروجه تقدیم اولندقده كندولرینه التفات مخصوصه الئشدر . شریعه‌ده یارم ساعت قدر آرام ایدلدكدنصكره الافرانقه ساعت ایكی بچقده یعنی الانوركه ساعت سكز بچق راده‌لرنده حیوانلره راكباً او كیجه بیتوتت اولنه‌جق عین السلطان نام محله حركت ایدلدی اثنای راهده تصادف اولنان واسع بر میدانده طوریله‌رق عربان مذكور طرفندن غایت مكمل قدیم محاربه اصولی اوزره اوینامش اولدقلری آت اویونلرینی بر از سیر وتماشا بیوردقدنصكره یوله دواملە الافرانقه ساعت درت بچقده یعنی الانوركه ساعت اون بچقده عین السلطان نام موقعه مواصلتله صورت منتظمه‌ده قورلمش اولان چادرلره كیریله‌رك استراحت بیوردیلر . اقشام اولمزدن بر ساعت اول پرنس حضرتلری بر قاچ ژاندارمه ایله آوه چیقدیلر عودتلرنده اقشام طعامنی تناول بیوره‌رق بعد الطعام برازمصاحبتدن صكره فنارلر ومشعله‌لر ایله ایقاد اولنمش اولان چادرلرك آراسنده‌كی میدانه كیدیله‌رك اورایه كلمش اولان یرلی اهالی ایله اریحاده متوطن

زنجیلر عادات محلیه‌لرینی اوزره انواع لعبیات اجرا ایلدیلر وعسکره رفاقتزده بولنانلردن ایکی کشی دخی قلنج اویونی اوینامش اولدقلری واشبو لعبیات بر ساعت قدر امتداد ایلدکدن صکره مشار الیه حضرتلری چادر مخصوصلرینه چکلدکلری کبی خلق دخی محللرینه طاغلمشلردر .

التنجی باب

عین السلطاندن قدس شریفه عودت بیانندەدر

فرداسی کونی علی الصباح الافرانقه ساعت یدیده یعنی الاتورکه ساعت برده عین السلطاندن حرکتله بعد الظهر جبل طوره مواصلت اولندی محل مذکورده اویله طعامنی تناول بیوردقدن صکره براز استراحت ایدرك حضرت (عیسی) افندمز حضرتلرینك سمایه عروج بیوردقلری محل مبارکه‌یی زیارت ایلدکدن صکره قدس شریفه متوجها حرکت بیوردیلر شهر مذکوره اثنای مواصلتده عساکر حضرت پادشاهی طرفندن کمال احترامله سلاملنه‌رق باب سیدة (مریمدن) طوغریجه (حرم شریفه) تشریف بیوردیلر اوراده (مسجد اقصی‌یی) و (صخرة اللهی) وسائر زیارت محللرینی سیر وتماشا بیوردقدن صکره مسافر اولدقلری قزانووه‌یه تشریفله محل مخصوصلرینه چکلدیلر . موزیقهٔ حضرت شهریاری مارش عثمانی ومارش ایتالیانی ترغنساز اولدیغی حالده کمال حضور راحتله اقشام طعامنی تناول بیوردیلر موزیقهٔ مذکورك کمال درجه‌ده مهارت واتقان ایله چالمقده اولدقلری هوالردن غایتله ممنون ومسرور اولدقلرندن مشار الیه حضرتلری طرفندن دفعاتله القشلانمشدر . اخیرا پرنس حضرتلری بالذات نام نامیٔ

حضرت خلافتپناهی‌یه مخصوص اولان مارشك چالغینی اراده بیوروب موزیقه‌نك بودفعه دخی اجرا ایلدیکی صنعت ومهارت ممنونیتنی موجب اولمغله مشار الیه حضرتلری تقدیر وتحسین بیورمشلردر .

﴿ یدنجی باب ﴾

﴿ قدسدن بیتن قریه‌سنه حرکت و سفر بیانده‌در ﴾

فخامتلو پرنس حضرتلری التنجی بابده مفصلاً بیان اولندیغی وجهله جمعه کونی اقشامه‌قریب قدس شریفه بعد المواصله ایجاب ایدن زیارت محللرینی سیر وتماشا بیوردقدن صکره لطفاً وتنزلاً مسافرت‌قبول بیوردقلری قزانووه‌یه عودت واستراحتله فرداسی جمعه ایرتسی کونی درون شهرده دها بعض محللری کزه‌رك امرار وقت بیوردیلر . الا فرانقه شباطك یکرمنجی یعنی الا تورکه شباطك سکزنجی بازار کونی مشار الیه حضرتلری اویله طعامنی مسافر اولدقلری محلده تناول بیوردقدن صکره شام شریفه متوجهاً الا فرانقه ساعت برکه الاتورکه ساعت یدیده اوکیجه‌یی بیتن‌قریه‌سنده کچورمك اوزره‌قدسدن بالعز والعافیه حرکت بیوردیلر بواثناده عساکر حضرت تاجداری صفبستهٔ سلام واحترام وموزیقهٔ عسکری ترغساز اولدیغی ومعیت فخامتپناهیلرنده قدس شریف متصرفی سعادتلو رؤف پاشا حضرتلریله موقع قوماندانی سعادتلورستم پاشاودها سائر مأمورین ملکیه ومعتبران اهالیٔ بلده اولدقلری حالده شهردن یارم ساعت بعد ومسافه‌یه قدر رسم تشییعی اجرا ایلدکاری واشبو مسافه‌ده کائن جبل دروننده اویولمش بر طاقم اوطه‌لری کورمك ایچون حیوانلردن انیله‌رك اون اونبش ایاق نردبانله اشاغی‌یه انیلوب جبلدن آچلمش اوفق برقپودن

شمعه‌لر واسطه‌سیله ایچرویه کیریله‌رك جوانب اربعه‌سی صورت منتظمه‌ده اویلمش بر صالون کورلدیکه اشبو صالونك ایکی جهتنده قپولری صالونك قپوسی شکلنده ایکی عدد اوطه وار ایدی مذکور اوطه‌لره کیرلدکده صالون مثللو غایت منتظم اوله‌رق اویولمش اولدقلری کورلدی تکرار صالونه چیقلدقده مذکور اوطه‌لردن بشقه سکز اون اایاق نردبان واسطه‌سیله انیلور جبلدن اویولمش دیکر بر مغاره موجود ایدیســه‌ده مشار الیه حضرتلری محل مذکوره اینمدکلری جهتله درون مغاره‌نه یولده تقسیم ایدلمش اولدیغی اکلاشیله‌مدی اشبو محلدن یوقارویه چیقلدقده پرنس حضرتلرینی تشییع ایچون کلمش اولان ذوات محترمه ایله وداع ایدرك یوله دوام اولندی .

قدســدن ایکی ســاعت بعد ومســافه‌ده ویول اوزرنده واقع بیره قریه‌سنه مواصلت اولندیغی هنکامده اشبو قریه‌نك جسامتی نسبتنده اولان نفوس اهالی یولك ایکی طرفنه تحشر ایتمش اولدقلری کبی اوراده بولنان لاتین میسیونری قریهٔ مذکورده کائن مکتب چوجقلریله مشــار الیه حضرتلرینك استقبالنه کله‌رك جمله‌من حیوان اوزرنده اولدیغمز حالده ایتالیانجه بر نطــق ایراد ایلدیکی کبی مکتب مزبور طالباتندن صــغیره بر قزجغز دخی دعاوثنا یولنده عربی العبــاره ترتیب ایدلمش بر قصیده اوقودیغی متعاقب مشــار الیه حضرتلری اظهار محظوظیتله یوله دوام بیوردیلر .

قدس شــریفك شمالنده واوچ بچق ساعت بعد ومســافه‌سنده کائن بیتن قریه‌ســی جوارنده اولجه قورلمش اولان (کامپمان) چادرلر موقعنه مواصلتلرنده معتادلری وجهله آوه چیقارق بر طوشــان ایله سائر بعض اوفق طیور صــید ایتمش اولدقلری حالده کمال عافیتله

عودت بیوردیلر بعده صورت منتظمه‌ده ترتیب وتنظیم ایدلمش اولان صفره‌ده اقشام طعامنی تناول بیوردقدنصکره استراحت صالوننه عودتله بر از مصاحبتدنصکره چادر مخصوصلرینه چکلمشلردر .

﴿ سکزنجی باب ﴾

﴿ بیتندن نابلسه حرکت بیاننده‌در ﴾

فرداسی بازار ایرتسی کونی صباحلین بیتوتت اولنان بیتن قریه‌سندن الافرانقه ساعت التی بچق کی الاتورکه ساعت یارمده حیوانلره راکباً نابلسه قیام وحرکت اولنمشدر محل مذکوردن بر قاچ دقیقه ایرلدقدنصکره یولك صاغ طرفنده واقع سیدنا (شموئیل) علیه الصلاة والسلامك مدفن شریفلری کورلمش ایسه‌ده وقتك عدم مساعده‌سندن پیغمبر ذیشان حضرتلرینك زیارت سعادتلرینه موفق اولنه‌مامشدر.

اطراف واکنافه غایت لطیف منظره ویرمش اولان طاغلرك کاه زروه‌لرندن وکاه یماجلرندن بر ساعت قدر قطع مراحل ایدلدکدنصکره بر دره‌یه انیله‌رك مذکور دره بر بچق ساعت قدر امتداد ایلشدر اشبو دره اولدقجه واسع ومنظره‌سی ایسه غایت لطیف ایدی مذکور دره‌دن چیقلدقده جهت شمالیده وبر طاغك یماجنده سنجل نامنده جسیم واراضیسی منبت جوانب اربعه‌سی ایسه زیتونلك وانجیرلك واشجار سائرهٔ مثمره مغروسی بر قریه‌یه مواصلت اولنمشدرکه اشبو قریه قدس شریف سنجاغنك منتهای حدودی اولوب اشبو محلدن بلقا یعنی نابلس سنجاغی طپراغنه کیرلدی اورادن

بر از یوله دوام اولندقده نابلس سنجاغی ژاندارمه بیکباشیسی رفعتلو
یحیی افندی بیوك اونیفورفه‌سنی لابس اولدیغی ومعیتنده اوتوز قدر
ژاندارمه افرادی بولندیغی حالده مناسب بر موقعده صفبستهٔ سلام
واحترام اولدقلری حالده مشار الیه پرنس حضـرتلرینی کمال تعظیم
ایله استقبال ایلمش وقدس شریفدن اولجه مشـار الیه حضرتلرینك
معیت فخامتپناهیلریله کلمش اولان ژاندارمه یوزباشیسی حاجی یوسف
اغانك رفاقتنـده بولنان افرادی عسـکری یه ایله برلکده پرنس
حضـرتلرینك معیتلرنده اولدقلری حالده صـورت منتظمه‌ده یوله
دوام ایدلمشـدر . مرور اولنان طریقك صـاغنده ومنفرد اوفق
بر جبلك اوزرنده ترمسـعیا نامنده بر قریه مشـاهده اولندی
مذکور قریه‌نك واقع اولدیغی جبلك جناحینی ایکی طاغك اراسنده
کائن واولدیجه واسع غایت منبت ایکی عدد وادی ایله محاط اولوب
اشبو وادیلرك منظره‌سی اوحوالی‌یه تعریفی نا قابل لطافت ویرمکده
ایدی . الافرانقه سـاعت اون بچقده یعنی الاتورکه سـاعت درت
بچق راده‌لرنده جبل اللبن نام محله بالوصول اورادن اشـاغی‌یه نظر
اولندقده مستطیل الشکل واولدیجه واسع بر اووه کورلدی مذکور
اووه‌نك ایلروسـنده وغرب شمالی جهتنده وبر طاغك یماجنده لبن
قریه‌سی وار ایدی جبل مذکوردن اووه‌یه انیله‌رك شماله طوغری
یوله دوام اولنـدقده هر ایکی طرف زیتون وانجرلك ایله مغروسی
ایدی اشـبو اشجارك اطرافنده‌که طاغلرك زمرد کبی اوتلری اول
موقعه بشـقه‌جه بر لطافت ویرمکده ایدی مذکور دره بر خیـلی
امتداد ایلدکدنصکره طارله شرق تشـکیل ایلمش اولدیغی بوغازدن
بر از کیدلدکدنصکره الافرانقه ساعت یارمکه الاتورکه ساعت التی

بچق رادەلرندە بوغازدن چیقیلەرق زیتونلك وسائر اشجار مثمرە
ایلە تزیین اولنمش اولان دیكر بر اووەیە تصادف اولندیكە اشبو
اووەدە ویولمزك صول طرفی ایلروسندە وزیتون اغاجلرینك
اراسندە قورلمش اولان (كامپان) چادرلر كورلدی بر اون
دقیقە قدر قطع مسافە ایدلدكدنصكرە محل مذكورە
مواصلت وقوشلق طعامی تناول بیورلدقدنصكرە بر از استراحت
ایدلدی بعدە مشار الیە حضرتلری اورادن قیام وحركتلە
زیتونلكلرك اراسندن یولە دوام اولنەرق بر جزئی مسافەدە
كائن حواری قریەسی اوكندن مرور اولندقدە مذكور اووە غایت
كنشلنوب ایكی ساعت قدر مشی وحركتلە نابلسە كیرلمزدن اول
جهت یسارمزدە سامریلرك قربان كسدكلری غربیە دنیلان جبلك
اوكندن كچلدكدە یولك صاغطرفندە سیدنا (یوسف) علیە السلامك
آتلدیغی بئر یعقوب ارائە ایدلدی اشبو محلدە محلی متصرفی سعادتلو
فخری بك افندیلە موقع قوماندانی میرالای عزتلو محمد بك افندی
وسائر امرای عسكریە ووجوە بلدەالبسۀ رسمیەلرینی لابس وپیادە
وسواری عساكر حضرت شهر یاری دخی غایت منتظم اولدقلری
حالدە صفبستۀ سلام واحترام اولمشلر مشار الیە حضرتلرینە متصرف
مومی الیە ایلە امرای عسكریە ومأمورین حكومت محلیە تقدیم
اولندقدە هر برلرینە ایرو ایرو التفات بیوردقدنصكرە مذكور
قیویە كیدیلەرك هر جهتی نظر تماشادن كچیرلدكدنصكرە یولە دوام
اولنمغە باشلانیلدی شهرك مدخلندە ویولك صولندە واقع ابنیەسی
غایت منتظم قشلۀ عسكری كورلدیكە مذكور قشلەنك بولندیغی
وضعیت حقیقۀ عسكراولنلر ایچون بربیوك تأثیرات ویردیكی كبی

اول حوالی‌یه دخی بشقه‌جه جلادت ویرمکده ایدی وهله اهالی
بلده‌نك جم غفیر ایله تجمعلری کذلك پرنس حضرتلرینك استقبالنه
بر قاتدها زینت کسب ایتدیرمکده ایدی .

نابلسه کیرلدکده طوغریجه سامریلرك حورالرینه کیدیلوب ایکی بیك
سنه‌لك تورات شریفی زیارت بیوردقلری کبی دها بعض عاداتلرینی
استفسار بیوردیلر مذکور حورادن چیقلدقده نابلسك جهت
غربیسنده واقع اراضیده مهیا اولان (کامپان) چادرلره بالتشریف
براز استراحتدنصکره تناول طعام بیوردیلر صفره‌ده متصرف سعادتلو
فخری وموقع قوماندانی میرالای عزتلو محمد بك افندیلر ایله وجوهدن
رفعتلو سعید ولاتین رئیس روحانیسی افندیلر پرنس حضرتلرینك
اراده‌لری موجبنجه حاضر بولندقلری حالده برلکده طعام ایلدیلر
بعد الطعام صالون چادرنده براز مصاحبتدنصکره لاجل الاستراحه
چادر مخصوصلرینه چکلدیلر .

طقوزنجی باب

نابلسدن جنینه صورت حرکتك تعریفی بیانده‌در

شباط رومینك اوننجی صالی کونی الافرانقه ساعت یدی یعنی الاتورکه
ساعت بر راده‌لرنده نابلسدن حرکت اولندیغی صره‌ده محلی متصرفی
سعادتلو فخری وموقع قوماندانی عزتلو محمد بك افندیلر ایله سائر
امرای عسکریه ووجوه بلده مشار الیه حضرتلرینی لاجل التشییع
قصبه‌دن یارم ساعت مسافه‌یه قدر کلدکلری کبی عساکر شاهانه
وژاندارمه افرادی دخی محل مذکورده صفبستهٔ سلام واحترام

اولمشلردر اوراده بعد الوداع مشار اليه حضرتلرينك مساعده لريله عودت بيورديلر .

نابلسدن اثناى حركتده يولمزك صول جهتنده برخيلى صو چشمه لريله متعدد صو دكرمانلرى موجود اولديغى كبى اول اراضى دخى كاملاً زيتون وسائر اشجار مثمره ايله مغروس وغايت معمور وسامان اولمغله منظره سى حقيقةً لطافت تامه يى جامع ايدى .

نابلسك برساعت بعد ومسافه سنده ومرور اولنان طريقك جهت يسارنده كائن جبلك ياجنده ساروجه قريه سنه تصادف اولندى اشبو قريه نك برساعت ايلروسنده ويولك جهت يسارنده واقع سبسطيه جبلنك رأسنده سبسطيه قريه سى كورلدى يولمزك هر ايكى جهتى زيتونلك وسائر اشجار مثمره ايله مغروس ايدى قريهٔ مذكوره نك وقتيله بيوك برشهر اولديغى تاريخ ايله مثبت اولديغى كبى حالا موجود اولان مرمر ستونلريله برطاقم كمرلر دخى مذكور قريه نك جسامت وشهرتنه دلالت ايديورايدى وبو آثار قديمه جمله سندن بر قلعه نك وجودى دخى اليوم موجوداولان تمللرندن اكلاشلدى اشبو قريه نك منتهاى شرقيسنده بعض ابنيهٔ مندرسه ايله خراب برجامع شريف واردر مذكور جامع درونده سيدنا يحيى عليه السلامك زير زمينده بولنان مقام شريفلرينه يكرمى اوچ اياق نردبان ايله انيلوب اوفق بر قپو واسطه سيله مربع الشكل برميدانجغه دخول اولنديكه مشار اليه حضرتلرينك مقام شريفلرى اشبو ميدانك قپوسنه ناظر اولان جهتنده اولوب هر جهتى قپالو اولديغى حالده يالكز عمودى مازغال شكلنده اوچ عدد پنجره واسطه سيله مقام شريفك غايت قرانلق اولان درونده شمعه لر واسطه سيله نظر اولنمش ايسه ده

بر طاقم کمکلردن بشـقه هیچ بر شی کورلمامشـدر واشبو
پنجره‌لر برر بولمـه دیوار ایله تفریق اولنمشـدر . جامع شریف
مذکور وقتیله غایت جسیم وآثار مشهوره‌دن اولدیغی آثار حاضره‌سی
کوسترمکده ایدی محل مذکوردن یوقارویه چقیـله‌رق جبلدن بر از
اشـاغی‌یه انیلدکده بر دره‌یه تصـادف اولنمشـدرکه مذکور دره‌یه
سـبسطیه دره‌سـی دیرلر یولمز اشـبو دره‌یی عموداً قطـع ایدرك
کچدکدنصکره حفیف میلده بر طاغه چیقیـله‌رق غایت معمور برقا
نامنده‌کی‌قریه‌یه مواصلت اولندی اشبو قریه‌نك صاغ طرفی اتصالندن
مرور اولنه‌رق مذکور جبـله متصل واندن مرتفع دیکر بر جبلك
یماجندن رأسـنه چیقلدقده جهت یمینزده اطرافی اغاجـلق بر تربه
کورلدی . مذکور جبلك صول طرفی یماجندن یوله دوام اولنه‌رق
بر اووه‌یه انیله‌جکی صره‌ده جبلدن ایرلمش بر صرتك نهایتنده واقع
بر تپه‌نك اوزرنده کارکیر واولدقجه واسع البیره قریه‌سی وار ایدیکه
مذکور قریه‌نك اطراف اربعه‌سی کاملاً زیتونلك واشجارسائره ایله
محاط اولوب بو سـایه‌ده اولحوالی غایت کوزل بر منظره حاصل
ایلدیکی کبی او قوشـلرك صدالری دخی قلبه بشـقه‌جه انشـراح
ویرمکده ایدی بورادن بر از قطع مسـافه ایدلدکده مذکور جبلك
صرتنده کائن بندر قومیه قریه‌سـنك وسطندن کچیله‌رك بر مقدار
ایلرویه کیدلدکده یولك صاغ جهتنده واقع طاغك یمـاجنده جبع
قریه‌سی کورندی مذکور قریه‌یی صاغطرفده ترك ایدرك سـاعت
بش بچقـده (کامبان) اووه‌ده قورلمش اولان چادرلره مواصلت
اولندی . بندر قومیه قریه‌سندن چادرلرك اولدیغی محله قدر یولك
هر ایکی طرفی زیتونلك وسائر اشجار مثمره ایله محاط ایدی مشارالیه

حضرتلری اویله طعامنی تناول بیوردقدنصکره بر ساعت قدر استراحت ایدوك حرکت بیوردیلر .

الافرانقه ساعت بر بچق کی الاتورکه ساعت یدی بچقده یولك صول طرفنده وبر تپه اوزرنده کائن ناصوره نامنده اولان قریه او کندن کچلدی اشبو قریه‌نك جوانب اربعه‌سی غایت مشهور واثار قدیمه‌دن بر قلعه ایله محاطدر .

الا فرانقة ساعت اوچکه الاتورکه ساعت طقوز راده‌لرنده قباطیه طاغنك اتکنه مواصلت اولندی مذکور طاغدن یوقارویه چیقار ایکن صاغطرف تماميله زیتونلك ایله مغروس ایدی رأس جبله چیقلدقده قباطیه قریه‌سی کورلدی مذکور جبلك صول طرفی یماجندن یوله دوام اولنه‌رق بر مقدار ایلرویه کیدلدکده واسع بر اووه کورلدیکه اشبو اووه دخی کاملا زیتونلك وسائر اشجار متنوعه ایله مغروس ایدی مذکور اووه‌یه انیله‌رك براز قطع مسافه ایدلدکدنصکره جنین قضاسی قائممقام وکیلی ایله ردیف امرا وضابطانی وژاندارمه سواریلری کمال تعظیم واحترام ایله صف بستهٔ سلام اولدقلری حالده مشار الیه پرنس حضرتلرینی استقبال ایلدیلر . هر بررلرینه ایرو ایرو التفات بیوردقدنصکره بر یارم ساعت قدر یوله دواملة اولقدر مرتفع اولمیان ایکی طاغك اراسنده واقع بوغازدن بر ساعت قدر قطع مسافه ایدلدکدنصکره جنین قصبه‌سنك طرف شرقیسندن کچیله‌رك الافرانقه ساعت درت بچقکه الاتورکه ساعت اون بچقده (کامپان) چادرلرك اولدیغی محله مواصلت اولندی مشار الیه حضرتلری بر از استراحت بیوردقدنصکره بر معتاد آوه چیقارق عودتلرنده اقشام

طعامنی کمال عافیتله بعد التناول صالون چادرنده بر از مصاحبت بیوردقدنصکره لاجل الاستراحه چادر مخصوصلرینه چکلمشلردر .

اوننجی باب

جنیندن ناصره‌یه حرکت بیاننده‌در

شباط رومینك اون برنجی جهارشنبه کونی علی الصباح الافرانقه ساعت یدیکه الاتورکه ساعت برده جنین موقعندن قیام وحرکتله ناصره‌یه متوجهاً عزیمت اولندی مرور اولنسان طریق زیاده‌سیله منبت وفلاحته صالح مرج بن‌عامر نامنده اولان اووه‌دن کچیورایدی مذکور اووه‌نك التی ساعت اتساعی اولوب بر ساعت قدر مسافه قطع ایدلدکدنصکره صاغطرفده چلمه‌نامنده‌کی قریه کورندی بورادن ایکی بچق ساعت‌قدر یوله دوام اولندیغی صره‌ده هواغایت بلوطلی‌اولوب او اثناده اسمان حفیف روزکاردك ره‌راسته‌ده اولان تلغراف تللری بر کوزل صدا ویرمکده اولدیغی کبی طیورك بر طرفدن بلبل مثالی اوتملری اولحوالی‌یه بشقه‌جه بر لطافت ویرمکده ودیکر طرفدن اشبو اووه‌ده تصادف اولنان مواشینك بایغره‌سی وچفت سورانلرك عربی العباره موال اوقویه‌رق فوق العاده اقداملری انسانه تاثیر ایتمامك قابل دکل‌ایدی براز دها قطع مسافه ایدلدکدنصکره‌الافرانقه ساعت اون بچق که الاتورکه ساعت درت بچقده فوله تسمیه اولنان کوچك بر قریه‌یه مواصلت اولندی (مؤرخینك قولنجه برنجی ناپولیونك بو قریه جوارنده بر محاربه‌سی واقع اولمشدر) اشبو قریه‌نك اتصالنده منظره‌سی غایت کوزل اچیق بر اووه‌ده قورلمش اولان چادرلرده مشارالیه حضرتلری اویله طعامنی تناول بیورمزدن

اول صالون چادرنده بر از استراحت بیوردیلر . محل مذکوره مواصلت اولنمزدن بر قاچ دقیقه اول ژاندارمه سواریسیله اهالی وعربان حیوانلرینه راکب اولمش اولدقلری حالده (الله ینصر السلطان) نداسیله کمال انتظام ایله مشار الیه حضرتلرینی استقبال ایلدیلر او صره ده فوله قریه سی موقعنه قدر کلمش اولان عکا سنجاغی متصرفی سعادتلو احمد پاشا ایله ناصره قضاسی قائممقامی رفعتلو اسعد افندی البسهٔ رسمیه لرینی وروم ملتی میتره پولیدی افندی دخی البسهٔ روحانیه سنی لابس اولدقلری حالده مشار الیه پرنس حضرتلرینك حضور فخیمانه لرینه قبول اولنوب مراسم خوش امدی‌یی ایفا ایلدکلری کبی اوراده تجمع ایدن وجوه بلده وسائره دخی مشار الیه حضرتلرینی تعظیمات واحترامات فائقه ایله استقبال برله مشار الیه پرنس حضرتلرینك شو قدومندن اظهار مسرت وشادمانی ایلمش اولدقلرینی عرض ایلدیلر پرنس حضرتلری کمال ممنونیتله جمله سنی برر برر تلطیف بیوردقدنصکره یملك چادرینه تشریف بیوره رق تناول طعام بیوردقلری صره ده متصرف مومی الیه ایله قائممقام ومیتره پولید افندیلر مشار الیه حضرتلرینك واقع اولان اراده لری موجبنجه صفره ده حاضر بولندقلری کبی سائر ذوات محترمه دخی دیکر ایکنجی صفره ده طعام ایلدیلر بعد الطعام بر ساعت قدر استراحت بیوردقدنصکره حیوانلره راکباً یوله دوام اولندی .

مشار الیه حضرتلری محل مذکوره حین تشریفلرنده لاجل الاستقبال کلمش اولان عربان اتلوسندن ماعدا حرکتی اثناسنده مذکور اتلولرك بر قاچ مثلی اولدقلری حالده هناوی وحواری قبائلندن دها بر طاقم عربان اتلوسی کلوب جمله سی بر اغزدن (الله

ينصر السلطان) نداسيله اظهارسرور ايله ناصره قصبه‌سنه كيرنجه‌يه‌قدر مشار اليهك يكرمى خطوه ايلروسنده حيوان اوينادەرق كمال دبدبه ايله قطع مراحل ايدلمشدر .

قصبه‌يه وارلمزدن بر ساعت‌اول مذكور اووه نهايت بولوب‌قارشوسنده واقع جبل اتكندن مرور ايدن وناصره قائممقامى رفعتلو اسعد افنديك همت واقداميله صورت منتظمه‌ده ياپلمش اولان يولدن بالمرور قصبه‌يه دخولدن بر قاچ دقيقه اول ملل مختلفه مكاتبنك‌صبيان شاكردانى يدلرنده متبوع مفخملرى اولان سلطنت عثمانيه‌نك بيراغنى حامل‌اولدقلرى حالده اصوات متحده ايله غايت بليغ قصيده‌لر قرائت ايلمكده اولدقلرى كبى قصبه‌نك نفوسى نسبتنده اولان جمع غفير ازدحام تام ايله اظهار مسرت ايلدكلرى هر طرفدن كورينور ايدى مشار اليه حضرتلرى مذكور جمعيتك ارالرندن كمال دبدبه ايله كچدكلرى صره‌ده اهالئ مذكوره‌يه فوق الغايه التفات بيورەرق مسرتلرينى كوسترمكده‌ايدى قصبه‌يه مواصلتلرنده طوغريجه لاتينلرك اللرنده بولنان سيدنا (مريم) عليها السلام حضرتلرينك مسكنى شريفلرى دنيلان زيارتكاهه كيدرك اوراده لاتين مناسترى رئيسى البسهٔ روحانيه‌سنى لابس اولديغى حالده مشار اليهى استقبال برله اجراى آيين‌ايدلدكدنصكره اقامت بيورەجقلرى‌لاتين مسافر خانه‌سنه عودتله دائرهٔ مخصوصه‌لرنده استراحت بيورديلر مذكور كليسادن مسافرخانه‌يه وارنجه‌يه‌قدرلاتين مكتبى‌شاكردانى ايكى صف اولدقلرى حالده بر طاقم قصيده‌لر اوقومقده ايديلر .

اقشام طعامنده كذلك عكا متصرفى سعادتلو احمد پاشا ايله ناصره قائممقامى رفعتلو اسعد افندى وحيفا ايتاليا قونسلوس وكيلى ولاتين

مناستری رئیس روحانیسی افندی حاضر بولندقلری کبی سائرلری دخی ایروجه قوریلان دیکر ایکنجی صفرده‌ده تناول طعام ایلدیلر بعد الطعام بر از استراحت بیوردقدنصکره لاتین مناسترنده اولجه ترتیب ایدلمش اولان عربجه وایتالیانجه ایکی عدد قومیدیه‌یی سیر وتماشا ایتلك ایچون مناستر مذکوره عزیمت بیوردیلر واول کیجه مسافر اولدقلری محلك جوانب اربعه‌سی محلی حکومت بلدیه‌سی طرفندن صورت منتظمه‌ده ایقاد قنادیل ایله تزیین اولنمشدی .

فرداسی کونی ناصره‌ده استراحت بیوردقلری جهتله برنجی کون زیارت بیودقلری کلیسادن ماعدا بریسی سیدنا (مریم) علیهاالسلامه منسوب ودیکری (یوسف) النجار حضرتلرینك محلی دنیلان اوفق کلیسا شکلنده ایکی عدد زیارتکاهه عزیمت وعودتله بعد الظهر برمعتاد آوه تشریف بیوردیلر .

اقشام طعامنده کذلك اولکی کیجه مدعو بولنان ذوات محترم حاضر اولدقلری حالده کمال عافیتله تناول طعام بیوره‌رق بعد الطعام دائرهٔ مخصوصلری صالوننده براز مصاحبتدنصکره لاجل الاستراحه یتاق اوطه‌لرینه چکلمشلردر .

اون برنجی باب

ناصره‌دن طبریه‌یه صورت حرکتی متضمندر

ایتالیا دولت فخیمه‌سی ولی عهدی پرنس (ویقتور امانوئیل) حضرتلری سوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده عکا سنجاغنه تابع ناصره قصبه‌سندن پروغرام سیاحتنامه‌سی موجبنجه شهرشباط رومینك اون اوچنجی جمعه کونی علی الصباح جبل طوره حرکتلری مقرراولدیغی

جهتله اولجه محل مذكوره لازمكلان چادر وسائر مالزمه كوندرلمش ايديسه‌ده هوالرك عدم مساعده‌سندن ناشى مذكور پروغرام حسب الضروره تغير ايدرك جبل مذكوره كيتمكدن صرف نظر قلنمش اولمغله يوم مذكورده الافرانقه ســاعت اونبر بچوقكه الاتوركه ســاعت بش راده‌لرنده جبل طورى صــاغطرفده ترك ايدرك طوغريجه طبريه‌يه متوجهاً قيام وحركت اولنمشدر .

ناصره‌نك بر ساعت ايلروسنده ويولك صول جهتنده (كن الجنه) قريه‌سنه مواصلت اولندى مذكور قريه‌ده حضرت (موسى) صلى اه تعالى عليه الصلاة والسلام افندمز حضرتلرينك معجزهٔ سعادتلرى اولديغى روايت اولنمقده در .

ساعت التى صولرنده ويولك صاغ جهتنده (كفر كنه) قريه‌سنه كلنوب اشبو قريه‌ده دخى حضرت(عيسى)صلى اه تعالى عليه الصلاة والسلام افنــدمز حضــرتلرينك معجزهٔ ســعادتلرى روايت صحيحه اوله‌رق سويلنمكده‌در .

ســاعت التى بچق راده‌لرنده ويولك صــول طرفنــده واقع قرأن قريه‌سندن كچيله‌رك سهل الوبيه نامنده بر اووه‌يه تصــادف اولنديكه يولمز مذكور اووه‌دن قطع مراحل ايلكه باشلدى صــول طرفمزده واقع جبــلك الت طرفلرى كاملا زيتونلكدن عبــارت اولديغى كورلدى .

ســاعت يدى‌يه چاريك قاله‌رق ناصره وطبريه قضالرينك بينــلرنده واقع طريقك نصفى وهر ايكى قضانك مفرق حدودى اولوب يولمزك صول طرفنده واقع وطبريه‌يه تابع لوبيــه قريه‌سى اوكندن كچيله‌رك بر چاريك مسافه قطع ايدلدكده طبريه قضاسى قائممقامى رفعتلو سليم

افنديله مجلس ادارهٔ قضا اعضالری وژاندارمه افرادیله صخور الغور ودلایکه عشیرتلری افرادی ومشایخ واختیارلری کمال تعظیم واحترام ایله صفبستهٔ سلام اولدقلری حالده مشارالیه حضرتلرینی استقبال ایلمشلردر اشبو محلدن قصبه‌یه قدر لاجل الاستقبال کلمش اولان عربان اتلوسنك غایت ماهرانه انواع جنبشش و لعبیاتلری پرنس حضرتلرینك فوق الغایه محظوظیتلرینی بادی اولمشدر . بو وجهله طبریه‌یه مواصلت اولنه‌رق مملکتك نفوسی نسبتنده‌کی اهالیسی خارج بلده‌ده احترامات فائقه ایله مشار الیه حضرتلرینك استقبالنه چیقمش اولدقلرندن هر بررلرینی برر درلو التفات ایله تلطیف بیوره‌رق قلعه قپوسندن مملکته دخول ومسافراوله‌جقلری لاتین مناسترینه تشریف بیوره‌رق دائرهٔ مخصوصلرنده بر از یورغنلق الدقدنصکره معتادلری وجهله معیتیله آوه چیقمشلردر اقشامطعامنده قضاء مذکور قائممقامی رفعتلو سلیم افندیله لاتین مناستری رئیس روحانیسی حاضر اولدقلری حالده‌کمال‌عافیتله تناول طعاماولنوب بعدالطعام براز مصاحبتدن صکره دائرهٔ مخصوصلرینه چکیله‌رك استراحت بیورمشلردر .

طبریه‌قصبه‌سنك جهت‌غربیسنده واون دقیقه‌بعد ومسافه‌سنده وجبلك اتکنده واقع بر تربه دروننده حضرت (حسین) افندمزك کریمهٔ محترمه‌لری سیدة (سکینه) رضی الله تعالی عنها حضرتلرینك تربهٔ مخصوصه‌لری موجود اولوب مرور زمان ایله تربهٔ مذکوره مندرس اولدیغی حالده سوریه ولایت جلیله‌سی والیٔ سابقی متوفی احمد حمدی پاشا حضرتلرینك اثر همت واقدامیله تعمیر وتجدید ایدلمشدر . کذلك قصبهٔ مذکوره‌نك جهت غربیسنده وبر چاریك بعد مسافه‌سنده بری اللی کسور سنه اول مرحوم جزار

احمد وديكرى مصرلى ابراهيم پاشالر طرفلرندن بنا ايديله‌رك وقف ايدلمش اولان ايكى قدرت حمامندن احمد پاشانك وقف ايتلمش اولديغى حمام غايت حراب اولديغى جهتله متروك بر حالده ايسه‌ده ابراهيم پاشانك حمامى اليوم محلى حكومتى طرفندن اداره وايجار ايدلمكده‌در وتحقيقات عاجزى‌يه وكوريلان رسمنه نظرا بروسه حماملرى مثللو صورت منتظمه‌ده مجدداً انشا ايديله‌جكى اكلاشلمش وبوتصور نافع موقع فعله ايصال ايديله‌بيلورسه شمدى‌يه قدر تنزه وتداوىٔ امراض سبيلريله كلمكده اولانلرك عددى قات قات تزايد ايده‌رك مملكتجه استفاده‌نك ترقى ايده‌جكى طبيعى بولنمشدر .

طبريه قصبه‌سنك بولنديغى موقع زياده‌سيله چقور اولمسى ويوللرينك غير منتظم بولنمسى جهتيله عكا وسائر محللردن كلمكده اولان غوافل وسائر زوارك چكمكده اولدقلرى زحمت ومشقت بو كره قضاء مذكور قائممقامى رفعتلو سليم افنديبنك همت وغيرتيله راحته مبدل اوله‌جغى شروع اولنوب درتبيك متروسى دردست ختام بولنان شوسه طريقنك مشاهده‌سندن اكلاشلمش وطوغريسى قائممقام مومى اليهك كرك طريق مذكورده وكرك قصبه‌دن غور جهتنه دخى انشاسنه باشلانوب بيك متروسى دردست ختام اولان شوسه طريقنك اكمالنجه وقصبه‌نك درونده منتظم قالديرم اعمالنده واكثر قراده باغ وباغچه يتشديرمكده صرف ايلديكى همت وغيرتى ازهر جهت منافع قصبه‌نك ترقياتنى وقضا مذكورك معموريتنى مستلزم اولديغى امر واشكار بولنمغله غيرتلرى شايان تحسين كورلمشدر .

مشار اليه پرنس حضرتلرى فرداسى كونى طبريه‌ده قالوب استراحت بيورمش اولدقلرى جهتله اويله طعامندن صكره كذلك آوه چيقارق

براز وقت كچوردكدنصكره عودت واستراحتله اقشام اولدقده كما في السابق قورلمش اولان صفره‌ده اولكي كيجه مدعو اولان ذوات محترمه‌حاضر اولدقلرى حالده كمال عافيتله تناول طعام بيوردقدنصكره استراحتلرينى المق ايچون دائرهٔ مخصوصلرينه چكلمشلر وفرداسى كونى على الصباح شام شريفه كيدلمك اوزره جسر يعقوبه طوغرى قيام وحركت بيورمشلردر .

اون ايكنجى باب

طبريه‌دن نعران موقعنه صورت حركت تعريفى بيانند‌ه‌در

شباطك اون بشنجى بازار كونى هوانك مساعده‌سندن بالاستفاده على الصباح الاتوركه ساعت بره مصادف اولان الافرانقه ساعت يديده طبريه‌دن قيام وحركت وطبريه كولنك جهت غربيسى ساحلندن يوله دوام اولنه‌رق جهت شماليده وبر ساعت بعد ومسافه‌ده ويولك صول طرفنده واقع مجدل قريه‌سنه مواصلت اولندى (بو قريه‌ده حضرت مريم والده‌مزك رفيقه‌لرندن مريم المجدلانيه متولد ايدوكى مرويدر) محل مذكوردن بالمرور الافرانقه ساعت طقوز يعنى الاتوركه ساعت اوچ راده‌لرنده ويولك جهت غربيسنده بيت صيد قريه‌سنه كلندكده طبريه كولنى صاغطرفده ترك ايله جبل اوزرندن يوله‌دوام‌اولنه‌رق‌الافرانقه‌ساعت‌اون‌بچق‌يعنى‌الاتوركه‌ساعت درت‌بچق صولرنده خان يوسف ياخود خان سنان پاشا دنيلان محله مواصلت اولندى اشبو محلده صفد قضاسى قائممقامى ايله معيتى مأمورلرى لاجل الاستقبال صف بستهٔ سلام وتعظيم اولدقلرى كبى ژاندارمه سواريسى ايله اولحوالى عربانى حيوانلرينه راكب اولدقلرى حالده

محل مذكوردن بر قاچ دقيقه اول پرنس حضرتلرينك استقبالنه كلمشلر ايدى بو محلده اولجه قورلمش اولان چادرلرده مشار اليه حضرتلرينك ارادهلريله صفد قائممقامى برابر اولديغى حالده اويله طعامنى تناول بيوروب بعد الطعام براز استراحتدنصكره حيوانلره راكباً خان يوسفدن حركت اولندى (بوراده خاندن بشقه بيوك بر حوض ايله برده صو قيوسى موجودركه جملهسى سنان پاشا مرحومك آثار خيريهسندندر) .
الافرانقه ساعت ايكى بچق يعنى الاتوركه ساعت سكز بچقده جسر بنات يعقوبه مواصلت اولندى پرنس حضرتلرى كوپرينك قارشو يقهسنده وصو كنارنده چنلر اوزرنده اونبش دقيقهقدر استراحت بيورديلر محل مذكورده بر خان ايله برده قرهغول خانه واردر . الافرانقه ساعت اوچه چاريك يعنى الاتوركه ساعت طقوزه چاريك قالهرق مذكور كوپريدن حركتله ساعت اونده نعران موقعنه مواصلت اولنمش ايسهده سهوه مبنى (كامپان) چادرلر محل مذكورده قورليوب نعراندن قرق دقيقه بعد ومسافهده وجهت شماليده كائن شيخ مرزوق حضرتلرينك تربهلرى جوارنده واقع بردرهنك اوستندهكى ميدانده قورلمش اولديغى اكلاشلسيله بالضروره محل مذكوره قدر كيدلمش واوراده مشار اليه حضرتلرى براز استراحت بيوردقدنصكره صورت منتظمهده حاضرلنمش اولان اقشام طعامنى تناول بيوروب صالون چادرنده بش اون دقيقه مصاحبتدنصكره چادر مخصوصلرينه چكلمشلردر .

اون اوچنجی باب

شیخ مرزوقدن سعسعه صورت حرکتی متضمندر

شباط رومینك اون التنجی بازار ایرتسی کون علی الصباح الافرانقه ساعت یدیکه الاتورکه ساعت برده بیتوتت اولنان شیخ مرزوقدن قیام وحرکتله یوله چیقلدی هوالر اچلمش ایدیسه‌ده برایکی کون اول‌اول حوالی‌یه یاغمش اولان وهله اورادن کورینان وجبل الشیخ دنیلان مرتفع طاغلرك اوزرنده بریکمش اولان قارلر مناسبتیله اورته‌لق زیاده‌سیله صغوق ایدی هرنه‌حال ایسه بو وجهله یوله دواملە برچق ساعت ایلروده ویولك صول طرفنده واقع کفر نفاق قریه‌سنه وارلدی‌بورادن برمقدار ایلرویه کیدلدکده قنطره‌قضاسی قائممقامی‌ایله معیتی مأمورلری واوراده ساکن مهاجرین چراکسه‌نك ایلرو کلنلری واولجه شام شریفدن کوندرلمش اولان اوتوز نفر چرکس ژاندارمه سواریسی والحوالی عربان اتلوسی مناسب برموقعده مشار الیه پرنس حضرتلرینی کمال احترام واحتفال ایله‌استقبال ایلدکلری ومشار الیه حضرتلری قائممقام مومی الیه ایله سائره‌یه حرمت مخصوصه‌سنی بالبیان معیت مشار الیه حضرتلری افراد عسکریه‌سیله چرکس ژاندارمه سواری اتلوسی‌کمال انتظام‌ایله اوك وارقه طرفده اولدقلری وسائره صاغ وصول طرفده بولندقلری حالده یوله دواملە ساعت اوچ راده‌لرنده عیون زیوان قریه‌سی صاغ طرفده ترك ایدیله‌رك اون بش دقیقه ایلروسنده کائن قنطره قصبه‌سی یاننده کچلدیکی صره‌ده اهالی قصبه مشار الیه حضرتلرینك استقبالی ایچون‌یول اوزرنده بر صره اولدقلری حالده کمال تعظیم ایله رسم سلام ایفایه مسارعت

ایلمش اولدقلری ومشار الیه حضرتلری اوکلرندن کچدکچه هر بررلرینه ایرو ایرو سلام ویره‌رك خاطرلرینی تطییب ایلمش اولدیغی وقائمقام ایله معیت‌مأمورلری وسائره‌نك بو رادن عودتلرینه مساعده بیوردقلری جهتله چرکس ژاندارمه سوار یلرندن ماعدا دیکرلری اولنان اراده موجبنجه عودت ایلشلردر .

مشارالیه حضرتلری معیت‌فخیمانه‌لریله یوله دوام برله ساعت بش‌بچقده ارنبه قریه‌سنده اولجه قورلمش اولان چادرلرك محلنه مواصلت‌وبراز استراحت بیوردقدنصکره صورت منتظمه‌ده تهیهٔ ایدیلان اویله‌طعامنی بالعزوالعافیه تناول بیوردقدنصکره براز استراحتله ساعت یدی‌یی‌اون کچرك قیام وحرکت بیورمشلردر .

(ارنبه قریه‌سنه اثنای مواصلتده قریه‌نك نفوس نسبتنده اولان اهالیسی یولك صول طرفنه برر صره دیزلمش اولدقلری حالده کمال احتراملە پرنس حضرتلرینی استقبال ایلمش اولدقلری کبی مشارالیه حضرتلری دخی اوکلرندن کچدیکی صره‌ده هر بررلرینه ایرو ایرو سلام ویره‌رك تلطیف بیورمشلردر . قریهٔ مذکورده جسیم بر خان واردرکه بو دخی سنان پاشا مرحومك آثار خیریه سندندر) . اثنای راهده یولمزك صول جهتنده‌کی جبل شیخك غایت عالی‌اولان ذروه‌سیله دامنلرینی ستر واحاطه‌ایدن‌قارلره انعطاف‌ایدن ضیای‌شمس اویله‌لطیف ودلفریب برمنظره تشکیل ایتمش ایدی‌که او منظرهٔ لطافتك تصویری تصورندن زیاده محالدر هله اطرافده‌کی اووه‌ده سطح زمیندن ایکی قاریش مقداری چیقمش اولان اکنلر حفیف حفیف اسمکده اولان روزکارك تأثیریله انظار تماشا کرانه عرض ایلدیکی وضع خرامان وتموج اولحوالی‌یه بشقه برشوق وبشقه حسن ویرمکده ایدی . ساعت

طقوزده ویولك طاغطرفنده وتقریبا درتیوز مترو بعد ومسافه‌ده
کائن عثمانیه قریه‌سی اوکندن کچیله‌رك اول کیجه بیتوتت اولنه‌جق
سعسعه نام‌محله قبل المواصله شام‌شریفدن لاجل الاستقبال کوندرلمش
اولان دیکر اوتوز نفر ژاندارمه چرکس سواریسی صف بستهٔ سلام
واحترام اولدقلری ومعیت مشار الیه حضرتلریله سعسعه‌یه مواصلت
اولندیغی صره‌ده جهت عسکری‌یه وحکومت سنیه طرفندن لاجل
الاستقبال کلمش اولان ردیف میر لواسی سعادتلو مصطفی وژاندارمه
قوماندانی شاهین پاشالر مشار الیه حضرتلرینه تقدیم اولندقلرنده
کمال درجه ممنون اوله‌رق مومی‌الیهمایه فوق الغایه التفات بیوردقلری
کبی اقشام طعامنده برلکده بولنملری ایچون‌دخی‌اراده بیورمشلردر .
بوصره‌ده شام‌شریف ایتالیا دولت‌فخیمه‌سی‌قونسلوسی‌ترجمانی فرنسیز
غره افندی دخی‌ایتالیادن مورود پوسته‌وغزته‌لر ایله‌مکتوبلری تقدیم
ایدرك بر از مدت انلرك مطالعه‌سیله مشغول اولدقدنصکره صورت
منتظمه‌ده تهیئه ایدلمش اولان اقشام طعامنی ترجمان افندی دخی
برلکده اولدیغی حالده تناول بیوروب بعد الطعام صالون چادرنده
براز مصاحبتدنصکره چادر مخصوصلرینه چکیله‌رك استراحتلرینی
امشلردر .

اون دردنجی باب

سعسعه‌دن شام شریفه حرکت بیانندەدر

شباط رومینك اون یدنجی صالی کونی علی الصباح ساعت بر بچق
راده‌لرنده پرنس حضرتلری بیتوتت اولنان محلده طرف حکومت
سنیه‌دن‌اولجه کوندریلوبده‌صورت منتظمه‌ده تهیئه واحضارایتدیرلمش

اولان عربه‌لره راکباً وشام شریفه متوجهاً حرکت بیوردیلر .
سعسعه‌دن ایلرووده شام کویلری واو کوزل منبت باغ واووه‌لری
کورنمکه باشلادی ایکی ساعته یقین یول یاپلدقدنصکره ارطوس
دنیلان محلده اویله طعامنی تناول بیوره‌رق بعد الظهر یوله
چیقدیلر بر بچق ساعت مسافه قطع ایدلدکدنصکره مزه صحراسی
نامیله بنام اووه‌ده رکز اولنمش اولان چادرلره مواصلت اولندی .
پرنس حضرتلرینك اورایه تشریفلرندن شامه وصولنه دکین امر
محافظه‌سنه مأمور سواریدن مقدار کافی قوهٔ عسکریه‌نك محل
مذکورده مهیا ایدوکی کورلمشدر . مشیر فلاطون تدبیر دولتلو
حسین فوزی پاشا حضرتلری محل مذکوره تشریف بیورمش
اولدقلری کبی والئ ولایت دولتلو ناشد پاشا حضرتلرینك بر
قاچکوندنبرو مزاج عالیلرینه عارض اولان انحرافدن طولایی محل
مذکوره کله‌مامشلر ایسه‌ده نیابتاً معاونلری سعادتلو اشرف پاشا
حضرتلرینی اعزام بیورمشلردر . جهت عسکریه‌دن سعادتلو
زیور پاشا وولایت جلیله جانبندن مکتوبیٔ ولایت سعادتلو حلمی
بك افندی ایله امور اجنبیه مدیری عزتلو خلیل افندی خوری
ومرکز ولایت ترجمانی رفعتلو یوسف افندی طنوس وسائر ذوات کرام ایله
ایتالیا دولت فخیمه‌سی تبعه‌سندن برجم غفیر استقبال محلنده بولنمشلردر .
ایتالیا دولت فخیمه‌سی شام شریف قونسلوسی موسیو ریپودی دخی البسهٔ
رسمیه‌سنی لابس اولدیغی حالده مزه‌نك برساعت ایلروسنه قدر کله‌رك مشار
الیه پرنس حضرتلرینه ابراز عبودیتدن صکره معیتیله برلکده
استقبال محلنه کلمشلردر . بیروتده مقیم ایتالیا جنرال قونسلوسی موسیو
زربونی هر نقدر یوم مذکورده رسم استقبالده بولنوب پرنس

حضرتلرینه ابراز شکر ومحمدت ایده‌مامش ایسه‌ده . بونك باشلیجه اسبابی او کونلرده نزول ایدن برف وبارانك شدتندن طولایی قومپانیه عربه‌لری ایشلامکده بولندیغندن ایلرو کلمشدر انجق یول اچلدقدنصکره یعنی صالی کونی اقشامی شامه مواصلت برله ایرتسی چهارشنبه صباحی مشار الیه حضرتلرینك خاکپای فخامتپناهیلرینه یوزسوره‌رك تعطفات جلیله‌یه نائل اولمشلر وشام شریفده بولندقلری مدتجه معیتلرنده قالمشلردر .

مشار الیه حضرتلرینك عربه‌دن هنکام نزولنده دولتلو مشیر پاشا حضرتلریله سائر ذوات کرام استقبال محلنه مسارعت بیوروب محل مخصوصنه کتوردیلر واول امرده مشیر مشار الیه حضرتلری طرفندن احترامات لازمه ادا وایفا اولندقدنصکره استفسار خاطره مسارعت بیوردیلر . بعده امور اجنبیه مدیری عزتلو خلیل افندی خوری تقدمله محضا رسم استقبالی ایفا ایچون والی پاشا حضرتلرینك بیروتدن شام شریفه تشریف بیوردقلرینی ولکن بو کونلرده کندولرینه عارض اولان انحرافدنطولایی بو وظیفهٔ مقدسه‌یی ایفا ایده‌مدکلرینی وبو خصوصده پك چوق متأسف بولندقلرینی بیان ایله برابر عرض احترامات لایقه ضمننده نیابتاً معاون پاشابنده‌لرینك اعزام اولندیغنی عرض وافهام ایدنجه پرنس حضرتلری دخی بوکا بیان تشکرله برابر والی پاشا حضرتلرینك بو بابده‌کی انحرافلرینه اظهار تأسف ایلدیلر . دولتلو مشیر پاشا حضرتلری طرفندن پرنس حضرتلرینك اشبو سیاحتلرنده‌کی حضور وراحتی استفسار بیوریلوب جواباً (طرف سلطنت سنیه‌دن تعیین اولنوب بدء یافه‌دن برو برابرمده بولنان رأفت پاشا طرفندن اولنان همت واقدام

ثمره‌سیله اثنای راهده کمال راحت ویمن ایله وقت کچوردکلرینی کمال تشکر ومحظوظیتله بیان ایلمش اولدقلرندن

(متبوع مفخمم طرفندن شرفصادر بیوریلان امر وارادهٔ پادشاهی‌یی حرفیاً اجرا ایلکدن بشقه بر شیٔ یاپمدیغمی ومع ما فیه حق عاجزانه‌مده بو وجهله رایکان بیوریلان لطف فخیمانه‌لرندن طولایی تشکر ایدرم) جوابیله طرف عاجزیدن مقابله ایدلمشدر . بعده چادردن قیام برله دولتلو مشیر پاشا حضرتلریله سعادتلو معاون پاشا ومکتوبیٔ ولایت سعادتلو حلمی بك افندی ودها سائر ذوات کرام مشار الیه حضرتلرینی عربه‌یه قدر تشییع بیوردیلر . پرنس حضرتلری راکب اولدقلری عربه‌لرینه دائره‌لری مدیری قولونل موسیو اوزیو ایله شام شریف ایتالیادولتی فخیمه‌سی قونسلوسی موسیو ریپودی‌یی ولطفاً عاجزلرینی دخی قبول بیوره‌رق محل مذکوردن حرکت ایلمشلردر اثنای راهده نیجه عربه‌لر وسواری مشارالیه حضرتلرینی تعقیب ایلدکدن ماعدا کذرکاهنك طرفیننده نیجه بیکلرجه اهالی پرنس حضرتلرینی احترامات فائقه ایله استقبال ایلمشلردر . بو وجهله کمال تعظیمات واحترامله کوك میدانی نام محله مواصلتلرنده ایکی باندو موزیقه ترنمساز اولدیغی حالده اوراده صفبستهٔ سلام واحترام اولان ایکی طابور عساکر شاهانه طرفندن سلاملنه‌رق وبو اثناده قلعه‌دن یکرمی بر پاره طوپ انداخت اولنه‌رق سوقساروجه‌یه عزیمت بیوردیلر . محافظ حجشریف سعادتلو محمد سعید پاشا حضرتلرینك دائره‌لری قربنده بولنان ژاندارمه وپولیس افرادی طرفندن دخی سلاملنه‌رق طوغریجه مذکور دائره‌یه تشریف وپاشای موحی الیه حضرتلری کمال تعظیماتله استقباللرینه مسارعت ایلدیلر .

الافرانقه ساعت اوچ یعنی الاتورکه ساعت طقوز صولرنده دولتلو مشیر
پاشــا حضرتلری رسمی اونیفورمه‌لرینی لابس اولدقلری ومعیتلرنده
دفتردار ولایت سعادتلو علی رضا افندی حضرتلریله سعادتلو معاون
پاشا ومکتوبی ولایت ســعادتلو حلمی بك افندی واقدمجه استقبال
محلنــده بولنان ذوات کرام اجرای رسم خوش امدی‌یه تشــریف
بیوردیلر . بونی متعاقب بتون قونســلوسلر کذا البســهٔ رسمیه‌لرینی
لابس اوله‌رق وبرابرلرنده قتولیك پطریقی غوریغوریوس افنــدیله
ســائر ذوات کرام مسیحیــه موجود اولدیغی حالده خوش امدی‌یی
ایفایه مسارعت وبوکا مقابل (پرنس) حضرتلرینك لطف والتفاتلرینه
نائل اولدیلر .
اعادهٔ وزیته ضمننــده فرداسی چهارشنبه کونی (پرنس) حضرتلری
معیتنــده بولنــان ذوات کرام ایله دائرهٔ مشــیری‌یه تشــریف
بیوردقدنصکره حکومت سراینه عزیمتله اوراده دفتردار ســعادتلو
علی رضا ومکتوبی ولایت حلمی بك افندیلر استقباللرینه مســارعت
وتعظیمات لایقه واحترامات فائقه‌ده بولندیلر . یوم مذکورده مشارالیه
حضرتلری جامع شریف امویه ایله مشتملات ســائرسنی واتصــالنده
واقع (حســن وحســین) رضی الله تعالی عنهما افندیلرمزك مقام
شریفلریله (سلطان صــلاح الدین ایوبینك) تربهٔ سعادتلرینی زیارت
بیورمشــلردر صــکره مســافر اولدقلری قوناغه عودتله صورت
مکمله‌ده حاضر ومهیا ایدلمش اولان صفره‌ده اویله طعامنی کمال عافیتله
تناولدنصکره موجود معیتیله برابر تهیهٔ ایدلمش اولان عربه‌لره راکباً
شامده انتظام ومکملیتجه کسب شهرت ایتمش اولان بعض وجوه بلده
خانه‌لرینی کزمکه چیقمزدن اول دائره‌لری مدیری قولونل موســیو

اوزیوبی استفسار خاطر وبیان تشکرات ضمننده نا مزاج بولنان والی
پاشا حضرتلرینك دائره‌لرینه کوندروب قولونل مومی الیه مشار الیه
حضرتلری طرفندی نائل التفات واحترام اولمشلردر مومی الیهك
عودتنده مشار الیه (پرنس) حضرتلری عظمی وقوتلی زاده‌لر ایله
جبران شامیه افندینك مکمل قوناقلری وموسوی اعیانندن شمعایا
افندینك کافه‌سی منقوش مرمر طاشلر ایله یاپلمش وسقفی ایشلنمش
التونلر ایله مزین صالونی سیر وتماشا بیوره‌رق بعد العصر مسافر
اولدقلری قوناغه عودتله استراحت بیوردیلر .
فردسی پنجشنبه کونی علی الصباح الافرانقه ساعت سکز بچق که
الاتورکه ساعت ایکی بچق راده‌لرنده مشار الیه حضرتلری موجود
معیتیله عربه‌لره راکباً اندلس محاربه‌سنده کسب شهرت ایتمش اولان
مجاهدین کرامدن (محی الدین العربی) حضرتلرینك تربهٔ شریفلرینی
زیارت ایتمك ایچون صالحیه‌یه حرکت بیوردیلر محل مذکوره
مواصلتلرنده کرك جامع شریفی وکرك تربهٔ مذکوری عریض وعمیق
زیارت بیورمشلردر (مذکور تربه درونننده محی الدین عربی
حضرتلرینك ایکی مخدومیله اوتوز سنه اول عربستان اردوی همایونی
مشیری بولنان امین پاشا ایله جزایرلی امیر عبدالقادرك قبرلری
وار ایدی) بورادن چیقلدقده مسافهٔ جزئیه‌ده کائن صلحای اکراددن
باموق دده‌نك تربه‌سنه کیدرك اوراسنی دخی زیارت بیورمشلردر .
بعده قوناغه عودت بیوره‌رق براز استراحتدنصکره کمال عافیتله اویله
طعامنی تناول بیوردقدنصکره قوناغك بیوك صالونی پیشکاهنده‌کی
محلده شام شریفك معمولات حریریه‌یه وصدفیه‌سیله نحاسیه‌سندن
وسائر مصنوعات ذهبیه واشیای سائره‌سندن برر مقدار اصحابی

طرفلرندن کتوریله‌زك معرض تماشایه وضع اولندیغنی متعاقب پرنس حضرتلریله معیتی بر خیلی اشیا صاتون المشلردر بو معرض ایکی ساعت قدر امتداد ائلشدر . بعده مشار الیه حضرتلری مولوی درکاه شریفنه بالعزیمه تجمع ایتمش اولان مشایخ ودرویشانك حلقه شکلنده طوروب طریقت مولویه اوزره ذکرلرینی سیر وتماشا بیوردقدنصکره براز مدت دخی مولوی شیخنك اوطه‌سنده استراحت بیوردقلری صره‌ده شیخ مومی الیهه اظهار ممنونیت ایتمشلردر اورادن حرکتله شام شریفك پانوراماسنی یعنی منظرهٔ عمومیه‌سنی کورمك اوزره جامع الامویه مناره‌سنه چیقوب اطراف واکنافی عریض وعمیق سیر وتماشا بیوردقدنصکره کمال خشنودیتله اشاغی‌یه اینه‌رك مسافر اولدقلری محله عودت بیورمشلردر .
اقشام طعامنده امرای عسکری‌یه‌دن میرلوا سعادتلو زیور ووالی معاونی اشرف پاشالر ایله مکتوبیٔ ولایت سعادتلو حلمی بك افندی مدعو اولدقلری حالده تناول طعام بیوردیلر اثنای طعامده عسکری موزیقه‌سی عثمانلی وایتالیا مارشلرینی وسائر مارشلری ترنم ایتمکده ایدی بعد الطعام موزیقه دها بر طاقم ناشنیده هوالر چالمقده اولدیغی کبی قوناغك خارجنده ویمك صالوننه ناظر صوقاقده شام بلدیه‌سی طرفندن اولجه ترتیب ایدلمش اولان انواع فشنکلر انداخت ایله اعلان مسرت قلنمشدر .
فرداسی جمعه کونی الافرانقه ساعت طقوز بچق که الاتورکه ساعت اوچ بچق راده‌لرنده مشار الیه حضرتلری معیتیله برابر عربه‌لره راکباً (بلال حبشی) حضرتلرینك تربهٔ سعادتلرینه تشریف بیوره‌رق زیارت ایتمشلردر (مذکور تربه درونده بلال حبشی

حضرتلرندن ماعدا حضرت(فخرکائنات) افندمزك کوچك کریمه‌لری حضرت «فاطمه» رضی‌الله‌عنها ایله بلال‌حبشی حضرتلرینك خدمه‌لری واردوی همایون رئیس اسبقی فریق سلیمان پاشانك مدفون اولدقلری کورلدی) بعده باب شرقی‌یه کیده‌جك یولده یزید بن معاویه‌نك قبرینه تصادف اولنمشدرکه محمدیلر بورادن کلوب کچدکده برر طاش آتمقده دیرلر بورادن کچلدکده باب شرقینك خارجنده‌و(بولصك) دین عیسویه‌یی قبول ایلدیکی والیوم عیسویلرك قبرستانی اولان محله کیدلدی اورادن باب شرقی‌یه کیدیله‌جك یولك صاغطرفنده حضرت (محمد) صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینك صحابه‌لرندن سید (غیبری) حضرتلرینك تربهٔ سعادتلری اوکندن کچیله‌رك ایکیسی مسدود وبریسی مفتوح اولان باب شرقی‌یه کیدلمشدرکه متقدمینك قولنه کوره حین فتحده عربلر اشبو قپولردن هجوم ایله شامه دخول ایلشلردر . مذکور قپودن ایچرویه کیریله‌رك برنجی دفعه دین عیسوی‌یی قبول ایدن (حنانیا) خانه‌سنه کیدیلوب درت بش اایاق نردبان‌ایله انیلور اوفق برکلیسایه تحویل اولنمش محلی زیارت بیورمشلردرکه اشبو محل (حنانیا) طرفندن (بولصك) وافتز اولندیغی محلدر بورادن چیقلدقده وسط طریقده سیدنا (علی) رضی الله عنه حضرتلری طرفندن غرس ایدلدیکی روایت اولنمقده اولان بیوك بر اغاج کوریله‌رك اورادن طوغریجه قوناغه تشریف بیوردیلر اویله طعامنی بعد التناول شام شریف مصنوعاتندن اوله‌رق اصحابی طرفلرندن کتوریلان اشیا واقمشه‌یی صاتون الدیلر واوصره‌ده دائره‌لری مدیری قولونل موسیو اوزیو پرنس حضرتلری نامنه اوله‌رق ملل مختلفه رؤسای روحانیه‌سنه اعادهٔ ویزیته ایلدیکی کبی قونسلوسلره دخی برر قارت ویزیت کوندرمشلردر .

شباطك يكرمى برنجى جمعه ايرتسى كونى (پرنس) حضرتلرى
شامده ايپك مصنوعاتى ايچون قوللانيلقده اولان ال ماكينه‌لرينى
معاينه بيورمق اوزره قبل الظهر عربه‌لره راكباً محل مخصوصنه
كيدركه عريض وعميق سير وتماشا بيوردقدنصكره غايتله تحسين
بيوره‌رق عودت واويله طعامنى بعد التناول مدير امورلرى قولونل
موسيو اوزيويى نا مزاج بولنان ذات عالیٔ ولايتپناهينك استفسار
مزاجلرى ضمننده مخصوصاً دولتخانه‌لرينه كوندرمش ومتعاقباً حال
صحتلرينى استفسار ايتمك ايچون دخى طبيب مخصوص اطباى حاذقه‌دن
قولونل موسيو بوقه‌يى ارسال ايلمشدر ذات سامیٔ ولايتپناهى دخى
هربار مكتوبیٔ ولايت سعادتلو حلمى بك افنديله امور اجنبيه مديرى
عزتلو خليل خورى افندى‌يى نزد فخيمانه‌لرينه ارسال ايله تشكرات
واحترامات فائقه‌لرينى بالمقابله تكرار ايلرلردى وبوندن بشقه شام
شريف معمولاتندن بر عدد صدفلى قولتق صنداليه‌سيله تپه دلنلى
محمد على پاشانك تفنكلرندن بر عدد قره‌بنايى دخى مومى اليه حلمى
بك افندى يديله عرض وتقديم ايلمشدر . قولونل مومى اليهك
معاودتنده ابو انتيقه نام تجار نزدنده بعض كار قديم اسلحه واشياى
سائره‌يى كورمك ايچون مشار اليه حضرتلرى موجود معيتى ايله
عربه‌لره راكباً تجار مرقومك خانه‌سنه عزيمت بيورديلر محل
مذكورده بر ساعته يقين قاله‌رق بعض اشيا دخى صاتون الديلر .
او كون هوانك زياده‌سيله صغوق اولمسنه مبنى لاجل التنزه بر يره
كيتميه‌رك قوناقلرينه معاودت بيورمشلردر . اقشام طعامنده مارش
عثمانى و مارش ايتاليانى ايله سائر انواع مارشلرى ترنم ايتمكده بولنان
موزيقهٔ عسكرى يوز باشيسنى تلطيفاً پرنس حضرتلرى طرفندن

اوزری ایتالیا (قرالی) حضرتلرینك علامت مخصوصه یازیلی آلتون بر مدالیون اهدا بیورلدیغنه مقابل تشکرات لازمه‌ده بولنلمشدر .
او کیجه پرنس حضرتلرینی مفارقتدن اول نزول بیوردقلری قوناغك صاحبی بولنان سعادتلو سعید پاشا حضرتلرینك فرداسی کونی اویله طعامنده برلکده بولنمق ارزوسی اکلاشلمسی واولبابده عاجزلرینه وقوعبولان اراده‌لری موجبنجه بالذات پاشای مومی الیه نزدینه اوغرانیله‌رق تبلیغ کیفیت ایدلمشدر .
شباطك یکرمی ایکنجی بازار کونی علی الصباح شتوره طریقیله بعلبکه عزیمت واورادن بیروته عودت بیورمق نیتنده بولنمشلر ایسه‌ده جمعه ایرتسی کونی نزول ایدن برف وباران یوللری قپامش اولمسیله شامده قالمشلر وبعلبك زیارتندن صرف نظر بیورمشلردر . یوم مذکور صباحی فرنسیسکان راهبلرینك شامده‌کی کلیسالرینه کیدرك اجرای آیین بیوردقدنصکره طوغریجه اقامتکاهلرینه عودت بیوره‌رق هوانك صغوق اولمسی و شایان تماشا دها محللر بولنمامسی جهتیله بر یره کیتمامشلردر . اولجه و قوعبولان اراده‌لری موجبنجه اویله طعامنده سعید پاشا حضرتلری حاضر بولندقلری اجلدن اثنای طعامده مشار الیه پرنس حضرتلری طرفندن پك زیاده التفاته نائل اولمشلردر بعد الطعام قولونل موسیو اوزیو نزد عاجزی‌یه کله‌رك قوناقده پرنس حضرتلرینك معیت فخیمانه‌لرنده بولنان ایکنجی‌واوچنجی قومیسرلره برر آلتون ساعت هدیه ایتمك ارزوسنی پرنس حضرتلری اراده بیوردقلرینی بیان ایلمسی اوزرینه تشکرات لازمه بالاجرا مذکور ساعتلر مومی الیهدن اخذ ایدیله‌رك درعقب محللرینه ویرلمشدر . قولونل مومی الیه بعد الظهر ساعت طقوز صولرنده

رومادن الدقلری شفره‌لی تلغراف مخصوصده عاجزلرینه من غیر لیاقته ایتالیا تاجی نشانك برنجی رتبه‌سندن برقطعه‌سنك احسان بیورلدیغنك تبشیری (قرال) حضرتلری اراده‌لری اقتضاسندن ایدوکی افاده بیورملری اوزرینه فوق العاده تشکرات لازمه اجرا اولنه‌رق درحال کیفیتی مرجع مخصوصم اولان مشیر پاشا حضرتلرینه باتقریر عرض وبیان ایلدم مشار الیه حضرتلری دخی عموم سلاح ارقداشلرمز نامنه تشکراتنك پرنس حضرتلرینه عرض وافاده‌سی ایچون قولونل موسیو اوزیویه طرف عاجزیدن بیان اولنمسی امر اولنمش اولدیغندن اولوجهله مومی الیه بیان کیفیت ایدلمشدر . اقشام طعامنده چالقده اولان دیکر موزیقه‌نك معلمی اولان یوزباشیه دخی پرنس حضرتلری طرفندن برالتون ساعت اهدا وعنایت بیورلمش اولدیغندن بوکا مقابل لازمکلان تشکرات لازمه ایفا ایدلمشدر . مشار الیه حضرتلری بالاده بیان اولندیغی وجهله هوانك مخالفتی سببیله بازار کونی شام شریفدن حرکت بیورمدقلری کبی بازار ایرتسی کونی دخی هوانك صغوق اولمسندن وشامده شایان تماشا محللر قالمامسندن ناشی قوناقلرنده قالدیلر . ایرتسی صالی کونی صباحلین ساعت درت راده‌لرنده هنوز احسانه استحقاق کسب ایتمیان مخدوم چاکری عمر بنده‌لرینی لطفاً نزد فخامتپناهیلرینه جلب بیوره‌رق بر التون مدالیون احسان بیورمشلردر .

یوم مذکورده اویله طعامنی تناولدن صکره عربه‌لره راکباً براز کزدکدنصکره شام شریفده قپو محیلرك چارشوسنی وبزورینه خانی سیر وتماشا بیوردیلر وبراز دها بعض محللری طولاشه‌رق طوغریجه قوناقلرینه عودت بیورمشلردر . اقشام طعامندن براز اول شامده مقیم ایتالیا دولت فخیمه‌سی تبعه‌سی (پرنس) حضرتلرینك خاکپایلرینه کلوب کار قدیم

بر عدد اوزری اشلەلی قلنج تقدیم ایلدیلر . بعده اقشام طعامنی تناول بیوردیلر اثنای طعامدە اولکی کیجەلر مثللو بر طرفدن موزیقۂ عسکری‌یە ترنمساز اولدیغی کبی دیکر طرفدن دخی انواع فشنکلر آتیلەرق شنلك ایدلمکدە ایدی .

(مشارالیه پرنس حضرتلرینك حائز اولدقلری لطف وانسانیت ومکارم اخلاق والتفات پافه‌دن بر و اوغرادقلری محللردە هرکسی ممنون ایتمش اولدقلری کبی شامشریفدە اقامتلری مدتجە دخی عمومك محبت وثناسنە مظهر اولمشلردر) .

اون بشنجی باب

شامشریفدن شتورەیە حرکت بیاننده‌در

شباطك یکرمی بشنجی چهارشنبه کونی مشار الیه حضرتلری علی‌الصباح الافرانقه ساعت سکز یعنی الاتورکه ساعت ایکیدە بیروتە کیتمك اوزرە شام شریفدن حرکت بیوردیلر . شامدن بر ساعت بعد ومسافەدە کائن دمار نام محلە مواصلتلرندە اولجه تهیۀ ایدلمش اولان بر کوشکدە دولتلو مشیر حسین فوزی پاشا حضرتلریلە میرلوا سعادتلو زیور ومصطفی پاشالر وطرف حکومت سنیەدن والی معاونی سعادتلو اشرف پاشا حضرتلریلە مکتوبیٔ ولایت سعادتلو حلمی بك افندی وسائر بعض مأمورین کرام ایفای مراسم تشییع ایچون حاضر بولنمشلر ایدی محل مذکوردە براز مصاحبتدن صکرە مشار الیه حضرتلرینك رسم تشییعنی اجرا ائلشلردر . مشار الیه حضرتلری اثنای سیاحتندە وخصوصیلە شام شریفدە مظهر اولدیغی کمال حرمت ورعایتدن طولایی مشارالیهم حضراتنە تشکرات مخصوصەسنی ادا ونامزاج اولملری

جهتیله کمال تأسفله مشاهده ایده‌مدیکی والیٔ ولایت دولتلو ناشد پاشا حضرتلرینه عرض شکران ایلدیکنك ذات دولتلرینه تبلیغ ایتملرینی رجا ایلمشدر بعده عربه‌لره راکباً شتوره‌یه طوغری حرکت بیوردیلر .

شام شریفدن چیقدیغی زمان خسته‌خانهٔ عسکرینك براز ایلروسنده یعنی کوپریه وارلمزدن براز اول پولیس وژاندارمه افرادی طرفلرندن کمال احترام واحتفال ایله مراسم تشییع اجرا اولندیغی کبی قاروسه یولی اوزرنده واقع جبخانه اوکنده موزیقهٔ عسکریه ترنمساز اولدیغی حالده ایکی طابور عساکر حضرت تاجداری میرالای عزتلو ممدوح بك افندی قومانده‌سنده اولدقلری حالده فوق العاده بر صورتده رسم سلام اجرا ایدلمشدر دمارك ایلروسنده کذلك بر بلوك سواری عساکری طرفندن سلاملانمشدر دمارك بر چاریك بعدنده واقع الهامه قریه‌سی اوکندن کچیله‌رك شام شریفدن ایکی ساعت بعد ومسافه‌ده واقع دیماس موقعنه مواصلت اولندی بوراده حیوانلری دکشدیرمك ایچون براز ارام اولنه‌رق ساعت درت بچقده حرکتله یوله دوام اولندی بر مقدار ایلرویه کیدلدکده یولك صاغطرفنده وجبلك اتکنده دیماس قریه‌سی کورلدی بورادن کچلدیکی صره‌ده مشار الیه حضرتلری اویله طعامنی عربه ایچنده تناول بیوردیلر ساعت بش بچقده خان میسلونه کلندی بوراده دخی عربه حیواناتیله رکابنده کیتمکده اولان سواریلر تبدیل ایدلمشدر . بونك ایچون محل مذکورده اون دقیقه قدر آرام اولنمشدر اشبو محلده اولجه کوندریلوبده بکلمکده اولان سواری وژاندارمه افرادی طرفلرندن کمال احتراماله (پرنس) حضرتلری استقبال ایدلمشدر ساعت

التی یی اون دقیقه کچه‌رك وادی القرنه‌یه وساعت یدیده جدیده‌یه مواصلت وحیوانلر دکشدیریلنجه‌یه قدر استراحتله ساعت یدی یی اون دقیقه کچرك حرکت اولندی ساعت سکزده مصنعه مواصلت اولندی. اشبو محلده واقع دره‌نك قارشوسنده ایکی اوفق تپه‌نك اراسنده مجدل عنجه قریه‌سی کورلدی بوراده حیوانلر تبدیل اولندقدنصکره قریهٔ مذکوره صول طرفنده ترك ایدیله‌رك یوله دوام ایدلدی محل مذکوره اولجه کوندرلمش اولان سواریلر ایله معیت (پرنسیده) کلمش اولان سواریلر دکشدیرلمشدر یولمزك صول طرفنده واقع جبللك اوزرینی احاطه ایتمش اولان قارلرك بیاضلغیله اووده‌کی آکنلرك زمرد مثالی کورونشی اولحوالی‌یه بر لطافت ویرمکده اولدیغندن بشقه حفیف حفیف اسمکده اولان روزکارك تضییقیله هر ایکی طرفه بیوك اکمکده اولان آکنلرك ارالرنده یکدیکرینی متعاقب قریه‌لر اوکلرنده اوتورارق بر طاقم نغمات عربیه سویلکده اولان مخدراتك اینه مثالی اولان یوزلرینه چارپمش اولان کونشك ضیاسنك آکنلرك اوزرینه عکس ایتمسی حوالیٔ مذکوره‌نك منظره‌سنه بشقه‌جه بر لطافت کسب ایتدیرمکده ایدی مصنعك یکرمی بش دقیقه ایلروسنده منفرد بر تپه‌جك اوزرنده کارکیر بر بنا وار ایدیکه روایته کوره مقام (نوح) علیه السلامدر . ساعت طقوزه یکرمی بش دقیقه قاله‌رق نخل البناتی کبریسندن کچلدی یولك صاغ طرفی ایلروسنده واقع زبیر قریه‌سنك ارقه‌سنده وجبلك دیبنده بقاع دنیلان معلقه قصبه‌سی وانك صولنده ودره‌نك ایچنده زحله قصبه‌سی وار ایدی شام ایله بیروت اراسنده‌کی یولك نصفی اولان شتوره موقعنه لدی المواصله جبل لبنان ژاندارمه‌سندن مقدار کافی سواری

ایله اولجه مرکز اردوی همایوندن کوندرلمش اولان سواری عساکری صف بستهٔ سلام واحترام اولمش اولدقلری کبی جبل مذکور متصرفلغی اقلام مدیری سعادتلو کوپلیان بك افندیله ژاندارمه میرالایی عزتلو سعید بك ومعلقه قائممقامی عزتلو محمود وزحله قائممقامی اسکندر افندیلر طرفلرندن بالاستقبال اولجه سوریه ولایت جلیله‌سی طرفندن استحضار ایدلمش اولان لوقانطه‌یه نزول بیورمشلردر . اقشام طعامنده مومی الیه کوپلیان افندیله میر الای وقائممقام مومی الیهم وسوریه ولایت جلیله‌سی نافعه سر مهندسیله ایتالیا دولت فخیمه‌سی تبعه‌سندن طریق قومپانیه‌سی مهندسی موسیو فلیب مدعو اولدقلری جهتله صفره‌ده حاضر بولنمشلردر اثنای طعامده مشار الیه حضرتلری طرفندن هر بررلری ایرو ایرو تلطیف ایدلمشدر لوقانطه‌نك اطرافی قنادیل ایله تنویر اولنه‌رق نصف اللیله قدر اجرای آهنك ایدلمشدر . شتوره‌نك اطرافی لطافت‌تامه‌سی بولنان غایت واسع اووه ایله‌انواع اشجار مثمره ایله محاط اولدیغی کبی جهت غربیسی دخی قار ایله مملو جبال ایله مسدود اولدیغندن منظره‌سی بشقه‌جه جالب نظر دقت ایدی . معلقه سوریه ولایت جلیله‌سی و زحله جبل‌لبنان متصرفلغی داخلنده برر قضا مرکزیدر .

اون التنجی باب

شتوره‌دن بیروته صورت حرکت متضمندر

شباط رومینك یکرمی التنجی کونی علی الصباح الافرانقه ساعت یدیکه الاتورکه ساعت برده شتوره‌دن حرکت اولندیغی صره‌ده (پرنس)

حضرتلرينك راكب اولدقلرى لاندويه ايكى حيوان ايله بر عربه جى وديكر عربه لره دخى برر حيوان علاوه ايدلمش ومعلقه وزحله قائممقاملريله لاجل الاستقبال محل مذكوره كلمش اولان سائر ذوات كرام مشار اليه حضرتلرينك رسم تشييعنى اجرا ايلشلر وعساكر حضرت پادشاهى طرفندن دخى رسم تعظيم بعد الاجرا اوكده وارقه ده اولدقلرى حالده كمال انتظام ايله سوريه ولايتيله لبنان متصرفلغنك حد فاصلى اولان مريجه قريه سندهكى قره غول خانه يه قدر كلوب اوراده بكلمكده اولان عساكر حضرت پادشاهى يه بالتسليم شام شريفه عودت ايلشلردر .

بورادن اشاغيده واقع اووه يه نظر اولندقده يردن قالقان بخار ايله كويلرك بجالرندن چقمقده اولان دومانلرك يكديكرينه قاريشمسيله حاصل اولان الوانه افقدن طلوع ايدوبده هنوز ايكى اوچ مزراق بويى يوكسلمش اولان كونشك ضياسنك چارپمسى مذكور اووه نك طبيعى اولان منظره سنه بشقه جه برلطافت ويرمكده ايدى وجبلده كى قارلرك اريبوبده واديلردن اشاغى يه طوغرى كاغد خانه چاغليانلرى مثللو كندو قوتلرى نسبتنده برر صدا ويره رك اقملرى حقيقةً انسانه حيات تازه بخش ايدر صورتده ايدى هله عربه لرك آهسته آهسته يوقشه طرماغلرى اطراف واكنافى ايودن ايوسير وتماشا ايتديرمكه مساعده ايديبور ايدى بو وجهله قطع مراحل اولنه رق ساعت ايكى بچق رادهلرنده خان مراده كلندى محل مذكوردن ايلرويه طوغرى يولمزى تعقيب ايدن تلغراف تللرينك كورلديسى عربه لرك كورلديسى اراسنده موزيقه نك نغمات خفيفه سى كبى سامعه يى اكلنديرمكده ايدى .

بورادن اشاغيده كى اووه يه نظر اولندقده اريمش اولان قارلردن موقتاً

حاصل اولمش اولان منفرد منفرد حوضلرك زمرد مثالی اکنلرك
ارالرندن کورنیشی مذکور اوویه تعریفی ناقابل برمنظره ویرمکده
ایدی وهله‌اقلقده اولان دره‌نك صولری هبوب ایدن اهویهٔ لطیفه‌نك
تضیقیله حفیف حفیف موجه‌لر کوسترمکده وایکی جهتده‌که سلسلهٔ
جبال نشاط اشتمالك حلاوتی طویله‌مبه‌جق بدایع فطرتدن اولوب
الحاصل هرطرفی ازسرتاپا اطلس کبود فام اکتسا ایتمش برعروس
ابتسام غایه بکزییور ایدی .
ساعت اوچده مغبطه نام دیکر ظهر البیضه دنیلان خانه مواصلت
وشتوره‌دن علاوه ایدیلان حیوانلر بوراده ترك ایدیله‌رك یوله دوام
وبراز قطع مراحل ایدلدکده دکز کورغکه باشلدی یولك هرایکی طرفی
قار ایله مستور اولدیغندن بشقه اسمکده اولان شدتلی روزکار حسبیله
زیاده‌سیله صغوق یاپقده ایدی .
ساعت اوچی اون دقیقه‌کچه‌رك رأس جبله کلندی بوراده یالکز
برعسکری قره‌غول خانه‌سی واردر براز دها ایلرویه حرکت اولندقده
بیروت دخی کورغکه باشلدی بو محلده اوچی بیاض واوچی استر
اولمق اوزره التی حیوان قوشلی دلی‌ژانسه تصادف اولنمشدرکه مذکور
دلی‌ژانس یولك صولطرفنده توقف ایدرك مشار الیه حضرتلرینی
کمال احترام ایله استقبال ائلشدر اشبو محلدن اشاغی‌یه طوغری یولمز
اینش اولدیغندن عربه‌لر سرعتله یوله دوام ایتمکده ایدی .
ساعت اوچ بچقده ویولك صاغطرفنده اولدقجه کنش ومتعدد کویلر
ایله زیتونلك واشجار سائرهٔ مثمره ایله مغروس وادیٔ حمانه‌یه کلندی
اشجار مذکورهٔ لطیفه ارالرنده یشیل یشیل چنلر اوزرنده آهنك
ایتمکده اولان ذکور واناث اهالی (پرنس) حضرتلرینی کمال آداب

ایله استقبال ایدرك مشار الیه حضرتلری ایسه اوکلرندن کچدکچه هر بررلرینه ایرو ایرو التفات بیوره‌رق وادیٔ مذکوری تعقیب ایتمکده ایدك .

ساعت اوچ بچقه بش دقیقه قاله‌رق خان صوقن محله‌کلندی بوراده بر عدد موزیقه ترغساز اولدیغی حالده اهالی طرفندن مشار الیه حضرتلری کمال تعظیم ایله استقبال ایدلمشدر حتی موزیقه چالانلرك ایچندن بر شخصك بر کاغد اوزرینه ایتالیانجه یازلمش اولان دعایی قرائتندن دخی (پرنس) حضرتلری ممنون قالمشلردر محل مذکوردن ایلرویه طوغری براز قطع مراحل ایدلدکده هر ایکی طرفی زیتونلك وسائر اشجار مثمره ایله مغروس اولدیغی کورلدی .

ساعت درت بچقده خان ابو دخان نام موقعه کلندی بوراده دخی عساکر حضرت تاجداری طرفندن کمال احترام واحتفال ایله مشار الیه حضرتلری استقبال ایدلمشدر محل مذکورده اولجه مهیا ایدلمش صفره‌ده (پرنس) حضرتلری کمال عافیتله اویله طعامنی تناول بیوردقدنصکره براز استراحتله ساعت التی بچقی اون دقیقة کچه‌رك بیروته متوجهاً قیام وحرکت بیوردیلر .

ساعت التی بچقده عالیه نام موقعه مواصلت اولنمشدرکه اشبو موقعده مکتب شاکردانی طرفندن عربی العباره غایت بلیغ قصیده‌لر اوقوتمقده اولدیغی کبی اهالی طرفندن دخی (الله ینصر السلطان) نداسیله مشار الیه حضرتلری استقبال اولنمشدر اشبو محلدن اشاغی‌یه طوغری انیلدیکی صره‌ده اوکلرده دکز وصاغمزده‌کی باغچه‌لرده صورت منتظمه‌ده انشا ایتدیرلمش کوشکلر ایله اطرافلرنده مغروس انواع اشجار لطافت دثار نوعی وسان نزاهت نشان کبی

جبره دستیٔ حیاط بهار ایله یکی یکی لباس نضارت استیناس اکتسا
ایتمش صوك بهاردن برو زمزمه سنج انبساط اولمغه حاضرلنمش اولان
کوچك کوچك قوشلر اغصان در ختان وچمنستان نزهت اقتران
اوزرنده نغمات محترقة الاکباد ایله چیریتمقده بولنمش اولدقلری
وبیروتك ایسه چناق قلعه‌سندن ایچرویه کیروبده مرمره‌دن کچه‌رك
استانبول بوغازینی دوکه‌جك محلده صاغ جهتده‌کی اطه‌لر ایله قاضی
کوی وقزقوله‌سی وبشکطاشده‌کی سرای همایونك منظره‌لری کبی بر
منظرهٔ لطیفه ویرمکده ایدی هله یولمزك صاغنده‌کی مرعاده اوت
اوتلامقده بولنان قیونلرك بزه باقوبده حزین حزین باغرشملری
قلوبه تأثیر ایتمامك قابل دکلدی .
ساعت یدیه یکرمی دقیقه قاله‌رق صاغطرفده واقع شوباط قریه‌سی
اوکندن کچلمشدرکه اشبو قریه‌نك اطرافنده‌کی جبله طبیعی بر خریطه
یاپلمش کبی صنعی دیوارلر ایله مخیلر چوریله‌رك متعدد باغچه‌لره تقسیم
اولنمش اولدیغی کورلدی .
ساعت یدیده جمهور نام ستاسیون موقعنه کلندی اشبو محلده جبل
لبنان متصرفی دولتلو واصه پاشا حضرتلریله بیروت ایتالیا دولتی
فخیمه‌سی جنرال قونسلوسی موسیو زربونی ومشار الیه حضرتلرینك
واپور مخصوصلری برنجی قپودانی وجبل مذکور ترجمانی اولی
اونیفورمه‌لرینی لابس اولدقلری حالده احترامات فائقه ایله (پرنس)
حضرتلرینی استقبال ایلشلردر مشار الیه حضرتلری لطفاً عربه‌لرندن
اینه‌رك بر ایکی دقیقه ایاق اوستنده الفاظ ودادکارانه جریان
ایلدکدنصکره یانلرینه واصه پاشا حضرتلریله دائره‌لری مدیری
موسیو اوزیوبی اله‌رق وپاشای مشار الیهك عربه‌سنه ومعیتی ایسه

على مراتبهم ديكر عربه‌لره بنه‌رك بيروته متوجهاً حركت بيورديلر .
يولك طرفيننده واقع تارله‌لرده ايكيشر قاريش قدر چيقمش اولان
اكنلرك حفيف حفيف اسمكده اولان روزكارك تأثيريله صاغه صوله
طوغرى تمايل ايديشلرى ويكى ديكلمش اينجه فدانلرك اوكلرندن
مشار اليه حضرتلرى كچدكچه كويا جانلى ايشلر كبى بيوك اكمه‌لرندن
طولايى قدرت الهيه‌يه حيران اولماق الدن كليور ايدى .
ساعت يدى بچقى بش كچه‌رك حاذميه موقعنه مواصلت اولندقده
بيروت متصرفى سعادتلو نصوحى بك افنديله موقع قوماندانى
سعادتلو طيار پاشا وسائر مأمورين عسكريه وملكيه البسهٔ رسميه‌لرينى
لابس اولدقلرى حالده كمال تعظيم واحترام ايله مشار اليه حضرتلرينى
استقبال ايتمشلردر بو اثناده مكاتب ابتدائيه شاكردانى عربى العباره
قصيده‌لر تغنى ايتمكده ايديلر وجبل لبنان ايله بيروت موقعنده
ارامساز اقبال عساكر حضرت تاجدارى طرفندن احترامات فائقه
ايله رسم سلام اجرا ايدلديكى كبى ايكى عدد موزيقهٔ عسكرى دخى
غايت مؤثر هوالر چالمقده ايدى . موقع مذكورده مرتفع بر نقطه‌ده
(پونس) حضرتلرينك استقبالى ايچون انتخاب وترتيب اولنمش اولان
محلك اطرافى طرز دلنشين اوزوه اغاج يپراقلريله ودرلو چيچكلر ايله
تزيين قلنمش واوكنده اغاج داللرندن مركب قوس ظفرلر وعثمانلى
وايتاليا بانديره‌لرى ركز ايدلمش وسكز اون اياق نردبان ايله چيقيلور
كوشكده لازمكلنلر تقديم ايدلدكدن وشامپانيه‌لر ايچلدكدن وبر
مقدار ارام ايدلدكدن وجبل وبيروت متصرفلرى پاشالر حضراتيله
موقع قوماندانى طيار پاشايه وجيبهٔ شكر كذاريىى ايفا وسائر ذواته
التفات بيوردقدنصكره دولتلو واصه پاشا حضرتلرينى كندى عربه‌لرينه

الەرق وسکزه اون دقیقه قالەرق بیروت شهرینه طوغری قیام وحرکت بیوردیلر وفستقلی نام محله وصوللرنده ایکی طابور عساکر نظامیه وژاندارمهٔ شاهانه صف بستهٔ سلام وموزیقهٔ عسکری ترنمساز واحترام اولەرق وتعظیماً عسکری قشلەسندن یکرمی بر پاره طوپ انداخت ایدلمشدر . (پرنس) حضرتلری طوغریجه اسکلەیه عزیمت بیورمغله اوراده دخی مقدار کافی عساکر شاهانه طرفندن رسم سلام اجرا ایدلمشدر مشار الیه حضرتلری جبل لبنان متصرفی دولتلو واصه پاشا وبیروت متصرفی سعادتلو نعوحی بك افندی حضراتیله موقع قوماندانی سعادتلو طیار پاشا واسکلەیه قدر کلمش اولان سائر ذوات کرام ایله وداعلشەرق واپورلرینه کیتمشلردر .

یوم مذکورده (پرنس) حضرتلریله برلکده اقشام طعامنی واپور مخصوصلرنده تناوله چاکرلریله رفاقت عاجزیده بولنان قدس شریف تحریرات باش کاتبی رفعتلو بشاره افندی وبیروت ایتالیا جنرال قونسلوسی موسیو زربونی ایله ویس قونسلوسی ویافەدن برو معیت فخیمانەلرنده بولنان لاتین راهبلرندن وتاریخ شناساندن فلوروینی دائرەلری مدیری قولونل موسیو اوزیو واسطەسیله دعوت اولنەرق تعیین اولنان ساعتده بر ضابط مخصوص ایله مذکور واپورلرندن کوندریلان صنداله راکباً کیدیلوب (متبوع مفخم شوکتلو سوکیلی پادشاهمك) بیراغی واپورك اورته دیرکنده چکلمش اولدیغی وواپورك نردبانی باشنده موزیقەلری ترنمساز اولدیغی حالده مشارالیه (پرنس) حضرتلری تنزلاً صالوندن چیقارق کمال لطف ایله بزلری قبول بیوردقلری عقبنده بالذات چاکرلرینی الوب واپورده ارمسترون طوپلریله اشکال مختلفەده بولنان مترالیوز طوپلرینی کوستردیکنی

وواپورده‌کی محل مخصوصلرینی دخی ارائه ایتدیکنی وطعامده
چاکرلرینی صاغطرفنده اقعاد ایدوب مدعوین وسائره‌نك هر بریسی
علی حسب درجاتهم ارائه اولنان محللرده اوتوردقلری وطعامك
ختامنده صورت زیرده محرر وطرف عاجزیدن قرائت اولنان
بر مقاله ایله اظهار مأثر شکرانیت ایتدیکم اوزرینه فوق العاده ممنون
اولدقلریله برابر تشکرات متبادله‌ده بولندیغی وبعد الطعام برازقالنه‌رق
قره‌یه چیقمق استلدکده اسکله‌یه وارنجه‌یه قدر واپوردن الکتریق
ضیاسی یوللزه عکس ایتدیره‌رك تشییع اولنمشزدر .

(بعد الطعام طرف عاجزیدن قرائت اولنان وداعنامه)

« متبوع مفخمم طرفندن شرفصادر اولان ارادهٔ سنیه اوزرینه »
« معیت فخیمانه‌لرنده بولنغه مأمور اولمش ایدم اثنای سیاحت »
« اصیلانه‌لرنده ذات وموقع فخامتکزه لایق اولدیغی صورتده ابراز »
« خدمت ایتمکه موفق اوله‌مدیغم درکار ایسه‌ده طرف عاجزانه‌مدن »
« وقوعبولمش اولان قصورلره اصالت ونزاکت فخیمانه‌لری ایجابنجه »
« لطف ایله مقابله بیوریله‌رق حجاب التنده براقلمدم معیت »
« فخیمانه‌لرنده کچمش وهر بری بردرلو التفات ونوازش فخیمانه‌لرینه »
« مدار مظهریت اولمش اولان کونلر عمرم ایچنده‌الك مسعود عد »
« ایتدیکم زمانلردن اولمسیله خدمت عاجزانه‌مك سوریه‌دن انفکاك »
« اصیلانه‌لریله برابر ختام بولمسی بنده‌لری ایچون ضایعات عظیمه‌دن »
« معدود وبوشرفك صفای صبح کبی از بر مدت دوام ایتمسندن »
« نه قدر متأسف اولدیغمی حضورفخامتکزده توصیف ایتمکه اقتدار »
« مفقوددر اثنای کشت وکذارده عموم حقنده ابراز بیوریلان »
« التفات سیاحت فخیمانه‌لرینی بوحوالیده الی الابد لسان حرمتله »

« یاد ایدیله‌جك وقایع حسـنه عدادینه داخل ایتمش اولدیغنی کمال »
« فخر ومسرتله تکرار ایتمك ایسترم جناب حق عمر واقبال وعافیت »
« فخیمانه‌لرینی مزداد ایله برابر سیاحت اصیلانه‌لرینی کمال حضور »
« وانشراح درون ایله قرین ختام بیورسون . »

فرداسی جمعه کونی صباحلین ساعت درتده بیوك اونیفورمه‌یی لابس اولدیغی حالده (پرنس) حضرتلرینك واپور مخصوصلرینه کیدیلوب مسبوق اولان دعوتلری اوزرینه برلکده اویله طعامنی تناولدن صکره صورت منتظمه‌ده حاضرلنمش اولان واپور مذکورك صندالنه راکباً ساحله چیقیله‌رق اسکله باشنده عساکر شاهانه صفبستهٔ سلام اولدقلری حالده رسم تعظیم بالاجرا عربه‌لره راکباً طوغریجه ایتالیا دولت فخیمه‌سی جنرال قونسلوسی موسیو زربوننك خانه‌سنه کیدلدیکی وخانهٔ مذکوره‌یه وارلمزدن براز اول یول اوزرنده ترتیب اولنان موزیقهٔ عسکری ترنمساز اولدیغی حالده عساکر حضرت تاجداری طرفندن مراسم استقبال بالاجرا قونسلوس خانه‌یه مواصلت واوراده حکومت سنیه مأمورانی ایله جهت عسکریه امرا وضابطاننك ودول اجنبیه قونسلوسلریله رؤسای روحانیه‌نك وایتالیا تبعه‌سی معتبراننك پریزانته‌لری اجرا اولندیغی متعاقب حکومت سنیه‌یه وجبل لبنان متصرفلغیله سوریه‌ده لاتینلرك بیوك رئیس روحانیسنه ویزیته ویردیکی کبی قشلهٔ عسکری‌یه دخی کیدوب موقع قوماندانیله اثنای مصاحبتده قائممقام عزتلو رؤف بکك تحت قوماندهسنده اوله‌رق عساکر حضرت شهریاری طرفندن قشله‌نك تعلیم‌خانه میداننده برایکی مانوره یاپلدیغی ورسم کچید اجرا اولنه‌جغی اثناده (پرنس) حضرتلری بالذات تعلیم‌خانه میدانینه اینه‌رك قوماندان میرلوا سعادتلو

طيار پاشانك همت واقعه‌لرندن بيان ممنونيت ايلدكلرى وعساكر ملوكانه‌نك مانوره‌لرده اولان مهارت واستعدادلرينى تقدير برله قوماندە ايتمكده بولنان قائممقام مومى اليه دخى كمال لطف ايله اظهار ممنونيت ايدرك وعربه‌سنه بنه‌رك قوم ميداننده واقع ملت باغچه‌سنى سير وتماشا نيتيله حركت وباغچهٔ مذكورك اطرافنى طولاشه‌رق واپورلرينه عودت بيوردقلرى صره‌ده كذلك اسكله باشنده عساكر شاهانه صف بستهٔ سلام وموزيقهٔ عسكرى‌يه ترنمساز اولمشلردر واقشام طعامنده جبل لبنان متصرفى دولتلو واصه پاشا حضرتلريله بيروت متصرفى سعادتلو نصوحى بك افندى وموقع قوماندانى ميرلوا سعادتلو طيار وژاندارمه قوماندانى شاهين پاشالر ايله جبل مذكور متصرفلغى مدير اقلامى سعادتلو كوپليان بك افندى وولايت امور اجنبيه مديرى وجبل ژاندارمه ميرالاى وعاجزلريله رفاقت عاجزيده بولنان رفعتلو بشاره افندى وفلوروين مدعو بولنه‌رق بونلرك ايچندن بيروت متصرفى ايله شاهين پاشانك انحراف مزاجلرى حسبيله رهين حسن قبول اوله‌جق صورتده معذرتلرينى بيانله برلكده بولنه‌مدقلرى وبعد الطعام براز استراحت برله مدعوين مشار ومومى اليهم طرفندن مراسم وداع بعد الاجرا قره‌يه عودت بيورمشلردر فرداسى جمعه ايرتسى كونى (پرنس) حضرتلريله برلكده اويله طعامى واپور مخصوصلرنده تناول اولندقدنصكره بالذات چاكرلرينى الوب ارمسترون طوپلرينك بر ايكى مكمل مانوره‌سنى ياپديروب پك زياده عاجزلرينه حرمت والتفات بيورديلر . رسم تشييع اجرا اوله‌جغى صره‌ده فلسطين وسوريه جهتلرنده بولنديغى مدتجه (شوكتلو مهابتلو ولى نعمت بيمنتمز پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرينك كندى

حقلرنده رایکان بیوردقلری لطف وعنایتدنطولایی منتـدار اولوب نه یولده اظهار تشـکر ایده‌جکنی بیله‌مدیکنی بیانله برابر احترامات فائقه‌سـنك عرض ایدلمسـنی) بالذات چاکرلرینه افاده ایدرك مدیر امورلرندن ویریلان پروغرامه نظراً بو اقشـام قبریسـه متوجهـاً بیروتدن قیامله یارنکی بازار کونی طوزله‌یه مواصلتـلرنده اوچ درت ساعت قدر اقامتدنصکره اوچنجی صالی کونی ردوسـه کیده‌جکلری واوراده برقاچ ساعت اقامتله چهارشنبه کونی سودا لیماننه اوغرایه‌رق اوراده دخی بر قاچ سـاعت قالدقدنصـکره جمعـه کونی برندیزی‌یه مواصلت ایده‌جکلری اکلاشلمسی اوزرینه کیفیت مابین همایون ملوکانه باش کتابت جلیله‌سـیله مقام جلیل سرعسـکری‌یه وبشنجی اردوی همایون مشیریت جلیله‌سنه با تلغراف نامه عرض ایدلدیکی کبی ردوس متصرفلغیله کرید قوماندانلغنه دخی تلغرافله بیان معلومات ایدلمشدر . مشار الیه حضرتلرینك حرکتلریله مأموریت عاجزانه‌م ختام بولمسی جهتیـله برایکی کون بیروتده قالدقدنصـکره شـام شریفـه عودت اولنمشـدر .



معلومات تاريخيه وجغرافيه



حروف هجا ترتيبی اوزره

معلومات تاریخیه وَ جغرافیه

حرف الف

« ابراهیم » ــ علیه السلام بنی‌سامدن کلدانستانده اقامت ایتمکده اولان (تراح) یاخود (آزر) ك اوغلو اولوب حق تعالی حضرتلرینك اراده‌سنه اتباعاً بوت پرستلکه سالك اولمش اولان کلدانیلر ایله حکمدارلری بولنان (نمرودی) طریق هدایته دعوت ایچون خیلی اوغراشدقدنصکره مملکتی ترك وپدر وتعلقاتی ایله‌رق ارض کنعانه متوجهاً یوله چیقمشیدی فقط حلب ولایتی داخلنده اورفه سنجاغی ملحقاتندن نفس اورفه‌نك جهت جنوبیسنده واقع حران شهرنده پدری وفات ایلدیکندن اوراده بر مدت توقف ایتمش ایدی . او صره‌ده ابراهیم علیه السلامه‌وحی نازل اوله‌رق (پدرك خانه‌سنی ومملکتنی ترك ایت وکوستره‌جکم موقعه هجرت ایت سن بیوك بر ذریت صادقه صاحبی اوله‌جقسك) مآلنده اولان امر الهی میلاددن ایکبیك‌طقسان‌اوچ وهجرت نبویه‌دن ایکبیك‌التیوز یتمش یدی‌سنه‌مقدم کلمشدر. ابراهیم‌علیه السلام اشبواراده الهیه‌یه‌اتباعاً زوجه‌سی ساره ایله برادر زاده‌سی(لوط)علیه‌السلام وبندکانیله‌برابر ارض کنعانه کیتمشدر . اولوقت قطعهٔ مذکوره اولاد حامدن کنعانیلریدنده ایدی . حضرت ابراهیم علیه السلام چوبانلرینك چیقاردقلری بر نزاع اوزرینه حضرت لوطدن ایرلمشدر . ابراهیم علیه السلامه‌ارض کنعانده تکرار وحی نازل اوله‌رق ذریتنه احسان اولنه‌جق اراضینك ارض کنعان اولدیغی بیلدیرلمشدر . محل مذکوره او وقتدنبرو (ارض موعود) یاخود (ارض مقدس) دخی دیرلر . لوط علیه السلام

ابراهیم علیه السلامدن آیرلدقدنصکره شمدیکی بحر لوطك برنده موجود اولان (بلاد سدوم) ده نشر هدایتله مشغول اولمش حضرت ابراهیم ایسه دها جنوبه طوغری ایلرولمشدر . ابراهیم علیه السلام ارض کنعانك جنوب طرفنده واقع چوللرده امتیله برابر کشت وکذار ومأموریت مقدسه سنی ایفایه دوام ایتمکده ایکن قحط ظهور ایدرك مصره هجرت ایتمکه مجبور اولمشدر مصرده زوجه سی ساره حکمدار طرفندن اسیر ایدلمش ایسه ده قدرت آلهیه دن اوله رق مصرده واقع اولان بر طاقم معجزه لر اوزرینه حکمدار ساره نك زوجنه اعاده سیله برابر هاجر اسمنده برجاریه تقدیم ایلشدر . ابراهیم علیه السلام مصردن عودت ایتدکدنصکره برمدت ارض کنعانده وشمدیکی حبرون (خلیل الرحمن) نام قریه قربنده کائن (مامبری) صحراسنده اقامت ایتمشدر . کنعان اهالیسی ابراهیم (علیه السلامه) چوق رعایت ایدرلر ایدی زیرا حضرت ابراهیمك برمقتضای نبوت حائز اولدیغی قوهٔ قدسیهٔ معنویه دن بشقه قوهٔ عسکریه سی دخی وار ایدی . ابراهیم علیه السلام سکسان یاشنده اولدیغی حالده هنوز براولاده نائل اولمدیغندن ساره دن رخصت آله رق جاریه سی هاجری تزوج ایلشدر . برسنه صکره هاجر حضرت اسماعیلی تولید ایتمشدر وقوعات مذکوره میلاددن ایکیبیك اوتوز التی سنه مقدمدر . اون اوچ سنه صکره ساره دن دخی اسحق علیه السلام تولد ایتمشدر . ساره هاجر ایله اسماعیل علیه السلامه قارشی خصومت اظهار ایتمکه باشلادیغندن ابراهیم علیه السلام هاجر ایله اسماعیل علیه السلامی خانه سندن اخراج ایدرك عربستان (حجاز) طرفنه ارسال ایتمشدر . حق تعالی حضرتلری ابراهیم علیه السلامك کندیسنه اولان درجهٔ صداقتنی امتحان ایچون مخدومنك قربان ایدلمسنی امر بیورمش

وابراهیم علیه السلام دخی بلا تردد امر آلهی‌یی اجرایه تشبث ایتمشدر یعنی اولادینی ذبح ایتمك اوزره ایکن من طرف الله کوندریلان بر قوچی کسمشدر . ابراهیم علیه السلام ارتحال ایتمزدن اول حجاز طرفلرنده بولنان اسماعیل علیه السلام ایله کورشمك ایچون اول طرفه عزیمت ایتمش و اسماعیل علیه السلام ایله برابر (کعبه‌یی) بنا ایلمشدر . ابراهیم علیه‌السلام یوز یتمش یاشنده اولدیغی حالده وفات ایدوب جبرون (خلیل الرحمن)ده واقع مغاره‌یه دفن اولنمشدر .

« ابراهیم پاشا » ـ مصر والیسی محمد علی پاشانك اوغلو وسرعسکریدر میلادك بیك سکز یوز اون سکز وهجرتك بیك ایکیوز اوتوز درت تاریخنده حجاز وحرمین الشریفین وحوالیسنی تهدید ایدن وهابیلری اورالردن دفع ایتمك شرطیله عهده‌سنه حجاز وحرمین الشریفین والیلکی توجیه بیورلدیغندن مصردن بر مکمل اردو ایله کیدوب وهابیلری پریشان ودرعیه‌یه قدر تعقیب ایدرك رئیسلری (عبدالله) بن مسعودی ودرت نفر اوغللریله بعض منسوباتنی مصر طریقیله درسعادته ارسال ایلدی ومیلادك بیك سکز یوز یکرمی بش وهجرتك بیك ایکیوز قرق برتاریخنده مصر دونماسیله موره سفرینه‌کلوب(مسولنك)یاخود(میسولونکی)محاصره‌سنده دولت علیه‌دونماسنه براز یاردم ایتدیسه‌ده قپودان دریا بولنان خسرو پاشا ایله مصر والیسی محمد علی پاشانك بربرلرینه‌اولان خصومت قدیمه‌سی جدی اعانه‌یه میدان براقمدی وایکی‌سنه‌صکره وقوعبولان ناوارین (آوارون) وقعه‌سنده دونماسی دولت‌علیه‌دونماسیله برابر محترق‌اولدیغندن ابراهیم پاشا عساکر بریه‌سنی آلوب مصره عودت ایلدی طبریه‌ده‌کی معدن صویی اوزرینه انشا ایتدیرلمش اولان ابنیه ابراهیم پاشانك اثریدر .

« ابو بكر الصديق » رضى الله عنه ـ خلفای راشدين حضراتنك برنجيسيدر واسم عاليلری عبد الله بن عثمان القريشی كنيه‌لری بن قحافة مولد سنيه‌لری مكهٔ مكرمه‌در . مشار اليهك نسلی جليلی سلالهٔ طاهرهٔ پيغمبری ايله يدنجی بطنده برلشيور . قريش قبيله‌سنك برنجی مرتبه اغنياسندن واك ايلرو كلنشلرندن ايدی . فقط شرف اسلام ايله مشرف اولدقدنصكره كافهٔ اموال واشياسنی فقرايه اعطا ايدرك مفخرت فقرده حضرت پيغمبر (صلى الله تعالى عليه وسلم) امتثال ائلمش ايدی . حضرت رسول اكرمك تشبثات اخيره‌سندن اولان شام سفری وفاتلريله كيرو قالمق شويله‌طورسون بالعكس حضرت صديق اكا فرض نظريله باقه‌رق كمال كرميتله تداركاته دوام ايله بر از مدت ظرفنده اردوی يوله چيقارمشدر . اسام بن زيدك سر عسكرلكی دخی تأكيد ايدلمشدر .

اسام ايله روملر بيننده اسامه‌نك پدری زيدك شهيد اولديغی موته نام محلده تكرار غزا واقع اولوب بو مصادمه‌ده دخی ايمپراطور اردوسی پريشان اولمش ومجاهدين اسلام پك چوق غنيمت اخذ ايتمشلردر . فقط اسامه بوقدر ايله قناعت ايدرك دشمنی تعقيب ايتمكسزين عودت ائلمشدر . بدويلردن اون ايكی عشيرت نبوت دعواسنده بولنان طليحه نام بر عاصی‌يه بيعت ايدرك طرف خليفه‌دن كوندريلان زكات مأمورلرينی قبول ايتمامشلر ايدی . حضرت صديق خالد بن وليدی عاصلرك تأديبنه مأمور ايدرك اوزرلرينه سوق ايتمشدر . خالد دخی عاصيلری قوهٔ قهريه ايله تحت اطاعت آلمش وزكات اعطاسنی تعهد ايتديرمشدر . طليحه‌دن صكره مسيلمه الكذاب نام بشقه بر نبوت دعواجيسی ظهور ايدرك بيوجك بر

ایتمش وانلر دخی حقیقةً پك كوزل خدمت وصیانت ایلمشــدر حتی علیه الصلاة والسلام افندمز اظهار دعوت بیوروب خلق اوزرینه هجوم ایتدیکی زمان ابو طالب یتیشوب تمام قوتیله منع ایلدی بعثتك یکرمنجی سنه‌سنده یعنی هجرتك اوچ سنه مقدمنده ابو طالب وفات ایدر ایکن علیه‌الصلاة والسلام‌افندمز یاننده بولندی ومومی‌الیهك‌دوداغنی دپرته‌رك اسلامی‌قبول‌ایلدیکنی حضرت‌عباس سویلسله‌(الحمد لله الذی هداك یاعم) بیوردی بو قوله ممانعت ایدنلره‌ده واردر . ابو طالب سکسان سنه معمر اولدی .

« ابو عبیده » بن جراح ـ اصحاب کرامدن وعشرهٔ مبشره‌دندر ومسقط رأسی مکهٔ مکرمه اسمی عامر بن عبد الله‌در . بوذات فرسان اصحاب کرامدن ایدی وهجرت نبویه‌نك اون ســکزنجی سنه سنه قدر وقوعبولان غزواتك همان کافه‌ســنده بولندی ورایت اسلامیه ابتدا بونك یدینه توديع قلندی ویك چوق خــدمت وغیرت ایتدیکندن وکریم الخلق وغیر متعصــب وحلیم وعاقل ومدبر اولدیغندن علیه الصلاة والسلام افندمز (امین الامة) تسمیه بیوردی بو ذات روم دیارنده حســن شمائل وصدق مقال ایله شــهرت بولدیغندن شـام مصالحه‌سنده روملر بونی‌استمشارلر ایدی کیدوب یاپدیغی مصالحه الیوم اوروپالیلر نزدنده معتبر ومستحسندر . مشار الیه حضرتلری میلادك التیوز اوتوز طقوز وهجرتك اون سکز تاریخنده محاربه‌یه کیدر ایکن رمله‌ایله بیت المقدس اراسنده برقریه‌ده ظهور ایدن‌طاعوندن اجتناب ایدن عسکرینه تسلیت ویرمك ایچون بر یوکسك یره چیقوب (ایها الناس ان‌هذا الوجع رحمته من‌ربکم ودعوةمن نبیکم وموت الصالحین

قبلكم وان ابى عبيده يسأل الله ان يقسم له منه حظه) الى اخره
خطبه‌سنى قرائت وتمام ايتديكى آنده طاعون اصابتيله رحلت ايلدى .

« آثور » ـ سام بن نوح عليه السلامك دردنجى اوغليدر . بوذات
حين تفرقده قبيله‌سى خلقيله بغدادك اوست طرفلرينه كيدوب توطن
ايلديسه‌ده برزمان‌صكره بابل اراضيسنده ساكن اولان حاميلر بونلرى
استثقاله ونزاع وجداله قالقشدقلرندن خلقتك ايكيبك طقوز يوز اللى
درت تاريخنده يعنى ميلادك ايكيبك التيوز قرق ياخود ايكيبك طقوز
يوز اون درت سنه مقدمنده دجله كنارينه ودها يوقاريلره چكلمكه
مجبور اولدى وموصل جوارنده مشهور (نينوه) شهرينى بنا وبرنجى
آثور دولتى تشكيل ايدوب بالاستقلال حكومته باشلادى . اشبو برنجى
آثور دولتى تشكيل ايدن سامك اوغلى اولميوب انك ينه اونامده
بر اوغلى ياخود حفيدى اولمق احتماليده واردر وشهر مزبوره نينوه
نامى صكره‌دن ويرلمشدر .

« آدم » عليه السلام ـ ابناى بشرك برنجى پدرى ونشئه
عنصريه‌ده انبياى كرام عليهم الصلات والسلام حضراتنك اقدميدر .
هر بر مخلوق ايچون برر ارقداشى ـ يعنى برر ديشى خلق اولنديغى
حالده يالكز حضرت آدم عليه السلام مجرد يرادلمشيدى . بر مدت
صكره آدم عليه السلام ايچون ارقداش اولمق اوزره حضرت حوا
عليها السلام خلق اولنمشيدى . آدم ايله حوا عليهما السلامك ابتداكى
اقامتكاهلرى جنت اولوب كنديلرينه جنتده موجود اولان هر
بر نعمتدن استفاده‌يه مساعده اولنمش ايدى . شوقدركه يالكز (شجرهٔ
ممنوعه) يه ياقلاشلمامسى شديداً تنبيه ايدلمش ايدى . فقط منبع شر
اولان ابليس آدم عليه السلامه دسيسه ايله مذكور شجره‌نك ميوه‌سنى

اكل ایتدیرمش وحضرت آدم بو وجهله امر الهی‌یه مخالف حرکت ایتدیکندن جنتدن اخراج اولنمشدر . روی‌زمینده بولنان کافهٔ اقوام آدم علیه السلامك ذریتیدر . حضرت آدمك اول امرده درت نفر اولادی دنیایه کلوب ایکیسی ارکك وایکیسی قیزدر وبر اوغلان وبرقیز اولمق اوزره ایکیز طوغمشلردر . مخدوملرندن (هابل) باامر ربانی (قابل) ك اوزهمشیره‌سنی وقابل دخی هابلك همشیره‌سنی تزوج ایده‌جکلر ایدی . لکن قابل غایت حسنا بولنان همشیره‌سنی برادرینه ویرمیوب کندوسی ایچون آلمق ارزوسنه دوشه‌رك هابل ایله منازعه‌یه قیام وآنی قتل واعدام ایتمشدر . بونك اوزرینه جناب حق حضرتلری دخی قابل ذریتنی بر طاقم فلاکتلره اوغراتمشدر . قابل ذریتی حق تعالی‌یه قارشی عصیانلر ایله مشهوردر . حضرت آدم علیه السلامك سائر اولادندن اولان ذریتلری دخی جناب حقه قارشی عصیانده بولنوب یالکز شیت علیه السلامدن حق تعالی حضرتلرینه صادق بر قوم ظهور ایتمشدر . حضرت آدمك حین ارتحالنده ذریتی قرق بیك نفوسه بالغ اولمشیدی .

« اردن » ــ قدس شریف جوارنده (وادی الشریعه) دینلکلری نهرك اسمیدر ، حضرت موسی علیه السلام آخر عمرنده وادیٔ تیهدن اشبو نهره قدر حرباً کلوب (بنی مؤاب) و (بنی عمون) و (عمالقه) قبیله‌لرندن آلدیغی ممالکی بنی اسرائیله توزیع ایلشدر . بو نهر جبل لبناندن چیقوب بحر لوطه منصب اولمقده‌در . بو نام فرانسه‌ده واقع ایکی سلسلهٔ جباله دخی ویرلمش وبو جبال شرقی وغربی ناملریله ایکی‌یه منقسم بولنمشدر . بلچیقا حدودی اوزرنده بر سنجاغك اسمی دخی (اردن) در حضرت (عیسی)

علیه السلام نبوتنی اعلاندن اول حضرت (یحیی) علیه السلامك دلالتیله بو نهرده غسل ایتمشیدی . اوروپالولر بیننده نهر (ژوردن) نامیله یاد اولنور ،

« ارض جاسان » ـ مصر و سطاده نیلك جانب شرقیسنده واقع اراضئ وسیعه‌نك نام قدیمدر . بنی اسرائیل ارض کنعاندن مصره کلدیکی زمان یعنی آل یعقوب یوسف علیه السلامك التماس وفرعونك مساعده‌سیله هجرت ایتدیکی وقت بو اراضیده اسکان اولنمش ایدی بونلر زمان خروجه دکین بوراده چوغالوب خیلی شهرلر بنا ایتدیلر وهله مأخراً فرعون رامسك توسیع وتزیین ایتدیکی (اون) شهرنده پك چوق جمعیت پیدا ایلدیلر . بعض تواریخده جاسانك (جزان) یازلدیغی دخی کورلمشدر .

« ارض فلسطین » ـ شریعه نهرینك غربنده واق دکزلك شرقنده واقع ارض کنعانك اسمیدر . بوراده ابتدا بنی اسرائیلدن افرایم قبیله‌سی ساکن اولور ایدی اصل فلسطین قبیله‌سی اوراده مسکون اولاد کنعاندن اولمیوب اولاد حامدن مصره هجرت ایدن مصرایم نام ذاتك سلاله‌سندندر بونلر اولوقت یافه‌دن غزه‌یه‌قدر اولان ممالکده اوتوررلر ایدی فلسطینده . قدس . خلیل الرحمان . غزه . نابلس . عسقلان . حوران دخی داخلدر عربستان ایله سوریه اراسنده بولنان اشبو فلسطین قطعه‌سنك نامنی رومالیلر تسمیه وجلیله وسامریه ویهودیه وعبرانیهناملریله درده تقسیم ایلدی مؤخرا اوچه دخی منقسم اولمشدر . فلسطینلیلر متمادیاً یهودیلر ایله محارباتده بولنه‌رق خلقتك درت بیك اوچیوز اوتوزاوچ تاریخنده یعنی میلادك بیك ایکیوز التمش برسنه مقدمندن بیك ایکیوز

قرق اوچ مقدمنه قدر اون سکز سنه یهودیلری زنجیر اسارته باغلادیلر . مؤخراً شمسون کلوب یهودیلری مبتلا اولدقلری حال اسارتدن تخلیص ایلدی شاوول فلسطین اهالیسنی (کاربا اون) قربنده مغلوب ایتدیکی کبی حضرت داود دخی بونلری تحت اطاعته المغه موفق اولدی اهالئ مزبوره متعاقباً فرسلر وسلوسیدلر واخیراً رومالیلرك نفوذلری آلتنه دخی کچمشلردر .

« ارض کنعان » ـ سوریه ولایت جلیله‌سنك جهت جنوبیسنده وعكادن غزه‌یه قدر سکسان کیلو مترو طولنده سواحل ایله کیرولرنده اولان اراضئ وسیعه‌نك اسمیدر . بو اراضی مقدما کنعاندن حام بن نوح علیه السلامك اونبر اولادینه خیلی زمان وطن اولدیغندن بو نامی آلمش ایدی مؤخراً ارض مذکوره جانب حقدن جناب ابراهیم (علیه السلامه) وعد بیورلدیغیچون بنی اسرائیل (ارض موعود) نامنی ویردیلر ایسه‌ده فلسطین قبیله‌سی کاه بکاه بنی اسرائیلی محکوم ایتمسی مناسبتیله نام مذکور تدریجاً اونودیلوب یرینه فلسطین نامی قائم اولدی وحدود سابقه‌سی بر قاچ دفعه توسع وتناقص ایلدی .

« اریحا » ـ قدس شریفك شرق شمالیسنده ویکرمی بش کیلو مترو بعدنده قدیم بر شهردر . بو شهر وقتیله پك معمور ایدی حضرت (عیسی) علیه السلام بورایه کلوب بر اعمانك کوزینی آچدی شمدی اللی آلتمش خانه‌لی بر قریه‌در . واوروپالولر بیننده جریقو نامیله مشهوردر .

« استانبول » ـ دولت علیهٔ عثمانیه‌نك پای تختیدر بو شهر قرق بر درجه عرض شمالی ویکرمی التی درجه طول شرقیده

اولوب اسکدار وغلطه وایوب ونواحیٔ سائره‌سنده مسافرلریله برابر بر ملیونه قریب اهالی تخمین اولنمقده‌در . هواسی غایت لطیف وخفیف واطرافنده اولان صحرالری ومسیره‌لری وازجمله اطه‌لر وقاضی کوی وچاملیجه وبوغاز ایچی کبی سمتلری پك کوزل ومفرحدر . وموقعی ایجابنجه اکثر طرفلرینك ابنیه‌سی طبقه طبقه انشا اولنمش اولدیغندن دکز طرفندن منظره‌سی غایت یاقیشقلیدر وقره‌دکز بوغازی متعدد قلعه‌لر وطابیه‌لر ایله مستحکم ولیمانی کنکیش وبتون سواحلی الك بیوك سفینه‌لر یناشه‌بیلور صورتده درین وصویی دائما جاری وجیددر . استانبول قره دکزه ایشلیان سفاین تجاریه‌نك ممری وممالك‌دولت‌علیه‌نك برنجی‌تجارتکاهیدر . بوغاز ایچی واسکدار وقاضی کویی واطه‌لر وایاستفانوس وکوپری اسکله‌لرینك اکثریسنه هرکون شرکت خیریه وادارهٔ مخصوصه وترسانه واپورلری ایشلر . واستانبولدن غلطه طرفنه تمدید اولنان بشیوز اون بش ودرتیوز یتمش مترو طولنده ایکی عدد تیمور کوپریلردن هرکون علی التخمین یتمش سکسان بیك آدم کلور کچر وغلطه قره کوی قپوسندن مولویخانه‌یه یاپیلان طونل واسطه‌سیله کل یوم تخمینا اون بیك آدم اینر چیقار وغلطه‌یه اوچ درت ساعت بعید محللرده دولت علیه‌نك استانبولی پای تخت اتخاذندن برو یاپلمش اولان یدی عدد جسیم بندلردن بیوك یوللر وکمرلر واسطه‌سیله اعلا ولذیذ صولر کلور . استانبولده موجود اولان آثار عتیقه‌دن سلطان احمد میدانده‌کی ایکی عدد دیکیلی طاش وتونجدن معمول بورمه‌لی دیرك وسلطان محمود تربه‌سی جوارنده‌کی چنبرلی طاش وفاتح جوارنده قز طاشی وفضلی پاشاده یر التنده بیك بر دیرك وایاصوفیه‌ده یره بتان

وميلادك بيك درتيوز قرق التى وهجرتك سكز يوز اللى تاريخنده جنويزلرك ياپديغى غلطه قله‌سى ويدى قله وقز قله‌سى واياصوفيه وقمريه وفتحيه وزيرك وكل جوامع شريفه‌سى واناطولى ورومايلى حصارلرى وتكفور سراى شايان تماشادر . استانبول پك چوق صدماته اوغرادقدنصكره نهايت ميلادك بيك درتيوز اللى اوچ وهجرتك سكز يوز اللى يدى تاريخنده سلطان محمد ثانى حضرتلرى فتحنه موفق اولدى .

« اسرائيل » — يعقوب عليه السلامك لقبيدر بو لقب مؤخراً مشار اليهدن تولد وتشعب ايدن ايكى سبطه يعنى قبائله نام عمومى اولمشدر . اسباط مرقومه خلقى بو نامى ذكر ايله برابر بولندقلرى سبطك نام مخصوصنى دخى محافظه ايدرلر ايدى . بنى اسرائيلدن (سبط نفتال) و (سبط يهودا) كبى سليمان عليه السلامك وفاتى عقيبنده اون ايكى سبطدن اون سبطى بنى اسرائيلدن آيريلوب شخيمده (نابلس) برحكومت تشكيل ايتمش‌وايكى سبطى قدس شريفده حضرت سليمانك اوغلى تابعيتنده قالمش ايدى قدسده قالانلرك حكومتنه حكومت يهوديه وشخيمده تشكل ايدن حكومته حكومت اسرائيليه ديرلر . حكومت يهوديه‌نك نفوسى حكومت اسرائيليه‌نك نفوسندن دون ايديسه‌ده ملتك معتبرانى وبيت مقدس قدسده اولمق ملابسه‌سيله حكومت يهوديه زنكين ونفوذلى ايدى .

« اسكندر رومى » — بوكا اسكندر يونانى وبيوك علكساندرى دخى ديرلر . بو ذات ميلادك اوچيوز طقسان درت وهجرتك طقوز يوز يتمش سكز سنه مقدمنده تموزك يدنجى كونى دنيايه كلوب حكيم مشهور (آريستو) نك تحت تربيه‌سنده اون التى ياشنه بالغ اولدقده

پدری ماكيدونيا حكمداری (فليب) ك بيزانس (استانبول) محاربه‌سنه عزيمتی مناسبتيله يرينه وكيل اولدی واثنای وكالتده اطرافده اولان بعض اقوام تحت اطاعته آلدی ويكرمی‌ياشنده ايكن پدری (ياوزانياز) نام بر معيت ضابطی طرفندن قتل اولنديغندن تخته جلوس ايلدی . فيلبك وفاتی خبری عموم يونانستانك وخصوصيله آتنه مسرورينی موجب اولمشدر . حتی (ده موستن) كريمه‌سنك وفاتی مناسبتيله ياس ايچنده بولنديغی حالده فيليبك قتلی خبری اوزرينه سياهلری چيقاروب بيرام البسه‌سنی كيمش وشنكلر اجرا ايتمشدر . يونانيلر وقعهٔ مذكوره‌يی اعادهٔ استقلال وحريت ايچون فرصت عد ايدرك بعض قلعه‌لرده بولنان ماكيدونيا عسكرينی طرد واعلان استقلال ايتمشلردر . اسكندر پدرينك تشبث ايتديكی عموم محاربه‌لرنده بولنمش ولازمكلان مهارت كسب ايتمش اولديغندن يونانيلرك اشبو حركتلری اوزرينه اصلا تلاش ايتميوب سلاح التده حاضر بولنان عساكر ايله كمال سرعت اوزره يونانستانه داخل اولمشدر . اسكندرك بو حركت سريعه‌سی يونانيلری هر نوع مقاومتدن عاجز براقديغندن يونانيلر ماكيدونيانك هكه مونيه‌سنی تكرار تصديق ايدرك عرض اطاعت ايتمكه مجبور اولمشلردر . كويا اسكندرك ايليريا ياخود ايلليرياده (ارناؤدلق) واقع اولان محاربه‌لرك برنده قتل اولنديغی حقنده شايع اولان حوادث اوزرينه يونانستانده ماكيدونيا عليهنده تكرار نمايشلر ظهور ايتمش وحتی تبده عصيان ايدن اهالی ماكيدونيا محافظلرينی قتل ايتمشلردر . اسكندر اون اوچ كون ظرفنده بعوثيه‌يه ورود ايدرك تب شهرينی محاصره ايتمش وهر نقدر تبليلر جسورانه مقاومت ايتمشلر ايسه‌ده ثبات

ایده‌میوب اسکندره تسلیم سلاح ایتمکه مجبور اولمشلردر . اسکندر شهر مذکوری کاملاً تخریب واهالیسنی اسیر ایتمشدر . اسکندر بو وجهله یونانستانك اطاعتنی تأمین ایتدکدنصکره ماکیدونیایه عودت ایدرك هجرتك طقوز یوز اللی التی سنه مقدمنده قرق بیك کشیلك بر اردو ایله (هللسپونت) یعنی چناق قلعه بوغازینی مرور ایدرك اناطولی قطعه‌سنه داخل اولمشدر . اسکندر اردوسنده یکرمی بیکدن زیاده ماکیدونیالی یوق ایدی . قصوری یونان وسائرعساکر معاونه‌سندن عبارت‌ایدی اسکندر قطعهٔ مذکوره‌ده واقع تروأ قربنده ایران اردوسنه راست کله‌رك واقع اولان محاربه‌ده مظفر اولمشدر . محاربهٔ مذکوره اوالجوارده جریان ایدن کوچك بر نهر حسبیله (غرانیك) محاربه‌سی تسمیه اولنمشدر . ایران حکمداری بولنان اوچنجی دارا جسیم اردو ایله اناطولی وسوریه حدودنده اسکندره‌قارشی چیقمشدر . اسکندرون کورفزی ساحلنده واقع ایسوس (آیاس) قصبه‌سی جوارنده بینلرنده وقوعبولان محاربهٔ شدیده‌ده دخی اسکندر طرفندن قزانلمشدر . دارا ایسه والده‌سنی وفاملیاسیله برابر خزینه‌سنی ترك ایدرك رجعت ایتمشدر . اسکندر اسیردوشمش اولان‌شاه فاملیاسنه‌فوق‌العاده حرمت ورعایت ایتمشدرکه او وقتلره کوره بیوك انسانیت دیمکدر . وایکی سنه صکره ارمنستان حکمداری (واخه) نك دارا ایله اتفاقنی خبر آلدیغندن اورایی ومتعاقباً سوریه وتیبر یاخود تیبریات (طبریا) وغزه شهرلرینی‌استیلا ایلدی وغزه والیسی ایکی آی قدرمقاومت ایتدیکی جهتله بعدالاستیلا مقتولاً وفات ایلمش اولان والئ مومی الیهك جسدینی ایاقلرندن آت قویروغنه یاخود عربه‌یه باغلدوب سور کلته‌رك آخرته کوندردی

وقدس شـريفه واردقده يهوديلر بياض البسـه‌لر وطنطنه‌لرله استقبال واولجه استديكى عسكرك كوندريله مامسـندن طولاى وقوعبولانى قصـورلرينك عفوينى استرحام ايلدكلرندن عفو ايدوب مصر يولنى طوتدى ومصريلر ذاتاً ايرانيلرك حمايه‌سندن ممنون اولمدقلرى ايچون اسكندرى كوزل قبول ايتديلر واسكندر مصرده راحت ايتمكده ايكن ايرانيلرك اربيلده عسكر طوپلامقده اولديغنى خبر آلديغى كبى ميلادك اوچيوز اوتوز بر وهجرتك طقوز يوز اون بش سنه مقدمنده اورايه دخى يتشوب بيچاره دارايى بتون برباد واستر آباده قدر تعقيب ايلدى وفرس صدر ابلرندن (بسوس) نامنده بر خائن دارايى قاچار ايكن باقترانده (بلخ) طوتوب اعدام ايلديكندن اسكندر اورايه دخى عزيمتله خائن مرقومى اخذ ودارانك ورثه سنه تسليم ايلدى . وسمرقند وحوقند شهرلرينى آلدقدنصكره بخارا شاهنك قزيله ازدواج وبخاراده آرام وبش سنه صكره هندستانك شمال غربيسنده واقع پنجابدن كچه‌رك هندستان راجه‌سى (پوراوه) يى حرباً اخذ وينه عفو واحسان ايلدى وهندستانى دخى ضبط ارزوسنده بولنديسه‌ده زياده‌سيله يورلمش اولان عسكرى يكده موافقت ايتمديكندن واصرار ايده‌جك اولور ايسه عليهنده بر اختلال چيقه‌جغى اكلاديغندن دونوب سند وبلوجستان طريقيله وصوسز وايسز چوللردن درلو مشقتلرله بابله كلدى . وبتون دولتلر طرفندن تبريك مظفريت ايچون كلان سفرا واهالى استقباله چيقدى لكن بيچاره عشرتله وجودينى خراب ايدرك بربيوك خسته‌لغه دوچار اولديغندن ميلادك اوچ يوز يكرمى اوچ سنه مقدمنده خسته‌لغنك اوننجى كونى غوغاى جهاندن قورتلدى .

« اصفهان » — ياخود اصپهان ممالك ايرانيه‌دن عراق عجم ايالتى

داخلنده وطهرانك اوچیوز اللی كیلومترو جنوبنده بر شهردر
بوراسی مقدما پك معمور وایران شاهلرینك مقر سلطنتی ایكن
میلادك بیك اوچیوز سكسان یدی وهجرتك یدیوز سكسان طقوز
تاریخنده تیمورلنك و میلادك بیك یدییوز یكرمی ایكی وهجرتك بیك
یوز اوتوز بش تاریخنده افغانیلر قتل عام وضبط وتخریب ایلدیكندن
خراب اولدی ویدی سنه صكره نادر شاه افغانیلردن استرداد
ایلدیسهده ارتق امنیت ایدهمدیكندن پای تختی قالدیروب طهرانه
كتوردی اصفهانك اك معمور زماننده یعنی شاه عباس ثانی وقتنده
نفوس التی یوز بیك رادهسنده ایكن شمدی التمش بیكدن زیاده
دكلدر بعض آثار قدیمهسی كورلمكدهدر اصفهانده كوزل اسلحه
وقلیج یاپیلور ایپك والتون وكموش تللی قماشلر نسج واعمال
اولنور .

* امویه * — چهاریار كزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
حضراتنك خلافت سنیهلرندن صكره شام شریفده تشكل ایدن
برنجی حكومت اسلامیهدر . زمان مشار الیهمده شام والیسی
بولنان (معاویه) حضرتلری خلیفهٔ رابع علی المرتضی ایله صفین
محاربهسنی یاپوب عقد مصالحه ایتدكدنصكره سلطنتی قوردیسهده
اصلی سلطنتی یعنی حكومت مذكورهنك تشكلی درت سنه صكره
یعنی میلادك التیوز التمش بر وهجرتك قرق بر تاریخنده جناب حسن
بن علی المرتضینك حق خلافتی معاویهیه ترك وفراغندن اعتبار
اولنور . دولت امویهنك طقسان بر سنهدن عبارت اولان مدت
سلطنتلرنده اون درت پادشاه كلوب میلادك یدییوز قرق طقوز
وهجرتك یوز اوتوز ایكی تاریخنده عباسیلر یدیله منقرض اولدیلر

ایسه‌ده عبدالرحمن بن معاویه بن هاشم بن عبدالملك نام قهرمانك اندلسـنده تشـکیل ایلدیکی حکومت امویه میلادك بیك اوتوز بر وهجرتك درتیوز یکرمی اوچ تاریخنه قدر دوام ایتمشدر .

« آمینه » بنت وهب بن عبد مناف ـ علیه الصلاة والسـلام افندمزك والدهٔ محترمه‌لریدر . جناب حقك احسان بیوردیغی جمال وکماله بناءقومی بیننده(حکیمه)لقبیله‌مشهورایدی‌زوجی‌عبدالله‌حضرتلری لاجل التجاره مدینـهٔ منوره‌یه کیتدکلری زمان دار النابغه نام محلده وفات ایلدیکندن مشار الیها هر سـنه زیارتنه کیتدیکی کبی ولادت جناب نبوینك بشنجی سـنه‌سنده دخی کیدوب عودتنده (ابواء) نام قریه‌ده وفات ایلدی . ملجأ امم افندمزی جـدلری عبدالمطلب حضـرتلری بو وقعهٔ مؤلمه اوزرینه قریهٔ مذکوره‌دن مکهٔ مکرمه‌یه جلب ایتدیرمش ایدی .

« انجیل » ـ الیوم موجود اولان اناجیل اربعه متی ومرقس ولوقه ویوحنا معرفتلریله یازیلانلردر بونلردن برنجیسی یکرمی سکز ایکنجیسی اون التی اوچنجیسی یکرمی درت دردنجیسی یکرمی بر باب اوزرینه ترتیب اولنمشدر . عیسویلرك اعتبار ایلدکلری اشبو درت انجیله کوره (عیسی) علیه السلامك یهودیلر طرفندن قتل وصلب اولنوب صـکره احیا ایله رفع اولندیغنی ادعا ایتمکده ایسـه‌لرده مشـار الیه حضـرتلری قتل وصلب اولنمیوب حکمت بالغه ایله اکا مشـابهه یهودیلرك بیوکلرندن (ایشوع) نامنده بر حریفی صلب ایلدیلر . جناب خالق حقیقی قرآن کریمنده (وما قتلوه وما صلبوه) بیورمشدر . عیسویلرك کرك صلب مسئله‌سنده وکرك دیکر مسائل انجیلیه‌ده قرآن عظیم الشان انجیل شـریفه بکزمیور دیه‌رك ایتمکده

اولدقلری اعتراضـلری بتون بتون واهی اولەرق قرأن کریم ایله انجیل شـریفك یکدیکرندن هیچ بر فرقلری یوقدر چـونکه بو انجیللردن ماعـدا دها اسـکی انجیللر واردرکه انلر الیوم ورای ظهوره نیز اولنمشلردر اشبو اناجیل اربعەنك هیچ بری عصـر اول میلادیده وکذا عصر ثانینك نصف اولندە معلوم دکل ایدی . سنت جوستین نامندە اولان عیسوی علماسندن اول هیچ بر علمانك کتابندە نە موعظەسندە نە انجیلدن اسـتشهاداتندە بونلردن برینە اشـارت بیله یوق ایدی سنت جوستین‌ظهورینەدك بر بچق عصر قدر مدتده اباء نصـرانیت عنوانیله کچن پاپالر بونلردن اصلا بحث ایلامشـدر . تاریخلردن اکلاشـلدیغی اوزره اللی‌دن زیادە انجیل اولوب بونلرك ایچندن بارنابەنك انجیلی ترجمهٔ عیسی علیه السـلام وبالجمله نصرانیته دائر حکایاتندە قرأن عظیم ایله مطابقدر . بارنابه اصحاب یسـوعدن بر محترم ذات اولوب میلادك التمش اوچ تاریخندە قبریسـده شهید اولمش حالا عیسویلر هر سنه حزیرانك اون برندە انك یورطیسـنی طوتارلر . پیغمبریمز علیه السلامك عصر سعادتلرندە ارض حجازدە معلوم ومتداول اولان انجیل سنت بارنابەنك انجیلی ایدی بو انجیلده عیسی‌یی صلب ایتمدکلری و اکا بکزر برینی صلب ایلدکلری قرأندەکی کبی مذکوردر بو انجیلده (یأتی من بعدی اسمه احمد) تبشـیری صراحةً واحمد رسـول الله تعبیریله مذکوردر . بو بارنابە انجیلنك اسپانیول لسانندە ترجمه اولنمش بر نسخهٔ عتیقەسی آفریقا مغربیلرندە حالا موجود بو نسخه ایکیوز یکرمی ایکی فصلی شـامل درت یوز یکرمی صحیفه اولوب اوقونه بیلەجك درجەدە حسن خط ایله محرردر فقط اسکی اولدیغندن کنارلری اسکیمش پارچه پارچه اولمشدر بو

انجیلك برده ایتالیانجه ترجمه‌سی بك اسکی بر اثر خط اوله‌رق (اوژن دوصا ووعا) کتبخانه‌سنده موجود ایدوکی مرویدر . سنت بارنابه‌نك انجیلی رومادە پاپا حضرتلری کتبخانه‌سنده محفوظ ومستور ومطالعه‌سی ممنوع ایکن هر نصلسه (اسلام علماسندن مهتدی مصطفی) نام ذاتك النه کچمش ودروننده حضرت (محمد) علیه السلامك بعثتی تبشیره دائر آیتلری کوردیکی انده در حال شرف اسلام ایله مشرف اولمشدر . (فارقلیط) مباحثه‌سی حالا عیسویلرك اللرنده موجود اناجیل اربعه‌نك عباره‌سی اوزرینه‌در یوقسه مسئلهٔ تبشیر بارنابه انجیلنده مباحثه‌یه یر ویرمیه‌جك صورتده صریحدر .

« انطاکیه » ـ حلب ولایت جلیله‌سی داخلنده ونفس حلبك جهت غربیسنده ویوز یکرمی کیلومترو بعد ومسافه‌ده‌در . الیوم اون اوچبیك طقوزیوز یتمش طقوزی اسلام اولمق اوزره اون التی بیك سکز یوز اون التی نفوس حاوی برقصامرکزیدر انطاکیه‌یی مشهور اسکندر یونانینك کزیده امراسندن اولان (سلفکوس نیقاتور) هجرتدن طقوز یوز یکرمی ایکی سنه مقدم پدری اندوخیوسی نامنه بنا ایلمش ووفات ایدن اسکندردن صکره تشکیل ایلدیکی سلفکیان دولتنه مرکز اتخاذ ایتمشدر . حضرت (عمر) رضی الله عنه زماننده ید اسلامیانه کچمش وبر مدت مصرلولر اداره‌سنده قالوب میلادك بیك بشیوز اون التی وهجرتك طقوز یوز یکرمی ایکی تاریخنده دولت علیه‌یه انتقال ایتمشدر . انطاکیه یونانیلر زماننده بر جسامت ومعموریت فوق العاده پیدا ایدرك یدییوز بیك نفوسی حاوی بولنمش ایدیسه‌ده میلادك اون اوچ وهجرتك بشیوز یتمش بر سنه مقدمنده یهودی ملکی بنانه‌نك استیلاسنده برکونده یوز بیك کشی اعدام اولنمش وبشیوز یکرمی

التی سنهٔ میلادیه‌سنده وقوعبولان حرکت ارضده اوچیوز بیك آدمك متواری خاك هلاك اولمسی و بونلردن بشقه یکرمی‌یه‌قریب زلزله ویانغین بلیه‌لرینه واولقدرده استیلا صدمه‌لرینه اوغرامسی انطاکیه‌یی خراب ایدرك یالکز یادرکار عظمتی اولمق اوزره ایکی ساعت دورنده بولنان سور قدیمنك بر مقداریی براقه بیلمشدر . انطاکیه‌نك آوان معموریتده درونده بر چوق حکمدار سرایلری وکوشکلری سبعهٔ سیاره‌دن مشتریٔنك هیکلی . جسیم حماملر . صو یوللری . تیاترولر وار ایدی حتی تیاترو اولدرجه ایلرولمش ایدیکه اویونجیلری صور ایله پیروتدن وخواننده‌لری بعلبکدن کلورایدی . برده انطاکیه روماللولر وقتنده یك معمور ومشهور اولمسیله روما ایمپراطورلغنك روما واسکندریه‌دن صکره بر اوچنجی پای تختی ایدی . انطاکیه سلفکه‌لولر زماننده مدینهٔ آلهیه دیمك اولان (تئوپولی) وروماللولر هنکامنده ملکهٔ شرقیه معناسنی تضمن ایدن (رن دی لوریان) ناملریله شهر تشعاردی وکرك سلفکه‌لولر زماننده وکرك روماللولر وقتنده انطاکیه‌ده هر درلو علوم وفنون ولا سیما علم هیئت وآلهی یك ایلرولمشیدی . صاییلان شو آثار معموریت ومدنیتی سالف الذکر بشیوز یکرمی التی حرکت ارضی بتون بتون محو ایلشدر . انطاکیه‌نك موقع حاضری یك دلنشین اولوب غرب جهتندن واوکندن نهر عاصی آقار ارقه جهتنده لطیف المنظر بر طاغ اولدیغی کبی شمال وجنوب جهتلرنده کلیتلو لیمون وپورتقال وسائر میوه باغچه‌لری اولدیغندن واوکنده‌ده واسعجه بر اووه بولندیغندن لطافت موقعیه‌سی بالا تردر . انطاکیه‌نك ایکی ساعت مقداری جانب جنوبیسنده مشهور دفنه شهری موقعی بولنور موقع مذکور الیوم

(بیت الماء) نامیله مذکور وحاصینك جهت شرقیسنده واقعدر دفنه‌یی سلفکوس نیقاتور انطاکیه ایچون بر نزهتگاه اولمق اوزره بنا ایلدیکنی بعض تاریخلر یازییورسه‌ده دفنه‌نك بناسی انطاکیه‌دن مقدم اولوب بانیسیده (ابیدفن) نامنده بر ذاتدر . تاریخلرك قولنجه سلفکوس دفنه‌ده کوزل سوقاقلر . تیاترولر . مسیره‌لر تأسیس ایلدی واوراده سلفکه‌لولرك معبودی اولان (آپولو) نك (آپولون اسکی یونانلولرك اعتقادنجه کونش وآیدنلق وصنایع وادبیات وطبابت معبودی ایدی ورسمنده کندوسی غایت یاقشقلی برارکك چوجغی اولدیغی حالده النده بر اوق طوتار وصاچلری یره سورینورکبی کوستریلوردی) هیکلی ایله دیکر هیکللر وار ایدی بو برنجی هیکل بیان سرویسندن معمول وغایت مکلف ایدی . ینه دفنه‌نك بر مقدار بعدنده وباغچه‌لر اراسنده (اولومبیکی) نامنده بر جسیم تیاترو بولنوردی بوراسنك جیادت هوا ولطافت موقعیه‌سی یك بالاتر ایدوکندن انطاکیه‌لیلردن یك چوق کمسنه‌لر لاجل التنزه اورایه کیدرلر ایدی . تاریخ میلادك عصر ثالثنده استانبول ایمپراطوری (بولیانوس) هیکل مذکوری زیارت ایچون دفنه‌یه کله‌رك اشبو هیکل حقنده حرمتسزلك مشاهده ایلسیله دفنه خرستیانلرینه غضبناك اوله‌رق دفنه‌ده‌کی کلیسایی هدم وایچنده مدفون بعض کمیکلری بالاخراج احراق ایتدیردی بو صره‌ده انطاکیه ودفنه‌ده شدتلی برقحط وقوعبوله‌رق اهالی بیننده اختلال ظهور ایتمکله (آپولون) هیکلی یاقدی مع ما فیه هیکل مذکور بیك یوز یتمش سکز سنه دائم اولمشدر . میلادك بشیوز یکرمی التی سنه‌سنده وقوعبولان حرکت ارضده دفنه کلیاً خراب اولمشدر . دفنه‌نك شمدیکی حالده

موقعی ایکی یوکسك تپه‌لرك اراسنده واقع لنیشجه وغربه طوغری میلیجه بر دره ایچندن عبارت اولوب اشبو دره‌نك جبهه‌سنی تشکیل ایدن منظره‌سی کوزل بر قیالغك التندن و بر قاج موقعدن عظیم بر ایکلتی ایله غایت براق صولر چیقوب چاغلیانلر تشکیل ایده ایده وادئ عاصی‌یه اقار کیدر .

« اورفه » ـ یاخود (رها) یاخود (رافیا) ـ حلب ولایت جلیله‌سی داخلنده ونفس حلبك شمال شرقیسنده وایکیوز اون کیلو مترو بعد ومسافه‌در . الیوم ثلثانی اسلام اولمق اوزره اوتوز بیك نفوس جامع بر سنجاق مرکزیدر . اورفه شهرینك ابنیه‌سی اولدقجه منتظم اوله‌رق درونده مقام ابراهیم علیه السلام اولان جامع کبیر واردر . اورفه شهرنده (عین ذلیخا) و (خلیل الرحمن) ناملرنده ایکی صو نبعان ایدوب درون شهر ایله شهرك جنوب جهتنده (برکهٔ ابراهیم) دنیلان کوچك کوله اقارلر خلیل الرحمن صوینك سریانیجه اسمی (دمصان) یونانیجه آدی (سکیرتوس) در بوزاباد ناحیه‌سندن ظهور ایدن (کهریز) چای دخی اورفه‌یه جریان ایلر . اورفه‌یه ناظر طاغك اتکنده بر عتیق قلعه اولوب بو قلعه‌نك شهره حاکم اولان برجی اوزرنده نمرودك حضرت ابراهیمی آتشه اتمق ایچون یاپدیغی یکدیکرندن تخمینا اون ادم فاصله‌لی ایکی عدد منجنیق عمودی واوزرلرنده خط و نقش اثری واردر . اورفه کنارنده حضرت ابراهیمك قدمنهادهٔ عالم وجود اولدقلری مغاره موجود و (مولد خلیل) نامیله معروفدر مولد خلیلك نام قدیمی (کوثا) در اسکی زمانده مجوسیلرك الك بیوك اتشکده‌سی اورفه‌ده ایدی . بو اتشکده‌نك ایچنده معبودلری اولان شمسی تقدیساً دائماً آتش

یقارلر وقارشوسنه کچوب عبادت ایدرلر ایدی برده بومغاره‌نك یاننده برمغاره دها اولوب والده‌لری حضرت ساره مشار الیهی اورادده بیوتمشدر . مؤرخیندن برطاقی اورفه‌نك میلادك ایکیك سنه مقدمنده بابل پادشاهی (رامیس) یعنی نمرود جانبندن و بعضیلریده میلادك درتیوز ییلی مقدمنده سلفکه‌لولر طرفندن بنا ایدلدیکنی ضبط وتحریر ایتلشلر ایسه‌ده اورفه‌نك حضرت ابراهیم زماننده موجود وکتب مقدسه‌ده مذکور اولمسنه کوره بناسی پك اسکی اولدیغی درکاردر . ویعقوبیه مذهبنك محل ظهوری اورفه شهریدر . شهر مذکور مرور اعصار ایله سلفکه‌لولرك اجزای خاندانندن بعضیلرینه ، ومؤخراً یقار دنیلان حکمدارانه مقر حکومت وصکره روماولره مرکز ایالت اولمشیدی روماولر زماننده اورفه‌ده برچوق سلاح فابریقه‌لری ؛ و دبویلری وار ایدی اورفه کیدرك ساسانیلرك وحضرت عمر افندمزك (رضی الله عنه) زمان خلافتلرنده عربلرك صکره سلجوقیلرك اهل صلیبك ومؤخراً ترکلرك ایرانیلرك النه کچدکدنصکره میلادك بشیوز درت وهجرتك طقوز یوز تاریخنده ادارهٔ عادلهٔ عثمانیه‌یه انتقال ایلدی . شهر مذکوره اوروپالیلر زریسودیرلر .

« ایوبیه » ــ شام وموصل اتابکی (نور الدین) ك برادر زاده‌سی سلطان (صلاح الدین ایوبی) میلادك بیك یوز یتمش اوچ وهجرتك بشیوز التمش طقوز تاریخنده مصرده تشکیل ایلدیکی حکومتك اسمیدر . مشار الیهك اخلافی مصرده وشام وموصل وبلاد سائره‌ده سکسان سنه حکومت سورمش وبراره‌لق ارمنستانه دخی مالك اولمشدر . بونلرك مصر وشام جهتلرنده اولان سلطنتی میلادك بیك ایکیوز اللی بر وهجرتك التیوز قرق طقوز تاریخندن صکره ملوك اتراك یدینه

كجديسه‌ده حلب وحما وارمنستان ویمنده‌كی حكومتلری براز دها امتداد ایتلشدر .

﴿ حرف با ﴾

« بابل » — بغدادك طقسان اوج كيلومترو اشاغیسنده وجهت جنوبیسنده وفرات اوزرنده وقتیله دنیانك الك مشهور شهرلرندن بریدر . بوشهرك بولندیغی موقعك جوارنده الیوم (حله) شهری موجود ایسه‌ده حله بابلك بر محله‌سی قدر دكلدر . بابلك اولوقتكی جسامتی لوندره‌نك شمدیكی جسامتندن زیاده ایدی . شهر مذكوری برنجی حكومت بابلیه‌یی تأسیس ایدن (نمروت بن كوش) یاپدیروب مقر حكومت اتخاذ ایتدی وصكره كلان پادشاهلر تدریجاً توسیع وتزیین ایلدی . بابلك نفط ایله ممزوج طوغله‌دن یاپلمش بری بری ایچنده وایكیوز اللی قدم ارتفاعنده واللی قدم عرضنده ایكی سوری وبو سورلرك درت طرفنده تونجدن معمول یوز عدد قپوسی وفرات نهرندن صو اخذ واملا اولنمش جسیم خندقلری واطرافنده ایكیوز اللی عدد قله‌سی وممكلتی واطرافده اولان باغ وبوستانلری اروا ایچون متعدد قناللری وار ایدی . بابلك درونده سوری ارتفاعنه مساوی بری بری اوزرینه كمرلرله یاپلمش واك اوستنه قالین طپراق فرشیله جسیم اغاجلر دیكلمش ودرلو درلو طرحلر ایله تزیین اولنمش اولان باغچه‌سی عجائب سبعهٔ عالمدندر بوندن بشقه یاپیلان سرایلر ایله حكمدار مشهور (بلوس) نامنه انشا اولنان معبد قدیم شایان تماشا ابنیهٔ جسیمه‌دن ایدیسه‌ده هیچ برینك اثری قالمیوب یالكز نمرود قله‌سی دنیلان خرابه مشاهده اولنقده‌در . بابل شهری

اسکندر رومینك زمان استیلاسنه‌قدر موجود اولوب اندن صکره خرابه یوز طوتدی واهالیسنك کافه‌سی صابئی المذهب ایدوکی عند المؤرخین تحقق ایتدی .

« بارنابه » ــ اصحاب یسوعدن بر محترم ذاتدر . حضرت (عیسی) علیه السلامدن صکره بولصك درس شاکردی اولدیغی حالده دین عیسیٔ علیه السلامی قبول ومومی الیه ایله سیاحت وبر انجیل تحریر ایدوب میلادك التمش اوچ تاریخنده قبریسده شهیداً وفات ایلدی . بونك یازدیغی انجیل اکرچه اناجیل اربعهٔ موجوده‌دن دکل ایسه‌ده مندرجاتی قرآن کریمك مزای منیفه‌سنه مطابقدر ودها برچوق رساله‌لری واردر ومومی الیه خرستیانلر بیننده ایتالیاده کائن میلان کلیساسنك رسولی طانمقده وبهرسنه حزیرانك اون برنجی کونی یورطیسی طوتلمقده‌در .

« بایذیدی ثانی » ــ ملوك عثمانیه‌دن سکزنجی پادشاهدر وفاتح سلطان محمد ثانی حضرتلرینك اوغلو وسلطان سلیم اول حضرتلرینك پدریدر ولادتی میلادك بیك درتیوز قرق یدی وهجرتك سکز یوز اللی بر جلوسی میلادك بیك درتیوز سکسان بر وهجرتك سکز یوز سکسان التی وفاتی میلادك بیك بشیوز اون ایکی وهجرتك طقوز یوز اون سکز تاریخنده‌در مشار الیهك جلوسی سنه‌سنده برادر سلطان جم قره‌مان امیرینك اغفال واعانه‌تیله بروسه‌اوزرینه‌کلوب یکیشهرده مغلوب ومصره قدر فراره مجبور اولدی حج شریفدن عودتنده بر کره دها طالعنی دنه‌مك استه‌یوب ینه سلطان بایذیدك عسکرینه مغلوب اولدیغندن رودس قوالیرلرینه دوشدی واورادن سلطان مشار الیهك التماسیله فرانسه‌یه کوندرلدی . میلادك بیك درتیوز سکسان التی وهجرتك

چكز يوز طقسان بر تاريخنده رمضان اوغلو ممالكنه تجاوز ايدن
مصرليلرى دفع ايچون كونديريلان اوچ قول اردو مرعش حاكمى
ذوالقدر زاده نك وفاسزلغى و بعض امرانك احتياطسزلغى واتفاقسزلغى
سببيله منهزم اولوب سردار هرسك زاده احمد بك اسير دوشدى و مجار
محاربانندن صكره اشقودره اردوسى دالماچيايى و ديكر اردو لهلولرى
تربيه ايدوب استانبول اسير ايله طولدى ميلادك بيك درتيوز طقسان
طقوز و هجرتك طقوز يوز تمش بش تاريخنده وندیك محاربه سى تجدد ايتدى
و كفالونيا ومودون وقورون و آوارون (ناوارين) ضبط اولنديغندن
وندیك جمهوريتى اوروپالولردن استمداد ايتمسيله پاپا و اسپانيا وفرانسه
و مجار حكومتلرى اتفاق ايدرك اق دكزه دونما كوندرديلر لكن كمال
رئيسك صولتندن وفورتنه لردن خيلى تلفات ويره رك عودته مجبور
اولديلر . وايرانيلر طرفندن اهالئ اضلال ايچون صوفى ناميله
كونديريلان منافقلرك افسادیله اناطوليده اولان اهالئ عثمانيه نك
برطاقمى عجمستان طرفلرينه چكلمكه باشلاديغندن چاره سى لدى التأمل
ايچلرنده اويوله ميل ايدنلرى بالتحقيق موره ممالك مفتوحه سنه نقل
ايلدى . وبرقاچ يوز كاركير كوپريلر وبنالر ياپلدى وميلادك بيك
بشيوز سكز و هجرتك طقوز يوز اون درت تاريخنده شاه اسماعيل
خرپوط ومرعشى اوروب ينه كيروچكلدى وبر بيوك زلزله اولوب
قرق بش كون امتداد ايتدى . وروم ايلنده ادرنه يه واناطوليده
چوروومه قدر شدتى حس اولنوب چورومده ايكى محله منخسف
اولدى واستانبولده يوز طقوز مسجد وبيك يتمش خانه خراب و بشيك
ذكور واناث وصبيان تلف اولدى واستانبول سورينك قرق بيك
اوچيوز ذراع محلى ييقلدى حاصلى استانبول ويرانيه دونديكندن

زلزلهٔ مذکوره‌یه قیامت صغری نامی ویرلدی ودرحال اناطولیدن اوتوز یدی بیك وروم ایلندن یکرمی طقوز بیك عمله واوچیك طاشجی ودیوارجی کتوردیلوب وعسکریدن دخی اوچ بیك مسلم وسکز بیك یایا آیریلوب التمش درت کونده مذکور سور وقزقله‌سی وسلوری وچکمجه کوپریلری انشا واکمال ایدلدی ومیلادك بیك بشیوز طقوز وهجرتك طقوز یوز اون بش تاریخنده سلطان بایزیدك اختیارلغی مناسبتیله ادارهٔ سلطنتدن عجزی تحقق ایلدیکندن شهزاده کانك جمله‌سی سلطنت ارزوسنه دوشوب برقاچ سنه دخی بو غائله ایله ذهنلر مضطرب اولدی وهرکس برطرفه مائل بولندیغی کبی یکیچریلر دخی سلطان سلیمی استدکلرندن سلطان بایزید ملتزمی اولان شهزاده‌یی براغوب ناچار سلطان سلیمی جلب وسلطنتی اکا تفویض ایدرك مشار الیه حضرتلری باقی عمرینی کچورمك اوزره دیمتوقه‌یه کیدر ایکن حوصه‌ده وفات ایلدی .

« بحرلوط » ـ ارض فلسطینده وقدس شریفك شرق جنوبی جهتنده واقع اولوب طولی یتمش بش وعرض وسطیسی اون بش کیلومترودر وسطح بحردن اوچ یوز مترو یعنی اوچیوز طقسان التی ذراع معماری منحط بر کولدر اصلا حرکت اتمدیکی جهتله بوکا (بحر میت) دخی دیرلر طبریا کولنك اایاغی اولوب (اردن) ویا (یوردان) دنیلان (وادی الشریعه) نهری بحر مذکوره جریان ایتمکده‌در وصوینك لونی قبیح وطعمی غایت طوزلی وکریهدر ودروننده سائر کوللرده اولدیغی کبی بالق بولنمز .

بخارای کبیر اسیای وسطی‌ده وسوغدیان قطعه‌سی داخلنده خانلقلردن الك زنکین وکثیر النفوس برخانلقدر مساحهٔ سطحیه‌سی ایکیوز اوتوز

طقوز بيك كيلو مترو مربعنده واهاليسى ايكى مليون يوز بيك رادەسندەدر وقواعد ما وراء النهردن برى صايیلان نفس بخارادە يوز بيك نفوس تخمين اولنمقدەدر وجملەسى اهل اسلامدر بخارا شهرينك بر كوزل سورى واوچيوز التمش عدد جوامع شريفەسى تحصيل علوم ايچون التمش عدد مدرسەسى واردر بخارا حواليسيله برابر هجرتك اللى التى سنەسندە سعيد بن عثمان ودها صكر قتيبه بن مسلم يديله فتح اولنوب ميلادك بيك اوتوز يدى وهجرتك درتيوز يكرمى طقوز تاريخندە سلجوقيلرك وميلادك بيك ايكيوز اون اوچ وهجرتك التيوز اون تاريخندە مغوللرك يدينه كچدى وميلادك بيك اوچيوز سكسان اوچ وهجرتك يدى يوز سكسان بش تاريخندە تيمورلنك وميلادك بيك يدى يوز سكسان التى وهجرتك بيك ايكيوز بر تاريخندە ايكنجى دفعه اولەرق اوزبكلر ضبط وپاى تخت اتخاذ ايلدى بخارادە وقتيله درت بيك فقها موجود اولديغى حالدە مغوللرك هجومى مناسبتيله جملەسى طاغلمش ومملكت اولكى معموريتنه نسبتله شمدى خرابەزار حكمندە بولنمشدر بش اون سنەدنبرو بخارا وتيمورلنكك پاى تختى اولان سمرقند وطاشكند بعض ملحقاتيله برابر نوعما روسيه نظارت وحمايەسى التندەدر مع مافيه بخارا خانلغى اوتوز بيك قدر سوارى عسكرى چيقارە بيلور بخارا خانلغى توران دنيلان اراضينك وسطندەدر . (بسف) و (كش) و (فاراب) و (شاش) و (ثبكت) و (شهرسبز) ممالك مشهورەسندندر .

« بخت نصر » — ايكنجى دفعه اولەرق مديلر ايله بالاتفاق عصيان ايدن (نابوپولاسار) ايسەكسب استقلالدن صكرە چوق ياشاميوب سلطنتى اوغلو بخت نصرە (نابوشودوناصور) « ترك

ایدرك وفات ایتمشــدر ۰ آثوریه‌یی مضمحل ایدن عصیانك مدیلردن زیاده بابلیـلرك ذی مدخـل اولدقلری آثوریه مستملکاتنـدن قسم اعظمنك بابله کچمسـندن آکلاشیله‌یور ۰ آثوریه دولتنـك نفـوذی وپولتیقـه‌سی دخی مستملـکاتی ایله برابر مدیلره کچمیوب بابلیـلره کچمشدر ۰ آثوریه دولتنك پولتیقه‌سی ایسـه بحر سـفید ایله ایران بیننده سـاکن کافهٔ ملـل واقـوامی یا طوغریدن طوغری‌یه تحت اداره‌سـنده طوتمق یاخود یالکز تحت نفوذنده طوته‌رق ویرکو آلمق وبناء علیـه حوالیٔ مزبوره‌یه خارجدن کیمسه‌نك مداخله‌سـنی قبول ایتمامکدن عبـارت ایدی ۰ مثـلا مصریلرك بنی اسرائیـلك امور داخلیه‌سنه مداخله‌لری اوزرینه آثوریلر مصریلره اعـلان حرب ایدرك اسرائیلیلره معاونت ایتمشلردر ۰ فرعون مشهور (نخاو) ك بنی اسرائیل امورینهٔ مداخله ایده‌رك اسرائیلیه حکمدارینی قتل ایله کندیسنه صـادق اولان دیکرینی حکمدار تعیـین ایتمسـی یعنی اسرائیلیه‌یی مصره بند ائلمسی اوزرینه بخت نصر دخی بابلك حقوق ومنافعنی وقایه ایده‌یورم قولیله ارض مقدس اوزرینـه هجوم ایدرك نخاوی پریشـان وارض مقدسی یغما وغارت ایلمشـدر ۰ بخت نصر قدس شریفی برمدت محاصره‌دن‌صکره ضبط وتخریب وبیت المقدسده بولنـان خزینـه ایله سـائر ذیقیمت اشـیای غصب ایتدکدنصکره حکمدارلریله برابر بنی اسـرائیلك اك ایلرو کلش ومعتبر اولانلرینی دخی اسیراً بابله کتورمشدر ۰ اشبـو وقعه تاریخ مقدسده (اسارت بنی اسرائیل) نامیله معروفدر وبو اسارت یتمش سنه ممتد اولمشدر ۰ مصریلر بنی اسرائیله امداد ایتمك اوزره ارض مقدسـه کلوب فراته قدر ایلریلمشـلر ایسـه‌ده بخت نصر طرفندن بیوك برهزیمته دوچار

ایدیله‌رك مصره فرار ایتمکه مجبور اولمشلردر . بنی اسرائیل (مؤابیلر) (عمونیلر) فنیکه‌لیلر ومصریلر ایله بالاتفاق بر دها قیام ایتمشلر ایسه‌ده مغلوب اوله‌رق قدسه قپانمشلردر . بخت نصر دخی دردنجی دفعه اولمق اوزره قدس محاصره واون سکز آی صکره ضبط ایدرك محافظلرینی قلیجدن کچیرمش وشهری یکیدن احراق وتخریب ائلشدر . بخت نصر فتوحاتدن ما عدا پك چوق آثار ایله نامنی ابقا ائلشدر . مرقوم بابل شهرینی توسیع وتزیین ائلشدر . بخت نصر پك چوق جدوللر حفر وانشا ایتدیره‌رك چوللری معموره‌لره تحویل ایتمشدر . بصره کورفزنده ایلك دفعه‌دونما انشا ایدن بخت نصردر . یهودیلر شریعت موسویه‌یه واون التی نفر انبیای ذیشانه ایتدکلری حرمتسزلکك وارتکاب ایتدکلری بت پرستلکك جزاسنی کوردیلر ایسه‌ده بخت نصرك ایتدیکی خسارات دخی یانه قالمدی یعنی قرق اوچ سنه سلطنت سوردکدنصکره آخر عمرنده علت جنونه مبتلا اوله‌رق طاغلره دوشوب نیجه محنت ومشقتله جان ویردی .

« برده » نهری ــ شام شریفك یدی ساعت بعد شمال غربیسنده (زیدانی) نام قریه جوارنده کائن برمنبعدن ظهور ایله (سوق وادی برده) نامیله شهرتشعار ولطافت موقعیه ووضعیت طبیعیه‌سی حیرتفزای عقول ذوی الابصار بر موقع دلکشادن مرور ایدرك تقریباً اوچ ساعت مقداری یول قطع ایتدکدنصکره (عین الفیجه) نام قریه‌یه واورادن عین الفیجه نامیله بنام پیکاردن نبعان ایلیان وکندوسنك همان ایکی اوچ مثلی جسامتده بولنان بر صوایله برلشه‌رك (بسیمه) (الهامه) قریه‌لرندن دمار قریه‌سنه واصل اولور نهر مذکور کرچه قریهٔ مزبوره‌دن شهرك متعدد باغ وباغچه‌لرینی صولایه‌رق نفس

شام شريفه داخل اولور ايسه‌ده انجق دخولندن بر ساعت اولجه يكديكرينه برر چهاريك بعد ومسافه‌ده وبر طاقم مواقع مختلفه‌ده مهرهٔ مهندسين كار آفرين اعجار ايدر صورتده التى قوله تقسيم اولنمشدر . انلردن برنجيسى (يزيد صويى) دركه مجراسنى دمار قريه‌سى اوكندن آله‌رق (صالحيهٔ فوقانى)يه و (حارت الاكراد) درونندن بعد المرور (قابون) قريه‌سى جوارنده آنا صويى اولان برده نهرينه منصب اولور ايكنجيسى (تورا) شعبه‌سيدركه دماردن بر چاريك مسافه‌ده واقع مصول نام كوپرى اوكندن آيريله‌رق شام شريفك (سوق ساروجه) محله‌سيله دها بعض مواقع و محلاتى اسقا ايدر اوچنجيسى (قنوات) صويى اولوب بوده جسر مذكوردن بر چاريك مسافه‌ده واقع بر محلدن بعد الانفراز قنوات محله‌سيله ميدان تحتانى‌يى وشاغور محله‌سيله خرستيان محله‌نى اسقا ايلر دردنجيسى (ديرانى) صويدركه دمار قريه‌سيله ربوه بوغازى نام موقع لطيف آره‌سندن آيرلدقدنصكره شامك جهت جنوبيسنده كائن (قدم شريف) نام محله داخل اولور. بوراده ايكى قسمه آيريله‌رق بريله ميدان فوقانى‌يى وديكريله داريا قريه‌نى اروا ايدر بشنجيسى بانياس (بنى الياس) صويدر بوده شامه برچاريك مسافه‌ده بولنان مار الذكر ربوه بوغازنده آيريله‌رق شام شريف مكتب اعداديسى داخلندن بالمرور شامك محال ومواقع عديده‌سنى اسقا ايلر التنجيسى (عقربه) صويى اولوب بوده مرجه يعنى كوك ميدانى نام موقع مفرح جوارنده وپوسته خانه دائره‌سى پيشكاهنده آيريلوركه بوكا شامك مياه مستعمله‌سى دوكلديكى جهتله صويى باغچه صولامقدن بشقه ايشه يرامز بعده مذكور صولرك

جمله‌سی شامك جهت شرقیسنده کائن باب السلام نام محله‌نك همان یارم ساعت ایلروسنده بر محلده برلشه‌رك (هیجان) بحیره‌سنه (کولنه) دوکیلور .

« بعلبك » ـ شام شریفك شمال غربیسنده وسکسان کیلومترو بعدنده وسوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده بر قضا مرکزیدر بو شهری حضرت سلیمان علیه السلام (زوبا) نام محلدن عهده‌سنه انتقال ایدن اراضی اوزرینه یاپدیردیغی مرویدر . بوکا (بالوس) یاخود (هیلیو پولیس) دخی دیرلر وقتیله پك معمور ایدی شمدی اولکی حالنده نسبتاً خراب حکمنده‌در . واهالیسی اوتبر بیك اوچیوز اوتوز اولوب بونلردن ایکیبیك یدییوز قرق بشی عیسوی ماباقیسی محمدیدر اوچبیك سکز یوز طقسان خانه ایله یوز یکرمی یدی دکان وبش خان ایله آلتمش درت دکرمان ودرت فرون وبر حمام واوتوز درت جامع ایله یکرمی کلیسا واردر . بعلبك میلادك التیوز اوتوز بش وهجرتك اون درت تاریخنده یعنی حضرت (عمر) رضی الله عنه زماننده سوریه سر عسکری (ابو عبیده) بن جراح حضرتلری معرفتیله فتح اولندی ومیلادك بیك یدییوز اللی طقوز وهجرتك بیك یوز یتمش اوچ تاریخنده وقوعبولان حرکت ارضده خراب اولوب آندن صکره اعمارینه همت اولنمدی .

« بغداد » ـ عراق عربده ودجله نهری کنارنده پارس مبدأ طولندن اعتباراً قرق درت درجه طولی شرقی ایله اوتوز اوچ درجه عرض شمالیده ١٦٣٠٣ خانه‌یی جامع بر شهر شهیردر بو شهر نهر مذکورك ایکی طرفنده واقع اولدیغندن اورته‌سنده متحرك بر

انخفاب كوپريسی اولديغی كبی جوانب اربعه‌سنده‌كی قلعه‌سی مدحت پاشانك واليلكی هنكامنده هدم ايدلمشدر وسيجاغی زياده اولمغله اهالی وقت صيفده كوندزلری سرداب تعبير اولنان واوچ بش اياق نردبانله انيلان محللرده وكيجه‌لری خانه‌لری اوزرلرنده‌كه سطوح تعبير اولنان داملرده اكلنورلرياتورلر لكن بو سيجاقلغيله برابر هواسی پك صاغلمدر . بغداد شهری خلفای عباسيه‌دن (ابو جعفر المنصور) ك امريله درت سنه‌ده بنا وميلادك يديوز التمش ايكی وهجرتك يوز قرق بش تاريخنده اكمال وپايی تخت اتخاذ اولندی و (دار السلام) ياخود (زورا) تسميه ايدلدی وخلفای مشار اليهم حضراتی زير تصرفلرنده اولان ممالكی بورادن حسن اداره ايتمكده ايكن (مستعصم) زماننده يعنی ميلادك بيك ايكيوز يكرمی بش وهجرتك التيوز اللی التی تاريخنده وزيری (ابن علقمی) نك فسادی اوزرينه وملوك ايرانيه‌دن (احمد جلايری) تيمورلنكك هجومی مناسبتيله مصر حكومتنه التجا ايتدی . تيمور دخی امير مسعودی بغدادده ترك ايله اسيای صغرا ووسطانك تمامیٔ استيلاسنه باشلادی تيمورلنكك مشغوليت دائمهٔ حربيه‌سندن وحكومت مصريه‌نك اعانهٔ عسكريه‌سندن بالاستفاده احمد جلايری ينه بغداده كلوب وتيمورك واليسی بولنان مرقوم امير مسعودی طرد ايدوب اسكی حكومتی تكرار اله بيلدی .

تيمورلنك وقعه‌دن خبر آلمسيله ايكنجی دفعه اوله‌رق بغداده هجوم ايتمش واحمد جلايری ارتق طوره‌ميه‌رق اولوقت اوروپا و اسيا قطعه‌لرنده توسيع حكومت عثمانيه ايله مشغول اولان يلديرم سلطان بايزيد خان حضرتلرينه التجا ايلمشدر

تیمورلنك كندی حفیدی اولان میرزا بكری بغداد و بصره والیلكنه
تعیین ایتدی ایسه‌ده احمد جلایری تقریبنی بوله‌رق وامرادن قره
قیونلی لقبیله مشهور اولان قره یوسف ایله اتفاق ایدرك تكرار
بغداده كلمشلردر و میرزا بكر و سائر امرای تیموریه ایله متعدد
محاربه‌لر ایدرك نهایت بغداد حكومتنی اوچنجی دفعه اولمق اوزره
اله كچورمشلردر .
مؤخراً حكومت تیموریه‌نك دوچار ضعف اولمسندن بالاستفاده آزار بایجاندن دخی تیمورلیلری چیقارمق فكریله احمد جلایری وقره
یوسف بك چوق چالشمشلردر . نهایت بونلرك ایكیسی آراسنده
رقابت و عداوت حاصل اولمسیله بر محاربه‌ده احمد جلایرك
بوزلمسی واله كچمسی جهتیله قره یوسف طرفندن اعدام ایله
حكومت ایلخانیه‌یه ارتق نهایت ویرلمشدر . بغداد حكومتی سكز یوز
اون اوچ تاریخندن سكز یوز یتمش ایكی تاریخنه قدر قره قیونلیلر
النده اولدیغی حالده تیمورك امراسندن قره عثمانك كوله‌سی اولوب
دیار بكر والیسی بولنان واق قیونلی دنیلان اوزون حسنك او زمانلر
اسیاده حكمنی شدتله اجرا ایدن طوایف ملوكك محاربات
ومنازعاتندن بالاستفاده حكومت تیموریه‌یی وقره قیونلیلر حكومتی
ضبط واستیلا وآق قیونلی حكومتی تأسیس وبنا ائلش وبغداد
حكومتی سكز یوز یتمش ایكی سنهٔ هجریه‌سنده دائرهٔ سلطنتنه ادخال
ایتمشدر . مؤخراً بغداد حكومتی طقوز یوز اون درت
سنه‌سنده شاه اسماعیل صفوی طرفندن استیلا وطقوز
یوز اوتوز تاریخنده (موصلو) قبیله‌سندن ذوالفقار نام
شخصك (كلهر) عشیرتندن كوردیكی معاونت اوزرینه ضبط وتسخیر

ایتمش واستقلالیتی محافظه ایتمك ایچون سکه وخطبه‌یی اعاظم سلاطین عثمانیه‌دن اولان وسلطنت سنیه‌نك دور استیلاسنی تکمیل ایدن(قانون سلطان سلیمان خان) حضرتلری نامنه اورمش واوقوتمش‌در . هجرت نبویه‌نك طقوز یوز اوتوز التی سنه‌سنده بغداد شاه طهماسب طرفندن احاطه ومحاصره ایدلمشدر . ذو الفقارك غیورانه ایتدیکی مقاومت طهماسب ایچون حرکت واقعه‌سی دائمی ندامت اولمش ایسه‌ده ذوالفقارك برادرلری اغوا واطماع ایدیلوب یتاغنده بیچاره‌یی قتل واعدام ایتملریله طهماسبك بغدادی استیلاسنه سبب اولمشلردر .

وقعهٔ مذکوره سلطان سلیمان خان حضرتلرینك ایران وبغداد سفرینی مستلزم اولمشدر شاه طهماسبك عساکر عثمانیه‌یه مقابله ایده‌مامسی جهتیله شمدیکی کردستان وتبریز جهتلری ممالك عثمانیه‌یه ضمیمه اولدیغی کبی بغداد شهری دخی بلا محاربه میلادك بیك بشیوز اوتوز اوچ وهجرتك طقوز یوز قرق بر سنه‌سنده دفعه ثانیه اوله‌رق ممالك محروسه‌یه علاوه ایدلمشدر .

هجرتك بیك اوتوز بر تاریخنده بغداد والیسی بولنان یوسف پاشایه بکر صو باشی تغلب ایدرك والی‌یه مخالفت ونهایت محاربه‌یه مبادرتله شمدیکی کوپری باشنده قارشولقلی ایدیلان بر محاربه‌ده والینك شهید دوشمسی بکر صوباشینك بغداد حکومتی ضبط واستقلال بولمسنه سبب اولمشدر .

تاریخ هجرتك بیك اوتوز اوچ سنه‌سنده بغداد حکومتی ایکنجی دفعه اوله‌رق ایرانیلر النه کچمشدر . سلطان مراد خان رابع حضرتلری میلادك بیك التیوز اوتوز یدی وهجرتك بیك قرق یدی تاریخنده

بالذات بغدادی تشریف وقرق کون محاصره ایله ایرانیلردن استرداد ایلدکه موفق اولمشلردر .

« بلخ » ــ اسیاده ترکستان جنوبی ممالکندن بر اسکی ومشهور مملکتدر . بوراسی ملوك پیشدادیانك برنجیسی اولان (کیومرث) طرفندن روی ارضده الك اول بنا اولنان شهردر دیو روایت ایدرلر بلخ وقتیله پك معمور وبعض ترکستان پادشاهلرینك مقر اداره‌سی ایدی صکره خلقتك بشبیك ایکیوز آلتمش بش تاریخنده یعنی میلادك اوچیوز یکرمی طقوز سنه مقدمنده اسکندر رومی استیلا ایدوب بر ایکی سنه قالدی وشاهك قزینی تزوج ایتدی ومؤخراً بلخ وسمرقند وخوقند ولایاتی سلوسید وافغانیلره وینه ایرانیلره کچوب میلادك یدییوز یکرمی بش وهجرتك یوز یدی تاریخنده خراسان والیسی (اسد القری) معرفتیله فتح وممالك اسلامیه‌یه ضم اولندی وتدریجاً کسب معموریت ایدرك بر مدت (ام البلاد) نامیله یاد ایدلدیسه‌ده (جنکیزخان) وتیمورلنك زمانلرنده ودها صکره‌لرده ینه بر چوق صدماته اوغرادیغندن خراب اولوب نفوسی الیوم اوتوز بیکه تنزل ایلدی . نام قدیمی (زاریاسپا) اولوب شمدی اوروپالیلر (باقتر) یاخود (باقتریان) دیرلر .

« بلقیس » حمیری ــ یاخود (بلقمة) بن هداد ــ بوخاتون یمن ملکه‌سی اولدیغی حالده هدهدك حضرت سلیمانه اخباری ومشارالیهك دخی ینه هدهدله نامه کوندروب دعوت ایتمسی اوزرینه خلقتك درتبیك التیوز ایکی تاریخنده یعنی میلادك طقوز یوز طقسان ایکی سنه مقدمنده ابتدا بر چوق هدیه‌لر ایله منذر عمرویی کوندروب و متعاقباً کندوسی دخی کمال دبدبه و دارات ایله

کلوب بارکاه جناب سلیمانی‌یه یوز سوردی . و بر مدت مسافر اولوب حمایهٔ جناب سلیمانی‌یی قبول ایتدی . بلقیسك یمنده پای تخت اولان حدیده اسکله‌سنك ایکیوز اللی کیلومترو شمال شرقیسنده کائن صنعانك جهت شرقیسنده ویوزاللی کیلومترو بعد ومسافه‌سنده‌که مأرب یاخود (سباء) شهرینك ارقه‌سنه یاپدیرمش اولدیغی جسیم صو بندی شهر مذکورك کرکی کبی معموریتنه سبب اولمش ایدی لکن بعد زمان اهالیسنك طغیانته مبنی کوستیك دنیلان حیوانجقلرك ثقب وتخریبیله ییقیلوب صوشهری باصغله اهالی کاملاً غرق اولمش واشبو بلیهٔ عظیمه الی یومنا هذا (سیل عرم) نامیله یاد اولنمقده بولنمشدر . حضرت سلیمان علیه السلامك ارتحالندن برقاچ عصر صکره (تدمر) شهرنده بولنان برلوح اوزرنده آتی الذکر کلمات محکوك ایدی دیرلر . بوندن نبیٔ مشار الیهك بلقیسی اولوقت تزوج بیورمش اولدقلری اکلاشیلور (هذا مدفن بلقیس الصالحة زوجة سلیمان بن داود علیه السلام اسلمت لیلة عشرین خلت ملکه ودفنت لیلاً تحت حایط بمدینة تدمر لم یطلع علی دفنها انس ولاجن الا من دفنها) بر روایتده مومی الیهانك والده‌سی طائفه جندن ایدی .

« بلوس » — برنجی آثور دولتی تجدید وجداً اساسنی وضع وتمهید ایدن ذاتك اسمیدر بوذات خلقتك درت بیك ایکیوز طقسان درت تاریخنده یعنی میلادك بیك اوچ یوز سنه مقدمنده تخته جلوس وبعض تنظیمات اجرا واجوالی ممالکی اصلاح ایدرك یکرمی بش سنه سلطنت سوروب وفات ایلدکده اوغلی مشهور (نینوس) پادشاه اولدی وپای تختی تنظیم وتوسیع ایدرك کندو نامه نسبتله (نینوه) تسمیه ایلدی .

« بولص » ــ حضرت عيسى عليه السلامك سمايه عروجلرندنصكره شاكردلرينك آلمش اولدقلرى انجيل شريف وعظينه باشلامشلردر اولوقتدكى يهوديلر مسيح عليه السلامك قومنى مسكن ومأوالرندن طردله قتل ايدرلر ايدى . بو اثناده قدسده (شاوؤل) نام يهودى مسيحيلره اولان شدت بغض وعداوتندن طولاى شامه كيدوب شهر مذكورده بولنان كافهٔ مسيحيونك قتل واعدامى ضمننده قدسده‌كه حاكمدن امر استحصال ايلدى . مومى اليه محافظلريله برابر شامه تقربلرنده ناكهان بر نور ساطع ظهوريله (اى شاوؤل اى شاوؤل نيچون بنى تعذيب ايتمكه كيديورسن ديه‌رك غايت مدهش ومخوف برصورتده برسس ايشتمكله شاوؤل ايله جماعتى وهلهٔ يره قپانوب بايلديلر براز مدت صكره كندولرينه كله‌رك شاوؤلك كوزلرى نورك شدت ضياسندن اعمى اولدى بوحالده اى بمله قونوشان كيم سن اوليور ديمسيله بن تعذيبنه كيتمكده اولديغك مسيح عيسى‌يم ديمسى اوزرينه شاوؤل نه امر ايدرسكزكه يابه‌يم سؤالنه جواباً طريق مستقيمله شهره داخل اول اوراده حنانيا اسمنده برينى كوررسن سنى كندى خانه‌سنه كتورير دعا ايليه‌رك كوزلرك حال اصليسنه كلور وبكا اعتماد ايدر ودين مسيحى ايله وعظه باشلارسن ديمسيله يانده بولنان آدملر (شاوؤل) ى يردن قالديروب برآت اوزرينه بنديره‌رك يوله روان اولديلر شهرك باب شرقى تسميه اولنان قپوسنه واردقلرنده حنانياى بولديلر مومى اليه شاوؤلى قپونك قربنده وصورك شرق جهتنده‌كه صوقاغك ايچروسنده واقع خانه‌سنه كتوروب حضرت مسيحك توصيه‌سى موجبنجه مومى اليه دعا ايدرك كوزلرى آچلمشدر . اوچ كون صكره بولص نامنى آله‌رق مسيحى اولديغندن انجيل شريف وعظينه مداومت

ایتمشدر . یهودیلرك حاکمیله بالجمله اسرائیلیلر بو خصوصدن خبردار اوله‌رق مومی الیهی دردست وایاقلرینی پرانقه بند ایدرك شهرك قپولرندن (باب کیسان) ایله معروف برقپوقربنده‌کی محبوسخانه‌یه القا ایلدیلر مومی الیه نصف اللیده ادای صلاة وتسبیحات ایله مشغول ایکن ملائکهٔ روحانیه ظهور برله حضرت عیسی قومندن وجرجس نامنده‌کی قپوجینك موافقتیله مومی الیهك زنجیرلرینی حك وفك ومحبوسخانه‌دن بالاخراج شهرك اطرافنی احاطه‌ایدن دیواری‌اوزرینه چیقاریله‌رق ذکری سبقت ایدن باب کیسان اوزرنده‌که کدیك ویا پنجره‌دن صارقدیله‌رق شهرك خارجنه چیقارلمش واورادن طوغری قدس شریفه عودت ایتمشدر . ایرتسی کونی محبوسخانه‌یی لدی التفتیش مومی الیه اوراده بولنمامش وباب کیسانك اوزرنده‌کی پنجره‌دن فرار ایتدیکی اکلاشلمش اولدیغندن درحال مرقوم قپوجی جلب و مومی الیهك صورت فرارتی سؤال اولندقده بوماده‌دن اصلا اطلاعی اولمدیغنی صورت قطعیه‌ده بیان وانکارده اصرار ایتمکله شهر مذکور حاکمی شهرك قپوسی قربنده قتل والحالت هذه محلی معلوم اولان تربه‌یه دفن اولنمسنه امر ویرمشدر (بولص) لك شهره عزیمتنده یولده ظهور ایدن نورلامعی شهرك خارجنده ومسیحیون قبرستانی قربنده مشاهده اتلشدر مومی الیهك فرارینه وسیله اولان کدیك باب کیسان اوستنده‌کی سورك اوزرنده ایدی . ومدینه قپوجیسی جرجسك قتل اولندیغی محل ایسه باب کیساندن تقریباً یوز اللی خطوه بعدنده‌در .

« بوناپارت » — فرانسه‌ده بر کوچك ضابط ایکن ایمپراطورلق مسندینی احراز و بتون اوروپای و بلکه دنیای لرزان ایدن

بیوك ناپلیـون فاملیاسـنه مخصوص لقبـدر . بوناپارت كنجلكى
آوانده جنراللق رتبه‌سنه نائل اولدی ومیلادك بیك یدیبوز طقسان
التی وهجرتك بیك ایكیوز اون بر تاریخنـده فرانسـه‌ده جمهوریت
معتدله ومفرطه وقرالیت طرفدارلرینـك چیقـاردقلری احتـلال
اثناسنده مداخله ایتمك استیان آوروپا دولتلرینه قارشو بیوك ایشلر
كوروب اوسـتریالولری ویانه جوارینه قدر تعقیب وایتالیـا وآلمیـا
واسپانیایی تهدید وندیكی اوروب دونمالرینی یاقدی وكلیسالرینی یغما
ایتدی . ومیلادك بیك یدیبوز طقسان سـكز وهجرتك بیك ایكیوز
اون اوج تاریخنده هندسـتان طریقنی كشاد وانكلیزلری او جهتدن
تضییق ایتمـك اوزره مصره كوندرلدیكندن قرق بیك عسـكر ایله
كلوب واسـكندریه‌یی آلوب مشـهور اهرام تپـه‌لری محاربه‌سـنی
قزاندقدنصكره مصره دخی كیردی دولت علیه ایله انكلیز دونماسی
متفقاً تعقیب ایلدیكندن فوق الغایه تلاشه دوشه‌رك مصریلری تأمین
ایچون امیرالحاج كوندردی ومولد شریف اوقودوب قندیل دونماسی
وبن مسلمانم دیمك كبی دسـیسه‌لره قالقشدیسـه‌ده اهالی بونلرك هیچ
برینه سمع واعتبـار ائلدیكندن وعثمانلی وانكلیز عسـكرلری زیاده
صیقشدیردیغندن مصر قطعه‌سـنی ترك ایدرك فرانسـه‌یه عودت
ایتمكه مجبور اولمشـدر پارسـه وصولنده اوروپا اتفاقه دائماً غلبه
ایدوب میلادك بیك سـكز یوز طقوز وهجرتك بیك ایكیوز یكرمی
درت تاریخنده روسیه‌دن ماعدا اوروپا دولتلری التنجی دفعه اوله‌رق
تكرار اتفاق وبشـیوز بیك عسكر اخراج ایدرك بوناپارتی بوزدیلر
وكندوسنی طوتوب آلب جزیره‌سنه طرد ودونماسنك نصفنی واللی
اوج قلعه‌سـنی ضبط ایلدیلر لكن بوناپارت برسنه صكره جزیره‌

مذكوره‌دن بر تقريب فرار ايله پارسه‌كلوب تختنه جلوس ايلديكندن اوروپا دولتلرى كمال حيرتله يه سلاحه صاريله‌رق فوق الغايه برشدتله هجومه باشلاديلر وبوناپارت ارتق ايشك نتيجه‌سى فنايه واره‌جغنى حس ايتمكله استعفايه مجبور اولدى ودخالت ايتديكى برسفينه‌ايله (سنت‌الن) جزيره‌سنه كيدوب ميلادك بيك سكز يوز يكرمى بر وهجرتك بيك ايكيوز اوتوز تاريخنده اوراده وفات ايلديكندن نعشى پارسه كتورلدى وجنازه الاينده بر مليون نفوس بولندى .

« بلال » ــ اسلامده اك اول ايمان ازليسنى اظهار ايدن ذوات كرامدن بلال حبشى رضى الله عنه مكه اهاليسندن برينك كوله‌سى ايدى شرف اسلام ايله مشرف اولديغندن كندوسنه پك چوق اذا وجفا ايتديلر وبر دفعه بوينه ايب طاقوب اوجنى چوجقلرك اللرينه ويروب سوقاق سوقاق كزديرديلر حضرت مشار اليه بونجه حقارته تحمل ايدرك و (الله بر الله بر) ديه‌رك اسلاميتنده ثبات ايلدى مؤخراً ابو بكر الصديق رضى الله عنه حضرتلرى صاتون آلوب آزاد ايتمسيله داخل حضور پيغمبرى اولدى وبش وقتده اذان محمدى اوقونمسى سنت سنيهٔ اسلاميه‌دن اولمسنه قرار ويرلديكندن طرف عالئ حضرت پيغمبريدن مؤذن تعيين بيورلدى وارتحال نبوى‌يه قدر بوخدمت جليله‌يى ايفا ايدوب ارتحال حضرت پيغمبرى وقوعنده شام شريفه هجرتى تصميم ايتمكله حضرت ابو بكر يا بلال بوراده طوروبده زمان سعادتده مأمور اولديغك خدمتى ادا ايتسك اولمازمى ديمسنه حضرت بلال (سرور كائناتك افتراقنه تحمل ايده‌ميورم) جوابنى ويروب شامه عزيمت واوراده اختيار عزلت بيوردى .

بر مدت صکره رؤیاسنده جانب سرور عالمدن مدینهٔ منوره‌یه دعوت بیورلمغله فی الفور عودت ایدرك بادئ امرده اهل بیت رسول اللهی سؤال ایدوبده آلدیغی جوابده نام فاطمه رضی الله عنها یاد اولنمامسندن اوتوری غایت متأثر اولدیغی حالده حسنین افندیلریمزه راست کلوب انلردن والده‌لرینك ارتحالنی تحقیق ایتمكله تأثری آرتوب وطوغریجه مشار الیهانك قبر سعادتلرینه واروب پك چوق اغلدی واحبابنك التماسنه مبنی صلاة ظهر اذانی اوقومغه شروع ایدوب (الله اكبر الله اكبر) دیدیكنده مدینهٔ منوره ایچنده دفعهٔ بر فریاد وواویلا قوپدی

(واشهد ان محمداً رسول الله) دیدیكنده هر كسی عصر كزین حضرت رسالتی تخطر ایدرك بیهوش و سركردان اولدی ومخدرات نسوان كریان وعریان زقاقلره دوشدی صانكه اول كون روز قیامتدن بر نمونه اولدی واذانی بتوردكدنصكره خلقه بر چوق نصیحتلر ایدوب تكرار شامه كتدی وارتحالنه قدر یلده بر كره مدینهٔ منوره‌یه واروب مسجد رسول اللهده اذان اوقومغی عادت ایتدی . مشار الیه بر سحر وقتنده نزد حضرت پیغمبری‌یه واروب (الصلاة خیر من النوم) دیه‌رك ایقاظه مبادرت ایتمكله حضرت پیغمبر افندمز یا بلال بونه كوزل كلام دیو غایت استحسان ایدوب صباح اذاننه علاوه‌سنی امر وفرمان بیورمشدر .

« بیت الله » یاخود كعبه ــ مكهٔ مكرمه‌ده اولان مطاف جلیلك نام مشهوریدر وقرآن كریمده اوچ درت یرده (بیت الحرام) و (بیت العتیق) دیو مذكوردر . آدم علیه السلام روی ارضه هبوط بیوردقلرینی متعاقب بر عبادتخانه بناسنی دركاه قاضی الحاجاتدن

قنی ایتمکله (ام القرا) ده جبرائیل علیه السلامك تعریفی و سائر ملائکهٔ کرامك همتیله طور سینا وزیتا وحرا وجودی کبی جبالدن نقل ایدیلان طاشلرله بر تمل انشا واوزرینه جانب حقدن بیت المعمور انزال وضع بیورلدی وبیت المعمور حضرت آدمك ارتحالنده آسمانه رفع اولنوب انجق اثری باقی اولدیغی حالده (واذ بوأنا لابراهیم مکان البیت) نص جلیلندن مستفاد اولدیغی وجهله خلقتك بیك بشیوز یتمش درت تاریخنده یعنی هجرت نبویه‌نك التیوز قرق ایکی سنه مقدمنده حضرت ابراهیم علیه السلام اسکی تمل اوزرینه بیت اللهی انشایه موفق اولدی . بر روایتده اساس مذکوری حضرت ابراهیمه بیتك برنده ارسلان شکلنده کورینان بربلوط خبر ویرمش ودیکر روایتده حضرت جبریل کوسترمشدر . بیت شریف مذکوره مؤخراً بر قاچ دفعه سیلاب وسائر کونه آفات اصابت ایلدیکندن همان تجدید وتعمیر اولندی واك صکره یعنی اونبرنجی دفعه اولمق اوزره میلادك بیك التیوز اون درت وهجرتك بیك اوتوز تاریخنده سلطان مراد خان رابع حضرتلری بالکلیه تجدید ایلدی . حرم بیت مکرمنك یدی عدد مناره‌سی واون طقوز قپوسی ودرت رکنی واردر وطول وعرض یعنی رکنلرینك مابینی سکسانر ذراع معماری اولمق اوزره مؤسسدر . رکنلرندن برینه (رکن شرقی) دیکرینه (رکن یمانی) او برینه (رکن شامی) ودردنجیسنه (رکن عراقی) دیرلر و رکن شرقیدن ابتدا ایله طواف ایدرلر . بیت شریف مذکوره‌اك اول ملوك حمیریه دن (کرب اسعد) و (انطاع) و (برود) دنیلان قماشلردن پوشیده‌لر اورتوب مؤخراً قریش وربیعه قبیله‌لری یوز

سنه قدر مناوبةً تجدید ایلدی وحضرت پیغمبر افندمزك عم محترملری حضرت عباسك والده‌سی (نبیله) خاتون حریردن وحضرت پیغمبر افندمز (ثوب یمانی) دن وحضرت عمر وعثمان رضی الله عنهما (قباء قباطی) دنیلان قماشدن پوشیده‌لر اورتدی وعباسیه دن مأمون زماننده رمضانده بیاض ورجبده قباطی ویوم ترویه‌ده یعنی عرفه کوندن مقدم اولان کونلرده قرمزی قماش پوشیده‌لر اکسا ایلدی وملوك مصریه زمانلرنده بو صورتله تجدید اولنه‌کلدیکی کبی سلاطین عثمانیه زمانلرنده وخصوصیله صوك زمانلرده حریر اوزرینه صرمه ایله منسوج ومزین پوشیده‌لر ارسالی معتاد اولدی .

« بیت اللحم » ـ قدس شریف سنجاغی داخلنده واون کیلومترو جنوبنده ناحیه مرکزیدر . ناحیهٔ مذکور اولقدر یوکسك اولمیان برتپه اوزرنده واقع اولوب کاملاً باغ وزیتون وسائر اشجار مثمره ایله مستوردر . یدی سکز بیك قدر نفوسی واردر . بوراده صنایعه دائر زیتون وصدف معمولاتی زیاده‌سیله ایلرولمشدر . صندقلر طولیسی هر هفته اوروپایه کیتمکده‌در . حضرت (عیسی) علیه السلام بوراده دنیایه تشریف بیوردی . وشرق ایمپراطوری بیوك (قسطنطین) ك والده‌سی (آلن) بوراده قرمزی مرمردن بربیوك کلیسا یاپدیردی واطرافنه سور چکدیردی .

« بیت المقدس » ـ قدس شریفده حضرت (داود) و (سلیمان) علیهما السلامك انشا ایتدیردکلری معبد قدیمك اسمیدر . بو معبدك طولی قرق بش وعرض اون بش وارتفاعی اوتوز مترو اولوب محرابی اوزرنده زیتون اغاجندن ایکی ملك کروبی

تمثالی وسائر محللرنده بر طاقم ملائکه وچیچك رسملری وار ایدی وقپولریله دیرکلرینه اون بیك قیه کموش وبیك قیه آلتون قپلانمش ایدی بونی ابتدا حضرت داود علیه السلام تأسیس ایدوب حضرت سلیمان علیه السلام جلوسندن صکره یدی سنه‌ده اکمال وخلقتك درت بیك التیوز اوچ تاریخنده یعنی میلادك طقوز یوز طقسان بر سنه مقدمنده رسم کشادینی اجرا ایلدی و (تابوت عهد) ی الای والا ایله (صهیون) دن کتوردوب معبد مذکور درونده یاپلمش اولان محل مخصوصنه قویدیردی وتشکراً یکرمی ایکی بیك بقر ویوز یکرمی بیك غنم قربان ایتدیردی . بیت مقدسك ایچی اولوقت درت قسمه منقسم اولوب بری لاویلردن اولان رؤسای روحانیه‌یه ودیکری سائر اسباط یهوده وبر جسیم اورتی ایله تفریق اولنان محلی (تابوب عهد) ه مخصوص ایدی وبو اورتینك ایچنه اك بیوك بولنان رئیس روحانی سنه‌ده بر دفعه کیره‌بیلور وبشقه هیچ برکمسنه کیره‌مز ایدی . بیت مقدس خلقتك بشبیك یدی تاریخنده یعنی میلادك بشیوز سکسان یدی سنه مقدمنده ایکنجی بخت نصر یدیله تخریب وییمش سنه صکره کیخسرو معرفتیله مجدداً انشا وخلقتك بشبیك بشیوز اللی بش تاریخنده یعنی میلادك بشیوز اوتوز سنه مقدمنده بیوك هردوس معرفتیله تعمیر ومیلادك یوز اوتوز بش تاریخنده وومالولر یدیله تخریب اولنوب صکره بردها انشا اولنمدی . ودولت علیهٔ عثمانیه زماننده سلطان سلیم خان حضرتلرینك امریله یرینه الیوم موجود اولان جامع شریف یاپلدی .

« بیروت » ـ شام شریفك غرب شمالی جهتنده ویوز یکرمی

کیلو مترو بعدنده وآق دکز ساحلنده جسیم برشهردر تاریخلرك بیاناتنه کوره بوشهرك هواسی رطوبتسز وسیجاغه احتیاجی اولان ضعیف خسته‌لره نافع اولدیغی اکلاشلمش ایسه‌ده شهر مذکور کرك هواجه‌وکرك‌رطوبتجه بیانات مذکوره‌نك بتون بتون‌خلافنده‌اولدیغی کبی ورم اولان خسته‌لر ایچون دخی اصلا الیویرمیه‌جکی تجاریب عدیده ایله ثابت اولمشدر وشامك اسکله‌سی اولدیغندن غایت معمور ومعتبردر ونفوسی اوتوز بیکه قریب اولوب بونلردن طقوز بیك قرق دردی عیسوی واوچیوز ایکیسی موسوی وباقیسی محمدیدر . بشبیك یکرمی اوچ خانه ایله التی بیك یوز التمش دکان وسائره ویکرمی ایکی عدد جامع ویکرمی یدی کلیسا واوچ حورا واردر برقاچ سنه مقدم جوارنده اولان (نهر الکلب) دن برقومپانیا معرفتیله صو کتوردیلوب بعد التصفیه اهالی‌یه صاتلدیغندن معموریتی بر قاتدها تزاید ائلمشدر . بوراده بعض اجنبیلرك جسیم مکتب وخسته‌خانه‌لری واردر . بیروتده اعلا مازی چیقار وبك کوزل اقمشهٔ حریریه طوقنور . بیروت فنیکه‌لیلرك الك اسکی مملکتلرندن اولوب مؤخراً روما ایمپراطوری (اوکست) مهاجرلره تخصیص ایتمش ومیلادك اوچیوز سکسان وبشیوز اللی تاریخلرنده وقوعبولان حرکت ارضلردن خیلی محلی خراب اولمشدر . بوراده شمس الدین وشیخ محمد عراق وشیخ سعید الجارح وام الحرامك مرقد شریفلری واردر . والیوم سوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده بر سنجاق مرکزیدر .

حرف ت

« تابوت عهد » ــ حضرت موسی علیه السلامك الواح منزله‌یی حفظ ایچون شمشاد (چمشیر) اغاجندن انشا ایتدیردیکی صندوقهٔ مقدسه‌نك اسمیدر . بو صندوقه اولوقت بریهٔ سیناده قبة الشهاده درونده حفظ اولنور ایدی صکره داود علیه السلام (صهیون) قلعه‌سنی وسلیمان علیه السلام دخی بیت مقدس اکمال ایتدکدنصکره صهیوندن الای والا ایله بیت مقدسه کتوردی واوکون تشکراً یکرمی ایکی بیك بقر ویوز یکرمی بیك غنم قربان ایدلدی . بنی اسرائیل محاربه‌لره کیدرکن استنصار ایچون اشبو تابوت عهدی برابر کتوررلر ایدی حتی ایکی دفعه دخی دشمن الینه دوشوب قورتارلمشدر . بوکا (تابوت الشهادة) دخی دینور .

« تب » یاخود (تیوه) ــ جماهیر یونانیه‌دن ینه بونامله مشهور حکومتك آتیکی (آتنه) و (وبیؤتی) جوارنده مرکز اداره‌سی اولان شهردر ایچ قلعه‌سنی خلقتك درت بیك اون درت تاریخنده یعنی میلادك بیك بشیوز سکسان سنه مقدمنده قادیموس نام حکمدار یاپدیردیغیچون اسمی (قادیمه) قالوب مؤخراً فوق الغایه توسیع وتزیین اولنمشدر اشبو جمهوریت قومشلری اولان اسپارتلولر ایله چوق زمان اوپوشه‌میوب بینلرنده محاربات مدیده وشدیده وقوعبولدی وتیوه جمهوری برقاچ دفعه مغلوب واسپارتلولرك حمایه‌سنی قبوله مجبور اولدیسه‌ده خلقتك بشبیك ایکیوز اوتوز ایکی تاریخنده یعنی میلادك اوچیوز التمش ایکی سنه مقدمنده سرعسکرلری مشهور (آپامینونداس) ك قزاندیغی

(لوقتوار) و (ماتینیا) محاربه‌سی سایه‌سنده ینه استقلالنی اعاده ایلدی وجاهیر یونانیه‌نك برنجیسی اولدی لکن خلقتك بشبیك ایکیوز اللی التی تاریخنده یعنی میلادك اوچیوز اوتوز سکز سنه مقدمنده ماکیدونیا قرالی فلیبك هجومنه طاقت کتورمیوب بر بیوك انهزامدن صکره تکرار ربقهٔ اسارته بوینی یناشدیردی وقرال موسی الیهك اوغلو اسکندرك سلطنتی زماننده بر دها قیام وتخلیص کریبان ایتمك ایستدیسه‌ده مشار الیه سرعتله کیدوب تیوه‌نك التی اوستنه کتوردیکندن بودفعه بتون بتون درکهٔ انقراضه دوشدی .

« تبه دلنلی علی پاشا » ـ یانیه وملحقاتی والیسی ایدی بوذات دولت علیه‌یه پك چوق خدمت ایتدیکی و (بازواند) اوغلی اوزرینه وسائر امر ارلنان محللره مستوفی عسکر ایله کیدوب کوزل ایشلر کوردیکی حالده مؤخراً مرکز سلطنت سنیه‌ده اولان بعض غرضکارلرك القاآتندن توحش ایدرك کندوسنی چکمکه وقوتلی بولنمق ایچون ایالات متجاوره‌یی ایدنمکه ولزومندن زیاده عسکر طوپلامغه باشلادیغندن مرکز سلطنت بوکا عصیان معناسی ویره‌رك برچین صورتله حلبی تدابیرینه تشبث ایلدی ودرسعادته کلسی ایچون بابه طالبدن وجانب جناب پادشاهیدن کوندریلان امرلر وفرمانلر درجه درجه شدتلندکجه علی پاشا دخی تدارکاتی او نسبتده بیولدوب نهایت میلادك بیك سکز یوز اون طقوز وهجرتك بیك ایکیوز اوتوز بشی تاریخنده برنجی دفعه یانیه‌دن ماعدا ممالکدن الی چکوب دبره وماط بکلریله اوغراشماسی وایکنجی دفعه اولاد وعیالیله تبه‌دلنه کیدوب اوراده اقامت ایتمسی ایچون فرمان پادشاهی شرفصادر اولدیغی حالده ایکیسنه‌ده قولاق ویرمدیکندن اوچنجی دفعه‌ده اخذ

واعدامی حقنده فرمان جلاذ تعنوان صادر اولدی وعسکر ودونما سوق اولنوب پارغه وپره‌وزه واولونیه واینه‌بختی طوپه طوتلدی وعلی پاشا مخدومی ولی پاشا بلا رخصت پره‌وزه‌یه کیدیکیچون ترحاله‌دن عزل ووزارتی رفع اولندی . وایرتسی سنه علی پاشانك ید اداره‌سنده اولان قلعه‌لرك جمله‌سی ضبط اولندیغی وعسکرینك طاغلدیغنی کوردیکی کبی درت بیك قدر ارنود وروم عسکریله یانیه کولنك اورته‌سنده واقع اطه‌اوزرنده‌که لیناریجه وکول قلعه‌لرینه قپانوب بر طرفدن مدافعه‌یه ودیکر طرفدن کندوسنه لزوم کوستروب اوصورتله بقایی قورتامق ایچون علی روایته یونانستانی افساده باشلدی وبوحال اوزره برسنه‌دها چکوب مومی الیهی محاصره‌یه مأمور اولان خورشید پاشا عفوینه دائر تنظیم ایتدیکی ساخته فرمانی قرعه ایله انتخاب اولنان بر فدایی ضابط واسطه‌سیله کولك اورته‌سنده قپانمش اولدیغی اطه‌یه کوندردی وعلی پاشا دخی صحیح ظنیله قارشولیوب تشکر ایدرایکن مرقوم فدایی طبانجه ایله‌اوروب قفاسنی خورشید پاشایه کتوردی (کانون ثانی سنه ۱۸۲۱) قبری مذکور کولك کنارنده‌کی جامع شریف خطیره سنده‌در .

« تدمر » یاخود (پالمر) ــ مستقلاً اداره اولنقده اولان زور قطعه‌سی داخلنده ونفس دیرك غرب جنوبیسنده ایکیوز وشام شریفك شرق شمالیسنده کذلك ایکیوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده الیوم خرابه‌سی مشهور بر شهر قدیمدر بونی حضرت (سلیمان) علیه السلام اولوقت (زوبا) دنیلان اراضی اوزینه بنا ایتدیرمش ایدی دیرلر . اشبو تدمر وقتیله تجارت اوغراغی برمحلده واقع اولدیغندن کرکی کبی معمور واولحوالی حکمدارلرینك مقر سلطنتی ایدی . تدمر ولایتی برچوق زمان استقلالنی محافظه ایدوب صکره رومالولرك حمایه‌سنی

قبوله مجبور اولدیسه‌ده (زنوبیا) زماننده فوق المأمول اقتداره مالك اوله‌رق سوریه ومصر واناطولی حوالیسنی تهدیده باشلادیغندن روما دولتی میلادك ایکیوزیتمش ایکی تاریخنده عسکر کوندردی وتدمر شهرینی ضبط وبر مقدار عساکر اقامه ایدوب قصور عسکرینی کیرویه آلدیغی کبی حاکمه‌سی (زنوبیا) محافظه‌یه مأمور اولان عساکر مرقومه‌یی کاملاً اعدام ایتدیردیکی جهتله روما دولتی فنا حالده حدتلنوب بر مکمل اردو دها ارسالیله تدمرك التی اوستنه کتوردی واچنده اولان اهالینك کافه‌سنی قلیجدن کچوردی تدمر اهالیسنك شمس پرست اولدقلری تواریخده مقیداولدیغی کبی خرابه‌سندن چیقان بعض آثار ایله دخی استدلال اولنمقده‌در . الیوم تدمر خرابه‌سنده برسرایك یوز دیواریله براستقامتده یتمش سکسان عدد مرمر ستون واطرافنده واقع طاغلرك اتکلرنده اوچ درت قات اولمق اوزره کار کیردن معمول قله‌لرك هر قاتنده قارشولقلی اوله‌رق صورت منتظمه‌ده یاپلمش اولان مستطیل الشکل مزارلرك ایچلرینه اول تاریخلرده وفات ایدن انسانلر قونلمقده اولدیغی الیوم درونلرنده موجود اولان انسان قفالریله قول واياق کمیکلرندن اکلاشلمشدر . تدمرك اون دقیقه بعدنده کائن جبلك التندن ایلق برحالده بر معدن صویی کلمکده‌درکی اشبو صو وجوده غایت نافع وصو غدقدنصکره ایچلمسی غایت لذیذ وطعامی هضم ایتدیریر .

« تیبر » ـ روما ایمپراطورلرندندر . بو ذات ایتدیکی خدمتلره مکافاةً قونسل وتریبونلق مقامنه واصل ومیلادك اون درت تاریخنده ایمپراطورلغه نائل اولدی وسلطنتنه اشتراك وکندوسنی اهلاك املنده ظن ایتدیکی برطاقم معتبرانی اعدام ایتدیردی وروماده باجمله اهالینك

بغض وعداوتندن قورتلق ایچون (قاپری) اطه‌سنه چکیلوب اوراده ذوق وصفایه طالدی لکن روما اهالیسی ایچون غدارلقدن هیچ بر وقتده کیرو طورمدی . واهالی‌یه عظمت کوسترمك ودهشت ویرمك ایچون شریکی متوفانك اولاد وعیالنی اعدام ایتدیروب لحم پاره‌لرینی صوقاقلره آصدیردی . وکندوتمثالنی التوندن یاپدیروب قدسه ارسال ویهودیلرك اکا پرستش ایتملرینی امر ایلدیسه‌ده قدس والیسی واهالی قبول ایتمدکلرندن عسکر کوندروب والیء مرقومی اخذ و نفی ایلدی . سلطنتی یکرمی اوچ سنه‌در (تیبریات) یعنی طبریا شهری بونك نامنه یاپلمش ورومانك کنارندن آقان (تیبر) نهرینه‌دخی بونك نامی ویرلمشدر .

« تیمورلنك » ــ ترکستان پادشاهلرندر . ترکستانده سمرقند جوارنده واقع کاش شهرنده دنیایه کلوب سلالهء جنکیزیه‌دن طوغلق شاهه قرابتی مناسبتیله بلخ والیسی اولدی ومومی الیهك وفاتندنصکره باجناحی یاخود قائن پدری امیرحسین ایله برلشه‌رك میلادك بیك اوچیوز التمش اوچ وهجرتك یدییوز التمش بش تاریخنده مومی الیهك اوغلنی اخذ وقتل ویرینه سلالهء مذکوره‌یه منسوب حمقادن برینی اقعاد ایدرك نفوذ دولتی ید اقتدارلرینه آلدیلر وبر مدت صکره تیمورلنك امیر حسینی دخی محاربات کثیره ایله تپه‌لیوب میلادك بیك اوچیوز یتمش وهجرتك یدییوز یتمش ایکی تاریخنده بلخده استقلالنی اعلان ایلدی وبرارالق (خوارزم) وسمرقند وکاشغری دخی آلوب میلادك بیك اوچیوز یتمش التی وهجرتك یدییوز یتمش سکز تاریخنده پای تختنی بلخدن سمرقنده کتوردی وبحر حزرك جهت شرقیسنده بولنان خانلرك کافه‌سنی وتاتارستان حکمداری

(تیمور ملك) ك ممالكنی ضبط وملك مومی الیهی قتل ایلدی ومؤخراً
ممالك ایرانیه‌یی وروسیه‌نك جهت جنوبیسنی وازاق حوالیسنی برقاچ
سنه ظرفنده خراب ویغما ایتدكدن و (سرخس)و(فوشنج)شهرلری
اهالیسنی قتل عام ایدوب قندهار وسیستان یاخود سجستان
اهالیسنی دیری دیری یره كومدكدنصكره احمد جلایرینك بغداده
تداركات اوزره اولدیغنی ایشیدوب اورایه دخی یتشدی ومومی الیه
مصره فرار ایلدیكی جهتله بغداد اهالیسنه شرابلری دوكدیروب
برچوق امر ونهی اجرا ایتدی وكسدیكی طقسان بیك بغدادلینك
باشلریله برعلامت ركز ایلدی وعلما ومشاهیردن خیلی آدم ایبروب
سمرقنده كوندردی ومیلادك بیك اوچیوز طقسان یدی وهجرتك
سكز یوز تاریخنده همالایه طاغلرینی آشه‌رق هندستانه كیدوب
دهلینك دیوارلری دیبنده محمود شاه رابع ایله غایت خونریزانه
برمحاربه‌دن صكره باشدن باشه هندستانی دخی قبضهٔ تسخیره آلدی
والنه كچن اسیرلردن یوز بیك آدمی اظهار عظمت ایچون ذبح
ایتدیردی ومیلادك بیك درتیوز وهجرتك سكز یوز اوچ تاریخنده
احمد جلایری‌یی آلمق اوزره مصره توجه وحلب صحراسنده واقع
(مرج دابق) نام محلده حلب وشام عسكرینی ومتعاقباً مصر
حكمدارینك حما وحمصده‌كی بیوك اردوسنی بوزوب وشام شریفی
تخریب واستیلا ایدوب عسكرینه هردرلو افعال شنیعه اجرا ایتمك
اوزره رخصت ویردی واحمد جلایری مصردن سلطان (بایزیدأول)
حضرتلرینه التجا ایتمسی اوزرینه مومی الیهی سلطان مشار الیهدن
استه‌یوب ویرمدیكیچون میلادك بیك درتیوز بر وهجرتك سكز یوز
درت تاریخنده انقره‌ده انكله دخی دوكوشدی وعساكر عثمانیه

بعض اغفالاته قاپیلەرق خیانت ایتدیکنه بناء سلطان مشار الیه اسیر اولدی وتیمورلنك آیدین ولایتنه اینەرك ازمیر وادرمیدی قوالیرلردن آلدقدنصکره اظهار عصیان ایدن کرجستان اهالیسنی تأدیب ایدرك پای تختی اولان سمرقنده واردی ومیلادك بیك درتیوز درت و هجرتك سکز یوز یدی تاریخنده نفیر عامدن بشقه علوفەلی اولەرق یازمش اولدیغی ایکیوز بیك سواری ایله چینه طوغری کیدر ایکن (سیحون) جوارنده وفات ایتمکله نعشی سمرقنده کتورلدی . مرقوم طوپال اولدیغی جهتله تیمورلنك نامیله شهرت بولمش ایسەده اصل اسمی (تیمور کورکان) در . وکورکان داماد معناسنەدر مرقومك سرخس وفوشنج وقندهار وسیستان وکاشغر وملتان ولاهور واصفهان وبغداد وسائر ممالکده قتل عام ایله تلف ایتدیکی نفوسك مقداری ایکی ملیونی ومحاربەلرده ایکی طرفدن تلف ایتدیکی آدملرك مقداری اوچ ملیونی متجاوزدر .

حرف ج

« جبل طور » ـ طبریانك غرب جنوبیسنده یکرمی وناصرەنك شرقنده واون کیلو مترو بعدنده وبیك مترو ارتفاعندەدر . جبل مذکور قدما نزدنده (ایتابیریوس مونس) نامیله وزیتون اغاجلرینك کثرتیله مشهور ایدی حضرت (عیسی) علیه السلام اکثریا بوطاغده عبادت بیوررلر ایدی حتی معهود (یودا) مشارالیهی بوراده عبادتله مشغول ایکن خبر ویرمشیدی .

« جبل لبنان » ـ لبنان کلمەسی لسان عبرانیده بیاض دیمکدر سوریەده بر سلسلهٔ جبالدر حلب ولایتنك جنوب غربیسندن

وانطاکیه جوارنده عاصی نهرینک صول جناحی قربندن بدأ ایله دمشق وطرابلس شام اراضیسنی یکدیکرندن تفریق وعکانک شمالندن مرور ایدرك صیدایه قریب بر محلده ختام بولور . امتداد طولیسی درتیوز اللی کیلو متر ودر لبنان طاغی ایکی شعبه یه منقسمدر برنجی شعبهٔ غربیه‌درکه اصل لبنان ایکنجی شعبهٔ شرقیه‌درکه بوکا جبل شاهق دخی دیرلر . لبنانک الك مرتفع تپه‌لری درت بیك سکز یوز متر ویه قدر واصل اولور بو ایکی شعبهٔ جبال بیننده کائن وادیلره وقتیله سلیسیری ویاخود چیقور سوریه دیرلر ایدی بوراسی اولوقت چام اغاجیله مشهور اولدیغی حالده شمدی جزئی مقدارده چام اغاجی اولوب قصوری انجیر .دفنه.سروی اغاجلرندن عبارتدر .

« جزار احمد پاشا » ـ بوسنه‌لیدر میلادك بیك یدییوز یکرمی وهجرتك بیك یوز اوتوز اوچ تاریخنده تولد ایدوب میلادك بیك سکز یوز درت وهجرتك بیك ایکیوز اون یدی تاریخنده وفات ایتمشدر . مومی الیه ابتدا مصر ومؤخراً بیروت والیسی اولدی . ومیلادك بیك یدییوز یتمش بش وهجرتك یدییوز التمش سکز تاریخنده عکا والیسی بولندیغی حالده فرانسه لونك مصری استیلاسی هنکامنده اعلان استقلال ایدوب بوناپارتی عکا پیشکاهنده بوزدی وبوناپارت وارقوتی یازویه ویره‌رك عکانك ایچنه کیردیسه‌ده کوردیکی تضییق اوزرینه چیقوب فنا حالده بر پریشانیتله عودته مجبوراولدی . مومی الیه طبریاده واقع معدن صویی اوزرینه بر حمام انشا ایتدیره‌رك وقف ایتمش ایسه‌ده الیوم خراب بر حالده اولدیغندن متروك حکمنه کیرمشدر .

« جزیرة العرب » ـ شمالا اسیای عثمانی وشرقا بصره کورفزی

وهرمز بوغازی وجنوباً عمان کورفزی وغرباً بحراحمر ایله محاطدر . (اون ایکی درجه قرق دقیقه) ایله (اوتوز اوچ درجه قرق بش دقیقه) عرض شمالی اراسنده و (اوتوز درجه یکرمی دقیقه) ایله (اللی یدی درجه قرق دقیقه) طول شرقی میاننده واقعدر .

(تیه العرب ونام دیکرله تیه بنی اسرائیل) و (بادیة العرب) و (دیار یمن) ناملریله اوچ قسمه منقسمدر . اراضیسنك مساحهٔ سطحیه‌سی ایکی ملیون سکز یوز بیك کیلومترو مربعندن عبارتدر . جزیرة العربك هر طرفی مسکون ومعمور اولمیوب غیر مسکون بر طاقم صحاریٔ خالیه ایله چوللری دخی شاملدر . غرب جنوبیسنده واقع سواحلی کثیر المحصولاتدر .

مقدار نفوس جغرافیا علماسی بیننده مختلف فیه ایسه‌ده اکثریسنك بیاننه نظراً اون ملیون ایله اون ایکی ملیون آره‌سنده‌در . نفوس مذکوره‌نك جزیرة العربك قطعات متفرقه‌سنه نسبة تقسیمنه کوره عمان . مسقط . ده (بر ملیون اوچ یوز اللی بیك) حضرموت . ده (بر ملیون بشیوز اللی بیك) بحرین . قطیف . احسا . درعیه . ده (ایکی ملیون اوچ یوز اللی بیك) حجاز . عنیزه . تهامهٔ حجاز . بلاد قصم . شحران . وحوالیسنده (اوچ ملیون ایکیوز اللی بیك ، نفوس موجود اولدیغی کبی یمن وعسیر قطعه‌لرنده دخی تخمیناً ایکی ملیون درت یوز اللی ایکی بیك یوز اللی نفوس موجوددر . بو حسابه کوره عموم جزیرة العربك نفوسی اون ملیون طقوز یوز اللی ایکی بیك یوز اللی اولمق لازم کلیور .

حرف ح

« حام » — حضرت نوح عليه السلامك بشيوز سنه معمر اولديغى روايت قلنان اوچنجى اوغلودركه ميلاددن اوچبيك اوچيوز طقوز ياخود ايكيبك طقوز يوز يدى سنه مقدم اولاد واحفاد ومنسوبات سائره‌سيله عراق عربدن مصر وحبش طرفلرينه هجرت ايتمشيدى .

« حران » — اسپاى عثمانيده حلب ولايت داخلنده واورفه شهرينك قرق كيلومترو جنوبنده بر بلدهٔ قديمه‌در . لاتينلر (قاره) ديرلر . خلقتك بشبيك بشيوز قرق بر تاريخنده (غالر) نام روما ايمپراطورلرى بوراده مغلوب اولدى وبر جمعيت علميهٔ اسلاميه معرفتيله روميجه بر چوق آثار فنيه عربجه‌يه نقل وترجمه اولندى . حضرت ابراهيم عليه السلام ارض كلداندن ابتدا بورايه هجرتله بر مدت مسافرت وپدرلرى (آزر) بوراده عالم بقايه رحلت ايتمشيدى . حران اليوم رقه قضاسى داخلنده ناحيه مركزيدر .

« حسن » رضى الله عنه — ائمهٔ اثنا عشرك ايكنجيسى وامام (على) كرم الله وجهه حضرتلرينك مخدرم مكرملرى ولقب عاليلرى (مجتبى) در پدرلرينك شهادتندن صكره كندويه روى اتباع كوسترن كوفه‌ليلرك تشويقيله بر اردو تدارك ايدرك شامليلرك اوزرينه كتديسه‌ده (انبار) ناحيه‌سنده شام عسكرى قارشولغندن وذاتاً بو يوزدن بر چوق قان دوكلمكه دخى وجدانى راضى اولمديغندن منبر خطابته چيقوب حق خلافتى بعض شرائط ايله حضرت معاويه‌يه ترك ايلدى وميلادك التيوز التمش بر وهجرتك

قرق بر تاریخنده بالکز دائره‌سی خلقیله مدینهٔ منوره‌یه کلوب کوشهٔ فراغ وانزوایه چکلدی مؤخراً زوجه‌سی (جعد) هر نصلسه معاویه‌نك اوغلی یزید ملعنت مزید جانبندن بعض مواعید کاذبه‌یه قاپلدیغندن اول کلبن باغ رسالتی قرق التی یاشنه وارمش اولدیغی حالده تسمیم وبی مجال وفقط کندوسی دخی اومدیغنه نائل اوله‌میه‌رق از بر مدت ایچنده کمال یأس وملال ایله مقر اهل ضلاله ارتحال ایلدی .

« حسین » رضی الله عنه ـ ائمهٔ اثنی عشرك اوچنجیسی وامام (علی) کرم الله وجهه حضرتلرینك فرزند عالیسی اولوب لقب شریفلری (سید) و (شهید) در . حضرت مشارالیه معاویه‌نك وفاتیله یرینه اوغلی یزید پلید جلوس ایلدکده حقلری اولان خلافتی آلمق اوزره کوفه اهالیسنه مراجعت ایلمش وانلردن دخی اوچ بیك قدر آدم عرض بیعتله ماعداسی کوفه‌یه تشریف بیوردقلری حالده کافهٔ بیعت ایده‌جکلرینی مشعر مکتوبلر کوندرمشلر ایدی . بناء علیه اللی التمش نفوس نجیبه‌دن عبارت اولان منسوبات جلیله‌سیله قالقوب کوفه‌یه توجیه بیوردقلرنده یزید درعقب کیفیتی وطوته‌جغی حرکتی عراق والیسی عبید بن زیاده یازدی کوفه اهالیسی دخی بر مقتضای جبلیت ویردکلری سوزی کیرو آلوب اول نور دوچشم نبوتی بالکز براقغله ابن زیاد مؤخراً کربلا تسمیه قلنان (اسراق) نام محلده یتشوب بر مدت دوام جنك وجدالدن صکره میلادك التیوز سکسان وهجرتك التمش بر محرمنك اونجی جمعه کوننده واللی التی یاشلرنده مشار الیه حضرتلرینی اخذ وشهید وسر سعادتنی الای ایله شامه کوندروب بو وجهله قلوب موحدینه التیام قبول ایتمز بر یاره القا وتأیید ایلدی .

« حلب » — (اوتوز ایکی اون بر دقیقه) عرض شمالیده و (اوتوز ایکی درجه اللی دقیقه) طول شرقیده واقع و درسعادتك بیك درت یوز کیلو مترو جنوب شرقیسنده وشام شریفك اوچیوز التمش کیلو مترو شمال شرقیسنده بر ولایت مرکزیدر . حلب شهری کلیس وبابه اووه‌لریله جبل سمعانك عارضه‌لی اراضیسنك نقطهٔ التصاقنده و بسیطجه بر موقعده‌در . شهرك شرق جهتی زیتون وفستق باغلریله وشمال وغرب جهتی یمش باغچه‌لریله مخلوط اولوب جنوب جهتی اولدقجه اچیقجه‌در . وبرده شهرك شمال جهتندن باشلایه‌رق جنوبه طوغری کنارندن (قویق) نامنده بر ایکی دکرمان دوندریر برده نهر جریان ایدر بو نهر حلب ولایت داخلنده عینتاب قضاسنه تابع (چاغدیغین) قریه‌سندن ظهور ایله‌نفس حلبه اوچ ساعت مسافه‌ده واقع (حیلان) قریه‌سنه کلدکده بر ثانی مقداری مجرای مخصوص ایله شهره کلور و قصوری حلب باغچه‌لرینی اسقا ایلدکدن وکندوسنه حلب جوارنده نبعان ایدن (عین التل) و (عین البیضا) صولریده قاتلدقدنصکره شهرك کنارنده وغرب جهتنده واقع بر ایکی محله‌نك اراسندن کچه‌رك جنوبه طوغری اقارکیدر وخانطومانی کچدکدنصکره عیسی قریه‌سی ایلروسنده اووه‌یه یاییله‌رق بیوجك بر بتاقلق حاصل ایدرکی قیش موسمنده بورالردن اصلا کچلمز وبو بتاقلق مناسبتیله بورالرك هواسی وخیم اولوب اهالیسی اکثر اوقاتده صتمه خسته‌لغندن قورتلمزلر اشبو قویق نهرینك اسم قدیمی (شالوس) در . حلبده حال طفولیتده ایکن اهالیده وبر مدت اقامت ایدن غربادہ (حبة السنة) دنیلان وبر سنه دوام ایتمدکجه ایو اولمق بیلمیان قرحه یعنی چیبان چیقار واکثریا انسانك مکشوف محللرینه یعنی یوزیله ال واپاقلرینه مسلط اولور جسمك اعضای سائره‌سنده چیقماز

وچیقدیغی محل چیقور قالور . حلب شهرینك نفوس التمش سکز بیك
بشیوز التمش بری اسلام ویکرمی بیك التیوز یکرمی بشی خرستیان
ویدیبك سکز یوز اوتوز بشی یهودی وایکیبك یدییوز التمش سکزی
یبانجی وایکیوز التمش یدیسی اجنبی اولمق اوزره یوز بیك قرق التی
کشیدن عبارتدر . حلب معمولاتی اعلاصرمه وهر نوع ایپکلی
وصرمه‌لی چارشفلر وکفیه‌لر ومشلحلر چتاری وجانفس واطلس
وقطنی کبی قماشلر واوطه دوشمه‌لری ویوکدن وپاموقدن اوطه
دوشمه‌لکلری وعجم تقلیدی شاللر وشام تقلیدی خرقه‌لر وباصمه‌مندیللر
والاجه‌لر وکوزل مصرحصیرلری ومأکولاتی اعلا شکر معمولاتی
طوزلو فستق واکا مماثل وصنایعی دخی سراجلق ترزیلك قیوجیلق
مرانقوزلق طاشجیلق صابونجیلق نشاسته‌جیلق قورجیلك بویاجیلق
دباغلق قلنجیلق باقرجیلق وامثالی صنعتلردن عبارتدر .
شهرك ابنیه وآثار عتیقه وجسیمه‌سندن اك مشهورلری حلب ایچ وطیش
قلعه‌لری وجامع کبیر وجامع الحیات ایله عثمانیه وعادلیه وبهرامیه وخسرویه
جامعلری وقشلهٔ همایوندر . ایچ قلعه شهرك وسطنده واقع طیش قلعه ایسه
شهرك قسم اعظمنی محیط اولدیغی حالده تخمینا بر بچق ساعت دورنده
اوله‌رق متعدد برجلری ویدی عدد انتیقه قپویی حاویدر اشبو قلعه‌لردن
ایچ قلعه‌نك واضع اساس سلفکه‌لولر وطیش قلعه‌نك بانیسی مسلمانلر
اولوب هر ایکیسنك تعدیکی وضعیت ومکملیتده توسیع وتحکیمی
بشیوز سنهٔ هجریه‌سندن صکره کلان ملوك سالفهٔ اسلامیه‌نك اثر
همتیله ساحهٔ حصوله کلمشدر .
حلبك بانی وتاریخ بناسی حقنده‌کی روایتلر متعدد ایسه‌ده بونلرك اقدم
واصحی حلبی عمالقه دنیلان اولاد حامدن (حلب ابن مهر) کندی

نامنه بنا ایلیوب (حلبه) و (حلبون) نامليله شهرت بولمسی قضیه‌سیدر .
حلب حوالیسنده الك اول توطن ایدنلر اولاد حام ایدی . بونلر
عریش ایله شط العرب ارەسندەکی چوللرده ساكن و (الكیتا) دنیلان
بر فرقهٔ ممتازه‌سی حلب . حمص . حما جهتلرنده متوطن اولوب
کندو، بنالری اولان حلب برخیلی مدت اللرنده قالدقدنصكره میلاددن
تخمینا ایکیبك بشیوز یاخود اوچ بیك سنه مقدم مصر پادشاهی
طوتموزیس حلبی حرباً استیلا ایتدیسه‌ده مؤخراً یاپیلان بر مصالحه
حلبی ینه بانی وصاحبلرینه اعاده ایلدی حلبی یهودی حکمدارلرندن
(ارام صوبا) نك بناوارام‌صوبا تسمیه ایلدیکی یهودیلرجه ادعا اولنقده
ایسه‌ده ارامك حیلیجه اولان موفقیتی بنا اولمیوب استیلادن عبارت
اولدیغی وارامك بنا کرده‌سی اولان ارام صوبا شهرینك وادیٔ جبول
جهتنده بولندیغی بعض تواریخ ایله تورات شریف مطالعه‌سندن
اکلاشیلیور . بناءً علیه الكیتالیلردن صکره اولاد سامدن اولان بنی
ارام مالك اولوب میلاددن بیك الی سکز سنه مقدم حلبك حضرت
داود علیه السلامك سرداری (ایواب ابن سیروبا) نك یداستیلاسنه
کچدکدنصکره کیدرك بابللولره مجملره انتقال ایلدی مؤخراً حلبی
انطاکیه‌ده حکمفرما اولان سلفکیان دولتی هجرتدن یدییوز اللی سنه
مقدم تأسیس و (بیرؤیا) نامیله توسیم ایلدیکی روایتنه کوره تاریخلرك
بیانات سائره‌سی حلبك یالکز ایچ قلعه‌سنك سلفکه‌لولر طرفندن مجدداً
بنا وشهره‌جه‌ده نصفی راده‌سنده تعمیرات وتوسیعات اجرا ایدلدیکنی
کوستریورکه بو صورت تمامیله مقرون صحتدر
حضرت (عمر) بن الخطاب افندمزك عهد جلیل خلافتلرنده ابو (عبیدة)
بن جراح و (خالد) بن ولید حضراتنك قوماندەلری تحتنده‌کی غزات

مسلمین میلادك التیوز اوتوز درت وهجرتك اون التی تاریخنده قنسرینی صلحاً آلدقدنصکره عزم فتح حلب بیوردیلر اولوقت حلب (یوقنا) و(یوحنا)ناملرنده ایکی بك زاده‌نك تحت تملکنده اولدیغندن بونلردن یوقنا اون ایکی بیك زرهلی وپك چوق سبکبار عسکر استصحابیله قنسرینه طوغری یوریدی واشبو ایکی سردار نامداره سدراه اولمق استدی ایسه‌ده کعب بن حمزه قوماندا سیله کوندریلان بیك نفر اسلام سواریسنك سطوت غضنفرانه‌لری الجاسیله ومع‌مافیه غیابنده برادری یوحنا ایله ابو عبیدة بن الجراح حضرتلری بیننده مکالمات صلحیه جریان ایتمکده اولدیغنی ایشتمسیله کریسی کری‌یه دوندن وبرادری یوحنایی اولدیردی بو صره‌ده فرقهٔ ناجیهٔ غزا حلبه کلوب انطاکیه قپوسندن ایچرو کیره‌رك اردو قوردیلر وابو عبیده‌نك امریله اول باول اوراده بر مسجد یاپلدی لکن حلب اهالیسی ایچ قلعه‌یه قپانوب شدتله مدافعه‌یه قیام ایتمسیله مدت محاصره درت آی قدر سوردیکندن وبنابرین دسائس حربیه استعمالنه لزوم کوروندیکندن (دامس) نامنده‌کی بر سرکردهٔ غازیانك رأی وتصویبی اوزرینه اردو مأیوساً رجعت ایدییورمش کبی صنعی بر رجعت قهقری‌یه ایله چکیلوب کتدی ونظرلرك تعلق ایده‌میه‌جکی بر وادیده توقف واختفا ایله منتظر اشارت اولدی بری طرفدن دامس انتخاب ایلدیکی اوتوز نفر فدائیلرله اردونك چکلدیکی کیجه طیشارودن طرمانه طرمانه ایچ قلعه‌یه چیقوب اردونك چکلمسی جهتیله کندیلرینی بر عالم فراغ واستراحتده بولندیران محافظلری قتل ایله قلعه قپولرینی آچدی وکوندردیکی خبر اوزرینه اردو یلدیرملر کبی هجوم ایدوب قلعه‌یی الدی بالاخره شهر مذکور

مصرلیلره کچمش ایسه‌ده مصرده اجرای حکومت ایدن دولت چراکسه‌نك فردوس آشیان فاتح (سلطان محمد خان ثانی) حضرتلرینك دورندن برو دولت علیهٔ عثمانیه‌نك مصافات مشروعه‌سی خلافنده اوله‌رق کوستره کلدیکی عداوتکارانه ومتحکمانه اطوار وحرکاتی علماء رومك ویردیکی فتوا اوزرینه جنتمکان یاوز سلطان (سلیم خان اول) حضرتلرینه مصر سفرینی اچدیردیغندن سلطان مشارالیه معیتنده سکسان بیك عسکر وسکز یوز طوب اولدیغی حالده اناطولی اوزرندن اشوب الحالة هذه کلیس قضاسی داخلنده بولنان (مرج دابق) نام محله کلدی اوته طرفدن مصر سلطانی غوری عربان طاقمندن وقوهٔ موجودهٔ عسکریه‌سندن ماعدا کندو بدنندن اشترا وتسلیح ایلمش اولدیغی اون اوچ بیك نفر جنکنجی کوله ایله سلطان سلیم خان حضرتلرینی قارشولیه‌رق اولدقلری محلده ایکی طرف عسکری نظام حرب وضعیتنی اخذ ایتمشلردر . سلطان سلیم حضرتلرینك برابرنده کتورلمش اولدیغی طوپلرك ایکیوز عددی غایت جسیم اولوب اوتوز قرق بارکیر ایله چکیلور ودیکرلری (ضربه‌زن) دنیلان ویکرمی بش قاریش طوالنده بولنان صحرا طوپلری اولوب نقلی ایچون دردر حیوان قوشیلور ایدی عساکر عثمانیه‌نك یکرمی بیك قدری سواری ایدی واللرنده قرمزی صاری بیراقلرله مزین مزراقلر وار ایدی ومهترخانهٔ (چالغی طاقمی) پادشاهی دخی برلکده ایدی سلطان مشار الیه حضرتلری طوپلری زنجیر ایله بربرینه ربط واوکنه پیاده وضعیله ستر ایلمش ایدی مصر اردوسنده بولنان قوماندانلردن بشقه دها یکرمیدن زیاده سردار اولوب عسکرلری غایتله مسلح ومزین ویالکز سلطان غوری اوچیلك التونلق لباس سلطنتی لابس ایدی سلطان غوری اردوسنی نصف

دائره شكلنده ترتيب ايتمش وصف حربنك بر اوجى مرج دابقدن باشلايه‌رق اعزازه منتهى اولمش ايدى . ميلادك بيك بشيوز اون التى وهجرتك طقوز يوز يكرمى ايكى سنه‌سى شهر رجبنك يكرمى اوچنجى بازار كونى كونش طوغار طوغماز سوارى چرخه‌جيلرينك سببيتيله حربه باشلانلدى ايلك حمله‌ده مصرليلر عثمانلى اردوسنى صارصمغه باشلاديلر ايسه‌ده سلطان(سليم)حضرتلرينك يد همايونلرنده (عمر)بن الخطاب افندمز حضرتلرينك‌سيف مقدسلرى‌اولديغى‌حالده بالذات ميدان وغايه آت سوروب وبر مدت صكره ساحته بر رجعت كوستروب مصرليلرى پياده ايله مستور طوپلرك اوكنه چكرك شدتله آتشه باشلاديغندن مصرليلر درحال بوزلدى وغورى‌ده عدم آباده كتدى . فرداسى كونى سلطان (سليم) حضرتلرى حلبك جهت شماليسنده واقع قشلهٔ عسكرينك شمال شرقى جهتنده وشهرك اتصالنده ونهر قويقك ساحل شرقيسنده‌كى كوك ميداننده حلب اهاليسى طرفندن باكمال حرمت واطاعت استقبال اولنه‌رق شهره كيرديلر . غورينك كندوسنى بو مصيبته كرفتار ايدن كمال غرورى سائقه‌سيله استانبولك ضبطى ايچون حلب قلعه‌سنده ادخار ايلديكى ايكى مليون اشرفى مصر التونى ايله ايكيوز قيه التون كولچه‌سى وسائر مهمات حربيه جانب بيت المال ايچون ضبط اولندى سلطان سليم حضرتلرى حلبده اون سكز كون اقامتله شام ومصرك فتحى ايچون جانب شامه عزيمت بيورديلر جناب شاهى ايلك دفعه اوله‌رق حلبده ادا بيوردقلرى جمعه نمازنده خطيب طرفندن (خادم الحرمين الشريفين) عبارهٔ جليله‌سى علاوهٔ خطبهٔ ظفر ايدلدى .

« حما » ـ سوريه ولايت جليله‌سی داخلنده ونفس شامك جهت شماليسنده وايكيوز كيلومترو بعد ومسافه‌ده طقوز بيك سكز يوز التمش طقوزی اسلام باقيسی خرستيان اولمق اوزره اون بيك طقوز يوز التمش ايكی نفوسی شامل برسنجاق مركزيدر . حما قصبه‌سی الك اسكی شهرلردن اولوب مؤرخ شهير (يوسيفوس) يهودينك قولنه كوره كنعانيلر زماننده بری موجوددر قصبهٔ مذكوره‌يی قديماً محيط اولان سور خراب اوله‌رق شمديكی حالده بعض انقاض كوريله بيلكده‌در قصبهٔ مذكوره برچوق مشاهير علما وشعرانك مسقط رأسی اولمغله دخی مشهوردر عاصی نهری حمانك وسطندن مرور ايدرك قصبه‌يی ايكی قسمه تفريق ايدر وكذركاهنده تماشاسی لطافت بخش انظار اوله‌جق صورتده متعدد حدايق وبساتينی اروا ايلر .

نفس قصبه‌ده آثار اسلاميه‌دن برچوق تأسيسات مهمه وار ايدی فقط ميلادك بيك ايكيوز يكرمی التی وهجرتك التی يوز اللی اوج سنه‌سنده وقوع بولان حركت ارضده قصبه كلياً خراب اولمغله تأسيسات مذكوره دخی منهدم اوله‌رق اثری قالمامشدر .

روماليلر طرفندن جوارقصبه‌ده انشا ايدلمش اولان قلعه‌نك خرابه‌سی الآن مشهوردر . نفس حما قصبه‌سنده حامديه دنيلان اثوابلق قماش حمام طاقمی ومتنوع الاجه واقمشهٔ سائره نسج اولنور . قصبهٔ مذكوره ملوك ايوبيه‌دن بر فرعك مقر امارتی اولمشيدی نام قديمی يونانيلرجه (اپيفانيا) لاتينلرجه (آمات) در

« حمص » نام قديمی (امه‌ز) ـ سوريه ولايت جليله‌سی داخلنده حما سنجاغنه تابع وشامك جهت شماليسندن يوز التمش وحمانك

جهت جنوبیسندن قرق کیلومترو بعد ومسافه‌ده اون درت بیك بشیوز اوتوز طقوزی اسلام وباقیسی خرستیان اولمق اوزره اون سکز بیك یدییوز اوتوز بر نفوسی شامل بر قضا مرکزیدر ازمنهٔ قدیمه‌ده مستقل کوچك برقرالیتك مقر حکومتی ایکن سوریه حکمداری وروماولرك الینه دوشوب تاریخ میلاد (عیسی) علیه السلامدن التیوز قرق بر سنه صکره (خالد) بن الولید و(ابوعبده) بن‌الجراح حضراتی طرفلرندن فتح واك صکره دولت عثمانیه‌نك قبضهٔ تسخیرینه کچمشدر . او وقتلرده اهالیسی سمادن دوشدیکنی ظن ایلدکلری مخروطی الشکل وسیاه کونش رسمنده بر طاشه تعبد ایدوب بوکا (آله الاغابال دیرلر ایدی . (هه لیوغابال) نام کاهین بوراده ایمپراطور عنوانی آلوب کندوسنه وحمصه اهمیت ویردی . اون ایکنجی عصرده وقوعبولان بر حرکت ارضدن ناشی منهدم اولان ابنیه‌سنك الان خرابه‌سی کورلمکده‌در . منسوجات قطنیه وحریریه‌سی وصابونی وحلب وشام ایله تجارتی رواجده اولوب مشهور عاصی نهری جبل لبنانه تابع هرمل طاغندن نبعان ایدرك حمص قربندن جریان ایدر قصبه ایله جوارنده نهر عاصیدن بشقه نبعان وجریان ایدر صو اولمدیغندن حمص اهالیسی محتاج اولدقلری صویی نهر عاصیدن آلورلر عاصی صویی هرملدن نبعان ایله یارم ساعت بعد مسافه‌ده روما لیلر طرفندن تکلفات عظیمه ایله انشا ایدیلان جسیم دیوارلرك تشکیل ایتدیکی برحوض واسعده طوپلانور واطرافندن کلان دیکر صولرایله کسب جسامت ایتدکدنصکره دیوارلرده موجود اولان مقسملردن مجرای مخصوصنه آقار توراتده مذکور اولان (ربله) قریه‌سی حمص جوارنده‌در منبع عاصی اولان جبل هرملك ذروه‌سنده (قاموع

هرمل) نامیله بر بنـای قدیم موجود واحجـاری صور متعدده ایله منقوشـدر . مصرلی ابراهیم پاشا میلادك بیك سكز یوز اوتوز ایكی وهجرتك بیك ایكیوز قرق سكز تاریخنده شام شریفی آلدقدنصكره حسین پاشا اردوسنی بوزوب بوراسنی دخی آلمش ومیلادك بیك سكز یوز قرق وهجرتك بیك ایكیوز اللی التی سنه سنده دخی انكلیزلر طرفندن اشغال ایدلمش ایدی .

حرف خ

« خالد » بن ولید رضی الله عنه ـ صحابهٔ كرامدن واشـراف قریشـدندر . زمان سـعادت ضمان جناب پیغمبریده وقوعبولان غزالرك هر برنده ابراز مآثر دلیری وجلادت ایتمكله (سیف الله) عنوان جلیلنه شایان اولمشدر . میلادك التیوز قرق بر وهجرتك یكرمی بر تاریخیله حمص محاربه سـنده بر چوق یرندن زخـمدار اوله رق شـهیداً وفات ایدر ایكن (شمدی یه قدر یوزدن زیاده جنكه كیردم ووجودمده یاره سز بر یر براقدم حمد اولسون اشته شمدیده اعلای كلمة الله اوغرندن دوكوشـه دوكوشه تسـلیم روح ایدییورم) بیورمشدر .

« خدیجة الكبری » ـ حرم همایون جناب سید المرسلین دوكه اشراف قریشدن (خویلد بن اسد بن عبدالعزی بن قصی) كریمه سیدر والده لری عامر بن لؤی اولادندن (فاطمه) بنت زائدة الاحمدر آوان جاهلیه ده نسوان قریش ایچنده طاهره دیو یاد اولنور ایدی افندمز حضرتلرینه قبل البعثه زوجه اولمشلر وكافهٔ كرائم سـنیه و(قاسم) و(طاهر)و(طیب) نام انجال نبویه یی طوغرمشلردر زوجات طاهراتك

اول وافضلی اولدیغی متفق علیهدر سید الثقلین حضرتلریله اقترانی جملەدن اول اولدیغی کبی نبوت ووحدانیته ایمانی دخی هر کسدن اقدمدر یکرمی درت سنه وبر قاچ ای جناب شفاعتمآب افندمز ایله بولنوب بعده یعنی هجرت سنیهٔ نبویەدن اوچ سنه مقدمنده التمش بش یاشنده اولدقلری حالده مکهٔ مکرمەده واصل دار النعیم اولمشلردر عاقله واهل تمکین ومالدار برخاتون ایدی حق علیالرنده (خدیجهٔ خیر نساء عالمها) بیورلمشدر .

حرف د

« داود » — حضرت داود علیه السلام ابتدالری شموئیل علیه السلامك توصیەسیله طالوتك معیتنه التحق ایدی . بدایهٔ طالوت حضرت داود علیه السلامی چوق سور ایدیسەده بر مدت صکره حضرت داود علیه السلامك شان وشهرتنه حسد ایدرك چکەمامکه باشلامشدر . طالوت فلسطین قبیلەسیله محارب اولوب ایکی طرفك اردولری بربرینه قارشو اردوکاه قورەرق اقامت ایتمکده ایکن عاد جنسندن اولوب فلسطینده امیر بولنان جالوت نام بر شخص ایکی اردونك اورتەسنه چیقوب اسرائیلیلری تحقیر ایتمکه باشلامش وایچلرندن برینی کندیسیله محاربەیه دعوت ایلمشدر . بنی اسرائیل ایچنده بالذات جالوتك قارشوسنه چیقمغه کیمسه جسارت ایدەمدیکندن طالوتك فوق العاده جانی صیقلمش ایدی . حتی جالوتی قتل ایدنه کریمەسنی وعد ایلمشدر نهایت داود علیه السلام جالوته قارشو چیقمغه طالب اولمش ایسەده طالوت مشار الیهك کنجلکنه ووجودینك ضعیفلکنه بناء جالوت ایله باشه چیقەمیەجغی قولیله رضا کوسترمامش

ایسه‌ده داود علیه السلامك اصراری اوزرینه مساعده ائلشدر . داود علیه السلام یالکز بر الینه عصا دیکر الینه صپان آله‌رق جالوته یاقلاشدقده مذکور صپانله آتش اولدیغی طاشله قفاسنی یارمش وجالوتك بینی بوزندن آقه‌رق حیواننده دوشمسی اوزرینه اسرائیل عسکری هجوم ایله باشنی کسمشلردر . اشبو وقعه دخی بنی اسرائیلك مظفریتنی موجب اولمشدر بو وقعه‌دنصکره بنی اسرائیل داود علیه السلامه زیاده‌سیله توجه ومحبت اظهار ایتمکه باشلادیغندن طالوت خوف وحسدندن داود علیه السلامی اعدام ایتمکه قصد ایتمش ایسه‌ده موفق اوله‌مامشدر . چونکه داود علیه السلامك زوجه‌سی بولنان طالوتك قیزی پدرینك قصدندن خبردار اوله‌رق داود علیه السلامی (نوبه) شهرنده بولنان رئیس روحانی جانبنه عزیمته تشویق ایتمشدر . نوبه اهالیسی حضرت داودی حسن صورتله قبول ایتمش اولدقلرندن طالوت اردو ایله کلوب مذکور شهری تخریب ایتمش وبیوك کاهنله کافهٔ اهالیسنی قلیجدن کچیرمش فقط داود علیه السلامی دردست ایده‌مامشدر . داود علیه السلام طالوتك سوء قصدینه قارشو فوق العاده عالیجنابلق اظهار ایتمشدر حتی بر ایکی کره طالوتی اویقوده بولوب اعدام ایتمك فرصتنه نائل اولدیغی حالده بر فنالق ایتمه‌دکدن بشقه (پادشاهکزی لایقیله محافظه ایتمه‌یورسکز دیه‌رك معیتنی تکدیر ائلشدر) حضرت داوده قارشی اظهار اولنان حقسزلق ایله نوبه قتالی اوزرینه بنی اسرائیل طالوتدن بك دلکیر اولمش اولدیغندن فلسطین قومنك طالوت اوزرینه حین هجوملرنده طالوته معاونت ایتمامشلردر . بناء علیه طالوت دخی مغلوب اولوب کندینی تلف ایتمشدر . طالوتك وفاتی اوزرینه یهودا سبطی

داود علیه السلامه بیعت ایتمش ایسه‌ده اسباط سائره طالوتك اوغلنه عرض واطاعت ایلمشلردر . اشبو وقعه بنی اسرائیل تاریخنده پك مهم اولدیغی کبی بنی اسرائیل انقراضنك دخی مقدمه‌سی اولمشدر . حضرت داودك سلطنتی قرق سنه امتداد ایلمشدر . مشار الیه حضرتلرینك اواخر سلطنتنده بعض اختلالات ظهور ایدرك حکومت اینجه انقراضه یوز طوتمشیدی . داود علیه السلامك بر حیات اوله‌رق ایکی مخدومی اولوب کوچکی حضرت سلیمان علیه السلام ایدی . بیوك اوغلندن خوشنود اولمدیغندن دها کندی حیاتنده تختی ترك ایله حضرت سلیمانی اجلاس ایلمشدر .

حرف ر

« رمله » ـ مستقلا اداره اولنقده بولنان قدس شریف سنجاغی داخلنده یافه قضاسنه تابع بشبیك نفوسی حاوی ونفس یافه‌نك جنوب شرقیسنده واون بش کیلومترو بعد ومسافه‌ده کائن ناحیه مرکزیدر . رمله وقتیله مشهور بر شهر ایدی . حضرت (ابوعبیده) بن الجراح شام شریفك فتحنه کیدر ایکن حضرت (شرحبیل) اون بیك سلاحشور ایله رمله پیشکاهنده براقشدرکه رمله قلعه‌سی درونده سکسان بیك روم عسکری وار ایدی . حضرت مشار الیه شام شریفی فتح ایلدکدنصکره یزید بن ابوسفیانی والی نصب ایدرك ومعیتنه بشبیك کشی آله‌رق حضرت شرحبیل ایله برلشمك اوزره رمله‌یه عودت بیوردیلر مشار الیه حضرتلری شرحبیل ایله برلشه‌رك لازمکلان ترتیبات عسکریه‌یی اجرا ایتمك اوزره ایکن قلعه درونده محصور قالان روم عسکرلری کیجه‌نك برنده قلعه قپولرینی آچه‌رق اینجه بر یولدن

محاصرین اسلام اوزرینه هجوم و نصف الیله قدر « قوعبولان محاربه ده مغلوبیتدن بشقه برشیٔ قزانه مدقلرندن رجعته مجبور اولمشلر وعساکر اسلامیه دخی قلعه درونه دخول ایدرك رمله یی فتح ایلمشلردر . بونك اوزرینه ناصره وطبریه اهالیسی دخی صلحاً تسلیم ولمشلردر . اشبو فتحلرك جمله سی حضرت ابو عبیده طرفدن حضرت عمر رضی الله عنه حضرتلرینه بیلدیرلمشدر .

« روما » ـ ایتالیا دولت فخیمه سنك کرسیٔ اداره سیدر اشبو شهر (تیبر) نهرینك هر ایکی جهتی اوزرنده واقع واخیلیلر داخل حساب اولمقسزین ایکی یوز بیك نفوسی جامعدر شهرك موقعی اونی طبیعی بشی صنعی اون بش تپه یی اشغال ایدر دوری اون سکز کیلومترو ایسه ده جمله سی مسکون اولمیوب همان الیوم مسکون اولان محلی قدیم رومانك جهت شمالیسیدر (لاترانك) و (سنت انژ) نامنده سرایلری وشمالاً بر قلعهٔ داخلیسی ومتعدد کلیسالری اولوب بونلرك الك مشهوری (سن پترو) (سن ژان) (سنت ماری ماژور) (سن پول) کلیسالریدرکه بونلر دنیاده بولنان ابنیه نك الك اعلاسی صاییلورلر بونلردن ماعدا اوچ یوز باب کلیساسی دها واردر و (سن پییر) واسپانیا میدانلری مشهور واکثریسی تراژان وانتونین عمودلری وقدیم دیکیلی طاشلر ایله مزیندر . رومادە (ساپیه نزا) و (غره غوریانه) نامندیله ایکی دارالفنونی و دارالفنونك ایکنجی درجه سنده ژزویتلر طرفندن تأسیس اولنمش روما مکتبی و (پروپاغاندا) مکتبی وسائره ایله برمدرسهٔ رهبانیه وصاغر ودلسزلره مخصوص تعلیم خانه وصنایع نفیسه تعلیمی ایچون متعدد مکتبلر ورصد وتاریخ طبیعی درسخانه لری ونباتات باغچه لری وموزه خانه ومتعدد مطبعه لری

بولنور فرانسه انكلتره واوستريا (١) نجلرى صنايع نفيسه تحصيلچون رومايه كيدرلر متعدد هيئات علميه وكتبخانه‌لرى دخى مكمل اولوب بونلر ال يازولى كتابلرله مالا مالدر . روما شهرنده صنايعه دائر غاز شريد اطلس صنعى چيچك چوقه عطريات وموزيقه آلاتى چيقار . هواءى قشيك صاغلام يازين بونك عكسنه‌در جنوب شرقى طرفندن هبوب ايدن روزكار اكثريا علل ساريهٔ شديده‌يه باعث اولور .

روما خلقتك درتبيك سكز يوز قرق بر تاريخنده يعنى ميلادك يدييوز اللى اوج سنه مقدمنده تأسيس اولنوب بو تاريخدن اعتباراً ايكيوز قرق درت سنه طرفنده (رومولوس) والتى نفر اخلافى طرفندن مركز قراليت اتخاذ ايدلديكى حالده خلقتك بشبيك سكسان بش تاريخنده يعنى ميلادك بشيوز طقوز سنه مقدمنده تاركنلرك مظالمى قراللغه نهايت ويرمكله جمهوريته تحويل اولنه‌رق سنه بسنه انتخاب اولنان قونسللر معرفتيله اداره ايدلدى مؤخراً (پاتريسيه ن) (پله بيه‌ن) نام ايكى صنف اهالى بيننده متحدث نزاع ومقاتلات متماديه رومانك ضعف اقبالنى تمام برعصر تمديد ايدوب خلقتك بشبيك ايكيوز بش تاريخنده دخى غوللر طرفندن ضبط وتخريبنه آز برشى قالمشيكن (مانليوس) ك ثمرهٔ غيرتى ايله قورتارلدى وقرق التى سنه صكره باشلايان (سامنيت) محاربه‌سى ايسه بتون ايتاليايه دهشت انداز سرايت اوله‌رق ايتاليانك وسطى وجنوبينك رومايه التحاقيله نهايت بولدى وخلقتك بشبيك اوچيوز اوتوزدن بشبيك اوچيوز اللى اوچ تاريخنه قدر ممتد اولان برنجى پونيق محاربه‌سنده سجليای غربى وساردنيا ومؤخراً سجليای شرقى واسپانيا ودها صكره ماكيدونيا رومايه كچوب خلقتك بشبيك درتيوز قرق

سکز تاریخنده یعنی میلادك یوز قرق التی سنه مقدمنده روما جمهوریتی یونان دولتی دخی محو ونابدید وقارتاجلولره غلبه چالوب سلوسیدلری آسیای صغرادن (تورس) ك اوته سنه قدر طرد وتبعید ایلدی لکن صکره لری روماده اصول حکومت بوزیلوب بر آره لق (سیللا) ظهور ایدرك دیکتاتورلغی غصب وفوق الغایه شدتله معامله ایدوب ومؤخراً (اوکتاو) قرال اولوب ایکی سنه صکره اوغوست وایمپراطور عنوانلرینی آلدی وایمپراطور بیوك قسطنطین زماننده یعنی میلادك اوچیوز اوتوز تاریخنده پای تخت سلطنت استانبوله نقل اولندی .

بوندن صکره دخی روما برطاقم تقلبات جدیده یه اوغرایوب هرولرك قرالی اولان (اودواقر) زماننده آوروجه بر قرالیت ومؤخراً روما دوقه لغی نامیله خصوصی بر دوقه لق تشکیل اولندی وبعده میلادك یدییوز اوتوز وهجرتك یوز اون ایکی تاریخنه طوغری پاپالر طرفندن اداره و (شارلمان) دورنده فرانسه حمایه سنه ادخال ایدیلوب اونجی عصر میلادیده مازوری فاملیاسنك زیر حکمنه کیردی ومیلادك بیك درتیوز طقسان بش وهجرتك طقوز یوز بر تاریخنده ناپولی فتحنه کیدن یدنجی شارل ومؤخراً دها بشقه ذوات طرفلرندن ضبط ومیلادك بیك سکز یوز بر وهجرتك بیك ایکیوز اون التی تاریخنده لونه ویل معاهده سی موجبجه پاپا یدنجی (پی) یه اعاده اولندیسه ده یدی سنه صکره ناپولیون روما ودولت رهبانیه نك اك بیوك قسمنی فرانسه یه کچیروب میلادك بیك سکز یوز اون درت وهجرتك بیك ایکیوز اوتوز تاریخی حادثاتی پاپایی تکرار مسند اقتداره کتوردی .

خلاصهٔ کلام روما شهری تأسیسی تاریخندن خلقتك بشبیك سکسان

بش تاریخنه یعنی میلادك بشیوز طقوز سنه مقدمنه دکین قراللر واندن صکره قونسللر وایمپراطورلر ومؤخراً هرولر وغونلر ودها صکره (راوەن) اقزارخولرینه تابع دوقلر وپاپالر طرفلرندن اداره ایدیلوب نهایت ایتالیا دولتنك تحت ادارەسنه کچمش ودولت مشارالیها طرفندن پای تخت اتخاذ اولنمشدر .

حرف ز

« زکریا » علیه السلام ـ انبیای کرامدندر . حضرت یحیی علیه السلامك پدری وحضرت (مریمك) تیزەسی ایشاغ نام خاتونك زوجی ایدی مشار الیه یهودیلرك حضرت مریمدن طولایی حقنده سوء ظنه دوشەرك شکایت ایتدکلرینی یاخود حاکم هردوسی بر مسئلەدن طولایی کوجندیردیکچون مشار الیه حضرتلرینك ابتدا کندوسنی صکره اوغلی یحیی علیەالسلامی اعدامه قرار ویردیکنی خبر آلدیغنه بناء براغاچك ایچنه ازوا بیورمشلر ایدی خائنلر اورادە بولوب اغاجی بیچقی ایله کسەرك طقسان بش یاشنده شهید ایتدیلر . قبر شریفی الآن حلبده جامع کبیر درونده زیارتکاه انامدر . تورات شریفده اسمی (زفریا) یازیلیور جناب حق زکریا علیه السلامه یحیی علیه السلامی حال شیخوختنده احسان بیورمشدر . بر روایتده ذوالکفل بودر . یهودا ملکی (یواش زماننده دخی بو نامده بر پیغمبر ظهور ایدرك مومی الیه یواشی بر طاقم نصایح دینیه ایله اصلاحه چالشمش ایسەده (الحق مر) مفهومنجه نصایح مذکوره یواشك طبع ناملایمنه پك سرت کلدیکندن مشار الیهی بیت مقدس حولیسنده طاشلر ایله اعدام ایتدیرمشدر لکن بر سنه

صکره جناب حق سوریه ملکنی اوزرینه تسلیط ایدوب فلسطین ودها بر چوق ممالکی مستولی وخراب اولدیغی کبی کندوسی دخی ینافنده اوشاقلری طرفندن قتل ایدلدی وجنازه‌سی صهیون (داود) شهرینه کتورلدیسه‌ده حکمداران مزارینه قونلق شرفندن محروم اولدی .

حرف س

« سام » بن نوح علیه السلام ـ ابو العرب کنیه‌سیله مشهوردر . اولاد نوحك ساکن اولدقلری عراق عربدن اطرافه طاغلدقلری اثناده یعنی خلقتك ایکبیك ایکیوز سکسان بش یاخود ایکبیك سکسان التی تاریخنده بو دخی اولاد واحفاد ومنسوباتیله جزیرة العرب وسوریه طرفلرینه هجرت وتوطن ایلدی ارفخشد وعیلام ولاووز وآثور وارم اوغللریدر بونلرك هر بری بر بیوك قومك پدری اولدی وحضرت (ابراهیم) علیه السلام دخی ارفخشد سلاله‌سندن کلدی سامك التیوز سنه معمر اولدیغی مرویدر اسوج نوروج قطعه‌سنك شمال جهتنده مسکون بدوی (لاپون) لره دخی سام تعبیر اولنور .

« سامری » ـ آثوریلر خلقتك درت بیك سکز یوز سکسان تاریخنده یعنی میلادك یدییوز اون درت سنه مقدمنده ودها صکره ممالك اسرائیلیه‌دن آثوریایه طرد و تبعید ایلدکلری سامریه‌لیلره عودتلرنده ویریلان اسمدر بونلر آثوریاده یتمش سکسان ییل قالوب نسل ولسان واعتقادلری بوزلدیغندن مملکتلرینه عودتلرنده قدس یهودیلری طرفندن تحقیر اولندیلر . وتأسیس وتعمیر معابد

ومبرات كبي امور خيريه ومصالح ملته قارشـديرلمديلر . بناء عليه سامريلر دخي قدسليلرله الفتى قطع وآيين وعادات دينيه اجراسـي ضمننده قدسه عزيمتى ترك ايدوب بيت مقدسـه بدل غار يزيم طاغى اوزرنده بر معبد بنا ايلديلر . بو خصـوصده آثوريلر طرفنـدن سامريه واليسى بولنان كمسه‌نك تشويقى دخي تفرقه‌يه سبب مستقيل اولمشيدى . سـامريلر توراتك بش كتابى معناسـنى افاده ايدن (پنته پون) نام كتاب ايله عمل ايدرلر . وكتب مقدسـه‌لرينى عبرانى لسـان قديمى اوزره وسريانى‌يه مشابه سـامرى حروفى ايله يازارلر ايدى . اشبو يازى شمدى اك قديم عد ايديلان آثاردندر . اليوم نابلسـده مسـكون اولان سـامريلرك حورالرنده ايكى بيك سـنه‌لك بر تورات شريف موجود اولديغى رأى العين مشـاهده اولنمشدر .

« سامريه » ياخود (سبات) ــ ارض فلسطينده بر شهردركه ماناسة غربى نصف سبطنده وافرائم سبطنك حدودى اوزرنده واقع ايدى . نابلسـدن صكره حكومت اسرائيليه‌نك كرسىء اداره‌سى اولدى . اشبو شهر خلقتك درت بيك التيوز سكسان ايكى تاريخنده يعنى ميلادك طقـوز يوز اون ايكى سـنه مقدمنده حكمدار يهودا (عمرى) طرفندن تأسيس اولنوب خلقتك درت بيك سـكز يوز سكسان تاريخنده يعنى ميلادك يديوز اون درت سـنه مقدمنده شلما نصر طرفندن ضبط واهاليسـى فراتك اوته‌يقه‌سنه طرد ايديله‌رك آثورياده كوثا شهرينك اهاليسـى ايله اسكان وميلادك التيوز يمش ايكى سنه مقدمنده اسـار خادون واسطه‌سيله مجدداً اعمار ايدلدى سامريه خلقتك بشبيك اوچ يوز طقسـان بر تاريخنده يعنى ميلادك

ایکیوز اوچ سنه مقدمنده بیوك انتی یوخوس طرفندن دخی استیلا ونهایت رومالولر زماننده یهودیلرك بر اختلالی اثناسنده ضبط وصوك دفعه وقطعی صورتده اوله‌رق تخریب اولندی .

« سیدة سکینه » بنت حسن بن علی رضی الله تعالی عنهم ـ مشار الیهانك تربهٔ شریفه‌لری سوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده کائن عکا سنجاغنه تابع طبریا قضاسنك مرکزی اولان نفس طبریانك جهت غربیسنده واون دقیقه بعد ومسافه‌سنده وجبلك اتکنده واقعدر . تربهٔ مذکوره مرور وزمانله مندرس اولدیغی حالده کچنلرده یعنی بوندن ایکی سنه مقدم سوریه والیٔ سابقی متوفی احمد حمدی پاشانك اثر واقدامیله تعمیر وتجدید ایدلمشدر . مذکور تربه درونده‌کی مرمر طاش اوزرنده عربی العباره یازلمش ومحلی حکومتی اوقاف قلمنده مقید بولنمش اولان اوقاف وقتیله پك مضبوط یاپلمش ایسه‌ده بو کونکی کونده جمله‌سی آخرك یدماً کللرینه کچمش اولدیغندن تربهٔ مذکوره بو سببدن ناشی الیوم معموریتدن محروم قالمشدر .

« سدوم » ـ ارض کنعانده (عدور) یاخود (عمور) نام اراضیٔ وسیعه‌نك حاوی اولدیغی بش ناحیه‌در . بو ناحیه‌لر قرآن کریمده (مؤتفکات) لفظیله مذکور اولوب اسملری سدوم وبارع وسباء وادوم وصاعیردر . حضرت (لوط) علیه السلام خلقتك اوچبیك بشیوز اللی سکز تاریخنده یعنی میلادك ایکیبیك اوتوز التی سنه مقدمندن صکره نواحیٔ مذکوره اهالیسنه مبعوث اولدیسه‌ده اهالیٔ مرقومه مرتکب اولدقلری فحشیاتدن واز کچمدکلری جهتله غضب الهی یه اوغرایوب مملکتلری خراب وکندولری کاملاً

هلاك اولدیلر . بو مملكتلر الیوم بحر لوط دنیلان كولك اولدیغی یرده ایدی ادومیلرك عقبه نام اسكله‌یه قدر متصرف اولدقلرینه وتجارت بحریه ایله‌ده مألوف بولندقلرینه نظراً مذكور سدوم اراضیسنك بحر احمره قدر ممتد اولدیغی حس اولنیور .

« سلیمان » علیه السلام ـ انبیای عظام بنی اسرائیلدندر. پدرلری داود علیه السلام ووالده‌لری انبیای عظام نسلندن تسایعدر خلقتك درتبیك بشیوز طقسان اوچ تاریخنده یعنی میلادك بیك بر سنه مقدمنده كوشهٔ انزوایه چكیلوب حكومتی كندولرینه ترك ایلدیكندن قرق سنه كمال عدل وداد ایله شرفبخش سریر سلطنت اولمش وبو مدت ظرفنده پالمیر (تدمر) وپالوس (بعلبك)شهرلرینی بنا ومشهور حمات قبیله‌سنی اسكان وحوران شهرینی تعمیر ودائرهٔ ممالكنی مصردن فرات نهرینه‌قدر توسیع بیوروب بحر احمرده اولان دونماسیله دخی هند وصوماتره وجاوه سواحلندن بالدفعات غنایم كثیره آلمشدر . مشار الیه مصر حكمدارینك كریمه‌سی وعلی روایته حمایه‌سنه دخالت ایچون كلان یمن ملكه‌سی (بلقیس) ی تزوج بیوردی . بیت مقدسك انشاسی خلقتك درت بیك التیوز اوچ تاریخنده یعنی میلادك طقوز یوز طقسان بر سنه مقدمنده نهایت بولدقده حضرت سلیمان (تابوت عهد) ی آلای وآلا ایله صهیوندن كتوروب درونه وضع وتشكراً یكرمی ایكی بیك بقر ویوز یكرمی بیك غنم قربان ایلمشدر .

« سلیم خان » اول ـ ملوك عثمانیه‌دن طقوزنجی پادشاهدر . وسلطان بایزید خان ثانینك اوغلی وسلطان سلیمان خان اولك پدری اولوب (یاوز) لقبیله ملقبدر سلطان مشار الیه حضرتلری دها

کتنجلکندنبرو جنکاورلکله شـهرت بولمش اولدیغندن جلوسیله برابر ء ام ، نك وعلی الخصوص عسـاکر شاهانه‌لرینك افکاری محاربه ایتمك ایچون حاضرلق کورلمك طرفنده ایدی میلادك بیك بشـیوز اون درت و هجرتك طقـوز یوز یکرمی تاریخنـده عجم سـفرینه کیدوب (چالدران) محاربهٔ مشهوره‌سنی قزاندی و (خوی) و (تبریز)ه قدر ایلرولیوب حسب‌الایجاب عودتلری لازمکلمله اثنای راهده (بایبورد) و (کیفی) و (کماح) قلعه‌لرینی فتح ایدرك درسعادته آمناً وسالماً تشریف بیوردیلر . ومشـهور (ادریس بدلیس) حضرتلرینك واسطه‌سیله کردستان بکلرینك اکثریسنی تحت حمایهٔ دولت علیه‌یه الدی ومیلادك بیك بشیوز اون التی وهجرتك طقوز یوز یکرمی ایکی تاریخنده مصر اوزرینه یوریبوب حلبده مشهور (مرج دابق) مظفریتنه نائل اولدقدن و (ملاطیه) و (دارنده) و (دوریك) و (عینتاب) و (انطاکیه) و (سیس) و (ماردین) و (سنجار) و (اورفه) و (سیوه‌رك) و (بیره‌جك) و (البستان) و (اطنه) و (طرسوس) و (طرابلس شام) و (قدس) کبی یوزدن زیاده ممالك استیلا ایلدکدن صکره (مصر) ی دخی تسخیره موفق اولدی . وقدس شریفده حضرت (داود) و (سلیمان) علیهما السلام طرفلرندن انشا ایتدیریلوب اك صوك دفعه رومالیلر طرفندن تخریب ایدیلوب بده خراب بر حالده قالمش اولان معبد قدیمك محلنه جامع شریف بنا ایتدیرمشلردر . مصر محاربه‌سـنده (مصر حکمـداری قانصو وطومانبای ایله سرعسکری جانبرد غزالینك غیرت وشجاعتلری دخی انکار اولنه‌مز) اولوقت خلفای عباسـیه‌دن اوله‌رق مصرده بولنان ذاتی درسـعادته کتوروب ایا صوفیه‌ده رسمـاً ترك خلافت ایتدیردیکنه وشـرفای هاشمیه‌دن بیعت آلندیغنه بناءً (خادم الحرمین الشریفین) و (سلطان

الروم والعرب)عنوان مفخرت نشانئه مظهر اولدی اولوقتلرده قبضهٔ تسخیرینه کچردیکی یرلودن بریده(جبل لبنان)ایدی . شام شریفك مصالحنی تنظیم صره سنده هجرتك طقوز یوز یکرمی درت سنه سنده(صالحیه)ده مدفون(شیخ اکبر) حضرتلرینك مدفن شریفلرینی بولوب اوزرینه بر قبه وبر جامع شریف انشا ایتدیرمش وبالذات بر جمعه نمازی قیلدیرمشدر نهایت میلادك بیك بشیوز اون طقوز وهجرتك طقوز یوز یکرمی التی تاریخنده مجارستان سفرینه کیدر ایکن شیر پنچه‌دن چورلیده متوجه سفر آخرت اولدی سلطان مشار الیه حضرتلری سکز یوز یتمش درت سنه‌سی صفرینك اون سکزنده قدمنهادهٔ عالم وجود و سعود اوله‌رق وجلوس همایونلری طقوز یوز اون سکز سنه‌سی شوال شریفك طقوزنده وارتحاللری طقوز یوز یکرمی التیده وقوعبولوب اللی ایکی سنه عمر وسکز سنه طقوز ای سلطنت سورمشلردر . جامع شریفلری جوارنده مدفوندر .

« سلیمان خان » اول دولت عثمانیه‌دن اونجی پادشاهدر وسلطان سلیم خان اولك اوغلی وسلیم خان ثانینك پدریدر . مدت سلطنتی اولان قرق سکز سنه ظرفنده اون اوچ دفعه بالذات سفره کیدوب زماننده بلغراد واستانکوی وغروس واردین(وارادین) و بودین وبغداد واولونیه ودلونیه ووان وطمشوار وآکری وشهرزور وتونس وساقز وسکتوار (زیژت) و زمون و خرسوه کبی اوچیوزدن متجاوز ممالك و قلاع مهمه فتح و استرداد اولندی . ومیلادك بیك بشیوز یکرمی التی وهجرتك طقوز یوز اوتوز اوچ تاریخنده یوز اللی بیك کشیلك مجار اردوسنی مشهور مهاج اووه‌سنده بوزوب مجارستانی زیر حمایه‌سنه آلدی (بو محاربه‌ده

مجارستان و بوهمیا قرالی ایکنجی لویی آخرته عزم راه ایلشدر) و میلادك بیك بشیوز یکرمی طقوز وهجرتك طقوز یوز اوتوز التی تاریخنده دخی ویانه یی تحت محاصره یه آلوب ینه ترك ایلدی دیکر طرفدن همیشه بغی وعصیانی پیشه ایدن خطهٔ یمانیه اهالیسی حمایهٔ دولت علیه یه کیردی وجزایر امیری (خیر الدین) بك معرفتیله طوغریدن طوغری یه ممالك عثمانیه یه الحاق ایدلدی بونلرله برابر برطاقم قوانین وتأسیسات نافعه وجوده کتوریلوب از جمله یکیچری موظف پیاده عسکری اول وقت قانونه باغلاندی . وسلیمانیه جامع شریفی میلادك بیك بشیوز اللی وهجرتك طقوز یوز اللی یدی تاریخنده بدأ ایله سکز سنه ده یاپلدی . الحاصل سلطان مشار الیه حضرتلرینك عصر فیوضاتنده کوریلان فتوحات هیچ بر حکمدار زماننده وقوعبولمامش بر نصرت بالغه ایدی ولادتی هجرتك طقوز یوز جلوسی میلادك بیك بشیوز اون طقوز وهجرتك طقوز یوز یکرمی التی وفاتی هجرتك طقوز یوز یتمش درت تاریخلرنده در .

« سمرقند » یاخود (ماراقاند) ترکستان مستقلده بر شهردر . بو شهر زرافشان نهری قربنده بخارا خانلغنك ایکنجی شهری اولوب بخارانك ایکیوز کیلومترو بعد شرقیسنده بولنور اون ایکیبیك نفوسی وبرطاقم جوامع ومساجد و مکاتب وبرعدد اسکی سرای ایله تیمورلنكك مزارینی شاملدر وقتیله بوراده (اولغ) بکك یاپدیردیغی رصد خانه حالا مشاهده ایدلمکده در . حریرلی کاغد واقمشهٔ قطنیه و حریریه ومعمولات سائره سی بولندیغی کبی تجارتی دخی غایت ایشلکدر . سمرقند خلقتك بشبیك یوزیکرمی طقوز تاریخنده یعنی میلادك درتیوز آلتمش بش یاخود سکز یوزسنه مقدمنده ملوك تبابعه دن (شمر مرعش)

نام حکمدار معرفتیله بعد التخریب مجدداً انشا اولنه‌رق (شمر) تسمیه اولنوب صکره شین سینه تحویل و (کند) علاوه وکند دخی قنده تبدیل اولنغله (سمرقند) نامیله شهرت بولمشدر اشبو انشا اولنان شهرك یرنده دها اول (صغد) یاخود (صغدیان) شهری وار ایدی بو نام بعضاً ولایتك عمومنه دخی اطلاق اولنور . بوراسی میلادك یدییوز اونبر وهجرتك طقسان اوچ تاریخنده امویه امراسندن مشهور (قتیبه) نام قهرمان فتح ایتدی وبو فتحده ید اسلامه پك چوق غنیمت کیردی ومیلادك بیك ایکیوز یکرمی و هجرتك التیوز اون یدی تاریخنده دخی جنکیز خان ضبط ایدوب قتل عام اجرا ایلدی ومشهور تیمورلنك زماننده کرسیٔ اداره اتخاذ اولندی اولوقت سمرقند هر طرفجه کونش کبی شعشعهٔ اقبال وشوکتی لامع ویوز اللی بیکی متجاوز نفوس ایله اوچیوزدن زیاده معابدی جامع ایدی مؤخراً انقلابات چرخ بیقرار ایله اون التنجی عصردن برو بلای انحطاطه کرفتار اولمشدر .

« سنان پاشا » ـ دولت علیه وزراسندن سلطان (سلیمان اول) زماننده قپودان دریا اولمش و (سلیم) و (مراد ثالث) و (محمد ثانی) زمانلرنده بش دفعه مسند صدارتی احراز ایتمش بر ذاتدر . میلادك بیك بشیوز اللی بر وهجرتك طقوز یوز اللی طقوز تاریخنده طرابلس ورفع لوای عصیان ایدن یمن وتونس تولیتی تحت اطاعته آله‌رق اهلیت ولیاقتی ارائه وابراز ایلدی وفاتی میلادك بیك بشیوز طقسان بش وهجرتك بیك درت تاریخنده وتربه‌سی درسعادتده صدفجیلر ایچنده‌در مشار الیه جداً شجیع وجنکاور اولدیغی کبی امور اداره‌ده دخی ماهر ایدی مصر وسوریه واناطولیده ویغنده متعدد جوامع

وخستەخانەلری وحماملری وچارشولری وکارگیر کوپریلر وخانلر وقیولر ودرونلرینە سکز اون ایاق نردبان ایلە انیلور کبیر حوضلری ودرسعادتدەلطفی پاشا ودباغ یونس محلەلرندە ایکی مسجدد وبشکطاشدە بر جامع شریفی واردر مشار الیە حضرتلرینە قوجە سنان پاشا دخی دیرلر سلطان (سلیمان خان) حضرتلری بو ذاتە کریمەسی (مهرماه) سلطانی تزویج بیورمش ایدی .

« سینا » ــ بحر قلزمك (بحر احمر) جهت شمالیسندە وعقبە وسویش کورفزلری بیننده برشبیەجزیرەدر بوکا اراضیٔ (تیە) واراضیٔ (عریش) واراضیٔ (سین) دخی دیرلر جبل (طور) بووادینك اوزرندە واقعدر بو طاغك ایکی تپەسی اولوب الك یوکسکی ایکبیك سکز یوز اوندرت مترو ارتفاعندەدرکە جوارندە اولان صخرەلر بنی اسرائیلك بر طاقم اسکی یازولریلە منقوش کورینور حضرت (موسی) علیەالسلام مصردن چیقدقدنصکرە قومیلە برابر اوتوز سنە بووادیدە آرام ایتمش و (جناب‌حق) حضرت مشار الیهی جبل مذکور اوزرندە قرق کون شرف خطاب ایلە کامیاب بیورمش ایدی .

حرف ش

« شام » ــ سوریە ولایت جلیلەسنك مرکز ادارەسیدر بو شهر (بردە) نهری اوزرندە واستانبولك جنوب شرقیسندن بیك بشیوز کیلومترو مسافەدە واقع اولەرق اوتوز بیکی عیسوی بش‌بیکی موسوی وقصوری اسلام اولمق اوزرە ایکیوز بیك نفوسی‌جامعدر . داخل وخارجی غایت کوزل اولوب بر چوق چشمە ومنتظم قالدیرملری کوچك وبیوك ایکیوز اوتوز طقوز جامع واون تکیە

واوتوز مدرسه ويكرمی التی كليسا ايله حورا وچارشـولری واللی سكز قدر حماملری وغايت جسيم واروشلری واردر وقتيله چليك وقليج وسـلاح فابريقه‌لری مشهور انام ايديسـه‌ده تيمورلنك چليك اعمال ايدن عمـله‌يی بخارايه قالديرديغندن اعمالات مذكوره‌سـی بالاخره سـكته‌دار اولدی . اليوم صدفلی طوغرمه‌جی ايشـلری واقمشهٔ حريريه وقطنيه‌سی وكشمير وكل ياغی وعطريات سـائره‌سی معتبر اولوب اهـالی بو يوزدن مطلوب وجهله تجارت ايتمكده ومكه وبغداد جهتلرينه جسيم كاربانلر كلوب كيتمكده‌در . شـام غايت قديم بر شهر اولوب ودرون وبيرونی لايعد مراقد انبيا و اوليايی حاوی اولمغله مشهوردر . جوامع شريفه ايچنده وسـعت وانتظامی جهتيله الك زياده شهرتشـعار اولان جامع امويه‌نك شـرقنده كائن مناره‌يه آخر زمانده (عيسی) عليه‌السلام نازل اوله‌جغی اعتقاد ايدلمكده‌ومنارهٔ مذكوره نزدنده بولنان بر طاش دخی (موسی) عليه السلامك عصاسيله ضرب ايدوب بطريق المعجزه كندوسندن اون ايكی كوز صو نبعان ايدن طاشـك بر پارچه‌سـی اولديغی روايت اولنمقده‌در . جامع مزبورك باب الساعات تسميه اولنان قپوسی جوارنده بر صخرهٔ عظيمه واردر روايته كوره قديمده صخرهٔ مزبوره اوزرينه ذبح ايديلان قرابين وضع اولنوب مظهر مقبوليت ايسـه سمادن بر آتش اينه‌رك احراق ايدر ايدی . شامده جبل قاسيون (صالحيه) دنيلان طاغده هابل بن (آدم) عليه السلامك موضع دمی اولمق اوزره طانمش اولان مغاره اهالیٔ شـام عندنده طلب حاجات ودعوات ايچون غايت متين ومجربدر وفی الواقع محل مذكور لطيف وشريف وهيبت وجلالتله مشحون بر زيارتكاهدر (يحيی) بن (زكريا) عليهما السلام ووالده‌سی

بوراده قرق سنه اوتورمشلر و (عیسی) علیه السلام وحوارییون
اوراده عبادت بیورمشلردر جبل مذکورك اتکنده واقع نهر
یزید نام ایرماغی یزید بن (معاویه) بن ابی سفیان حفر ایتدیردی .
شامده آثار قدیمه‌دن اولمق اوزره صالحیه‌ده (برزه) نام محلده
منشق بر موقع اولوب حضرت(ابراهیم)علیه‌السلامك شام ملکی نمرودك
الندن بوراده احتفا بیوردیغی منقولدر .

« شعیب » علیه السلام ــ اصحاب ایکه دنیلان (مدین)
اهالیسنه مبعوث بر پیغمبر ذیشاندر نسب عالیلری حقنده اختلاف
وقوعبولوب بعضیلر شعیب بن صفوان بن عابر بن ثابت بن مدین بن
ابراهیم دیه‌رك نسبنی حضرت ابراهیم علیه السلامه ایصال
وبعضیلری دخی ابراهیم اولادندن اولمیوب مشار الیهه ایمان واثنای
هجرتده مرافقت ایدنلردن بر ذاتك نسلی اولدیغنی روایت ایدرلر .
(خاتم النبیین) افندمز حضرت شعیب حقنده (خطیب الانبیاء)
بیوررلر ایدی تورات شریفده اسمی (یثرون) لقبی (میکائیل)در
موسی علیه السلام مصردن (مدین) ه هجرتلری زماننده مشار
الیهك کریمه‌سی (صفورا) یی تزوج بیوروب مدت مدیده برلکده
بولنمشلردر . حضرت شعیبك قومی اولان اصحاب ایکه بت پرستلکله
موصوف ودائماً قطع طریق ونهب غارتله مألوف اولدقلرینه مبنی
(فاسقط علینا کسفاً) آیت کریمه‌سی مدلولنجه خلقتك اوچبیك
طقوز یوز اوتوز طقوز یاخود اوچبیك سکز یوز اون ایکی تاریخنده
یعنی میلادك بیك التیوز اللی بش سنه مقدمنده حرارت شمس
وحرکت ارض ایله هلاك اولدیلر .

« شمسون » ــ شجعان بنی اسرائیلدن بر مشهور کیمسه‌درکه

بهادرلغی سایه‌سنده قومی فلسطین حکومتنك قرق سنه دوام ایدن بلیهٔ طاقتگداز حکم واسارتدن وارسته اتلش وبنابرین خلقتك درت بیك اوچیوز سکسان ایکی یاخود درت بیك درتیوز یکرمی اوچ تاریخنده یعنی میلادك بیك ایکیوز اون ایکی سنه مقدمنده عنانکش اشهب ریاست اوله‌رق وفلسطینلیلرله دها بر چوق زمان میدان حرب ووغاده یاریش ایدرك اکثرنده حائز قصب السبق اولمش ایسه‌ده اك صکره آچدیغی بر محاربه‌ده حریت ملیت اغورینه اسیر دوشمشدر . مومی الیه اول وقت (شمسون الجبار) دینمکله کسب اشتهار ایتمشیدی . مدت حکم وریاستی یکرمی سنه‌یه منتهی اولدیغی منقولدر .

« شموئیل » علیه السلام ـ انبیای بنی اسرائیلدندر خلقتك درتبیك بشیوز ایکی تاریخنده یعنی میلادك طقسان ایکی سنه مقدمنده جمهور بنی اسرائیل ریاستی عهدهٔ استیهالنه آلوب اون اوچ سنه ضبط وربط اموره بذل همت ایلدیسه‌ده بنی اسرائیل ارتق ادارهٔ جمهوریه‌دن اوصاندقلرینی بیانله ایچلرندن برینك ملك انتخابنی رجا ایلدکلرندن مشار الیه با وحی آلهی شاوول یعنی (طالوت) ی انتخاب و اجلاس ایدوب فقط شاوول بر مدت صکره مشار الیهك رأی وتدبیر ونصایحنی عدم اصغایه باشلادیغنه بناءً گزلیجه (داود) علیه السلامی یرینه انتخاب وشاوولك عمالقه محاربه‌سنده مقتولاً وقوع وفاتی اوزرینه سریر شاهی‌یه اقعاد ایلدی . شموئیل علیه السلام سبط نبوت لاویدن (حنا) اسمنده برخاتوندن زیور آرای مهد وجود اوله‌رق قرق یاشنده سلك جلیل انبیایه التحاق ایلمشدر . نام عالیلری بعضاً الف ایله (اشموئیل)دخی یازیلور مدفن شریفلری

ارض فلسطينده قدس شريفك طرف شماليسنده واون يدى بچق كيلومترو بعد ومسافه‌سنده كائن بيتن قريه‌سى جوارنده‌در .

حرف ص

« صالح » عليه السلام ـ قوم ثموده مبعوث انبياى عظامدندر نسب شريفلرى اوتنجى بطنده (نوح)عليه‌السلامه‌واصل اولور قومى استدكلرى معجزه‌يى كوردكلرى حالده انكارلرنده اصرار ايلدكلرندن دوچار غضب آلهى اولديلر بنا برين اولجه كندوسنه عرض ايمان وانقياد ايتمش اولان (جندع) قبيله‌سى خلقى وسائر مؤمنين ايله قالقوب حضرموته هجرت ومؤخراً (مكهٔ مكرمه‌يه) عودت ايدرك خلقتنك اوچ بيك ايكيوز اللى اوچ تاريخنده يعنى ميلادك ايكيك اوچيوز قرق برسنه مقدمنده اوراده دار بقايه رحلت بيورمشلردر . بر روايتده قبرى فلسطينده‌در . مشار اليه صبيح الوجه متناسب الاعضا وفصيح اللسان بر ذات ايدى . بو عالمده ايكيوز سكسان سنه معمر اولديغى حالده بر معمور مقامده اوتورمامشدر . شريعتى حضرت (نوح)عليه السلامك شريعتنه موافقدر.صنعتى تجارت اولوب عبادتدن فارغ اولدقجه انكله اشتغال بيورر ايدى .

« صخرة الله » ـ قدس‌شريفده زيارتكاهدر (داود) عليه‌السلام شرف نبوت ومنصب خلافت ايله مشرف اولدقده بنى اسرائيلك قبة الشهاده وتابوت عهديى بيت‌مقدسه نقل وبرخيمهٔ مخصوصه اعمال ايدوب صخرة اللهك اوزرينه قويدى وقبهٔ مذكوره كالاول قبله اتخاذ اولندى بعده حضرت داود صخرة اللهك اوزرينه مسجد بناسنه باشليوب اوغلى حضرت (سليمان) تكميل ايلدى ومؤخراً

بخت نصر مسجد مزبوری هدم ایدوب بنی اسرائیلك اطلاق
اعاده‌سندن صکره حضرت (عزیر) معرفتیله‌ینه انشا اولندی وروما‌لیلر
معرفتیله بردها تخریب اولنوب دین مسیح تقرر ایدنجه‌یه‌قدر کاه تعظیم وکاه
ترك ایدلدی وایمپراطور بیوك (قسطنطین) زماننده دین مسیح دین رسمی
حکمنه کیردکده ایمپراطور مشار الیهك والده‌سی (آلن) میلادك
اوچیوز اون درت تاریخنده قدس شریفه عزیمتله صلیبی طپراق
ایچنده بولدی چیقاردی وحضرت مسیحك قبری اولمق زعمیله اورایه
قیامه کلیساسنی بنا ایتدکدنصکره بنی اسرائیل وقتنده مبنی اولان
عمارت بیتدن بولدیغی بنایی تخریب وذکر اولنان طپراق و انقاض
صخرة الله اوزرینه دوکدیره‌رك مکاننی ستر ایلدیسه‌ده حضرت
(عمر) رضی الله عنه فتح بیت المقدس ایچون بالذات سفر وعقیب
فتحده صخره‌یی سؤال ایدوب خبر ویردکلرنده درحال تطهیرنی
واوزرینه بر مسجد بناسنی امر ایلدی .

« صفین » ــ اورفه شهرینك یوز اوتوز کیلومترو جنوب
شرقیسنده و فراتك شرق جهتنده واقع (دیر) شهریله طوزله
آراسنده بر موقعك اسمیدر میلادك التیوز اللی یدی وهجرتك اوتوز
یدی تاریخنده امام (علی) کرم الله وجهه حضرتلری ایله شام والیسی
حضرت (معاویه) بیننده اولان محاربهٔ مشهوره بوراده وقوعبولمغله
تاریخجه بعض مرتبه اهمیت قزانمشدر .

« صنعا » ــ جانب شرق جنوبیسنده (جبل نقم) وجهت
غربیه‌سنده (عصر عقبه‌سی) اولدیغی حالده جنوبدن شماله طوغری
ممتد اولان بر اووه‌نك وسطنده واقع بر شهر قدیمدر (اون بش
درجه یکرمی ایکی دقیقه) عرض شمالیده و (اوتوز ایکی درجه فرق

درت دقیقه) طول شرقیده‌در . بیك ایکیوز سکسان سکز سال رومیسی نیسانك اون اوچنجی پنجشنبه کونی اهالینك دعوت واستقبالی اوزرینه غازی (احمد مختار) پاشا حضرتلری بلا حرب صنعایه کیرمشدر .

تاریخلرك روایتنه نظراً طوفاندن صکره نوح علیه السلامك اوغلی سام صنعایی بنا ایتمك ایستیوب موقع حاضرینه قریب (الضبر) نام محل تنسیب ومساحه‌سی طرح وتقسیم اولنمش ایسه‌ده مؤخراً صرف نظر اولنه‌رق شمدیکی محلنده بنا اولنمش وابتدا صنعانك وسطنده واقع (بئر سام) حفر وآنی متعاقب (قصر غمدان) بنا ایدلمشدر . قصر غمداندن الیوم بر اثر اولمیوب یالکز خرابهٔ جسیمه‌سی التنده عمللرینك موجود اولدیغنی روایت ایدییورلر . صنعانك اسمی (وقت جاهلیت) ده سام بن (یقطنك) اوغلو (ازال) ك اسمنه منسوباً (ازال) ایدی . صنعا تسمیه اولنمسی وقت جاهلیتدن صکره‌در جمله‌سی کارکیر اولمق اوزره بشبیك قدر خانه‌یی مشتملدر . شکل خارجیلری مزین ومکمل کورینورسه‌ده تقسیمات داخلیه‌لری اولقدر منتظم دکلدر .

دائرا مادار سور وبرجلر ایله محاطدر . تخمینا یکرمی ایکی بیك نفوس اسلامیه‌یی وایکی بیك قدر موسوی‌یی جامعدر . وحوالیسنده موسم شتاده صولر انجماد ایدر . صنعاده فواکه وبساتین کثیردر . اوزوم . ایوا . شفتالی . ارمود . آکشی لیمون . طاتلی لیمون . اغاج قاوونی . تورنج . قارپوز . قاون . انجیر . نار . توت . اریك . زردالی . الما . بادام . قایسی . جویز . وسائر فواکه وهر نوع (سبزه‌وات) بولنور .

وسطندن (غيل الاسود) نامنده بر صو جريان ايدر . سكنه‌سى بو صودن ايچميوب قيو صوبى ايچرلر . قيو صولرينك اك طاتليسى (سنان) پاشا قيوسنك صوييدر . چارشوسى غايت بيوكدر . جسيم خانلر . اوتوز قدر بيوك كوچك جامع شريف . يكرمى قدر حمام . موجوددر .

اشبو جامعلردن (جامع كبير) مساحه‌سنه مطابق اوله‌رق جسيم ومنتظم اولان جامع شريفدركه روايته كوره خلفاى عباسيه جانبندن يمنده عامل بولنان (محمد بن يعفر) ايفاى فريضهٔ حج ايچون (مكهٔ مكرمه‌يه) كيدوب بعد الحج صنعايه كلدكده (حرم شريف) طرز وشكلنده اوله‌رق هجرتك ايكيوز التمش بش تاريخنده بنا وانشا ايتديرمشدر . تاريخلرده مقيد اولديغى اوزره بونلردن بعض جوامع ومدارس ايله بر بيوك حمام هجرتك طقوز يوز قرق سكز وطقوز يوز طقسان سكز تاريخلرنده يمنه كلمش اولان عثمانليلر طرفندن بنا وانشا ايتديرلمشدر .

صنعايه اوچ چاريك مسافه‌ده واقع (روضه) وايكى بچق ساعت مسافه‌ده كائن (وادئ ظهر) وبر بچق ساعت اوزاقلغنده (حده) نام قريه‌لر صنعانك تفرجكاهيدر . اهاليدن ثروت وسامان صاحبى اولانلر موسم صيفده قراى مذكوره‌ده‌كى صيفيه‌لرينه نقل ايدرلر .

« صور » ــ فنيكه‌ده ايكى شهرك اسمى اولوب بريسى صيدانك ساحل جنوبيسى اوزرنده ديكرى جوارنده واقع جزيره‌ده بولنور برنجيسى ميلاددن بيك طقوز يوز سنه مقدم تأسيس اولنوب ميلادك بشيوز يتمش ايكى تاريخنده بخت نصر طرفندن تخريب اولنمش وايكنجيسى مملكتلرينك دوچار اولديغى يغما وقتل نفوسدن دها

بولمق اوزره جزيرهٔ مزبوره‌يه التجا ايدن صورليلر طرفندن انشا قلنمشدر . صورك شمالاً صيدايه وجنوباً مصره متوجه ايكی ليمانی وار وسورلری غايت مستحكمدر . جزيره‌يی قره‌دن تفريق ايدن بوغازك عرضی تقريباً اوچ كيلومترو اولديغندن ضبط ممتنعدر . بوراسی وقتيله الك زنكين بر دولت طرفندن تشكيل اولنه‌رق قوهٔ بحريه‌جه دخی فوق الغايه ايلرولديكندن (مملكة البحور) نامی ايله شهرتشعار اولمش ايدی اول وقت تجارتی دخی بحر اطلاسی‌يه‌قدر ممتد اوله‌رق دنياده كوچك بيوك هر بر غوائلدن وارسته بولنمشيدی باخصوص قراللری بيننده معروف اولان (حيرام) نام قرال حضرت سليمانه ذيقيمت كراسته اعطا و (اورشليمده) يعنی (قدس) شريفده بولنان معبدك انشاسيچون كافی درجه عمله اسرا ائلشدر . صورك ميلادك بشيوز يتمش ايكيدن بشيوز اللی درت سنه مقدمنه دكين اولان مدتدن‌ماعدا وقتلرده‌شكل وحكومتی مستقل ايدی . آتورحكمداری اولان صلما نازاره قارشو صوری مظفرانه وقايه ايدن (راليله) واون اوچ سنه محاصره‌دن صكره بخت نصر طرفندن ضبط ايدلديكی اثناده حكمدار اولان ايكنجی (اينوبال) صورك الك مشهور حكمدارلرندن ايدی . صوری يدی آی محاصره‌دن صكره ضبط ايدن مشهور اسكندر دخی غايت بيوك بر بند ايله جزيره‌يی قره‌يه وصل ايلدی . برچوق سنه‌لردن صكره ديمتريوس پوليقرنك پدری اولان (انتيفون) زماننده اون درت آی قدر برمحاصره دها كوره‌رك اول‌وقتدن‌برو سوريه‌يه‌التحاق‌ايتدی خلقتك‌بشبيك‌درتيوز التمش طقوز تاريخنده يعنی ميلادك يوز يكرمی سنه مقدمنده صورليلر بالنفس قانونلری واسطه‌سيله اداره اولنمق مأذونيتی سوريه

حكمدارلرندن تحصيل ايلديلر بوزمان سوريه‌ده مستعمل اولان تاريخه صور تاريخى دنيلور ايدى بوشهر سوريه ايله برابر رومالولره كچوب مؤخراً عربلر وصكره ميلادك بيك بشيوز اون يدى وهجرتك طقوز يوز يكرمى اوچ تاريخنده دولت عليهٔ عثمانيه طرفندن ضبط اولندى . اليوم سوريه ولايت جليله‌سى داخلنده بيروت سنجاغنه تابع ونفس بيروتك جنوبنده ويتمش كيلومترو بعد ومسافه‌ده اونبر بيك يتمش سكزى اسلام باقيسى خرستيان اولمق اوزره اون اوچ بيك يتمش درت نفوسى شامل بر قضا مركزيدر .

« ضهيون » ياخود (سييون) ـ سوريه ولايت جليله‌سى داخلنده لاذقيه سنجاغنه تابع ونفس لاذقيه‌نك اوتوز كيلو مترو بعد شرقيسنده واقع اوله‌رق وضعيت وجسامتى جهتيله مناعتى قابل تعريف اولميان بر قيا اوزرينه مبنى بولنان قلعه‌سى تقسيماتجه واجب الزياره‌در . اليوم يدى بيك يوز اون سكزى اسلام ودرت يوز التمش برى خرستيان اولمق اوزره يدى بيك بشيوز يتمش طقوز نفوس شامل بر قضا مركزيدر . (داود) عليه السلام ايام حكومتنده (تابوت عهد) ى يعرم قريه‌سندن بو قلعه‌يه كتوروب حفظ ايلمش وصكره مخدوملرى حضرت (سليمان) عليه السلام بيت مقدسى اكمالدن صكره اورايه نقل ايتمش ايدى . بوراسى اولوقت كبراى بنى اسرائيلك مدفن اولمق حسبيله حضرت (سليمان) عليه السلام دخى بورايه دفن اولنمشدر . بوكا شهر (داود) دخى دنيلور .

« صلاح الدين » ايوبى ـ دولت ايوبيه مؤسسى ابو المظفر (يوسف) نام جلادتسمادر . مصرده ملوك فاطميونك آخرى بولنان سلطان (عاضدالدين الله) طرفندن وزير انتخاب اولنمش وذريت

براقمقسزین وفات ایدن عاضددن صکره بالفعل جالس مسند حکمداری اوله‌رق کندو نامنه دولت ایوبیه‌یی تشکیل ایلش ومصر قطعه‌سی ایرانیلرك اداره‌سندن مشار الیه انتقال ایتمشدر . دیکر طرفدن بو اثناده وفات ایدن سلطان (نورالدینك) مخدومی وولی‌عهدی ملك (صالح اسماعیل) دها صبی بولندیغندن (صلاح الدین) وصی صفتیله . شام . وموصل سلطانلقلرینی دخی ید اداره‌سنه آلمشدر . سلطان (صلاح الدین) بو وجهله حکومتی تحکیم وتأمین ایلش واون بش سنه اهل صلیب ایله یاپدیغی محاربه‌لر ایدرك حلب . حما . حمص . طبریه . لاذقیه ومیلادك بیك یوز سکسان یدی‌وهجرتك بشیوز سکسان اوج تاریخنده قدس قرالیتی اوزرینه هجوم ونائل اولدیغی متعدد مظفریتلردن صکره قدس شریفی دخی فتح ایدرك قدس قرالیتی اورته‌دن قالدیرمشدر . صلاح الدین مظفراً قدسه داخل اولدیغی وقت خرستیانلره امتثالاً قتل عام اجرا ایتمیوب بالعکس علی العموم خرستیانلره وخصوصیله اسیر ایدیلان قدس قرالی (غوی‌ده‌لوزینیان) ایله‌سائرلرینه پك زیاده حرمت ورعایت ایتمشدر . قدس خرستیانلری مؤخراً مسلمانلر علیهنه عروق اهل صلیبی تحریك وقدسی تخلیص امنیه‌سیله حضرت (عیسی) علیه السلامك بر عرب الندە دوکیلیور کبی شان ملی‌یه کران کله‌جك بعض فساد آمیز رسملرینی چیقاره‌رق اوروپایه کوندرملری اوزرینه عموم عیسویلر یأس وکدر ایچنده قاله‌رق هپ براغزدن براهل صلیب دها طلب ایتمکه باشلامشلردر . بونك اوزرینه فرانسه . انکلتره . المانیا بررجسیم اردو ایله قدسی قورتارمغه کلدیلرسه‌ده محضا مشار الیه صلاح الدینك ثمرۀ حسن تدبیر وغیرتی اوله‌رق هیچ بر ایش کوره‌میوب کلدکلری

كبى كيتديلر . صلاح الدين مؤخراً يمن ونوبه طرفلرينى دخى
بالاستيلا اولحواليده تشكيل ايلديكى بنى ايوب حكومتنه امناسندن
برينى وكالتله كوندرمشدر وفاتى ميلادك بيك يوز طقسان اوج
وهجرتك بشيوز سكسان طقوز تاريخنده وقبرى شام شريفده جامع
امويه قربنده كائن تربهٔ مخصوصندهدر .

﴿ حرف ط ﴾

« طبريه » ـ طبريه كولنك ساحل غربيسى اوزرنده وشامك
يوز بش كيلومترو جهت غرب جنوبيسنده وعكانك قرق بش كيلومترو
شرق جنوبيسنده واليوم سوريه ولايت جليلهسى داخلنده كائن عكا
سنجاغنه تابع بر قضا مركزيدر . شهر مذكورده اوچ بيك التيوز
سكسان درددى اسلام ويوز طقسان بشى خرستيان والتيوز طقسانى
يهودى اولمق اوزره درت بيك بشيوز التمش طقوز نفوس ايله
بيوك وكوچك اونبر جامع وبش كليسا واوچ حورا واردر جوانب
اربعهسى عتيق بر سور ايله محاطدر . جوارنده بر طاقم معدن
صولرى واردر . طبريه ميلادك اوتوز درت تاريخنده روما
ايمپراطورى (تيبر) نامنه اولمق اوزره قدس شريف حاكمى (آنتى
پاترى) طرفندن تأسيس ايدلمشيدى . ميلادك يتمش تاريخنده
قدس شريفك خرابيتى اوزرينه موسويلر (ميسشينا) يى تحرير
ايدن مشهور بر جمعيت علميهيى بوراده تشكيل ايلديلر و(قسطنطين)
زماننده پسقپوسلغه تحويل اولندى . ميلادك بيك يوز سكسان يدى
وهجرتك بشيوز سكسان اوچ تاريخنده سلطان (صلاح الدين ايوبى)
(لوزينيان) نام قدس شريف قرالنه بوراده غلبه ايدوب قدسى

ضبط ایلدی اردن نهری شمالدن جنوبه طوغری بو مملکتك اوکندن کچر طبریه کولی طولاً یکرمی وعرضاً اون کیلومترو وسعتنده اولوب مقدما نامنه (ژەنەژارەن) دینور ایدی حضرت (عیسی) علیه السلام اکثر معجزاتی بو کول جوارنده اجرا بیورمشلردر . طبریەده (شعیب) علیه السلام و (سیدة سکینه) و (معاذ ابن جبل) و (نصرالدین طیار) حضراتنك مقامات عالیەلری واردر .

﴿ حرف ع ﴾

« عاد » — عوض بن ارم بن سامك اوغلیدر قبیلەسی دخی بو نامله یعنی عاد اولی نامیله شهرت بولدیسەده کندوسنك نسلی منقطعدر . اشبو عاد اولی قومی جزیرة العربده حضرموت وشحر وبلاد احقافده متوطن وقمر پرست ایدیلر . ابتدای ظهورلری خلقتك ایکیبیك بشیوز تاریخی یعنی میلادك اوچبیك سنه مقدمی ظن اولنیور . مبعوث الیهلری اولان (هود) نبی علیه السلامی انواع جور وجفایه دوچار ومعجزات علیەلرینی رد وانکاره اجتسار ایلدکلرندن حکمدارلری شداد زماننده خلقتك اوچبیك قرق درت تاریخنده یعنی میلادك ایکیبیك بشیوز اللی سنه مقدمنده اون اوچ قبیله خلقی کاملا غضب آلهی‌یه کرفتار وحیاتده قالان سائر قبائل ایسه باجمعهم تار ومار اولدیلر . مؤخراً اشبو قبائل متفرقەدن اقیال یمن ظهوره کلوب اکرچه بونلر بر مدت مصر طرفلرنده دخی اجرای حکومت ایلدیلرسەده چوق سورمیوب اوزالرنده دفع وطرد اولندیلر .

« عباسـيه » ـ ميلادك يديوز قرق وهجرتك يوز اوتوز ايكى تاريخنده دولت امويه‌نك انقراضـيله يرينه قائم اولان دولت جديدهٔ اسـلاميه‌نك ناميدركه مؤسس ابا مسـلم خراسـانى نام قهرمان شهامتمنواندر . بو قهرمان دولت امويه‌يى محو ومنقرض ايتدكدن صكره عم رسول حضرت(عباس)سلاله‌سندن ابو العباس (سفاح)ى عراقده سرير خلافته اجلاس ايلشيدى . دولت عباسـيه‌دن كلان خلفـا اللى التى نفر ذواتدن عبـارت اولوب بونلردن اوتوز يدى نفرى تاريخ مذكوردن ميلادك بيك ايكيوز اللى سكز وهجرتك التيوز اللى التى تاريخنه‌قدر عراقده واون طقوزى هجرتك التيوز اللى طقوز سنه‌سندن ميلادك بيك بشيوز اون يدى وهجرتك طقوز يوز يكرمى اوچ سنه‌سنه دكين مصرده متعاقباً جالس تخت سلطنت اولمشلردر . (راضى بالله) دن صكره كلان بغداد خلفاسـنك سـلطنتى اكرچه بعض امرا وافراد عسكريه تغلبيله همحال انقراض اولديسه‌ده اقتدار روحانيلرى زوال بولميـوب ينـه رسمـاً تخته اجلاس اولنورلر واميـر الامرا طرفـدن منصـوب ولاتى حضـورلرينه قبول ايدرلر وحمايه‌ده اولان حكومات متجـاوره‌يه يازيلان فرمانلرى امضالارلر ايدى .

« عبدالرحمن » ثالث بن محمد المقتـول ـ اندلس مشـاهير ملوكندندر ميلادك طقوز يوز اون ايكى وهجرتك اوچيوز تاريخنده جلوس وميلادك طقوز يوز التمش بر وهجرتك اوچيوز اللى تاريخنده وفات ايلدى غايت عاقل وفاضل دلاور تبعه پرور بر پادشـاه معارف اكتناه ايدى مدت سلطنتى اولان اللى سنه ظرفنده داخلا وخارجا هر بر غوائلى سلب ورفع وانواع وسائط اسايش و مدينتى ممالكنه

جلب وجمع ایله حطهٔ اندلسی طرف طرف شعشعه پاش انوار فیض وشرف ایلدی .

حین وفاتنده جبندن چیقان بر ورقپارهده کندو خط دستیله (بن اللی سنه حکومت سوردم وهر تشبثاتمده نائلیت وهر مقاصدمده موفقیت کوردم لکن بو مدت ایچنده غائلهسز کچن عمرم یالکز اون درت کوندن عبارتدر) .

کلام رقت انجامی محرر بولندیغندن هرکس اوقویوب انکشت بر دهان حیرت اولمشدر . غرناطهده التیوز بیك کتابی جامع اولان مشهور کتبخانه ایله مدینة الزهرا نامنده برقصر دلارا یاپدیرمشیدیکه حقیقةً هر ایکیسیده نوادر روزکار اطلاقنه سزاوار آثاردن ایدی . اشبو قصر درت بیك اوچ یوز عدد ملون مرمر ستون اوزرینه مؤسس اولوب یدی بچق ملیون دینار صرفیله بش سنهده اکمال اولندیغی ومشار الیهك وفاتندنصکره خزینهسنده بر ملیار التون بولندیغی تواریخده مقیددر .

« عبد القادر » ـ جزایرده اوران ولایتنده (ماسقاره) قبیلهسی شیخی ایکن عربلربونی متصف اولدیغی شهامت وشجاعتنه مبنی کندلرینه امیر نصب ایتمشلردر فرانسزلرك جزایری استیلاسندن صکره کلیتلو عسکر ایله کلوب فرانسزلری کرکی کبی پریشان واون درت سنه قدر کمال جلادت ومظفریتله اعلای نام وشان ایلدیکی حالده میلادك بیك سکز یوز اوتوز بش وهجرتك بیك ایکیوز اللی بر تاریخنده فرانسز جنراللرندن مشهور (لامورسز) یدیله جرباً طوتیلوب ایکی سنه صکره (تافنا) معاهدهسی موجبنجه ینه امارتنده ابقا اولندیسهده درت سنه صکره تکرار اخذ وکرفت

وفرانسـه‌ده بش سنه توقیف اولندی ومؤخراً یعنی میلادك بیك سکز یوز قرق یدی وهجرتك بیك ایکیوز التمش درت تاریخنده طلبیله ممالك دولت علیه‌یه کوندریلوب براز مدت بروسـه‌ده وصکره شام شـریفده اقامت ایدلدی . وشـامده اجل موعودیله وفات ایدرك صالحیه‌ده محی‌الدین عربی حضرتلرینك یانلرینه دفن ایدلمشدر .

« عبد المطلب » بن هاشم ــ جد امجد جناب پیغمبری اولوب اسمی شیبة‌الحمددر بونام‌حین‌ولادتنده وسط رأسنده کوریلان بر بیاضلغه مبنی ویرلمشدی مکه‌ده بشیوز ییلدن بری مدفون اولان ماء زمزمی اظهاره مظهر اولدی ودرون بئرده مکنوز دفاین جرهمی چیقاروب باب کعبه‌یه صرف ایلدی . اون ایکی اوغلی والتی قزی اولمشدر اکبر ابناسی واصغری جناب(عبدالله)که پدرعالیقدر حضرت نبویدر . مدت عمری یوز قرق سـنه‌یه بالغ اولوب سن نبوی سکزده ایکن وفات ایلدی کنیه‌سی ابوالحارث وابو البطحادر .

« عبرانی » ــ جزیره‌دن فراتی عبور ایدن اولاد سام یعنی بنی اسرائیله نام مخصوص‌اولمشدر حضرت(نوح) لك اولاد واحفادی تکثر وتفرق ایتدکلری زمان بر طاقمی دخی مصـر قطعه‌سنه کلوب نیل نهری کنارنده اسکان وعبری تکلم ایلدیلر . لسان عبرانینك (عابر) بن (شالح) علیه السلام لسانی اولمسی دخی مأمولدر . سلطنت عبرانیه حکام بنی اسرائیل ودولت اسرائیلیه ویهودیه وبنی حشمانی وهرادسه ناملریله برقاچ سلاله اوله‌رق بیك یدییوز سنه‌قدر امتداد ایتمش واك صـکره رومالولرك ایقاع ایلدکلری محاربات متوالیه سـببیله منقرض اولمشدر . بر روایتده قبائل عربادن وقتیله یمنده ساکن اولان‌جرهم قبیله‌سی دخی لسان عبرانی اوزره تکلم ایدرلر ایدی .

« عزیر » علیه السلام ــ نبوتی مختلف فیه فضلای بنی اسرائیلدندر بابله نفی اولنان معتبران قدس ایله برابر کیدوب خلقتك بشبیك یوز یکرمی طقوز تاریخنده یعنی میلادك درتیوز التمش بش سنه مقدمنده بقیهٔ بنی اسرائیل ایله قدسه عودت ایلدی یهودیلر بابلده ایکن خط کلدانی‌یه الیشوب خط عبرانی‌یی فراموش و نسخ توراتی ضایع ایتدکلرندن مشارالیه حضرتلری تورات شریفی حفظندن قرائتله یهودیلره بیلدکلری خط کلدانی ایله ضبط وتحریر ایتدیردی . وصکره حضرت (شعیا) نك کندی دست خطیله یازلمش اولان توراتی مسجد اقصی‌ده بر دیره‌كك التنده واقع صندق درونندن چیقاروب تطبیق ایتدیردکده یهودیلر هیچ برفرق کوره مدکلری جهتله حضرت عزیرك بو وجهله توراتی اونوتمایشنه کمال تعجبلرندن (هذا ابن الله) دیدیلر وکافر اولدیلر .

« عسقلان » ــ قدس شریف سنجاغی داخلنده یافه قضاسنك اللی کیلومترو مسافه‌سنده وغرب جنوبیسنده وساحل بحرده برشهردر . بوراسی وقتیله فنیکه‌لولرك باشلیجه شهرلرندن ایکن یهودیلره کچوب (هراقلیوس) معرفتیله توسیع اولنمش ومعموریتجه ایکنجی درجه‌ده بولنان قصبه‌لر صره‌سنه کتورلمش ایدی . صکره‌لری یعنی میلادك بیك یوز یتمش التی وهجرتك بشیوز یتمش ایکی سنه‌سنده سلطان (صلاح الدین ایوبی) و (اهل صلیب) محاربه‌لرنده ضبط واسترداد یوللو کثیر مکثر تقلباته اوغرامغله بسبتون خرابه یوز طوتمش وشمدی برناحیه حکمنده قالمشدر .

« عکا » ــ قدس شریفك یوز قرق ویافه‌نك یوز یکرمی کیلومترو غرب شمالیسنده وساحل بحرده یکرمی یدی بیك نفوسی وایکیبیك

يوز التمش خانه وطقوز يوز طقسان دكان وخان ومغازه وسائر كوچك وبيوك اونبر جامع ايله التى كليسا وايكى حورا واردر . شهر مذكور اليوم سوريه ولايت جليله‌سى داخلنده بر سنجاق مركزيدر . وقتيله قلعه‌سى كبى ليمانى دخى مشهور ايديسه‌ده صكره‌دن طولمش اولديغندن مخالف هواده سفينه‌لر حيفا اوكنده وخيلى آچيقده طوررلر . عكا صليبون محاربه‌لرنده پك چوق هجومه مقاومت ايتمش وميلادك بيك اون درت وهجرتك درتيوز بش تاريخنده اجنبيلر النه كچوب ينه استرداد اولنمشدر متغلبۀ مصريه‌دن طاهر وعمر وجزار نام ذوات برر مدت معينه ونيم استقلال ايله بوراده ادارۀ حكومت ايلديلر . وميلادك بيك يديوز طقسان سكز وهجرتك بيك ايكيوز اون اوچ تاريخنده فرانسه جنرالى (بوناپارت) التمش درت كون محاصره ايدرك بيهوده بر چوق تلفات ويردكدنصكره ضبط ايلديسه‌ده درون شهرده طوره‌مدى وميلادك بيك سكز يوز قرق وهجرتك بيك ايكيوز اللى التى تاريخنده دولت عليه‌يه مخالفتده بولنان مصروالسى (محمد على)پاشا يدندن قورتارلمق اوزره انكليزلر طرفندن طوپه طوتيلوب بر جهتى منهدم اولديغى حالده اخذ وتعمير ايدلدى . بوراده (صالح) عليه السلام و (ابو عتيبه) رضى الله عنها حضراتنك مقامات عاليه‌لرى واردر .

« على » ــ بن ابو طالب رضى الله عنه خاتم خلفاى راشدين وداماد جناب سيد المرسلينذر حضرت (عثمان) رضى الله عنهك وقوع شهادتى عقيبنده يعنى ميلادك التيوز اللى بش وهجرتك اوتوز تاريخنده بالانتخاب جالس اورنك خلافت اولدى فقط ام المؤمنين جناب (عايشه) وبعض اعيان صحابه قتلۀ عثمانى قصاصده مسامحه‌سى

وقوعبولدی ظنیله بیعت ایتمیوب ایچلرندن بعضیلری شهید مشار الیهك قاتلی اثوابیله شام والیسی حضرت (معاویه)یه و بر طاقملری مکهٔ مکرمه‌دن حضرت عایشه‌یی استصحابله خصوص مذکوری اجرایه طرفدار بولمق ایچون بصره عزیمت ایتدیلر . حضرت علی بو تشبثاتی ایشتدکده منع ایچون بك‌چوق نصیحت آمیز مکتوبلر یازمش ومخصوصاً آدملر کوندرمش ایسه‌ده مأثر اولمدیغی جهتله‌عسکر جمعیله فرقهٔ مخالفه‌یی تأدیبه قرار ویرمشدر بونك اوزرینه حضرت (خالد) خلیفه‌نك حضورینه کلوب سفك دمادن صرف نظر اولنمسنی استرحام ایلمش ایسه‌ده بونك دخی ثمره‌سی کورلمامشدر . حضرت خلیفه ایله مخالفلر طرفندن جمع اولنان اردولر بصره قربنده تلاقی ایدرك (جمل محاربه‌سی) اسمیله مشهور اولان محاربه وقوعبولمش وطلحه وزبیر حضراتی شهید واردولری پریشان اولمشدر . حضرت عایشه دخی موقع محاربه‌دن چیقاریله‌رق حضور خلیفه‌یه کتورلمشدر حضرت علی عایشهٔ صدیقه حقنده حرمت ورعایت ایدرك مکه‌یه کوندرلمشدر حضرت علی کوفه شهرینی مقر حکومت اتخاذ ایدرك خلقه‌دین احمدیه‌یی تلقین ایلدکده اولدیغی حالده چوق وقت کچمکسزین یعنی میلادك التیوز التمش وهجرتك قرق تاریخنده عبدالرحمن بن ملجم نام بر خارجی طرفندن کوفه‌ده صباح نمازینی ادا ضمننده جامع شریفه کیدر ایکن شهید ایتمشدر .

« عمالقه » ـ عملیق بن لاوذ بن سام اولادلرندر . اشبو عملیق ابتدا یمنده (جو) نام محلده توطن ومنسوباتنه اثنای ریاستنده زیاده‌سیله فحشیاته انهماك ایلدیکندن (عملاق) تسمیه اولندی . بونلر غایت آزغین وفسق وفجور وقطع طریقه مائل

بر قوم اولدقلرندن. ملوك حميريه طرفنـدن طرد ودفع اولندقلرينه بناءً يمندن اطراف بلاده طاغلديلر . اهل مشـرق وعمان وبحرين وحجاز وفراعنهٔ مصريه وكنعانيون دينمكله مشـهور اولان جبابرهٔ شام هب بونلردن ايدى امم مرقومه‌نك بحرين وعمـان ومدينه‌ده ساكن اولنلرينه (جاسم) دينلمشدركه (بنى لف) و (بنى سـعيد بن هذال) و (بنى مطر) و (بنى الازرق) مدينـهٔ منوره‌ده اولان اشـبو امت جاسمه‌دن ايدى بديل وارمـل وغفار قبيله‌لرى عمالقه‌دن اولان بنى ارقمك ارض حجازدن تيمايه دكن ممتـد اولان نفوذى التنده يعنى نجدده توطن ايتدكلرى ايچون ملكلرى (ارقم) اسميله مسمى اولمشدر . عمالقه طائفه‌سـنك مصره هجرتلرى خلقتك اوچبيك اوچيوز سكسـان تاريخنده يعنى ميلادك ايكى بيك ايكيوز اون درت سنه مقدمنده‌در . اول وقت اون ايكنجى سلالهٔ فراعنه‌يى منقرض ايدوب اون اوچنجى سـلاله‌يى تشكيل ومصرى وسـطى وسفلاده بر قاچ يوز سـنه حكومت ايلديلر . عمالقيلر خلقتك درت بيك اوتوز سكز تاريخنده آثوريادە دخى بر قاچ يوز سـنه سلطنت سورمشـلر . وصكره انقلابات روزكار ايله تدريجاً طاغيلوب سـائر اقوام عربه قارشمشلردر .

« عمر » بن الخطاب رضى الله عنه ـ حضرت ابوبكر الصديق رضـى الله عنهك وفاتندنصـكره ناس حضرت عمر الفاروقه بيعت ايدوب امير المؤمنين تسميه ايتمشـلردر . حضـرت فاروقك ابتداى خلافت سـنيه‌لرى اولان ميلادك التيوز اوتوز درت وهجرتك اون تاريخنده خالد بن وليدى سرعسكرلكدن عزل وابوعبيدة بن الجراحى سرعسكر وشام واليسى نصب وتعيين وخلقى عراق وفارس سفرلرينه

دعوت ایتمك ماده‌سی اولمشدر . شام اردوسنه یکی تعیین اولنان
ابو عبیده قلعه‌ده محصور قالان روملر ایله مذاکراته تشبث ایدرك
تسلیمه راضی ایدوب شهرك بر قپوسندن صلحاً داخل اولمقده ایکن
خالد بن ولید دیکر طرفدن حرب ایله کیرمشدر هجرتك اون بشنجی
سنه‌سنده حضرت فاروق سرعسکر ابوعبیده‌یی عجم اوزرینه سوق
ایتمش ایدی لکن ابوعبیده واقع اولان محاربه‌ده برفیلك ایاغی آلتنده
شهید اولمش ایسه‌ده امداد کوندریلان سعید بن ابی وقاصك عسکری
دخی منظم اوله‌رق عساکر اسلامیه کوفه جوارنده وقوعبولان
قادسیه محاربهٔ خونریزانه‌سنده عجملری فنا حالده بوزمشلردر حتی
مقدس طوتدقلری و (درفش کاویانی) نامیله مشهور اولان سنجاق
دخی غازیلرك النه‌دوشمشدر . حضرت فاروق اون التی سنه التی ای
خلافت ایتدکدنصکره التمش اوچ یاشنده اولدیغی حالده صباح
نمازینی ادا ایدر ایکن فیروز لؤلؤ نام بر مجوسینك سم آلود خنجر
غدریله شهید اولمشدر .

« عیسی » ـ مولد عیسی علیه السلام ـ حضرت عیسی
رسول الله افندمزك والدهٔ محترمه‌لری حضرت (مریم) رضی
الله تعالی عنها داود علیه السلامك نسلندن امام القوم عالم
ملت (عمران) قزیدر عمرانك زوجه‌سی (حنه) نك دار دنیایه
هیچ بر اولادی کلدیکی اجلدن اکر جناب حق بزه بر اولاد
احسان بیورر ایسه بیت المقدس خدمتنه تعیین ایدرم دیمش وحق
تعالی حضرتلری حضرت مریمی احسان بیوردیسه‌ده عمران وفات
ایتدیکندن والده‌سی حضرت مریمی کتوروب اخباردن حضرت
(ذکریا)یه تسلیم واودخی بیودوب درون مسجده بر حجره‌یه اسکان

وحجرهٔ سعادتك مفتاحنی کندو یاننده براقه‌رق کل یوم حضرت
مریمك لوازمات بیتیه‌سنی کتوره‌رك وتورات شریفی تدریس
ایتدیره‌رك قپویی قپایوب کیدر ایدی حضرت مریمك پدری
عمرانك برادری یعقوبك اوغلی (یوسف) نجار حضرتلری دخی طبق
حضرت مریم کبی مسجد سعادته تسلیم ایدلمش وکوزل دولکارلق
صنعتی دخی اوکرنمش اولمسی حسبیله بهرکون مملکت درونندە
چالشوب هر قاچ غروش قزانور ایسه اقشاملری مسجد سعادت
خدمه‌لرینه تقسیم ایدر ایدی یوسف نجار حضرت مریمك تعلقاتندن
اولمسی اجلدن حضرت ذکریانك پك زیاده ایشی اولوبده کله‌مدیکی
حالده حضرت مریمك اوکونکی خدمتنده یوسف نجار حضرتلری
بولنور ایدیکه بوده ایکی دفعه وقوعبولمشدر . حضرت مریم اون
اوچ یاشنه کیرنجیه قدر اوراده عبادتله مشغول ایدی مشار الیها
حضرتلری اوچنجی دفعه اوله‌رق حیض کوروب مدت حیض
ختامنده بر دستی صو کتورده‌رك بولندیغی حجرهٔ سعادتك کونشه
ناظر اولان طرفنده غسل ایتمکده ایکن (فاتخذت من دونهم حجاباً)
خطاب عزت کلور کلمز علی العجله غسلنی بیتروب البسه‌سنی کیرکیمز
حضرت یوسف نجار قیافتنده جبریل امین حجرهٔ سعادتك قپوسی
قپالو اولدیغی حالده ایچرویه کیردیکنی حضرت مریم کورنجه حقیقتده
یوسف ظن ایلدیکندن زیاده‌سیله خوف وتلاشه دوشه‌رك (اعوذ
بالرحمن منك ان کنت تقیاً) یعنی بن سندن الله تعالی حضرتلرینه
صغنورم اکر جناب خالق حقیقیدن قورقار ایسك یانمدن کیدیکز
دیمسی اوزرینه جبرائیل علیه السلام حضرت مریم رضی الله تعالی
عنهانك قورقدیغنی کوردکده (انما انا رسول ربك لاهب لك غلاماً

زكياً) يعنى تحقيق بن الله تعالينك رسوليم بنم مأموريتم ايسه اتاسز اولەرق هواى لطيفدن ارادات آلهى‌يه موجبنجه سكا بر پاك اولاد ويرمكدر . حضرت مريم جبرائيل عليه السلامك بو سوزلرينى ايشتدكده بنى آدم اولمديغنه قائل اولەرق قلباً امنيت حاصل ايتمكله جبرائيل عليه السلامه خطاباً (انى يكون لى غلام و لم يمسسنى بشر ولم اك بغياً) يعنى حلالدن وحرامدن اتكمه هيچ بر كمسنه ياپشمامش اولديغى حالده بندن نصل چوجق كلور ديمسيله جبريل امين (قال كذلك قال ربك هو على هين ولنجعله آية للناس ورحمة منا وكان امراً مقضياً) يعنى كرچه سنك اتكنه هيچ بر كمسه ياپشمامشدر اما جناب حقك قدرت بالغه‌سيله حضرت آدم عليه السلام اناسز وباباسز طوپراقدن نصل خلق اولنمش ايسه سندن كله‌جك چوجغك دخى باباسز اولەرق خلق اولنمسى ارادهٔ آلهيه اقتضاسندر وكله‌جك چوجغك ايكى اسمندن برى عيسى ديكرى مسيحدر اول چوجق قدرت آلهيه ايله دنيايه كلديكى وقت اشبو اسملرك وضع وتسميه ايدلمسنى حضرت مريمه توصيه ايلشدر نتكم قرأن كريمده (ان الله يبشرك بكلمة منه اسمه المسيح) يعنى حق تعالى حضرتلرى سكا براوغلان بشارت ايدركه اول اوغلانك اسمى مسيحدر . جبرائيل عليه السلام يوسف صورتنده كلديكى ايچون يهوديلر مريمك يانته كلان جبرائيل اولميوب يوسفك كندوسيدر وعينى يوسفدر ديەرك معاذ الله تعالى كفره كيرەرك بر طاقم مفترياتده بولندقلرى جهتله جناب رب العالمين قرآكنده (التى احصنت فرجها) بيورديغى اجلدن حضرت مريم يهوديلرك ايتمش اولديغى مفترياتدن تبرئهٔ ذمت ايلشدر الحاصل حضرت مريمك وقتى تمام اولمغله بولنديغى

حجرهٔ سعادتدن چیقوب بر صحرایه طوغری کیتمکده ایکن افریسی
طوتمغه باشلادیغندن قارشوسنه تصادف ایدن والیوم(بیت اللحم) تسمیه
اولنان قریه‌نك محلنده‌کی برقوری خورما اغاجنك التنه کیدرك
خلقتك بشبیك بشیوز طقسان درت سنه‌سی کانون اولك یکرمی
بشنجی کونی بیك درلو زحمت ومشقتله حملنی وضع ایلمش ایسه‌ده
کرك چکمش اولدیغی مشقتدن وکرکسه خلقدن تحجابندن (یالیتنی
مت قبل هذا وکنت نسیاً منسیا) یعنی نه‌اولیدیکی بوندن اول اولمش
اولیدم شمدی‌یه قدر اونودلمش اولور ایدم دیمسیله جبریل امین امر
الهی اوزره کلوب یامریم متأسف اولمه جناب حق سبحانه وتعالی
حضرتلری کندو قدرتندن ایاغنك التنده برایرماق اقتمشدر اندن
ایچ ویانده بولندیغك خورما اغاجنی دخی صالله واندن دوکیله‌جك
خورمادن اکل ایله‌کی وجودینه سمن کلسون دیمسیله مشار الیها
حضرتلری برده ایاغنك التنه نظر ایلدیکه حقیقةً یردن قاینان
برصویك اقمقده اولدیغنی کورنجه غایت دلشاد اولوب درحال کندوسی
ییقاندیغی کبی حضرت (عیسی) علیه السلامی دخی ییقادی وخورما
اغاجنی صاللامه‌سیله من طرف الله یشروب برچوق خورمالر
دوکلکه باشلادیغندن حضرت مریم اول دوکیلان خورمالردن یمکه
وصودن ایچمکه باشلاینجه ضعیفلغش اولان وجودی اسکی حالنه
کلدیکی جهتله جناب واجب الوجود حضرتلرینه عبادت ایدرك
احسان بیورمش اولدیغی نعمت عظمادن طولایی تشکرینی عرض
ایلر ایدی بعده حضرت مریم حضرت عیسی رسول الله افندمزی
آلوب مسجد سعادته کلدیکنده بتون خلق باشنه بریکوب تحیرده
قالدقلرندن حضرت ذکریایه خطاباً بویله سلاله‌سی پاك وطاهر اولان

بر قزی نصل یالکز براقدك باباسز اولەرق زنا یوزندن
قزانمش اولدیغی بو اوغلانی کترمشدر دیملری اوزرینه
حضرت (ذکریا) بو قز دخی سلالەسی کبی پاك وطاهردر
وهیچ بر کمسنه یاننه کیرمامشدر بوچوجق ایسه حکمت آلهیه ایله
اناسی رحمنه دوشمشدر دیەرك ودها بر طاقم ادلەلر ایله مقابله ائلش ایسەده
اهالی اصلا اوراره یناشمیوب حضرت مریمه خطاباً یا مریم (لقد
جئت شیئاً فریاً) یعنی بو منکر نسنەیی نصل ایشلدین سؤاللرینه اصلا
عطف نظر بیورمیوب (عیسی) علیه السلام طرفنه اشارت ائلری
اوزرینه یا (مریم) یکی طوغمش بر چوجق بزم ایله نصل تکلم
ایدەبیلورکه سن اول طرفه اشارت ایدییورسن حقیقت حالی بیان
ایله دیملریله من طرف الله حضرت (عیسی) لسانه کلوب بن جناب
خالق حقیقنك قدرت آلهیەسیله باباسز اولەرق انا رحمنه دوشدم
وطقوز آی ایچنده والدم جناب کبریایه صلاة وسلامی ادا ایدر ایکن
بن دخی تسبیح چکر ایدم انجیل وتوراتی انامك قارننده جناب حق
بکا تعلیم ایتدیرر ایدی و بنی سزه حق پیغمبر کوندردی دیمسیله خلق
متحیر اولەرق هر بری بر طرفه طاغلوب کیتمشلردر .

« عیسی » هجرت مریم با عیسی علیهما السلام ـ شام ملکی
(هردوس) عیسی علیه السلامك دها طفولیتی آواننده بعض احوال
غریبەسنی ایشتدیکندن بیودیکنده بیت المقدسی ضبط ایدرك
کندوسنك سلطنتی الندن الور مطالعەسیله بیت اللحمده نقدر ارکك
چوجق وار ایسه عمومنك قتلی ایچون مأمور مخصوص کوندرمش
ایسەده حضرت(مریم)رضی الله تعالی عنها بو ایشی اولجه خبر آلمش
اولدیغندن و بر مرکبدن غیری هیچ بر نسنەیه مالك اولمدیغندن

حضرت (يعقوب) ك اوغلى حضرت (يوسف) نجارى كنديسنه رفيق ايدرك ومركبنه بنه‌رك حضرت عيسى عليه السلامى آلوب مصر ولايتنه عزم راه ايلمش ايدى مأمور مومى اليه بيت اللحمه وصولنده حضرت (مريم) ك (يوسف) نجارى رفيق ايدرك حضرت (عيسى) عليه السلامى آلوب مصره هجرت ايلمش اولديغى مسموعى اولمغله مأمولنه موفق اوله‌مديغندن زياده‌سيله مأيوس اولمش ايدى . حضرت (مريم) ايسه مصر كويلرندن بر كويده مسكن طوته‌رق وفقر حالنى هيچ بر كمسنه‌يه آچيه‌رق حضرت (عيسى) عليه السلام ارقه‌سنده بغلى اولديغى حالده كل يوم حضرت (نجار) ايله اكين ترلالرندن بشاق طوپليه‌رق تعيش ايدرلر ايدى ومصر طرفلرنده بولندقلرى كويدن ماعدا نعمتى چوق وصويى بول كوى يوق ايدى وبولندقلرى كويك ايلرو كانلرندن بر ذات حضرت (مريم) ك حالنه مرحمةً كندى يانه آلوب وحكم آلهيه‌يه واقف اولمديغندن حضرت (عيسى) يتمدر ديه‌رك هرآن وزمان لطف ايله معامله ايلر ايدى . حضرت (عيسى) عليه السلام اوتوز ياشنه كيرنجيه قدر والده‌سيله مومى اليهك خانه‌سنده قالوب وبو مدت ايچنده قدرت آلهيه ايله (عيسى) عليه السلام بر قاچ معجزه اظهار ايتمشدر . حضرت (عيسى) عليه السلام مقتضاى ارادهٔ آلهيه اوزرينه تكرار بيت المقدسه عودتله نبوتنى اظهار ايدرك خلقى انجيل شريفك احكام شرعيه‌سنه اطاعت ودين عيسويه‌يه دعوت ايتلكه باشلدى .

« عيسى » نبوت عيسى عليه السلام ــ حضرت (عيسى) عليه السلام بإمر آلهى بيت المقدسه عودتله مسجد سعادتده انجيل شريفك احكام شرعيه‌سنى بيان ايدرك خلقى دين عيسويه‌يه دعوت ايتمكله مشغول ايكن طائفهٔ بنى اسرائيل حضور سعادته كله‌رك حق پيغمبر

اولديغنه بزه بر معجزه كوستر كورهلم ديملريله (عيسى) عليه السلام
﴿ انى اخلق لكم من الطين كهيئة الطير فانفخ فيه فيكون طيراً باذن الله ﴾
يعنى بنم پيغمبرلكمه علامت اولدركه چاموردن ياپلمش قوش شكلنده
بر حيوانه اوفلديكم انده بقدرت الله تعالى اول حيوان اوچر ديهرك
كوزلرى اوكنده معجزهٔ نبوتى كوسترديكه اشبو قوش بين المفسرين
(يراسه) اولديغى روايت اولنمقدهدر. حضرت (عيسى) عليه السلام بنى
اسرائيله دها بر طاقم معجزهلر كوسترمش ايسهده طائفهٔ بنى اسرائيل
غيرى بر معجزه كوستر كورهلم ديملريله (واحى الموتى باذن الله)
يعنى الله تعالى وتقدس حضرتلرينك اذنيله موتايى ديرلترم
بيورملريله بنى اسرائيل بينلرنده بعد المشاوره تورات شريفده
مذكور اولديغى اوزره بيت المقدس طاغلرينك آراسنده واقع درهده
مدفون (ابراهيم) عليه السلامك پدرى (سام) بن (نوح) عليه السلامى
درلتكه اولوقت حق پيغمبر اولديغنه ايناناهلم (عيسى) عليه السلام بنى
اسرائيل ايله درهنك بر اوجنه واروب (ياسام بن نوح قم باذن الله)
ديو بيورمسيله قدرت آلهيه ايله ارض ايكى شق اولهرق (سام) بن (نوح) اول
ياريلان محلدن چيقوب طوردى و حضرت (عيسى) عليه السلامك سن
كيمسك سؤالنه (نوح) اوغلى سامم يا بن كيم ديمسيله سن حق تعالى
حضرتلرينك حق پيغمبرى (عيسى) عليه السلامسك ديمسى اوزرينه حضرت
(عيسى) بتكرار يا سام اولديكن وقت صقالين سياه ايدى شمدى ندن
بياضلندى سؤالنه واقعاً اولديكم وقت صقالم سياه ايدى لكن بنى
چاغرديغن وقت صاندمكه صور اسرافيلدر قيامت هيبتندن شمدى
آغرمشدر ديمسى اوزرينه حضرت (عيسى) رسول الله افندمز يا (سام)
دها برچوق زمان دنياده يشامقلق ايستر ايسك سنك ايچون جناب

رب العالميندن دعا ايديم ديو بيورمسيله يا نبي الله نه فائده وار نقدر ياشاسم ينه اولهجك دكليم هنوز اولكى اولمك آجيسنى اونوتمدم سن دعا ايلهكه ينه مقامده اولهيم حضرت (عيسى) جناب رب العزتدن دعا ايدرك سام بن نوح تكرار كلديكى يرك التنه كيروب اول ير دخى اسكى حالنه كلدى (عيسى) عليه السلام بنى اسرائيله خطاباً ايشته كورديكزيا انجيل شريفك احكام شرعيهسنى كوسترمك ايچون حق تعالى حضرتلرى بنى سزه حق پيغمبر كوندردى كرچه (موسى) شريعتى دخى حقدر لكن بنم زمانمده انك احكامى تمام اولديغندن اول شريعتده حرام اولنلرك نيجهسنى حلال ايدرم وانده نيجه مشكل اولان نسنهلرى اسان ايدرم ديدى . از جمله مذهب موسويهده ايچ ياغى حرام اولديغى حالده حضرت (عيسى) مذهبى حكمنجه حلال اولمشدر . جناب واجب الوجود حضرتلرينك قدرت بالغهسيله اون سنه مدت ايچنده كوسترمش اولديغى بو قدر معجزه اوزرينه طائفهٔ بنى اسرائيل عنادلرنده اصرار ايدرك دين عيسويهيى قبول ايلمدكلرندن اون ايكى كشيدن عبارت اولان حواريونى برابرنده آلهرق بيت المقدسدن چيقوب شام وحجاز ومصر وديار مغربى شهر بشهر كوى بكوى كزرك خلقى دينه دعوت ايلر ايدى . هيچ بر پيغمبره پيغمبرلك تمام اولمدى انجق قومنه (محمد مصطفى) صلى الله تعالى عليه وسلمى بشارت ايتمينجه نتكم قرآن كريمده (ومبشراً برسول يأتى من بعد اسمه احمد) بيوردى اشبو آيت كريمهنك مظمونى حضرت (عيسى) دخى امتلرينه تبشير ايلمشدر .

« عيسى » رفع عيسى عليه السلام الى السماء ــ عيسى عليه السلام امر الهى اوزره بيت المقدسه عودتله مسجد سعادتده انجيل شريفك

احکام شرعیه‌سنی بیان ایدرك خلقی دین عیسـویه‌یه دعوت ایتمکله
مشغول ایکن طائفهٔ یهود بر محلده تجمع ایدرك حاشا حضرت (عیسی)
علیه السـلامك سحر بازلغیله خاقی فسـاده ویرمکده اولدیغنـدن
وجودینك اورته‌دن قالدیرلمسـی لزومندن بحث ایله اعـدامنه قرار
ویرمشـلردر . شام ملکی هردوس الاصغر هر نقدر یونانیلردن
ایدیسه‌ده طائفهٔ یهود هردوسی کندولرینه اوید ویرمش اولدقلرندن
کیفیتی اکا بیان ایدرك اول دخی موافقت ایلدکدن ماعـدا بر دار
اغاجنه صلب ایدلمسی وبو مناسبتله وجودینك اورته‌دن قالدیرلدیغنی
بتون خلقك کورمسی لازمکله‌جکندن همان ایجاب سریعه‌سنه باقلمسی
ایچون ویرمش اولدیغی امر اوزرینه طائفهٔ یهود بردار اغاجی تدارك
ایلدکدن صکره طرف طرف حضرت عیسی علیه السـلامی آرامغه
چیقدیلر مشار الیه حضرتلری هر نصلسـه کیفیته واقف اولدیغندن
بر خانه‌یه کیزلنه‌رك کیجه وکوندوز حواریون ایله عبادته مشـغول
اولوب کیجه‌نك برنده حواریونه خطاباً بو کیجه صباحه‌قدراوتوریلوب
جناب رب العزته دعا ایلمکز لازمکلور دیمسیله حواریون یاعیسـی
هیچ بر کیجه بویله اولدیغمز یوغیدی بو کیجه اویقو کوزیمزدن آقیور
هیچ بر ساعت اوتورمغه مجالمز قالمدی دیدیلرایله سـزبنی دشمن الینه
ویرمك استیورسکز وبندن بیزار اولیورسکز دشمنلری بنم اوزریمه
کتورمك واوجوز بهایه صاتمق استیورسـکز دیمسیله حواریون
بو کلامی ایشتدکلرنده جمله‌سی ملول ومکدر اوله‌رق یا(عیسی) بو نصل
کلامدر بز سـنك حق پیغمبر اولدیغنه ایناندق وجانمزی یولنه فدا
ایلدك دیوا غلشمغه باشلدیلر صباح اولنجه بر مصلحت ضمننده حواریوندن
(پتروس) تواریخ اسـلامیه‌ده (سیمون) و (شمعون الصـفا)

عبرانیلرجه (مه فاسی) اوروپالولرجه (سن پییر) دیرلر طشره
چیقوب محله آراسندن کیدر ایکن یهودیلر بونی کوردکلرندهاوزرینه
هجوم ایدرك یا پتروس سن عیسی‌نك رفقاسندن بری اولدیغندن
البتده اول سحربازك اولدیغی محلی بیلورسن اکر کوسترر ایسن
الیمزدن قورتیلورسن یوغیسه سنی اولدیریرز دیدکلریله پتروس سزه
عیسی‌نك اولدیغی محلی کوسترر ایسم بکا نه ویررسکز دیمسیله درحال
الینه اوتوز اقچه ویردکلرنده اول دخی عیسی‌نك اولدیغی محلی
کوستردی یهودیلر (عیسی)علیه‌السلامی کورنجه اوزرینه هجوم ایدرك
برایب ایله محکمجه اللرینی واایاقلرینی بغلیوب صباحه‌قدر بکلدیلر
حواریون بو حالی کورنجه بعضیلری عیسی‌دن یوز چویردیلر صباح
اولنجه (عیسی)علیه السلامك یالکز اللری بغلو اولدیغی حالده اولجه
حاضرلنمش اولان دار اغاجی یانـنه کتوردیلر اشته پیغمبرم دیو سحر
بازلقله خلقی افساد ایتمك هنردکلدر اکر حق پیغمبر ایسك الیمزدن
قورتل دیه‌رك نه یولده اولدیرلمسی لازمکله‌جکنه دائر مشاوره
ایتمکده‌لر ایکن بقدرت الله تعالی حضرت(عیسی) علیه‌السلام افندمز
بونلرك اورته‌لرندن نا بدید اولمغله جمله‌سی متحیر قالدقده عیسی ینه
سحر ایدرك نا بدید اولمش ایسه‌ده سحرك مدتی از اوله‌جغندن شمدی
میدانه چیقار دیو تسلی بوله‌رق بکلمکده اولدقلری حالده یهودیلرك
بیوکلرندن(ایشوع) نامنده‌برحرینی جناب‌واجب الوجود حضرتلری
حضرت عیسی قیافتنه قویه‌رق یهودیلر بونی کوردکلرنده ایشته
سحرك مدتی تمام اولدیغندن عیسی ینه میدانه چیقدی دیه‌رك
وایشوعك فریادینه باقمیه‌رق مذکور دار اغاجنه بوغازندن آصدیلر
بعده ایشوعی بوله‌مدقلری جهتله بعضیلری آصلان ایشوعدر

وبعضيلری عیسی‌در دیه‌رك شبهه‌ده قالديلر نتكم قرآن عظیم الشانده (وما قتلوه وما صلبوه ولكن شبه لهم) بیورمشدر . ايشوع يدی كون يدی كيجه بو وجهله دار اغاجنده آصلی قالوب بو مدت ايچنده حضرت عیسی‌نك‌والدهٔ محترمه‌لری حضرت (مريم) ايله اولجه مجنونه اولوب حضرت عیسی‌نك دعاسی بركاتيله افاقت بولمش اولان بر خاتون دار اغاجنك قارشوسنه كله‌رك ليل ونهار اغلقده ايكن سكزنجی كيجه حضرت (عیسی) والده‌لری حضرت مريمك‌يانته‌كلدكده‌مريم‌غايت دلشاد اوله‌رق آصلان حضرت عیسی‌نك غيری بركسنه اولديغنی اكلادی حضرت عیسی عليه السلام افندمز حواريوندن كندوسنه تابع قالنلری نزد سعادتلرينه جلب بيوره‌رق حضرت يحيی‌يی يرينه خليفه وحواريوندن (ياقوس) ی تواريخ اسلاميه‌ده يعقوب ديرلر كنديسنه معاون ويره‌رك بيت المقدسده ديكرلرينی دخی دنيانك هر بر طرفنه تقسيم ايدرك وكندولرينه خليفه اولدقلرينی تبشير بيوره‌رق خلقی انجيل شريفك احكام شرعيه‌سنه دعوت ايللرينی توصيه بيورديلر . وصباحه يقين‌والده‌لريله‌وداعلشه‌رق‌وجناب « الله » عظيم الشانه دعا ايدرك ينه سمايه چكلديلر صباح اولنجه حواريون حضرت عیسی عليه السلامك امری اوزرينه خلقی انجيل شريفك احكام جليله‌سنه دعوت ايلكه باشلاديلر وبو يوزدن طائفهٔ يهوددن كورمش اولدقلری اذا وجفانك جمله‌سنه تحمل وصبر ايلديلر .

﴿ حرف غ ﴾

« غزنه » ـ افغانستانده بر شهردر كابلك جنوب غربيسنده ويوز كيلومترو بعدنده وسند نهری شعبهٔ غربيسی اوزرنده بولنور

ونفوسی اون ایکی بیك تخمین اولنور . وقتیله اهمیت فوق العاده‌یی حائز اولان بوشهر غزنویلرك پای تختی اولوب نامی غزنه‌ویلره اعطا ایلمشیدی جوارنده سلالهٔ غزنه‌ویه‌نك الك بیوك اولان سلطان محمود سبکتکینك تربه‌سی الیوم کورلمکده‌درکه زیارتنه بر چوق زوار کلورلر . غزنه میلادك بیك یوز اون التی وهجرتك بشیوز اون تاریخنده ایرانیلره ومیلادك بیك یوز اللی سکز و هجرتك بشیوز اللی درت تاریخنده اهالیسنی قتل عام ایدن غور پادشاهی (علاء الدین) طرفندن ضبط اولنوب میلادك بیك یدییوز اوتوز طقوز وهجرتك بیك ایکیوز اللی بش تاریخندن برو انکلیزلرك تحت نظارتنده بولنمقده‌در . تاتار جنسندن اولان ملوك غزنویه عجمستان وهندستانك قسم اعظمی اوزرنده ایکیوز اون درت سنه سلطنت سوردیلر بونلرك برنجیسلری اولان (آلب تکین) غزنه‌ده هوایق نام ترك قومندن نشئت ایتمش وملوك سامانیه طرفندن خراسان والیسی اولدیغی حالده غلو ایدرك سامانیلرك حکومتی صارصوب میلادك طقوز یوز التمش وهجرتك اوچیوز قرق طقوز تاریخنده کندو سلاله‌سنی تأسیس ایلمشیدی آلب تکیندن صکره قاینی سبکتین میلادك طقوز یوز یتمش بش تاریخنده تخته چوب بونی متعاقب میلادك طقوز یوز طقسان یدی وهجرتك اوچیوز سکسان سکز تاریخنده سلطان عنوانی آلان اوغلی یمین الدوله (محمود) جلوس وعجمستان وهندستانك قسم اعظمنی فتح وتسخیر وملکنی بحر حزردن (غانژ) علیایه قدر توسیع ایلدی (غانژ هندستانده بر بیوك نهردر تبت ده همالایه طاغلرینك درت بیك مترو مرتفع محللرندن نشئت ایدوب (دیوا پرایاغا) ده الاقاناده نهرینی آلدقدنصکره (غیروال) ده غانژه نامنی اخذ ایدر)

بونك وفاتندنصكره غزنه ويلر خيليدن خيلي قوتلريني غيب ايتديلر ايسه ده خلفلرندن مسعود ومودود وشيرزاد وبهرامشاه وسائرلري ميلادك بيك يوز اللي سكز تاريخنه دكين ينه سلطنتلريني محافظه ايده بيلديلر . اندن صكره يعني تاريخ مزبورده بهرامشاه غوريلر سلاله سندن اولان علاء الدينه غزنه يي تركه مجبور اولدي . وغزنه ويلردن خسرو شاه وخسرو ملك نامنده ايكي ذات لاهور ولايتنده برمدت دها حكومت سورديلرسه ده ميلادك بيك يوزسكسان طقوز ومجرتك بشيوزسكسان بش تاريخندن ايلرو كيده مديلر .

« غزه » ــ مستقلا اداره اولنقده بولنان (قدس) شريف متصرفلغي داخلنده وغرب جنوبي جهتنده يتمش بش كيلومترو ويافه نك جنوبنده والتمش سكز كيلومترو بعد ومسافه ده كائن اولوب بش بيك نفوسي شامل بر قضا مركزيدر . اسرائيلياتدن اوله رق (شمسون جبار)وقتيله بو مملكتك قپولريني قالديروب درونده بولنان بر معبدي خراب ايتديكي صره ده معبدمذكور ايچنده بولنان اوچ بيك آدمي ازمشدر . خلقتك بشبيك ايكيوز التمش اوچ تاريخنده يعني ميلادك اوچيوز اوتوز ايكي سنه مقدمنده بيوك اسكندرك هجومي اثناسنده دارانك اصدقاي مأمورينندن واصحاب شجاعتندن غزه واليسي اولان (باتيز) نام طواشانك اطرفدن طوپلاديغي عربان عسكرينه علاوه ايله مقاومت داعيه سنده اولمش ايسه ده اسكندر اظهار مكانت واثناي محاصره ده اوموزندن يارهلنمش ايكن ينه ثبات وغيرت ايدرك اوراسني دخي شدتلي بر هجوم ايله ضبط واستيلا وكندولرينه تسليم اولمقدن امتناع كوسترن عساكر مستحفظه يي جمله قتل وافنا ايلمشدر والئ شهر باتيز دخي او صره ده مقتول اولديغندن

اسکندر جدی (آکیلفس) ، تقلیداً مومی الیهك جسدینی بجاقلرندن بر آت قویروغنه یاخود عربه‌یه ربط ایله شهرك دیوارلری اطرافنده سورکله‌دەرك تشهیر ایلدیکنی بعض مؤرخین روایت ایتمش ایسه‌ده بعضیلری اشبو روایتك عدم صحتنی ادعا ایلمشلردر . غزه شهری اولوقتلر بر تجارتگاه جسیم اولدیغندن وهر نوع امتعه واشیا کثرت اوزره بولندیغندن اسکندر شهری تماشا ایدر ایکن بر طرفده کلیتلو کونلك وسائر جنس بخورات موجود اولدیغنی کورمش واوآن صباوتنده بر کون بر آووچ کونلکی عبادتخانه‌ده آتشه آتدیغنی مربیسی (له‌اوناتوس) کوروب بونی اسرافدن عد ایله (نوقت بخوراتی چوق مملکتلری ضبط ایدر ایسه‌ك اولوقت استدیککه قدر کونلك اسراف ایده بیلورسن لکن شمدی قاعدهٔ تصرفه رعایت ایتملیسن ' دیو کندوسنه معرض عتابده خطاب ایلدیکی خاطرینه کلمش اولدیغندن بعد ازین حین عبادتده کونلکجه سماحت ایتمسنه دائر یازدیغی مکتوب ایله مومی الیهه بر قاچ طوبره کونلك کوندروب مقام لطیفه‌ده ماجرای مسبوق اخطار ایلدیکی نکاشتهٔ صحایفدر . پتوله‌مه و سلوکوس انتی غونی بوراده بوزدی ومؤخراً یهودیلرك محاربات داخلیه‌سی اثناده شهر خراب اولوب (غابینیوس) طرفندن مجدداً انشا ایدلدی ومیلادك بیك یدی یوزطقسان طقوز وهجرتك بیك ایکیوز اون درت تاریخنده فرانسزلر آلوب ینه رد ایلدی جد رسول اکرم (هاشم) بن عبد منافك مدفنی وامام شافعی حضرتلرینك مولدی بوراسیدر .

﴿ حرف ق ﴾

« قابل » ـ حضرت آدم علیه السلامك برنجی اوغلیدر . تورات شریفده (قایین) تحریر اولنور . کندیسیله توأم طوغان قز قرنداشی

(اقليما)يي حضرت آدم ديكر اوغلى (هابل)ه ويرهجكنى ايشتديكى ايچون هابلى طاش ايله اعدام ايلدى وقزى آلوب عـدن ياخود يمن جانبنه فرار واوراده پدرينك مسـلك ديانتنه مخالف حركات مبتدعانه ايله امرار ليل ونهـار ايلدى قابلك ولادتى ابوينك ايكنجى سـال ملاقاتنده وقرنداشـنى قتل ايله فرارى يوز يكرمى يدى ياشـنده وقوعبولديغى مرويدر .

« قادسيه » ــ ايرانك قديم پاى تختى اولوب مداين شـهرينك جانب غربيسنده وكوفه قربنده بر شهردر . حضرت (ابراهيم) عليه السـلام بورايه اوغرادقلرى صرهده رأس سعادتلرينى برى غسـل ايدوب (قدست من ارض) بيورملريله قادسـيه تسميه اولنديغى مرويدر . قادسيه هجرت نبويهنك اون درت ويا اون بش ياخود اون التى سنهسى شوالنده جانب جناب (عمر) يدن سعد ابن ابى وقاص رضـى الله عنهما معرفتيله فتح اولنمشـدر . ومحاربهده عجملرك سركردهسى اولان (رسـتم) اصحاب كرامدن عمرو بن معدىٔ كوب النده تلف اولهرق اهـل اسـلام بر چوق اموال واشـيا اغتنام ايلمشـدر . مومى اليه رسـتم اولجه فن نجوم واسـطهسيله استيلاى امت محمديهيى كشف ايلديكندن عربلهجنكه راضى اولمديغى حالده كوياشـاه يزدجردك ابرامى كندوسنى بيله بيله بو مهلكهيه صوقمشدر .

« قبة الشهاده » ــ حضرت (موسى) عليه السـلامك اجراى مراسم عبادت وتلقىٔ وحى الوهيت ايچون بريهٔ سيناده شمشاد اغاجى وقيون بوكيله حيوانات دريلرندن ياپديرديغى متحرك بر معبدك اسميدر . معبـد مذكورك ايچى التـون وايپكلرله وملكهٔ كروبين صورتلريله

تزیین اولنمش ودرونده بر طاقم دفلر والتون وکموشدن معمول چارپاره‌لر وینه التوندن مصنوع بر فنار آصلمش ایدی دیرلر . حضرت (موسی) نڭ قنغی بر زمان قبه‌یه کیرسه بنی اسرائیل اطرافنه طوپلانوب عبادت ودروننده اولان تابوت عهدی زیارت ایدرلر ایدی .

« قبریس » ــ قدما نزدنده سیپروس‌در بحر سفیدده بر اطه اولوب سوریه ایله آسیای صغری بیننده واقع ایکیوز کیلومترو طولی وسکسان کیلومترو عرضی‌اوله‌رق یوز بیك نفوس جامعدر وغایت مرتفع برسلسلهٔ جبالی واردر . اراضیسی منبت اولوب بغدای پاموق . توتون . کوك بویا . انجیر وفواکهٔ سائره یتشدیرر مقدما غایت معمور ومشهور ایدی . خلقتك درتبیك طقوز یوز یتمش درت تاریخنده یعنی میلادك التیوز یکرمی سنه مقدمنده فنیکه لیلره ویتمش سنه صکره مصرلیلره وایرانیلره کچدی ومیلاددن درت عصر اول بوراده طقوز نفر کیمسه صندالیٔ نشین حکومت اولدی‌که الك مشهورلری (سالامین) نام حکمدار ایدی مؤخراً اسکندر یونانی‌یه کچوب بونك وفاتندنصکره‌اخلافی زماننده مصر وسوریه حکمدارلری بیننده متنازع فیه قالدی وبراره‌لق یتولمه فاملیاسنه مخصوص برقرالیت تشکل ایلدیسه‌ده خلقتك بشبیك بشیوز اوتوز التی تاریخنده (قاتون) نامنده بری رومالیلر نامنه ضبط ایدوب اخیراً روم ایمپراطورلری زماننده اسلام طرفندن فتح اولندی بونك اوزرینه ینه بر طاقم مختلف متبوعلره کچدکدنصکره میلادك بیك یوز طقسان ایکی وهجرتك بشیوز سکسان سکز تاریخنده قبریس قرالیتی تشکیل ایدن فرانسز دره بکلرندن (کوی‌دی لیزونیان)ه‌انتقال واخلافی برچوق عصرلر حکومت ایتدی‌ومؤخراً برسلاله‌دن اولان (قترین قورنارو)

قبریسی وندیکلولره صاتوب نهایت میلادك بیك بشیوز یتمش وهجرتك طقوز یوز یتمش سکز تاریخندن عثمانلیلر طرفندن بر مدت محاصره وبر چوق تلفات ایله ضبط اولندی . الك صوك دفعه محاصره ایدیلان مشهور (ماوسه) قلعه‌سی بر سنه قدر طیاغش ویورویش اثناسنده اعدا طرفندن آتش ایدیلان لغم اکثریسی ضابط اولمق اوزره اوچ بیك اسلامی دفعهٔ بر هوا ایتمش ودها پك چوق آدم جام شهادتی نوش ایلمشدر قلعهٔ مذکوره خندقلرینك عرضی یوز یکرمی وعمقی اون طقوز وداخلی التی بیك ایکیوز قرق ذراع ودرونده یوز التمش عدد طوپ موجود اولدیغی وبعد الفتح درونده بولنان درتبیك جنکجی وندیك عسکرینك ایتالیا سواحلنه کوندرلدیکی تواریخده مقیددر .

« قدس » یاخود (اورشلیم) ـ قدس شریف ارض فلسطینده دائره‌سی داخلنده واقع یافه‌نك جنوب شرقیسنده قرق وبحر لوطك شمال غربیسنده وژوردن نهرینك منصبندن اوتوز کیلومترو مسافه‌ده قدیم بر شهر اولوب قرق بش بیك نفوسی وبر طاقم جوامع وکنایس وحوروا وخیراتی شاملدر قدس شریف درت محله‌یه تقسیم اولنور شویله‌که (سیون) تپه‌سنك جهت غربیسنده یهودیلر (وپوتیه‌نك) جهت شرقیسنده ارمنیلر (وافرا) تپه‌سی حوالیسنده خرستیانلر و(موریا)طاغی اوزرنده مسلمانلر اقامت ایتمکده ایسه‌لرده کوندن کونه تکثر نفوس حسبیله بو قدر خلقی درون قلعه استیعاب ایده‌مدیکندن مملکتك جهت غربیسنده وقلعه‌نك خارجنده کائن اراضی خالیه‌یه مکمل ابنیه‌لر انشاسیله محله‌لر تشکیل اولندیغی کبی دها بریلندن مجدداً ابنیه‌لر انشا اولنمقده اولدیغی نظر ممنونیتله کورلمشدر . وقتیله

سيون تپه‌سنك برجهتنده‌شهر (داود)وموريااوزرنده حضرت(سليمان) عليـه السـلامك اكمال ايلديكى معبـد وار ايدى . قدس شريفـك اطرافنده آره‌لقلى بدن شكلنده قله‌لر ايله تحكيم وتزيين اولنمش برسور موجوددر . بيوك قسطنطينك والده‌سى سنت(آلن) طرفندن انشـا اولنمش اولان قيامه كليساسيله(مسجد اقصى) قدسـك الك مشـهور ابنيه‌لرندر . قدس شريف وقتيله عموم يهودى پادشـاهلرينك مقر حكومتى ايكن حضرت (سليمان) عليه السـلامك وفاتى عقيبنده يعنى اوغلى رخبعيم زماننده اسباط بنى اسرائيلدن اون سبط خلقى اعتزال ودولت اسرائيليه ناميله بشقه‌جه برحكومت تشكيل ايتملريله مومى‌اليهه تابع اوله‌رق قدسده قالان ايكى سـبط خلقنه دولت يهوديه دنيلدى قدس شريف بربرينى متعاقب اوغراديغى مهاجمات سـببيله بر طاقم اللره كچمش ومؤخراً ميلادك التيوز اون درت تاريخنده عجملر آلوب تاريخ مذكوردن يكرمى درت سـنه صكره يعنى ميلادك التيوز اوتوز سكز وهجرتك اون يدى تاريخنده حضرت (عمر) رضى الله عنه بعض شرائطله ضبط ايلدى وميلادك بيك يتمش التى تاريخنـده سلجوقيلره وتاريخ مذكوردن اون بر سـنه صكره ايوبيلره كچوب ميلادك بيك بشـيوز اون التى وهجرتك طقوز يوز يكرمى ايكى تاريخنه قدر مصر حكومت اداره‌سنده قالدقدنصكره مصر ايله برابر دولت عليهٔ عثمانيه‌يه انتقـال ايدوب الحالت هـذه مسـتقل متصرفلق اولديغى حالده اداره اولنمقده‌در .

« قيامه » ـ بيوك قسـطنطينك والده‌سى (سـنت آلن) نك ميلادك اوچيوز اون‌درت‌تاريخنده قدس شريفده حضرت (عيسى)نك صلب اولنديغى‌روايت اولنان محله ياپديرديغى مشهور كليسانك اسميدر

بوکلیسایی ملوك فاطمیه‌دن حاکم بامر الله میلادك بیك طقوز وهجرتك درتیوز تاریخنده هدم ایتدیرمش وهجرتك درتیوز یکرمی طقوز سنه‌سنده روملرك التماسی اوزرینه مصرحکمداری (مستنصر) بشبیك مسلمان اسیرینی استرداد شرطیله تکرار یاپدیرمشدر . بونك سنداتی حضرت عمر زماننده روملره عائد ایکن میلادك بیك التی یوز طقوز وهجرتك بیك یوز ایکی تاریخنده روسیه‌نك ایتدیکی نقض عهد وفرانسزلرك کوستردیکی مخالصت وصداقته بناءً فرانسزلره یعنی قتولکلره ویرلمش ومؤخراً ینه روملره‌کچوب میلادك بیك سکز یوز اللی ایکی وهجرتك بیك ایکیوز التمش طقوز تاریخنده قتولکلر دعوای تعرفه قالقشملریله بو دفعه دخی انلره اعطا اولنمش ایسه‌ده بو خصوص روسیه دولتنه اغر کلدیکندن بر سنه صکره دولت علیه‌یی تضییقه باشلادی ودولت علیه دخی اوروپا دولتلریله مخابره واتفاق ایدرك جواب رد ویروب ایکی طرفدن اعلان حرب وقوعبولدی ومحاربه ایکی سنه سوردی .

« قوصوه صحراسی » ـ پرشتنه قصبه‌سنك جهت جنوبیسنده و(اسقوپیا) و (قوپانیق) بیننده اولوب اوزرنده‌وقوعبولان ایکی‌قطعی محاربه ایله شهرت بولمشدر برنجیسی میلادك بیك اوچیوز سکسان طقوز وهجرتك یدیوز طقسان بر تاریخنده صربلیلرك مغلوبیتی وسلطان (مراد) اولك شهادتی ایله ختام وایکنجیسی میلادك بیك درتیوز قرق سکز وهجرتك سکز یوز اللی ایکی تاریخنده مجارلر بوهمیالر المانلر اولاحلردن متشکل بر فرقهٔ جسیمه‌یه قوماندا ایدن (ژان هونیادی)یه سلطان (مراد) ثانی حضرتلرینك غلبه‌سیله کذلك سرحد اختتام اولمشدر .

﴿ حرف كـ ﴾

« كابل » — اسياده كابل ايالتنك وبالجمله افغانستانك مركز
ادارهسى اولوب پيشاور نهرى اوزرنده وغزنهنك جانب شماليسنده
يعنى قوش طاغنك اتكنده واقع التمش بيك نفوسى جامع باغلق
وباغچهلك بر شهر لطيفدر . طوغلهدن معمول غايت مستحكم سورى
وحكمدارانه مخصوص بر قلعهٔ داخليسى وكار قديم سراى وابنيهلرى
ومتعدد جامع ومكتبلرى واردر . يدنجى عصرده بر هند
پادشاهلغنك مقرى ايدى ميلادك بيك يديوز اوتوز طقوزو هجرتك
بيك يوز اللى ايكى تاريخنده (نادر) شاه ضبط ويغما وميلادك بيك
يديوز يتمش درت تاريخنده (تيمور) شاه افغانستانك كورسئ ادارهسى
اتخاذ ايلدى وميلادك بيك سكز يوز قرق ايكى تاريخنده انكليزلر
تخريب ايتمشلردر . كابل ايالتى شمالا تركستان شرقا لوغمان وجلال
آباد جنوبا غزنه غربا خراسان ايله تحديد اولنور اون التى بيك
مربع كيلومترو اتساعى ونا متناهى چوللرى وبر طاقم واديهٔ
منبتهسى واردر . التون وكموش وباقر مثللو معدنلرى بولنور صناعتى
پاموق وخالى ومشين اعمالاتندن عبارتدر .

« كشمير » — نام قديمى (سيريناغور) كه بلدة السعاده
ديكدر اسياده مولتان شهرينك جهت شماليسنده وفرات نهرى
جسامتنده اولان چلمه نهرى اوزرنده ودال كولى قربنده واقع
وكشمير ايالتنك كرسئ ادارهسى اولوب التمش بيك نفوسى جامعدر
قلعهٔ داخليسى ومتعدد حماملرى واردر افغانليلردن اول صناعتى
ترقيده ايدى . كشمير ايالتى لاهور حكومتنده بر ايالت اولوب

طولی غربدن شرقه ایکیوز و عرضی جنوبدن شماله یوز کیلومترو
گکشلکنده قسم اعظمی دوز صحرا اولوب ایکیبیك قدر قریه‌یی مشتملدر
بو صحرالر ریاض (باغچه‌لر) وحیاض (حوضلر) وازهار (چیچکلر) وانهار
واشجارایله برمرتبه‌لطیف ومزیندرکی جمله‌سی کویا بر حدیقهٔ جنت‌آسا
مفرح ودلکشادر . آب وهواسنك لطافت مناسبتیله انسانلرینك
کوزللری حسن رخسار ولطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه باعث
اولمشدر مقدما اهالیسی سکز یوز بیك راده‌سنده ایکن میلادك
بیك سکز یوز اوتوز التی وهجرتك بیك ایکیوز اللی تاریخنده قولرا
وقحطدن‌یاری یاری‌یه تنزل ایتدی قارلر ایله مستور جبال‌مرتفعه‌سی
ولطیف هوا وغایت منبت اراضیسی وسلاح بچاق کاغد وبا خصوص
شال اعمالاتندن عبارت صناعتی واردر اشبو شاللر تبیت‌ده کچی
یوکلرندن یاپلقده وآوروپاجه آراغقده‌در . اهالی اکثریا اسلام و بعضاً
بوده مذهبنده‌درلر . سانسقری لساننده مشتق بر خصوصی
لسانلری اولوب فارسیجه دخی تکلم ایدرلر . میلادك بیك اوچیوز
التمش درت وهجرتك یدییوز التمش التی تاریخنده اهل اسلامك
فتحنه قدر کشمیر یرلی حکمدارلر اداره‌سنده ایدی تاریخ مذکوردن
میلادك بیك بشیوز سکسان التی وهجرتك طقوز یوز طقسان بش
تاریخنه‌قدراسلام پادشاهلرینه مخصوص بر حکومت مستقله اداره‌سنده
قالوب مؤخراً مغول ایمپراطورلغنه التحاق ومیلادك بیك یدییوز
قرق سکز تاریخنده افغانیلره وبر مدت صکره شیخلره ومیلادك بیك
سکز یوز قرق بش یاخود بیك سکز یوز اللی یدی وهجرتك بیك
یوز یتمش درت تاریخنده دخی حاکمی اولان ذاتك وفاتی اوزرینه
لاهور حاکمی (کلاب سنك) انکلیزلرله مقاوله‌سی موجبجه انکلیز

حمایه‌سنده اولمق اوزره وصورتا متوفانك چوجقلری بیوینجه‌یه‌قدر وکالت ایتمك اوزره کلاب مرقومه انتقال ایتدی وکلاب لاهوری انکلیزلره ترکله کشمیره کلوب اوتوردقدن صکره چوجقلری بومبایه دفع ایدوب حکمدارلغی قزاندی .

« کلدانی » ـ فرات وعربستان وبصره کورفزی بیننده مسکون اهالینك نام عمومیسیدر بونلری بابلیلردن عد ایدنلر وارسه‌ده تحریات جدیده موجبنجه سیقت جنسندن آیری بر قوم اولدقلری ظن اولنور الیوم آسیای علیادن آسیای صغرایی تفریق ایدن طاغلرده قبائل اکراد ارەسنده خیلی کلدانی واردر کلدانیلر وقتیله علوم ریاضیه وفلکیه‌ده اقوام سائره‌یه تقدم ایتمشلر ایدی حتی سنه‌یی ابتدا ٣٦٥ کون ٦ ساعت ١١ دقیقه‌یه تقسیم ایدن ومنطقة البروجی طانیان بونلر ایدی خلقتك بشبیك ایکی یوز یکرمی طقوز تاریخنده یعنی میلادك اوچیوز التمش بش سنه مقدمنده کلان (غالیستن) نام راصدك کلدانیلرك کندوسندن بیك طقوز یوز سنه مقدمنه قدر بر سلسلهٔ رصداتنی بولوب ارسطویه کوندرمش اولدیغی تواریخده محرردر .

« کنعان » ـ حام بن نوحك دردنجی اوغلیدر اثنای تفرقده متعلقاتیله برابر عکادن غزه‌یه قدر اولان ارض کنعانه کیدوب توطن ایتمشیدی صکره بونلر اون بر یاخود طقوز قبیله‌یه تفرع ایلدیلر فنیکه‌لیلر انلردندرلر واوراره ارض کنعان نامنی بونلر براقمشلردر .

« کوفه » ـ قدیمده بورسیاد نورایدی آسیای عثمانیه‌ده وعراق عربده برشهردر بغدادك جنوبندن یوز اوتوز طقوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده

وفراتدن ایریلان هندیه نهرینك صاغ جهتنده واقع اولوب کربلا سنجاغی داخلنده نجف قائممقاملیغنه تابع ناحیه مرکزیدر . میلادك التیوز اوتوزالتی وهجرتك اون بش تاریخنده حضرت (عمر) زماننده عراق والیسی سعد بن وقاص رضی الله عنهما معرفتیله تأسیس اولندی . بغداددن اول بر چوق اسلام حکمدارلرینه مقر اولوب خیلی زمان آسیاده اك مهم ممالکدن بری اولدیغی حالده یدنجی عصر هجریده تدریجاً ملوك جلایریه دن شیخ حسن کبیر زماندن صکره اهالیسی طاغیلوب خرابه زار حکمنه کیرمشدر .

« کی خسرو » ـ والده لری مدیا یاخود مادی حکمداری (استیاغ)ك کریمه سی (مندانه) و پدرلری فارستان بکلرندن (قامبیز) ه یعنی کی کاووس در استیاغ قزی مندانه حقنده عجیب رؤیالر کورمش اولدیغندن منجملره مراجعت ایتمش و منجملر طرفندن (مندانه جهانکیر اوله جق واستیاغك صاغلغنده حکومت دعواسنه قیام ایده جك بر مخدوم تولید ایده جکی) مألنده و یریلان جوابدن بر طاقم اوهامه دوچار اوله رق کریمه سنی مدیه خاندانندن برینه و یره جکی یرده رعایادن بولنان کی کاوسه تزوج ایله مدیه دن تبعید ائلشدر چونکه استیاغ فارسیلرك اك کباری مدیلرك اك عادی نفرندن آلچق اولدیغی فکرنده اولوب بویله برعادی آدمدن ظهور ایده جك اولان چوجغك دخی حکومت وجهانکیرلك دعواسنده بولنه میه جغنه حکم ایدرك بوجر کتده بولنمش ایدی . فقط مندانه نك حامله اولدیغنی ایشیدنجه یکیدن خوف و تلاشه دوشه رك انی کیری جلب ایتمشدر . مندانه وضع حمل ایدنجه استیاغ چوجوغنی اعدام اولنمق اوزره هارپاغ نام بر وزیره تسلیم ائلشدر . هارپاغ ایسه بوجنایتی بالذات اجرا ایتمکه جرأت ایده مدیکندن استیاغك چوبانلرندن برینی جلب و استیاغك امرینی تکرار ایله

چوجغى تسليم ايتمشدر چوبان دخى تردد ايچنده قالوب چوجوغى اعدام ايتمزدن اول استشاره ايچون زوجه‌سى يانه كيتمش وزوجه‌سنى وضع حمل ايدر ايكن بولمشدر چوبانك چوجغى ايسه تصادف اوله‌رق جانسز طوغمشدر . چوبان ايله زوجه‌سى اشبو كيفيتى معبودك حكمت مخصوصه‌سى مقامنده بيله‌رك كندى چوجقلرينى هارپاغك امرى وجهله طاغ باشنده براقشلر ومندانه‌نك اوغلى كندى اولادلرى يرنده بسله‌مشلردر . كى خسرو بو وجهله چوبانك قلبه‌سنده اون ايكى ياشنه واصل اولمشدر چوبانك خانه‌سى حكمدار ايله اركان دولتك ياز موسمنى كچيردكلرى صيفيه‌ده اولوب كى خسرو بوسايه‌ده دائما باباليله صيفيه‌يه كلش اولان كبشى زاده‌لر ايله اختلاطده بولنور ايدى . بركون قريه چوجقلرى او يون اثناسنده كى‌خسروى زادكان چوجقلرينه ترجيح ايدرك‌پادشاه انتخاب‌ايتمشلر ايدى كى‌خسرو بو خصوصده عقل ودرايت اظهار ايتديكندن دائما اويونلرده پادشاه انتخاب اولنمغه باشلامشدر . كى خسرو دخى چوجقلردن كندوسنه وكلا ومابينجيلر وخدمه نصب ايدر ايدى . مديه خاندانلرندن (عارتمبارس) ك اوغلى چوبانك اوغلنه اطاعت ايتمكى كبرينه صيغديره مادیغندن كى خسروك امرينى ايفا ايتامش وبونك اوزرينه كى خسرو طرفندن يره ياتيريلوب ضرب وتأديب اولنمشدر . چوجق عارتمبارسه عارتمبارس دخى استياغه شكايته كيدرك چوبانك اوغلندن كوريلان بو حقارتى هضم ايده‌ميه‌جكلرينى بيان ايتمش اولدقلرندن استياغده كبشى زاده‌لره ترجيح اولنان چوبان اوغلنى كورمك ارزوسنه دوشه‌رك كى خسروى حضورينه جلب ايتمشدر استياغ كى خسروه خطاباً (بر اصل زاده‌يه قارشى دكنك ايله

معامله ایتمك‌سنك حدکه‌می دوشمش) دیمسی اوزرینه کی خسرو دخی (افندم بنده‌کز انجق عدالت وحقانیت اوزره حرکت ایتدم . عارغبارس زاده ایله بتون قریه چوجقلری بالاتفاق قولکزی پادشاه انتخاب ایتدیلر . حقانیتدن آیرلمدیغمدن هرکس دخی بنده‌کزدن خشنود ایدی وجمله‌سی هر امریمه اطاعت ایدرلر ایدی . یالکز عارغبارسك اوغلی پادشاهنه یاقیشیر معامله‌ده قصور ایتدیکندن بشقه اوامر قطعیه‌مه دخی اطاعت ایتمك ایسته‌مدی . بونك ایچون بنده‌کز دخی تأدیب ایتمکه مجبور اولدم . اکر حکمدار صفتنده بولنان بنده‌کزك بو خصوصده قباحتم وار ایسه جزاسنی کورمکه شمدی حاضرم) دیمشدرکی خسروك جوابنه استیاغ پك زیاده حیرت ایتمشدر . جسورانه وعاقلانه ویریلان جواب ایله چوجغك مندانه‌یه مشابهتی کی خسروك قتل اولمق اوزره هارپاغه تسلیم اولنان چوجق اولدیغنه هیچ شبهه بر اقامشدر بونك اوزرینه استیاغ چوجغك کیم اولدیغنی چوباندن تحقیق ایتدکدنصکره هارپاغ حضورینه جلب وکیفیتی بیان ایتمشدر . استیاغ کویا کندوسنك چوجق حقنده ویردیکی مطالعه‌سز امرندن طولایی چوقدن بری وجدانجه راحتسز اولدیغنی اکلاتمش وصکره هارپاغه تشکر ایله برابر کی خسروك فیما بعد سرایده اقامت ایده‌جکنی بیلدیرمشدر . فضله اوله‌رق استیاغ کی خسروك معیت ورفاقتنه ویره‌جکنی بیان ایله هارپاغه اوغلنك همان اوکیجه سرایه کوندرلمسنی وکندوسنك دخی اقشام طعامنده پادشاه صفره‌سنده حاضر بولنمسنی امر وافاده ایتمشدر . هارپاغ نتیجهٔ خیریه ایله اشبو فوق العاده التفاتدن نهایت درجه‌ده مسرور اوله‌رق مخدومنی سرایه کوندرمش وکندوسی اقشام طعامنده حاضر

بولنشدر . هارپاغك اوغلی ایسه استیاغك امریله کسیلوب پیشیریلەرك اقشام طعامنده پدرینك اوكنه قونمشـدر . استیاغ یمك اثناسـنده هارپاغدن یمكك لذتنی صورمش وهارپاغ ایسه نفیس اولدیغنی بیـان ایتدكدنصكره اوكنده اوغلنك باشنی وقوللرینی بولمشـدر . هارپاغ ایشـی تماميله اكلامش ایسـەده كندینی ضبط ایدوب هیچ استیفنی بوزمامش واستیاغك (یدیكنك نه حیوان اولدیغنی وبر پادشـاهك بندەسی حقنده مخصوصـاً بو قدر نادر یمك حاضرلمق كبی بیـوك التفات وتوجهنه نه دیەجكنی سؤال ایتمسی اوزرینه جواب اولەرق (افندم یدیكمك نه حیوان اولدیغنی اكلادم . دائما پادشاهمك هر بر حركاتنی عین كرامت بیلدیكمدن اشبو عنایت مخصوصه حقنده دخی فضله بر شی دیمكدن عاجزم) دیمشـدر . فقط ایچندن اخذ انتقـام ایتمكی قورمشـدر . استیاغ منجملری جمع ایدرك اسـكی كوردیكی رؤیالرینك تعبیرلرینی وكیخسروك صورت ظهورینی بیان ایتدكدن صكره افكارلرینكنه اولدیغنی صورمشدر . منجملر ایسه كیخسروك قریه چوجقلری طرفندن پادشاه انتخاب اولنمسیله حكم رؤیا حصـوله كلمش اولدیغندن مراق وتلاشه محل قالمدیغنی عرض ایتمشـلردر . استیاغ بو جوابدن ممنون قالمش ایسەده كیخسروی كندی یاننده طوتمغه جسارت ایدەمیوب فارستانده بولنان پدر ووالدەسـنك یاننه كوندرمشدر . كیخسرو اقرانلرینك ایچنده اك كوزل واك شجیع اولدقدن بشـقه عقـل ودرایتجه دخی جملەیه فائق ایدی بو سـببدن اولەرق فارسـیلرك محـبتنی قزانمش ایدی وهارپاغك تشـویقی اوزرینـه مدیلرك بیوندیریغی تحتندن قورتلمق ایچـون فرصت بكلمكده اولان فارسـتان اهالیسـنی اسـتیاغ علیهنـه

عصيانه تشـويق ايتمشـدر . اسـتياغ منجملرك ويرديكي جوابك ياكلش اولديغنـه وحكـومتي طوروني يوزندن غائب ايدەجكنه ذاهب اولەرق فـوق العـاده تلاشـه دوچار اولمشـدر . بونكله برابر اردولر جمـع ايتمش وانلری هارپاغك قوماندا سـنه ويرەرك كی خسروه قارشی سـوق ائلشـدر . لكن اردونك قسم اعظمی هارپاغ ايله برابر كی خسرو طرفنه كچمشدر . بودفعه استياغ الی سـلاح طوتار مدیلرك كافەسـنی طوپلايوب كی خسروه قارشی چيقمش ايسەده اردوسی پريشان وكنديسی دخی اسير اولمشـدر . هارپاغ اسـير دوشمش اولان اسـتياغك اوكنه چيقـوب (اوغلی بالاعدام اكا يـديرديككزوقت بكا لذتی صورەش ايديكز بو كون بن دخی مساعده كز اولور ايسـه شمديكی حالكزك طادينی سـؤال ايدەيم) ديمشدر . اسـتياغ هارپاغك دشمن طرفنه كچديكنك صحيح اولوب اولمديغنی صوروب كندی اغزندن تصديق جوابنی آلدقدن وكی خسروك مدحنی ايشتدكدنصكره (سن دنياده الك حميتسز بر آدم ايمشسك . حميتسزسك ــ چونكه نفسنه مخصوص بر ايشك انتقامنی آلمق ايچون وطنكه وهمشهريلرينەاجنبی بيوندروغی طاقلسنی ارتكاب ايدەيورسن) ديمشـدر . بونك اوزرينه هارپاغ دخی (حقكز وار افندم . فقط ارتكاب ايتديكم حميتسزلك اعتراضیشويله طورسـون حضورلرنده جزوئی مطالعـەيی دخی چكەمەيان ظـالم حكمدارلرك كاريدر . انك ايچون شكايته حقكز يوقدر) سوزيله مقابله ايتمشدر . كی خسرو اسـتياغ حقنده بد معامله ايتمامش واولنجەيه قدر سراينده شـاهانه بسلمشـدر كی خسرو دهـا نجه نجـه فتوحاتدن صـكره (توميريس) ايله ايتديكی ماساجت محاربەسنده كی خسروك اردرسنی

طارومار و کندوسنی دخی اسیر طوتوب اوغلنی اولدیرمش اولدیغی جهتیله لاجل الانتقام اعدام ائلشیدی (ایرودوتس) نام مؤرخ مشهورك روایتنه نظراً حاکمهٔ مومی الیها کیخسروك باشنی کسدیردکدن صکره قان طولو برطلوم ایچنه باتیروب (ایشته تشنه‌لب اولدیغك قانی بوراده ایچده طوی) دیمشدر بوکا سیروز دخی دیرلر قبری ایرانده اسطخر شهری جوارنده‌در .

﴿ حرف ل ﴾

« لاهور » ـ هندستانده راوه نهری اوزرنده لاهور ایالتنك مقری برشهر اولوب قالکوته‌نك شمال غربیسندن ایکی بیك بشیوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده طقسان بش بیك نفوسی جامعدر . اشبو شهر مقدملری غایت معمور اولدیغی حالده الیوم آثار خرابیسی زیاده‌جه کورینور مع مافیه اسلحه واقمشهٔ حریریه وقطنیه وسائر کارخانه‌لر واردر (جهانکیر) خان ایله (نورجهان) نام زوجه‌سنك تربه‌لری شهرك اطرافنده کورنمکده‌در . اسکندر رومی زماننده تأسیس اولنمش اولان قدیم ساغالا شهری بوراسی اولدیغی ظن ایدیلیور . خیلی زمان مغول ایمپراطورلغنك مقری ایدی . برچوق تبدلاتدن صکره میلادك بیك یدییوز سکسان یدی وهجرتك بیك ایکیوز اوچ تاریخنده رؤسای قبائلك ومیلادك بیك سکز یوز قرق یدی وهجرتك بیك ایکیوز التمش درت تاریخنده انکلیزلرك یدینه دوشمشدر .

« لوط » ـ علیه السلام ـ حضرت ابراهیم علیه السلامك برادر زاده‌سیدر مشار الیه برلکده ممالك کلدانیه‌دن فلسطینه

هجرت ايدوب فقط اورانك اراضيسي موجود دواب ومواشي‌يه غير كافي اولديغندن ماعدا چوبانلرينك چيقارمش اولدقلري نزاعه مبني خلقتك اوچيك بش يوز اللي سكز تاريخنده يعني ميلادك ايكيبيك اوتوز التي سنه مقدمنده عم اكرمي طرفندن سدوم اراضيسنه كوندرلمش ومؤخراً سدوم نواحيسي اهاليسنه پيغمبر بعث بيورلمشيدي . اهالئ مرقومه مشار اليهك دعوت ووعظ ونصيحتني عدم اصغادن بشقه بيك درلو معاصي ومناهي‌يه جرأت ايلدكلرندن (فامطرنا عليهم) الى اخره آيت كريمه‌سي منطوق ومنيفي وجهله غضب الهي‌يه اوغرايوب خلقتك اوچيك بشيوز يتمش بش تاريخنده يعني ميلادك ايكي بيك اون طقوز سنه مقدمنده زير وزبر اولديلر . مشار اليه اشبو وقعهٔ هائله‌دن بر از اولجه حضرت ابراهيم نزدينه معاودت بيوروب سكسان ياشنده ترك عالم فنا ايلمشدر .

« لوقه » ــ اناجيل اربعه صاحبلرندن بري اولوب اوچنجي انجيلي يازمشدر اصلي انطاكيه‌لي ايدي . حضرت (عيسى) نك رفعندن صكره (بولص) واسطه‌سيله خرستيانلغي قبول ايلديكي ظن اولنيور وعظ ايچون ميلادك اللي التي تاريخنده يونانستانده واقع قورينت شهرينه كيدوب التمش برده بولصك رومادە اسارتنه حصه‌دار اولدي صكره بر چوق مملكتلري طولاشه‌رق سكسان درت ياشنده اولديغي حالده يونانستانده آقابي شهرنده قتل اولندي . بهر سنه تشرين اولك اون سكزنجي كوني يورطيسي طوتلقده‌در .

﴿ حرف م ﴾

« مارسابا » ــ قدس شريفك شرق جنوبي جهتنده ويكرمي بش كيلومترو بعد ومسافه‌سنده‌در . بوراده يكديكرينه مقابل ايكي

عدد کلیسادن ماعدا هیچ بر شی یوقدر . اطرافی کاملا طاغلقدر .
محل مذکورك جهت شمالیسنده واتصالنده کائن بر قوری دره‌نك
کنارنده وکلیسا دیوارینك دیبنده برقیناق صو وار ایسه‌ده بوده
منزویلرك اداره‌لرینه غیری کافی اولدیغندن وداملری ایسه جزئی
میلده اوله‌رق بر سطح مائل شکلنده یاپلمش واوزرلری عربستان
ابنیه‌لری اصولی اوزره ذریقه‌لنمش بولندیغندن نزول ایدن بارانك
بوریلر واسطه‌سیله زیر زمینده منتظم یاپلمش اولان صهرنجلره
آقدیریلان صولر واسطه‌سیله اداره اولنقده‌دیرلر اولنان تحقیقاته
کوره بو کلیساره طائفهٔ نسانك دخوللری ممنوع ایمش .

« متی » ــ خواریوندن طبریه‌ده تولد ایتمش وانجیلی جمع ایلمش
بر ذاتدر اوائل سالنده روما حکومتی نامنه ویرکو تحصیلدارلغی
ایدر ایکن (عیسی) علیه السلامك دعوتنه اجابت وخدمت عالیلرینه
ملازمت ایدوب طبریه وعکا طرفلرنده ومؤخراً ایران طپراغنده
نشر دین وآیین ایتدیکی ثمره‌ده مجملر طرفندن قتل اولنمشدر .
مومی الیهك کلدانی لسانی اوزره عروجدن سکز سنه صکره جمع
ایتدیکی انجیل اناجیل اربعه‌نك الك قدیمیدر بو انجیل مؤخراً
رومجه‌یه ترجمه اولندیغی حالده نسخهٔ اصلیه‌سی حالا مفقوددر .

« محمد » مولد محمد علیه السلام ــ پیغمبریمز محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلری (ولدت فی زمن ملك عادل
وهو نوشروان) یعنی بن بر عادل پادشاه زماننده دنیایه کلدیکمه اول
دخی نوشرواندر دیو بیورمشلردر . نبی سنی آخر الزمان ورسول
مطلق انس وجان وقطب وجود ومدار عالم شهود اولمغله مظهر اسم
اعظم یعنی اسم رحماندر قول مشهور اوزره سلسلهٔ نسب شریفلری

(محمد بن عبد الله بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصى بن كلاب بن مره بن كعب بن لوى بن غالب بن فهر بن مالك بن نضر بن كنانة بن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان) اولوب بوندن اوته‌سى بين المؤرخين مختلف فيه‌در ووالدهٔ محترمه‌لرى ايسه بنى زهره قبيله‌سندن عبد العزانك اوغلو وهبك كريمه‌سى حضرت (آمينه) رضى الله تعالى عنها اولوب مشار اليه حضرتلرندن بشقه نه قيز ونه اركك هيچ بر مولود دنيايه كتورمدى حضرت فخر كائنات خلقتك التى بيك يوز التمش درت وميلادك بشيوز يتمش سنه‌سى ربيع الاولنك اون ايكنجى بازار ايرتسى كيجه‌سى مكهٔ مكرمه‌ده كائن ابن يوسف خانه‌سى ديمكله مشهور والده‌لرينك خانهٔ سعادتلرنده شرفبخش صفحهٔ عالم وجود اولدى (حضرت عيسى عليه السلام افندمزك هنوز طوغمش بر طفل شير خواره ايكن تكلمى كبى) خورشيد وجودى مطلع سعادتدن طوغار طوغماز مبارك فم عاليلرندن كوش لطافت منكوش مادره درر (صلاة وسلام) شرفصادر اولدى . فخر كائنات افندمزك دنيايه تشريفلرينه يقين بر زمانده جمله مخلوقك اولوسى اولوب وآخر زمان پيغمبرى اولديغى واسمنه (محمد) تسميه ايدلمسنى والده‌لرى معناسنده كوردكلرى كبى دنيايه تشريفلرى كونى دخى بر يوزينه كوكدن اينان بر نور واسطه‌سيله جوانب اربعه‌سى كاملا نور ايچنده قالديغنى عبد المطلبه بيان اتمكله درحال اسمنه (محمد) تسميه ايدلدى . حضرت (محمد) ك هنوز اناسى رحمندن دنيايه تشريف بيورملرينه يدى ماه اون كون ياخود برماه اون كون قالديغى بر زمانده پدرلرى عبدالله لاجل التجاره مدينهٔ منوره‌يه كيتمش ايسه‌ده عمرى تمام اولمسى مناسبتيله

يكرمی بش یاشنده وفات ایدرك (دار النابغه) نام محلده دفن ایدلمشدر . حضرت (محمد)ك انا رحمنده اوکسوز قالمسی مناسبتیله دنیایه تشریفلرنده بیوك پدرلری عبد المطلب باقمقده ایدی . مكهٔ مکرمه‌نك هواسی زیاده‌سیله وخیم اولدیغندن یکی طوغان چوجقلری مکه‌نك ایکی کونلك بعد ومسافه‌سنده واقع اولوب سنه‌ده بركره مکه‌یه کلمکده اولان بنی سعید قبیله‌سی خاتونلرینه اجرت مقطوعه ایله باقدیرمق عادت بلده حکمنده اولدیغندن وقبیلهٔ مذکوره خلقنك ایسه کلملرینه درت ماه قالمش بولندیغندن اشبو مدت ایچنده حضرت (محمد) ، بیوك پدرلری عبدالمطلبك جاریه‌لرندن مسروحه نامنده‌کی خاتون باقمقده ایدی وقتاکه بنی سعید قبیله‌سنك کلملری زمانی حلول ایلمش ایسه‌ده اول سنه قتلق اولمسی مناسبتیله حاللری زیاده‌سیله مضطرب اولدیغندن سائر سنه‌لردن زیاده غلبه‌لق اولدقلری حالده مکه‌یه کلمکه حاضرلنمقده ایدیلر حتی قبیلهٔ مذکوره اهالیسندن حارث نامنده اولان برذات دخی قتلق مناسبتیله حاللرینك زیاده پریشانیتندن ناشی مکه چوجقلرندن بردانه‌سنی آلوب بو یوزدن اله‌جقلری اجرتله معیشتلرینی تأمین مقصدیله قیونلریله بری آیه دیکری خدیجه نامنده ایکی کریمه‌سنی بیوك اوغلنه براقه‌رق کوچك اوغلیله زوجه‌سی حلیمه‌یی بر دیشی مرکبه وکندیسی دخی بر دیشی دوه‌یه بنه‌رك قبیله خلقیله برابر مكهٔ مکرمه جهتنه عزم راه ایلدیلر . حارث ذاتاً فقیر اولوب قتلق مناسبتیله بتون بتون حاللری پریشان اولدیغندن دکل حیوانلرینی کندولرینی بیله بسلمکه اقتداری مفقود ایدی بوحال ایله قافله‌نك برخیلی مسافه ارقه‌لرنده اولدقلری حالده یوله دواملە اقشاملری دوه‌دن صاغمقده اولدقلری بر مقدار سوددن

كنديسيله زوجه‌سی ایچه‌رك بو وجهله مكه‌یه واصل اولمشلردر قبیلهٔ مذكوره خاتونلرینك هر بری برر چوجق آلدقلری صره‌ده مقتضای طالعی حلیمه‌نك حصه‌سنه دخی حضرت رسالت پناه افندمز اصابت ایتمكله مومی الیها مركبنه بنه‌رك بر طرفنه حضرت (محمد)ی دیكر طرفنه كندی چوجغنی آله‌رق محللرینه عودته شتاب اولمشلردر اثنای راهده حلیمه‌نك مركبی جمله خلقك مركبندن زیاده یوریمكه وایلرووده كتمكه باشلینجه قبیلهٔ مذكوره خلقی مكهٔ مكرمه‌یه كیدر ایكن سنك مركبك جمله‌مزك مركبندن كیرو قالدیغی حالده عودتمزده ایلرویه كیتمسی اسبابنی حلیمه‌دن سؤال ایلدكلرنده كندوسی دخی بو حالدن متحیر اولدیغندن كرامتك آلمش اولدیغی چوجقده اولدیغنی مع التشكر بیان ایلدی قوناق محلنه واردقلرنده هنوز برشئ یمامش اولدیغی حالده ایكی ممه‌سی چشمه مثالی طولی اولدیغنی كورنجه كرك (محمد) ی وكركسه كندی چوجغنی دویرمش وبو اثناده زوجی حارث دخی دوه‌یی صاغدقده امثالی كورلمامش سود كلدیكنی كورنجه كیفیتی زوجه‌سی حلیمه‌یه افاده اول دخی ممه‌سندن كلش اولان سودی حكایه ایتمكله قطعیاً كرامتك چوجقده اولدیغنی اكلاملریله حضرت (محمد) ه قلباً محبت حاصل ایدرك جان كوكلدن باقمغه حصر نفس ایلمشلردر اشته بو حال ایله خانه‌لرینه عودت واوچ بش سنه ایچنده بو چوجق یوزندن نهایت درجه‌ده صاحب ثروت اولمشلردر .

حضرت فخر كائناتك اعاده‌سی زمانی كلدكده ناچار چوجغی والده‌سی آمنه‌یه تسلیم ایلمشلردر . فخر كائنات افندمز بش یاشنه كیردكده والده‌لریله برابر پدرلری عبد اللهك قبرینی زیارت ایتمك ایچون عبد المطلبدن استحصال رخصت ایدرك مدینهٔ منوره‌یه حركت

واوراده بر سنه قالدقدنصکره تکرار مکهٔ مکرمه‌یه عودت بیورمشلر ایسه‌ده اثنای راهده والده‌لری دخی خسته‌لنه‌رق (ابواء) نام محلده وفات ایتمکله نعشی مکهٔ مکرمه‌یه کتوردیله‌رك محل مخصوصنه دفن ایدلمش وکروان صاحبی حضرت (محمد) ی دخی مکهٔ مکرمه‌یه کتوره‌رك بیوك پدرلری عبد المطلبه تسلیم ائلشدر حضرت (محمد) سکز یاشنه کیرنجه‌یه قدر عبد المطلبك نزدنده بولنمش ایسه‌ده مومی الیهك دخی عمری تمام اولمغله حضرت (محمد) ی ابو طالبه وصیت ایدرك وفات ائلش واشبو وصیت اوزرینه ابو طالب فخر کائنات افندمزه کمال درجه حرمت ایدرك باقمشدر حضرت رسول الله افندمزك سن شریفلری اون ایکی‌یه بالغ اولدقده لاجل التجاره شام شریفه عزیمت ایدن ابو طالب مشار الیه حضرتلرینی دخی برابر آلمش ایدی چونکه نبی ذیشان حضرتلرینك سیاحته پك چوق مراقلری وار ایدی فقط اثنای راهده کفر نام موقعده مسافر اولدقلری قریه‌ده موسویلر معبدنده بولنان (بحیره) نام راهب خاتم الانبیا صلی الله علیه وسلم حقنده کتب مقدسده کوردیکی بعض علامات واوصافی حضرت (محمد) علیه السلامده مشاهده ایلدیکنده شام شریفه عزیمتلرینك تهلکه‌دن خالی اولمدیغنی بیان ائلسی اوزرینه ابوطالب دخی امتعه‌سنی یولده فروخت ایدرك مکهٔ مکرمه‌یه عودت بیورمشدر حضرت رسول محترم صلی الله علیه وسلم اعلان نبوت بیورمزدن اول دخی عمومك محبت وحسن توجهنه مظهر اولمشیدی زیرا عربلر عندنده اك مقبول اولان خصائل جمیله واخلاق حمیده‌نك جمله‌سی ذات رسالتپناهیلرنده جمع اولمش ودرایت وفطانت واستقامتله شهرت قزانمش ایدی حتی بوسببدن کندیسنه امین لقبی ویرلمشدر حضرت

(خدیجه) دخی ثروت وساماننی استقامتی حسبیله تماماً یدینه تسلیم ایتمشیدی . حضرت پیغمبر ذیشان علیه السلام یکرمی درت یاشنده ایکن حضرت خدیجه ایله تزوج ایلشدرکه حضرت خدیجه اولزمان قرق یاشنده ایدی . عموم قریش قبیله‌سنی تشویق ایدرك کعبه‌یی مجدداً بنا وتعمیر ایتدیکی وقت سن شریفلری اوتوز بش ایدی .

« محمد » نبوت محمد علیه الصلاة والسلام ـ محمد علیه الصلاة والسلام افندمز حضرتلری قرق یاشنه واصل اولدقلرنده التی ای قدر رؤیا ایله مظهر وحی الهی اولوب اندن صکره اره‌صره منزوی اولدقلری جبل حراده رمضان شریفك اون یدنجی بازار ایرتسی کونی جبریل امین حضرتلری طرفندن فرمان رسالت کترمش و (اقرأ باسم ربك) الخ آیت کریمه‌سی نازل اولمشدر ، ویردن بر پونار حاصل اولوب رسم طهارت وآبدست وایکی رکعت نماز اجرا وتعلیم قلنمشدر وجبریل امین امامت ایلشدر . رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم جبل حرادن طوغری خانۀ سعادتلرینه عودت بیوروب ما وقع حضرت خدیجه‌یه نقل وحکایه ایدنجه حضرت خدیجه درحال تصدیق وایمان ایلشدر . متعاقباً حضرت ابو بکر الصدیق وحضرت علی المرتضا بن ابی طالب انلردن صکره سائر اصحاب کرام اظهار ایمان ایتمشلردر . حضرت رسالتپناه افندمز اظهار نبوت ورسالت بیوردقلری آنده صحابۀ کرام ایله برابر شعائر اسلامیه‌یی خفیاً اجرا ایدرلر ایدی ، فقط (فاصدع بما تؤمر) آیت کریمه‌سی نازل اولدقدنصکره خلقی علناً اسلامه دعوت ایتمکه باشلامشدر اول امرده کافۀ اهل قریش حضرت پیغمبرك سوزینی رد ایتمامشلر ایسه‌ده انلرك پوتلرینی تعییب ایتمسی اوزرینه جمله‌سی مخالفت

وعداوته قیام واتفاق ایلمشلردر . حتی اهل قریشدن ماعدا حضرت رسولك بتون اقربا وتعلقاتیله عشیرتی خلق بیله حضرت پیغمبره ودین مبین احمدی‌یی قبول ایدن اهل اسلامه پك چوق اذا وجفا ایتمشلردر . بتون اهالئ مکه وقبیلهٔ قریش حق عالئ نبویلرنده ابو لهب (وکعب) . همکعب اولدیلر وکیتدکجه اذایی ارتیروب بعض اسلامه کلنلری تهدیده وبعضیلرینی اشکنجه واعدامه قالقشدیلر نهایت اهل اسلام رخصت نبوی ایله حبش جهتنه هجرته مجبور اولدیلر بو هجرت بعثتك بشنجی سنه‌سی رجبنده وقوعبولمشدر مکه‌لیلر حبش نجاشیسنه دخی عرض شکایتله اسلامك مملکتنه عدم قبولنی رجا ایلدیلر ایسه‌ده نجاشئ کاردان اول امرده ایشی اکلامق ایچون مسافرین مومی الیهمی حضورنده ورهابین وامراسی مواجهه‌سنده زیور مجلس امتحان ایدوب کیفیت اسلامدن و من قبل الرحمن نازل اولان کلام عظمت اتسامدن سؤاله باشلادقده اجوبهٔ لایقه ایرادندن صکره ایچلرندن دادر عالیقدر حیدر کرار جعفر طیار حضرتلری سورهٔ شریفهٔ (کهیعص) ی تشنیفساز مسامع حضار ایلدی ونجاشی کمال تأثیرندن آغلیه‌رق (والله بو کلام ایله حضرت عیسی‌یه نازل اولان کلام ایکیسی بر طپراغك نوریدر) دیوب جمله اهل اسلامی زیر حمایه وصحابتنه آلدی صکره اسلامده حضرت عمر ظهوره کلمکله فرقهٔ موحدین قوت بولدیسه‌ده غلوی اربابنك تعاندی دخی او نسبتده اثرغای تزاید اولدی اشبو تعاند ایسه حضرت فخر کائناتك خاقی دین اسلامه دعوتنه اصلا خلل ویرمدی . بعثتك طقوزنجی سنه‌سنده انشقاق قمر معجزه‌سی اونجی سنه‌سنده حضرت خدیجه ایله ابو طالبك وفاتلری اون ایکنجی سنه‌سنده معراج

شريف وقوعبولمش ومعراجده مسلمانلره بش وقت نماز فرض اولمشدر .

« محمد » هجرت رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ـ مدينهٔ منوره اهاليسى شرف قدوم مسعدتملزوم جناب رسالتپناهى يه ازدل جان تحسر وارزو اولدقلرندن برآن اول مدينهٔ منوره يه كلملرى ايچـون طرفلرندن كوندرمش اولدقلرى بر طاقم مبعـوثلر مكهٔ مكرمه يه مواصلتلرنده حضور پيغمبرى يه يوز سورمك شرفنه نائل اولدقلرنده اهالئ مدينه نك درت كوزله ذات رسالتپناهى يى بكلمكده اولدقلرينى عرض ايله برابر (حضور پيغمبريده دين مبـين احمدى يى) قبول ايلديلر . وطرف رسـالت پناهيدن كندولرينه قرآن كريم تلاوت اولنديغى كبي دهـا بعض اسـلاميته عائد شـيلر تعليم ايتديرلدى وكيفيتى عمى زاده سـى حضرت (عباس) رضى الله تعالى عنهه بيان ايدرك بعـد المشـاوره اول باول طرف پيغمبريدن بر خليفـه كوندرلمسـنه قرار ويردكلرى جهتله مصعب بن عمود مبعوثلر ايله مدينـهٔ منوره يه كوندرلدى مـومى اليه مدينـه ده مبعوثلردن سعيد بن زراره نك خانه سـنه مسافر اوله رق قرآن كريم الشـانك احكام جليله سنى خلقه بيان ائلكله يك چوق كشيلر شرف اسـلام ايله مشرف اولديلر . مدينهٔ منوره نك الك بيوك بنو سهل محله سـى كبراسندن (سعيد بن معاذ) « الم نشرح لك » سوره سنى اوقودقده زياده سـيله تأثير ايتمكله مومى اليه سـعيد بن معاذ اول انده مسلمان اولمشـدر . فخر عالم افندمز دخى بعثتك اون اوچنجى سنه سى ربيع الاولنده حضرت (ابو بكر الصديق) ايله برابر (مكهٔ مكرمه) دن (مدينهٔ منوره يه) هجرت ائلشلردر. اركان قريش حضرت نبى ذيشان حقنده

سوء قصد نيتنده اولوب بر فرصت بكلمكده اولدقلرندن هجرت خبرى كنديلرينه قناحالده تأثيرى موجب اولمش وهمان رسول الله افندمزى تعقيب ائلشلردر . حضرت رسول الله افندمز دفعاتله بيوك تهلكه لره دوچار اولديغى حالده صحابت مستقلهٔ الهيه سايه سنده اله كچمامشدر . اشبو هجرت وقعه سى امت محمد طرفندن رأس تاريخ اتخاذ اولنمشـــدر ميلادك التيوز يكرمى ايكى سنه سى تموزك اون يدنجى كونى حضرت رسول اكرم صلى الله وسلم افندمز مدينهٔ منوره ده حضرت ابى ايوب الانصـــارينك خانه سنه مسافر اولمشدر . مدينه اهاليسى حضـــرت پيغمبرى حسن قبول ايله خيليسى شرف اسلام ايله مشرف اولمشلردر . هجرتك ايكنجى سنه سنه كلنجه يه قدر مسلمانلر نمازلرينى بيت المقدســه (قدس شريف) متوجهاً ادا ايتمكده ايديلر فقط سنهٔ مذكورده نازل اولان آيت كريمهٔ معلومه يه امتثالاً قبله قدس شريفدن (بيت الله الحرام) يعنى كعبه يه تحويل اولنمشدر .

« محمد » وفات محمد عليه الصلاة والسلام ــ پيغمبرمز صلى الله تعالى عليه وسلم افندمز حضرتلرى هجرتك اوننجى سنه سى ذى الحجه آينده حجة الوداع ايتدكدنصكره مدينهٔ منوره يه عودت بيـــوره رق خسته لنمش اولديغندن خلق ايسه نبى عالى شان مشار اليهك بوخسته لغى يول يورغنلغندن ايلرو كلش اولديغنه ذاهب اوله رق اولقـــدر متأثر اولمامشلردر . هجرتك اون برنجى سنه سى محرمنده حضرت رسالتك خســـته لغى مشتد اولوب كندى حاليله مشـــغول ايكن طائفهٔ رومك كليتلو عسكر ايله ســـرحدده تجمع ايلدكلرى واصل سمع حضـــرت رســـالتپناهى اولمسيله مشار اليه حضرتلرى خسته لغيله برابر اصحاب كرامى جمع ايدرك و (واسامة بن زيد) رضى الله تعالى عنهى رئيس

نصب ايدرك لاجل الغزا كليتلو عسكر ايله شام شريفه حركتلرينى
امر وفرمان بيورمشلردر اسامه بن زيد بو وجهله حاضرلق كورمكده
ايكن حضرت (محمد) ك خستەلغنك كسب شدت ايلسى وديكر
طرفدن بعض منافقلرك پيغمبرلك دعواسيله ميدانه چيقملرى بوسفرك
تأخيرينه سببيت ويرمش ايدى . حضرت فخر كائنات بر پارچه
كندوسنده ايولك حس ايلكله مسجد سعادته كلەرك خلقه بعض
نصيحتلردن صكره اولومك حق اولديغى وجمله جهان خلقنه آندن
قورتلمغه چاره اولمديغى وآخرتده بر كون واردركه اول كون عدالت
كونى اولوب هركس حقوقنى امر الهى موجبنجه آخردن آلمسى مقرر
اولديغندن بناءً عليه بنده اولان حقوقكزى شمديدن حلال ايتمكزى
وآخرت عذابندن تخليص كريبان ايتمكلكم ايچون شايد سزه بربد
معامله ايتمش ايسم بكا مقابله ايلكزى رجا ايدرم ديمسى اوزرينه جمله
خلق آغلشەرق يارسول الله بزم ذات رسالتپناهيلرى اوزرنده هيچ
بر حقمز يوقدر بزدن يا نه حلال اولسون سزك دخى اوزريمزده اولان
حق رسالت پناهيلريكزى حلال ايلكزى استرحام وتمنى ايدرز ديملريله
حضرت (عكاش بن محصن القزارى) اياغه قالقوب يارسول الله
بيلزميسنكه بوندن مقدم دوەمى ذات رسالتكزك دوەسى يانته
صاليويرديكم صرەده اليكزدەكه قيرباجى دوەكزه اورمق ايچون
قالديرديغكز وقت بنم اومزيمه راست كلمش ايدى حالا آجيسى
كتمدى بونك ايچون حقمى المقسزين سزه حلاللق ديليه‌مم ديمسيله
حضرت فخر كائنات ياعكاش كل حقنى آل ديو امر بيورمش
ايسەده حضرت عكاش اول قيرباجى طلب ايلديكندن نبى ذيشان
مشار اليه كريمەلرى حضرت (فاطمه) خبردار اولمقسزين مذكور

قيرباجك خانه‌سندن كتورمسنى حضرت بلاله امر بيورمشلردر .
حضـرت بلال دخى امر پيغمبرى اوزرينـه قيرباجى كتورديكنده
حضـرت على اياغه قالقوب يا عكاش فخر كائنات خستـه‌در اكا
اوره‌جغك بر قامچى‌يه بدل بكا يوز قامچى اور ديه‌رك رجا ايلديكى كبى
سائرلرى دخى بوكا مماثل پك چوق رجا ائلشلر ايسـه‌ده اصلا تأثير
ايتميه‌رك وخلق ايسه ايشك حقيقتنه هنوز مطلع اولمدقلرندن حضرت
عكاشدن دلكير اولمشـلردر . حضرت عكاش اياغه قالقوب قامچى‌يى
رسول اللهك الندن آلوب فخر عالم صلى الله عليه وسلم افنديمزك امريله
يقيننه واروب طوردى حضرت رسالتپناهى يا عكاش خستـه‌يم چوق
اورمه‌كه طاقت كتوره‌مم ديمسـيله عموم خلق فرياد ايدرك اغلاشمغه
باشلاديلر حضرت عكاش ايسـه بونلرك فريادينه اصلا سمع واعتبار
ايتميه‌رك يارسول الله بو قامچى بكا تصـادف ايلديكى وقت بن چپلاق
ايدم شمدى ايسه ذات رسالتكز جبه كيمش‌سكز ديمسـيله حضرت
فخر كائنات درحال جبه‌سنى چيقارمشـدر حضرت عكاش بو حالى
كورر كورمز الندەكى قامچى‌يى يره آته‌رق يوزينى حضرت (محمد) ك
مبارك تنى اوزرينه براقه‌رق فرياد وفغان ايله آغلمغه باشلادى حضرت
(محمد) ك دخى كوزلرندن ياش كله‌رك وجمله خلق بو حالدن متأثر
اوله‌رق آغلاشمغه باشـلاديلر كويا اول كون آخر قيامت كونى ايمش
كبى صدالرى آسمانه چيقمقده ايدى . حضرت عكاش بر وقت يوزينى
حضـرت (محمد) ك مبارك وجود سـعادتندن آيرمامشـدر .
پيغمبريمز افنديمز صلى الله تعالى حضرتلرى يا عكاش نيچون بويله ايتدك
ديو بيورمسيله عكاش يارسول الله قورقدمكه بن وبو خلق بوندن صكره
ذات رسـالتكزى كورميه‌جكز بو كون ذات نبوتكزه وداع ايدرم

ويوزيمی مبارك وجود سعادتنكزه سوردمكه آخر قيامتده بنم وجودم دخی نار عذابدن قورتلسون دیمشدر. حضرت رسول الله دها بر طاقم نصيحتلر ویره‌رك عسكره خانه‌سنه عودت بیوردیلر مشار اليه حضرتلرینك خسته‌لغی كوندن كونه كسب شدت ایتمسیله ارادات الهیه موجبنجه ربیع الاول آینك اون ایكنجی بازار ایرتسی كونی مرغ روح رسالتپناهی قفس تندن پرواز وروضهٔ بهشته لانه ساز اولمشدر . اصحاب كرام حضراتی فخر كائنات افندمزك قنغی محله دفن اولنمسی مناسب اوله‌جغنه دائر مذاكره ایتمكده‌لر ایكن ابو بكر الصديق رضی الله تعالی عنه حضرتلری (الانبياء يدفنون حيث يموتون) حدیث شریفی حضرت رسول اللهدن ایشتمش اولدیغنی بیان ایلمسیله حضرت (محمد) یی وفات ایلدیكی محله دفن ایلمشلردر . محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم بازار ایرتسی كونی قشلق وقتنده وفات ایدوب صالی كونی دفن اولنمشدر . ذات رسالتپناهی‌یه قرق یاشنده نبوب كلوب اون اوچ سنه مكهٔ مكرمه‌ده واون سنه مدینهٔ منوره‌ده قالوب التمش اوچ یاشنده اولدقلری حالده وفات ایلمشلردركه بالاده ذكر اولندیغی وجهله دنیایه تشریفلریله حجر اسودی مبارك ید سعادتلریله كعبه‌ده‌كی محلنه وضع ایللری ومكهٔ مكرمه‌دن مدینهٔ منوره‌یه هجرتلری وشهر مذكوره مواصلتلری وآخرته تشریفلری یوم مذكورده وقوعبولمشدر حضرت فخر كائناتك توصیه‌سی اوزرینه (ابو بكر الصديق) رضی الله تعالی عنه حضرتلری خلافته كچرك جمله خلق اكا بیعت ایلدیلر . حضرت رسولك امری یرینی بولمق ایچون حضرت اسامه‌یی شام حدودینه سوق ایلدی اول دخی عسكریله برابر ابو بكر ایله وداعلاشه‌رق مدینه‌دن چیقدی اولا اهالیسی مرتد اولمش اولان

قضاعه‌یی اوره‌رق بر خیلی غنیمت ایتدکدنصکره شام حدودینه مواصلت ایلدی (بوراده پدرلری حضرت فخر کائناتك ازادلو کوله‌لرندن زید بن حارث رضی الله عنه شهید اولمش ایدی) اورالری بتکرار فتح ایلدکدنصکره کمال موفقیتله قرقنجی کونی مدینهٔ منوره‌یه عودت بیورمشلردر .

« محمد ثانی » ابو الفتح ـ کزیدکان سلاطین عثمانیانك یدنجیسی اولوب سلطان مراد ثانی حضرتلرینك مخدوم سعادت موسوملری وسلطان‌بایزید ثانینك پدریدر . ولادتی میلادك بیك درتیوز یکرمی طقوز وهجرتك سکز یوز اوتوز اوچ سنه‌سی رجبنك یکرمی التنجی کونی قدمنهادهٔ مهد شهود اولوب ایکنجی جلوسی میلادك بیك درتیوز اللی بر وهجرتك سکز یوز اللی بش وفاتی میلادك بیك درتیوز سکسان بر وهجرتك سکز یوز سکسان التی سنه‌سی ربیع الاولنك دردنجی کونی اولوب تربهٔ علیالری استانبولده جامع شریفلری پیشکاهنده‌در .

افق سلطنت شرف قدومیله مطلع انوار سعادت اولدقده دولت علیه علیهنه اتفاق ایدن قرمان وکرمیان وآیدین ومنتشا اوغللرینی صدمه‌کذار پنجهٔ غالبیت ایدوب قونیه‌یی آلدی بعده ایکیوز بیك عسکرله ادرنه‌دن درسعادته کلوب براً وبحراً اللی درت کون محاصره‌دنصکره میلادك بیك درتیوز اللی اوچ وهجرتك سکز یوز اللی یدی تاریخنده فتح استانبول دولت جهان مشمولنه نائل اولدی . استانبولك فتحندن اسایشك اعاده‌سندن وبر عفو عمومی اعلانندن صکره خاقان مشار الیه بر دیوان انعقادینی امر ایدوب بو دیوانه روم پطریقنی دخی دعوت ایلدی وحتی وکلاسنی پطریقك استقبالنه

گوندردی او زمان حضرت پادشاه کیم اولور ایسه اولسون هیچ
بر شخص ایچون اباغه قالقمدیغی کبی کندیسنه تبعیت ایتمش بر ملتك
رئیس روحانیسنه قیام ایتمامکده دخی حقی درکار ایدی لکن خاقان
مشارالیه بودفعه قانونی تغییر ایدوب مقامندن قیامله بطریقه طوغری
اون قدم ایلریلدی وبو ذاتك الندن طوتوب نزدینه اقعاد ایلدی
پادشاه مشار الیه متعاقباً حکومت روحانیه‌سنك تجدیدینه علامت
اولمق اوزره مشار الیهه بر عصا ویرمشدرکه حالا بوکون مراسم
عظیمه‌ده بر پاپاس بطریقك اوکندن کوتورمکده‌درلر . اشبو مظفریت
جسیمه عقیبنده اینوز وطاشوز وسما درك ونوه برده کبی بر چوق
قلاع متینه‌یی دخی الده ایتمسی اوزرینه میلادك بیك درتیوز
اللی درت وهجرتك سکز یوز التمش تاریخنده یوز اللی بیك عسکرایله
بلغراد فتحنه کیدوب محارلری مهم بر صورتده مغلوب ایدرك ایکی
سنه صکره آتنه‌یی استرداد وبعض موره ممالکنی تهدیدایله صربستانده
واقع سمندره قلعه‌سنی فتح وکشاد ایلدی وکرجستان وایران
حکمداری اوزون حسنه غلبه‌سندن صکره یعنی میلادك بیك درتیوز
اللی سکز وهجرتك سکز یوز التمش درت تاریخنده طربزون وسینوب
وقسطمونی‌یی ومتعاقباً مدللو وبوسنه‌ده بعض قلاع ایله هرسك
قطعه‌سنی ضبط وتسخیر وبوراده برقاچ دفعه ارناودلغی تهدید ایتدی .
اخیراً یعنی میلادك بیك درتیوز یتمش اوچ وهجرتك سکز یوز یتمش
سکز تاریخنده اوزون حسنك ایکنجی دفعه آچدیغی محاربه‌یی بعدالمغلوبیه
قزانمغله اجرای شهر آیین ایتدیردی واهالیسنك طلب واستدعاسنه
بناءً قریم ضمیمهٔ ممالك وکدك احمد پاشا واسطه‌سیله ارنوودلغه وخیلی
کلفتلرله اشقودره‌یه دخی مالك اولدی . درسعادتده نام نامیلرینه

منسوب جامع شریفی میلادك بیك درتیوز آلتمش ایکی وهجرتك سکز یوز آلتمش تاریخنده بنا ایتدیرمشدر .

« محمد علی پاشا » — میلادك بیك یدییوز آلتمش طقوز وهجرتك بیك یوز سکسان تاریخنده قواله‌ده تولد ایتمشدر . اوائل حالنده بیاغی بر اصناف ایکن خدمت عسکریه‌یه کیره‌رك بر مدت بیرقدارلق ایله تپه‌دەلنلی علی پاشایه خدمت ومؤخراً طایفه‌سیله مصره عزیمت ایدوب میلادك بیك یدییوز طقسان طقوز وهجرتك بیك ایکیوز اون درت تاریخنده فرانسزلرله وقوعبولان ابو قیر محاربه‌سنده ایجه ایش کورمش ومصرجه خیلی نام المشدر . مومی الیه میلادك بیك سکز یوز بش وهجرتك بیك ایکیوز اون طقوز تاریخنده مصر والیسی خسرو پاشا علیهنه کوله‌لرله اتفاق ایدوب پاشایی مصردن دفعه موفق اولدی ومتعاقباً کوله‌لری دخی رئیسلری علیهنه تحریك ایله برابر هرنصل ایتدیسه ایدوب مصر والیلکی مقامنه اوتوردی ووالیلکنی دولته تصدیق ایتدیردکدنصکره دخی کوله‌لری دائرهٔ اطاعته آلمغه چالدیسه‌ده ممکن اوله‌مدیغندن التی سنه صکره بردسیسه ایله سرایه جلب وقتل عام ایدوب تعرضلرندن قورتلدی وبووقوعاتك عقبینده مصر علیایی دخی زیر اداره‌سنه آلدی وبعده امر جناب پادشاهی ایله بر قاچ ییل وهابیلر ایله اوغراشوب اوغلی (ابراهیم) پاشانك همتیله خطهٔ حجازیه‌یی لوث وجودلرندن تطهیر ایلدی ودیکر اوغلو (اسماعیل) پاشا دخی نوبه قطعه‌سنه واروب دنقله وشندی وسنار وقوردوفان ولایتلرینی آلدی . وروم فترینك تسکینی امرنده دولت علیه‌یه عرض دست معاونت ایدوب اوغلی (ابراهیم) پاشایی دونما ایله موره‌یه کوندردی (وابراهیم) پاشا دخی میلادك بیك سکز

يوز يكرمی بش وهجرتك بيك ايكيوز قرق بر تاريخندن اعتباراً اوچ سنه رومليلر ايله اوغراشدی ايسه‌ده فرانسه و انكلتره وروسيه دونمالری ناوارنده (آواين) دونماسنی دولت عليه دونماسيله برابر احراق ايلدكلرندن عساكر بريه‌سيله دونوب مصره كتدی ومحمد علی پاشا موره‌ده ايتديكی معاونته مكافات اولمق اوزره سوريه‌نك دخی اداره‌سنه ويرلمسنی التماس ايدوب اسعاف اولنمديغنی كورنجه اوغلی ابراهيم پاشا قومانداسيله برجسيم اردو كوندره‌رك سوريه‌يی جبراً الدی واردوسی درسعادته طوغری يوريمكده اولديغی حالده بتون اوروپا دولتلرينك توسطيله سوريه واطنه ولاياتی زير اداره‌سنده قالمق اوزره ميلادك بيك سكز يوز اوتوز بش وهجرتك بيك ايكيوز اللی بر تاريخنده كوتاهيه‌ده بر مصالحه عقد اولندی ومؤخراً ميلادك بيك سكز يوز اوتوز طقوز وهجرتك بيك ايكيوز اللی بش تاريخنده اردوسی نزيب محاربه‌سنی دخی قزانديسه‌ده بونلردن بر فائده كوره‌ميوب عاقبت اوروپا دولتلرينك الحاحيله سوريه وحجاز واطنه‌وكريدك مصره التحاق ايدن دونمای همايونك اعاده واستردادينه مجبور اولدی فقط بوكا بدل مصر واليلكنك اولاديته مشروطيتی امتيازينی قزاندی وتشكراً درسعادته كلوب كتدكدنصكره ايكی سنه مختل الشعور يشايوب ميلادك بيك سكز يوز قرق طقوز وهجرتك بيك ايكيوز التمش بش تاريخنده غوغای جهاندن قورتلدی . مشار اليه هيچ برموانع ومزاحمه التفات ايتميه‌رك مصر اردوسنی اوروپا اصول ونظاماتنه توفيقاً تنسيقه تشمير ساعد همت وزراعت وتجارت وصناعتك ترقيسنه وعسكری وطبی مكاتب وعلوم ومعارفك ترقی وانتشارينه صرف همت ايتمش وكندوسی دخی قرق ياشندن صكره اوقويوب يازمغه باشلايه‌رق بياغی مباحثه ايده‌جك قدر اقتداره مالك اولمشدر .

« محی‌الدین » العربی ـ شیخ الامام المحقق رأس اجلاء العارفین والمقربین ابو عبدالله محمد بن علی بن احمد العربی المغربی الطائی الحاتمی الاندلسیدرکه علوم ظاهره وباطنه‌ده ید بیضا صاحبی اولوب (شیخ الاکبر) عنوانیله یاد ایدلمکده‌در میلادك بیك یوز التمش دورت وهجرتك بشیوز التمش تاریخنده مرسیه‌ده تولد ومیلادك بیك ایکیوز قرق وهجرتك التیوز اوتوز سکز تاریخنده شامده وفات ایدوب جبل قایسون اتکنده یعنی (صالحیه) ده آرایش لحد غفران اولدی . مشار الیه حضرتلری وحدت وجوده قائل اولنلرك قدوه‌سی اولوب محققون جمیع علومده جلالت قدرینی تصدیق ایتمشلردر حق عالیلرنده بعض منکرلر وار ایسه‌ده انلرده شیخ حضرتلرینك دقت کلامندن ویاخود کندولرینك طریق ریاضتده عدم وقوفلرندن ناشی مرامنی اکلایه‌مدقلرندن عوارض شبهاتدن محافظه ایچون اعتراض ایتمشلردر محی‌الدین عربی حضرتلرینك تصوفده طوتمش اولدیغی موقع جلیله کیمسه واصل اوله‌مامشدر شعر وادبیاتده مهارتی ایسه حائز اولدیغی مقام عالی ایله متناسب برصورتده‌در تألیفات جلیله‌سی بشیوزدن متکاثر وقسم اعظمی تصوفه دائر اولوب بونلرك ایچنده الك زیاده دقیقی (فصوص الحکم) در . مشار الیه حضرتلرینك کلامده وسعت و ذکاء و قوهٔ حافظه‌سی دخی بشقه‌جه شایان حیرتدر اولا میلادك بیك یوز یتمش ایکی وهجرتك بشیوز التمش سکز تاریخنده وطنی اولان مرسیه‌دن اشبیلیه‌یه انتقال ایدوب اوراده میلادك بیك ایکیوز ایکی وهجرتك بشیوز طقسان سکز تاریخنه‌قدر اوتوردقدنصکره مشرق جانبنه توجیه وجههٔ ارتحال ایدرك مصر . حجاز . بغداد . موصل بلده‌لرینی زیارت و برمدت

دخی قونیه‌ده طرح بساط آرام ایله نهایت شامده اختیار اقامت ایلدی وقونیه‌ده اقامتی اثناسنده مشاهیر علمادن شیخ (صدرالدین) قنوی حضرتلرینك والده‌لرینی تزوج ایتدی ومشار الیهه خلافت ویردی (شیخ الاکبر) حضرتلرینك طریقت صوفیه‌ده منسوب الیهی بر واسطه ایله عبدالقادر گیلانی حضرتلریدر . شامده اوتوردیغی مدتجه بر چوق مال ومنال وآقچه هدیه ایتدکلری حالده بر حبه‌سنی ادخاره رغبت ایتمیوب جمله‌سنی محتاجینه ایثار وتصدق ایدر ایدی . اکثر مصنفاتی مکاشفات واثنای نومده وقوعبولان الهامات اثری اولدیغنی بر کتابنده بیان بیورمشلردر .

« مدین » — بحر احمرك شمال شرقیسنده وعقبه کورفزی نهایتنده عربستانك الك قدیم برشهریدر . شمدیکی حالده یرینه عقبه قصبه‌سی قائم اولمشدر . (صالح) و (شعیب) علیهما السلام حضراتی بو شهره مبعوث اولمشلر ایدی . حضرت (موسی) علیه السلام شهر مذکورده قائن پدرلری (شعیب) علیه السلام ایله قرق سنه ساکن اولمشلردر .

« مدینهٔ » منوره — یثرب . اثرب . ارض الله . مدینة الرسول دخی دینور قبلهٔ قبائل اسلام اولان مکهٔ مکرمه‌نك شمال جهتنده ودرتیوز کیلومترو بعدنده اولوب (یکرمی بش درجه بش دقیقه) عرض شمالی ایله (یکرمی درجه اوچ دقیقه) طول شرقیده واقعدر . مدینهٔ منوره شهرینك بانیسی ملوك حمیریه‌دن (ملك تبع) اولدیغی جملهٔ روایات تاریخیه‌دن ایسه‌ده مبدأ شهرت ومعموریتی دار الهجرهٔ حضرت رسالتپناهی اولمسی تاریخندن معتبر وبالاخره جسد

اسعد جناب نبوی‌یی سـنیهٔ احترامنه چکمکله حائز شـرف دیکردن (مدینهٔ منوره)حرم ثانی‌اولوب دوز بر اووه‌ده‌در شمالنی احد طاغی جنوبنی ثیـبر طاغی احاطه ایدوب طرف شرقیسی آچقدر شـهر مذکور الیوم اوتوز بشبیك نفوسی حاوی اولوب قرق قله‌لی وجبل احد طرفی اوتوز وقصـور طرفلری دها نقصـان مترو ارتفاعنده بر سور ایله احاطه اولنمشدر . بو سـوری میلادك طقوز یوز یتمش سکز وهجرتك اوچیوز التمش سـکز تاریخنده عضد الدوله بنا ایلمش ایسه‌ده هجرتك‌طقوز یوزقرق‌ایکی تاریخنده‌قانونی سلطان (سلیمان‌خان) حضرتلری تجدید وهجرتك بیك یوز التمش ایکی تاریخنده سـلطان (محمود خان) اول حضرتلری تعمیر بیورمشلردر مدینهٔ منوره‌نك باب القبله الیوم (باب مجیدی) (باب المصر) (باب الشام) (باب الجمعه) نامارنده درت قپوسی اولوب حرم شریف نبوی مملکتك قبلکاهنده واقعدر . حرم مزبوره عمر بن عبدالعزیز درت منـاره احـداث ایلدیسه‌ده مؤخراً سـلیمان بن عبدالملك بونلردن برینی (مروانك خانه‌سـی جهتنه دوشمن دیو) هدم وصکره مصـر ملکی محمد بن قلاون تکرار انشـا ایتدیردی . بشنجی منارهٔ سـلیمانی دخی الیوم (مجیدی) نامیله یاد اولنور . درون حرم شـریفده برده محرابی سلیمانی‌واردر . مدینهٔ منوره‌نك هواسی غایت لطیف ومعتدل اولوب لذتده نظیری نایاب و (عین زرقا) نامیله شهرتنصاب اولان‌ایرماغی ایسه بوکا بر قاتدها آب وتاب ویرمکده‌در (نهر مذکورك مجراسـی اشاغی اولدیغی ایچون کنارینه نردبان ایله اینیلور بو صویی حضرت معاویه‌نك‌امریله مروان اجرا ایتدیرمشیدی) خورماسی فوق الغایه نفیس وسـبزه . نار . قاوون . قارپوز . اوزوم . ترنج . شـفتالو

انجير وفواكه سائره دخی اعلا ولذيذدر . خارج قلعه‌ده بقيع شريف
دنيلان محلده آل واصحاب وشـهدا وسائر صالحين وصالحاتك مراقد
منوره‌لری موجود اولديغندن محل مزبور ايله بر ساعت مسـافه‌ده
وجبل احد قربنده عم رسـول جناب (حمزه) و قبله جهتنده واقع
(مسجد قبا) زيارتكاه عشـاق عرفادر . مسجد شريف مذكورك
اساسـنی عليه الصلاة والسـلام افندمز اصحاب كراميله برابر وضع
بيورمشلردر .

« مراد خان ثانی » ــ دولت عليهٔ عثمانيه‌ده التنجی پادشاه اولوب چلبی
سلطان (محمد خان) ك اوغلی ابو الفتح سلطان (محمد خان ثانی) حضرتلرينك
پدربدر ولادتی ميلادك بيك درتيوز اوچ وهجرتك سـكز يوز التی
جلوسی ميلادك بيك درتيوز يكرمی بر وهجرتك سكز يوز يكرمی درت
فراغتی ميلادك بيك درتيوز قرق اوچ وهجرتك سكز يوز قرق يدی
دفعهٔ ثانيه‌ده جلوسی ميلادك بيك درتيوز قرق درت وهجرتك سكز
يوز قرق سكز وفاتی ميلادك بيك درتيوز اللی وهجرتك سـكز يوز
اللی بش سـنه‌سی محرمنك بشنجی كونی عازم كلشـن سرای آخرت
اولملريله بروسه‌ده جامع شريفلری پيشكاهنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرينه
دفن اولنمشدر ومدت سـلطنتلری اوتوز سنه التی ماهدن عبارتدر
اوائل سلطنت سنيه‌لرنده امرای عثمانيه‌دن اورانوس بك زاده‌لرله دها
سائر بر چوق كيمسه‌لر مقدما غيبوبت ايدن شهزاده ــ مصطفی چلبی بنم
ديه‌رك استانبول ايمپراطورينك دسيسه‌سيله ميدانه چيقاريلان شخصك
باشنه طوپلانوب عادتا روم ايلی يی اسـتيلا ايلدكدنصكره اناطولی يه
يوريديلر ايسه‌ده شاه مشار اليهك حسن تدبيريله جمعيتلرينی پريشان
وكردنكشی اطاعت اولان برادرينی ازنيقده طوتوب قتل وبی نشان

ایلدیکی کبی ازمیر ومنتشا حاکملرینی اورته‌دن رفع ونابدید وسلانیك وکوتاهیه وقونیه وقره حصاری ودیکر بر اردو واسطه‌سیله دخی صربلولری بوزوب قروشووات (آلاجه‌حصار) سنجاغنی وبزرن سنجاغی داخلنده نوه برده (کیلان) و نیکبولی وسکندره‌یی فتح وافلاقی وصوا نهرینك اوته طرفنی بالدفعات تهدید ایلدی . مؤخراً مجارلر ایله افلاقلولر دولت علیه علیهنه اتفاق ایتمکله بونلره دخی ایکی دفعه بیوك غلبه چالدی . اورنك نشین سلطنت عثمانی مشار الیه سلطان (مراد خان ثانی) حضرتلری میلادك بیك درتیوز قرق اوچ وهجرتك سکز یوز قرق یدی تاریخنده تخت حکومتی اوغلو سلطان (محمد خان) ه فارغ اولدقلرینی متعاقب لهستان وصرب ومجار وافلاق عساکر متفقه‌سی قره‌مان اوغلنك و (پاپا) حضرتلرینك تشویقیله وارنه‌اوزرینه یوریدکلرنده کار آشنایان امرای عثمانیه اعدانك بوکلیشنی بکنمیوب وپادشاه نوجاهك تجربه‌سزلکنی دوشینوب هرحالده پدر سلطان (مراد خان ثانی) نك ینه جلب واجلاسندن بشقه چاره اولمدیغنی اکلادقلرندن درحال اوغلی طرفندن دعوتنامه‌لر ارسالیله جلب واجلاس واولدم اوله‌سی‌یه اعدانك اوزرینه هجوم ایدرك جمله‌سنی فنا حالده پریشان ایلدیلر روایته کوره اعدانك بوسفر اوچیوز بیکدن متجاوز اولدیغی وسکسیان بیکی زرهلی ایدوکی وهر طرفده شهر آیینلر اجرا اولندیغی تاریخده مقیددر . مشار الیه مورەده کرمه (پاتراس) و (بالیاپادره) یاخود (پادره) یی دخی اخذ وتسخیر وآرناودلغی تهدید ایتدیکی کبی میلادك بیك درتیوز قرق سکز وهجرتك سکز یوز اللی ایکی تاریخنده وارنه مغلوبیتنك آجیسنی چیقارمق اوزره کلان عساکر متفقه‌یی دخی قوصوه‌ده اوتوز ساعت دوام ایدن بر بیوك محاربه نتیجه‌سنده پریشان

ايلدى شيخ الاسلام نصبى سلطان مشار اليه زماننده بدأ ايلر . بروسه‌ده بر جامع شريفى واردر .

« مرادخان رابع » — سلطان (مرادخان رابع) سلطان (احمد خان اول) ك اوغلو وسلطان (ابراهيم) ك برادريدر ولادتى ميلادك بيك التيوز طقوز وهجرتك بيك اون سكز سنه‌سى جماذى الاوليسنك يكرمى سكزنجى كونى متولد اولوب جلوسى ميلادك بيك التيوز يكرمى ايكى وهجرتك بيك اوتوز ايكى سنه‌سى ذى القعده‌سنك اون بشنجى كونى عم مكرملرى سلطان (مصطفى خان) حضرتلرينك ايكنجى فراغنده جالس تخت عثمانى اولمش وفاتى ميلادك بيك التيوز اوتوز درت وهجرتك بيك قرق درت تاريخنده‌در . والده‌سى (ماهپيكر) سلطانك تدابير حكيمانه‌سيله هرايش باشنه اولدقجه مناسب آدملر تعيين وعراق سردارينه امداد تسيير قلندى برسنه صكره حافظ پاشا بغدادى آلمغه مقتدر اوله‌مديغى جهتله بغداد سر چشمه‌سى بكر صوباشى‌يه طرف سلطانيدن ايالت منشورى كوندرلدكده اول حيله‌كار ايرانلويى دعوت ايلديكنه ندامتله اظهار خصومت ايلديكندن شاه (عباس) غيظ وغضبله قوشوب شهرى محاصره ايدرك بكر صوباشينك اوغلى محمدك خيانتيله بغدادى اوچ آيدن صكره آلدى واوتوز بيك قدر نفوسى قليجدن كچروب يرلرينه ايرانى اقامه ايتدكده موصل جانبنه يوريدى سلطان مشار اليه برقاچ سنه صكره بالذات كيدوب شهر مذكورى قرق كون قدر محاصره ايله استرداد ايلدى وعجملردن بعض فساد حس ايلديكندن متجاسرلرينى شديداً تأديب المشدر .

« مرقص » ياخود (سن مارق) — اليوم خرستيانلرجه معتبر طوتيلان اناجيل اربعه‌دن برينك مؤلفيدر مولدى طرابلس غرب

اولوب کنج یاشنده سن پترویه ملاقی وروما یه عزیمتنده رفیق وترجمانی اولدی وانجیلی وعظ ایچون سیره نائیق ومصر ممالکنی طولاشه‌رق میلادك اللی ایکی تاریخنده اسکندریه کلیساسنی تأسیس ایتدکدن صکره میلادك التمش‌سکز تاریخنده مصرده پت پرستلر طرفندن اعدام ایدلدی . مومی الیهك صورت مثالیه‌سی قنادلی ارسلاندر وهرسنه شباطك یکرمی بشنجی کونلرنده یورطیسی طوتلقده‌در . انجیلنی رفع جناب (عیسی) علیه السلامدن اون سنه صکره پترو ایله ایتدیکی مکالمه قوتیله ولسان یونانی اوزره یازمشیدی‌که (ماتیوس) ك یازدیغی انجیلك مختصری دیمك اولور . وندیکلولر میلادك سکز یوز اون بش وهجرتك ایکیوز یاخود میلادك سکز یوز یکرمی یدی تاریخنده جسدینی مصر نواحیسندن (معره)ده مکشوف برقبردن چیقاروب وندیکه کتورمشلر واوراده اوزرینه (سنت مرقوس) نام جسیم کلیسایی یاپمشلردر . وندیك جمهوریتی وقتیله (سن مارق) ك صورت مثالیه‌سی اولان قنادلی ارسلانه نسبت ایدیلور ایدی حتی بر تصویری الیوم وندیك چارشوسنده بر عمود اوزرنده موجوددر .

« مریم » ـ حضرت (عیسی) علیه السلام افندمزك والدۀ محترمه‌لری اولوب (داود) علیه السلام نسلندن امام القوم عالم ملت (عمران) ك قزیدر . عمرانك زوجه‌سی (حنه) نك دار دنیایه هیچ بر اولادی کلدیکی اجلدن اکر جناب حق بزه بر اولاد احسان بیورور ایسه بیت المقدس خدمتنه تعیین ایدرم دیمش و حق تعالی حضرت مریمی احسان بیوردیسه‌ده عمران وفات ایتدیکندن والده‌سی حضرت مریمی کوتوروب احباردن حضرت (زکریا)یه تسلیم واو دخی بیودوب درون مسجدده بر حجره‌یه اسکان ایلشیدی مشار الیها

اوراده عبادتله مشغول ایکن بقدرت الله تعالی حضرت (عیسی) علیه السلام افندمزه حامله اولوب دنیایه کتردی . شام ملکی (هردوس) (عیسی)علیه السلامك دها طفولیتی آوانده بعض احوال غریبه‌سنی ایشتدیکندن بیودیکنده باشمزه بر ایش آچار مطالعه‌سیله بیت‌اللحمه‌کی ارکك چوجقلری قتل عام ایچون بر مأمور کوندر دیسه‌ده مشار الیها مخدومیله برابر اولجه مصره هجرت ائلش اولدیغندن مأمولنه موفق اوله‌مدی ونهایت مصرده برخیلی مدت قالدقدن یعنی حضرت (عیسی)علیه‌السلام‌اوتوز یاشنه کیردکده مقتضای ارادهٔ الهیه‌اوزرینه تکرار بیت المقدسه عودت ایدوب بعد الرفع ناصره‌یه عزیمت ایدرك میلادك اوتوز طقوز تاریخنده وفات ایلدی .

« مصر » ــ آفریقا قطعه‌سنك شمال شرقیسنده(یکرمی‌اوچ‌درجه یکرمی‌اوچ‌دقیقه)دن(اوتوز بر درجه‌اوتوز یدی‌دقیقه)قدرعرض شمالی ایله(یکرمی‌ایکی‌درجه‌اون‌دقیقه)دن(اوتوزبردرجه‌یکرمی‌بردقیقه)قدر طول‌شرقی‌اراسنده‌واقع‌وشمالاً بحر سفید وجنوباً نوبه قطعه‌سی‌وغرباً لبی صحراسی وشرقا بحر احمر ایله محدود وممالك ممتازهٔ دولت علیه‌دن معدود بر قطعهٔ مشهوره ومعموره‌در وتقریباً ایکی بچق ملیون قدر نفوسی‌حاوی ومقر خدیویتی (قاهره) شهر شهیریدر واراضیسی قسماً طاغلق وقسماً مستوی اولوب وسطندن (نیل) نهری جریان ایدر . هواسی حار ویغموری نادر ایسه‌ده کیجه‌لری چوقجه (چیك) دوشمکله براز رطوبت اولور وفصول اربعه‌دن فصل بهار کانون ثانی ابتداسندن بدأ ایله شباط نهایتنه قدر ممتد اولوب متباقی اون آی مدتده فصل‌صیف اجرای احکام ایلر وچول‌طرفندن هبوب ایدن و (حامسین) دنیلان روزکار چیچك علتی وسته

وكوز خسته‌لقلری تولید ایدر وادئ نیل غایت منبت ومحصولداردر ومحصولاتك وجوده كلمسی ایسه انقلاب صیفی ایله اعتدال ربیعی اراسنده نهر نیلك مطلوب درجه‌ده فیضان ایتمسنه متوقفدر . نهرمز بورك فیضانی تقدیرنده فوق العاده بر صورتله مصر بغدای . پرنج . شكر قامشی . پموق . كتنویر . كتان . قهوه . توتون . كوك بویا حصوله كلور . حیوانات اهلیه‌دن اسب . استر . حمار یتشدیریلور وحیوانات وحشیه‌دن ارسلان وچقال ونیله مخصوص تمساح وآیی بالغی بولنور . معادن مفقود حكمنده اولوب انجق قایغان ومرمر طاش او جاقلری موجوددر . صنایع همان یوق دنیله‌جك راده‌یی بولمشیكن والی (محمد علی) پاشا دورنده تكرار وجود بولمغه باشلادی وباشلیجه شهرلرده ایپلك وشكر فابریقه‌لری وسائر صنایع دستكاهلری تأسیس ونقلیات تسهیل ایدلدی . مصر افریقای وسطی وعربستان ایله هندك انباری حكمنده‌در . مصر از قدیم اسیادن معدود وذرونده شمدیكنك ایكی قات نفوسی موجود ایدی (سیزوستریس) نام فرعون مصری اوتوز التی قسمه آییره‌رق اساس اداره قویمش ایكن صكره‌دن قرق قسمه ابلاغ اولندی . مصر قطعه‌سی جنوب حدودنده نیل اوزرنده كائن (سیه‌ن) شلاله‌سندن بحر سفیده قدر وبحر احمردن برقه ولاوی چوللرینه قدر ممتددر . مصر عمومیتله اوچ قطعه‌یه منقسمدركه بونلردن برنجیسی (مصر علیا) ایكنجیسی (مصر وسطی) اوچنجیسی (مصر سفلا) در مصر علیا (سیه‌ن) شلاله‌سندن هرموپولیسی یعنی اشمونین شهرینه‌قدر . مصر وسطی اشمونین شهرندن نیلك ایكی قوله تقسیم اولندیغی نقطه‌یه‌قدر مصر سفلا دخی نیلك منصبنه‌قدر در . مصر علیا سطح دریادن بر آز مرتفعجه اولوب

طغیان هر وقت کفایت ایتمدیکندن صنعی جدوللره محتاجدر . مصر وسطی ایله سفلانك ایسه بو خصوصده احتیاجلری یوقدر مصر سفلاده نیل مبارك متعدد قوللره تقسیم اولنوب بر طاقم آطهلر تشکیل ایلدیکی کبی بر طاقم مضر بطاقلقلر حاصل ایتمشدر . مصر سفلانك اوائلده موجود اولمدیغنه یعنی برنده دکز بولندیغنه دخی شبهه یوق کبیدر . مصر تاریخنه باقیلیر ایسه ازمنهٔ متقدمهده مصر حکومتی یالکز مصر علیادن عبارت ایدی . وقت مزبورده مصر وسطی دخی باتاق ایدی . مصر سفلا ایسه هیچ یوق ایدی بوکاده بر درجهیه قدر اعتماد ایتمك لازمدر . چونکه نیل مبارك بوکونکی کوندهدخی دکزدن سنهده اوچ مترو قدر یر ضبط ایتمکدهدر. قدیم مصریونك مذهبی قوای طبیعیهنك هر برینی تشخیص وتألیهدن عبارت بر نوع بت پرستلك ایدی . بعض محللرنده اینك وتمساح کبی حیواناتی وبعض حضرواتی دخی معبود اتخاذ ایدرلر ایدی وروحك بقاسنه قائل اولدقلری ایچون موتایه غایت رعایت ایدوب تحنیط و حفظ ایلرلر ایدی . ابنای بشرك مصرده نه وقت ونه صورتله انتشار ایلدیکی تاریخجه پك ده مضبوط دکل ایسهده اهرام ودیکیلی طاش کبی بعض آثاره نظراً حضرت (موسی) علیه السلام افندمزك زماننده غرق اولان فرعون (آمنوفیس) ك وقتنده کسب تمدن ایتمش اولدیغی اکلاشیلور . مصری خلقتك بشیبك قرق اوچ تاریخنده یعنی میلادك بشیوز اللی بر سنه مقدمنده عجملر واوچیوز اوتوز ایکی سنه مقدمنده اسکندر رومی ضبط ایدوب اسکندریه شهرینی تأسیس ایتمش ومؤخراً اسکندرك جنراللرندن (بتوله) یعنی بطلمیوس واحفادینه انتقال ایدوب مؤخراً شرق

ایمپراطورلغی زیر حکمنه وتکرار مجملره کچه‌رك هجرتك اون طقوز تاریخنده عساکر اسلامیه طرفندن فتح اولنمش ومؤخراً ملوك امویه وعباسیه وفاطمیه وایوبیه وغلامان اتراك وچراکسه کبی بر چوق حکمداران اسلامیه نوبت بنوبت اجرای حکومت ایدوب نهایت سلطان (سلیم‌خان اول) حضرتلری زمان سلطنتلرنده دولت علیهٔ عثمانیه‌یه انتقال اتلش ومیلادك بیك سکز یوز قرق بر وهجرتك بیك ایکیوز اللی یدی تاریخنده بر چوق قیل وقال ومحاربات نتیجه‌سی اوله‌رق بعض امتیازه نائل اولمشدر . مصرك مبدأ علوم ومدنیت ومنشأ فنون وصنعت اولدیغی جمله‌نك معلومی اولدیغندن بو بابده تفصیلاته حاجت یوقدر . ابو المؤرخین (هردوت) بیله زماننده مصری مدح وثنا ایتدیکی صره‌ده (بن مصر قدر عجایب وغرائبی چوق مملکت کورمدم . یونانلیلرك کیدوب کلوب طورملری سببسز دکل ایمش هر نقدر سیسام وافس معبدلری بر شهرت جسیمه‌یه مالك ایسه‌لرده مصرك آثاری یاننده هیچ مثابه‌سنده قالور وعلماسنك معارفده اقتدارلری تدریسیله مشغول اولدقلری (مجموعهٔ هرمزیه) نام کتابلرندن بك قولای اکلاشیلور) دیدی .

« مصرایم » ـ حام بن نوحك ایکنجی اوغلیدر . نام دیکرله (مه نس) دخی دیرلر . حین تفرقده منسوباتیله حبشستان ایچندن مصره کیدوب نیلك جهت شرقیسنده (منفس) شهرینی تأسیس ایله مصر حکومت قدیمه‌سنك برنجی سلاله‌سنی تشکیل اتلش وبناء علیه مصر خطه‌سنه مشار الیهك نامنه نسبتله مصر دنلمشدر هیقوسلرك مصری استیلا ایتدکلری زمانه دکین مرور ایدن بیك یکرمی سکز

سنه ظرفنده اشبو حکومت قدیمهٔ مصریه‌ده اون ایکی سلاله‌دن یوز
طقسان طقوز حکمدار کلدیسه‌ده اکثریسنك احوالی معلوم دکلدر .
روایته کوره خاقتك ایکیبیك ایکیوز طقسان سکز تاریخنده یعنی
میلادك اوچ بیك ایکیوز طقسان التی سنه مقدمنده نوبه‌یه قدر اقلیم
مصرك سکنهٔ قدیمه‌سی مشار الیهدن نشئت اتلشدر . عبرانیلر نیل
نهرینه دخی مصرایم دیرلر ایدی .

« معاویه » بن ابو سفیان ــ اصحابدن و بنی امیه سلاله‌سندن
اولوب دولت امویه‌نك مؤسسیدر شام والیسی ایکن سلالهٔ
مذکوره‌دن ثالث خلفا راشدین حضرت (عثمان) رضی الله عنهك وقوع
شهادتی اوزرینه خلقی اخذ انتقامه تحریص ایدوب میلادك التیوز اللی
یدی وهجرتك اوتوز یدی تاریخنده مصری والئ سابقی عمرو بن
العاص معرفتیله حرباً تسخیر وخلیفهٔ مسلمین حضرت (علی) طرفندن
منصوب والی یی احراقله عدم آباده تسییر ایلدکدنصکره عساکرکلیه ایله
خلیفهٔ مشار الیه اوزرینه خروجه مبادرت وحضرت (علی) رضی الله
عنه دخی بالمقابله کوفه‌دن حرکت ایتمکله صفینده تلاقئ طرفین ایله
یوز اون کون ظرفنده طقسان درت دفعه علولنان آتش جنك
وجدالده هر ایکی طرف یتمش بیك کشی تلفات ویرمش ونهایت
طرفین مرخصلرندن مرکب عقد اولنان مجلسده دسیسه‌لی برمعاهده
ایله حضرت معاویه‌نك شام والیلکی تصدیق اولنمشدر . اول وآخر
یکرمی سنه شام والیلکی ایدوب میلادك التیوز یتمش طقوز وهجرتك
التمش تاریخنده سکسان ایکی یاشنده اولدیغی حالده وفات ایلدی .
اسلامك ابتدا اوغلنه خلقی بیعت ایتدیرن وبر ید وضع ایدن ومسجدده
مقصوره یپان و اوتوردیغی یرده خطبه اوقویان وزنادن ثبوت نسنه

حكم ايدن وحرمنده طواشـى قوللانان وديوانده خاتم اتخـاذ ايلين معاويه‌در .

« مكۀ » مكرمه ـ بحر قلزمك (بحر احمر) شرق جنوبيسنده واقع جده اسكله‌سندن دوه اياغى طقسان كيلو مترو يعنى اون سـكز ساعت ومدينۀ منوره‌دن درتيوز كيلو مترو يعنى سـكسان ساعت بعد ومسـافه‌ده اوتوز بيك خانه ويوز اون بيك نفوسى جامع بر شـهر شهير سعادت قرير اولوب سوقاق وخانه‌لرى منتظم وسرتسر تجليزار انوار خدا وجلوكاه انبيا واوليـا اولمغله مشـهوردر حرارتى زائد يبوستى غالب ايسه‌ده هواسى غاية الغايه صاغلامدر . شهرشهير (مكۀ مشرفه شرفها الله تعالى) الى يوم القيامه (يكرمى بر درجه يكرمى سكز دقيقه) عرض شماليده و (قرق يدى درجه اللى درت دقيقه) طول شرقيـده واقع اولوب سطح بحردن ايكى يوز التمش ايكى مترو يوكسكدر . شـهر مذكورك اطرافنده‌كى قلعه‌لردن حرم شريفه ناظر خراب برحالده بولنان قل قل قلعـه‌سى غيرت قشـله‌سى ناميله وايكى بيك ليرا اعانه اقچه‌سيله وشجعان عساكر عثمانيه‌نك غيرت واقداملرى ثمره‌سيله مجدداً انشـا ايدلمش اولديغى كبى ينه حرم شريفه ناظر يوز اللى بر بچق مترو يعنى ايكيوز ذراع مربعنده سـورله محـاط اولوب درونده كائن متعددخرابه‌زار سرايلرى بولنـان جيـاد قلعه‌سـنك اطراف سـورلرى هيئت اصليه‌سى اوزره مكمل صورتده تعمير وخرابه‌لرك كافه‌سـنى هدم وتطهير ايدلدكدن صكره خزينۀ جليله‌يه بار اولمقسزين اصحاب حميت طرفندن ويريلان اعانه اقچه‌سيله وعساكر حضرت شهريارينك غيرت واقداملرى ثمره‌سيله اوچ سـنه ظرفنده كاركير اولمق اوزره صورت مكمله‌ده بر طابوراق قشله ايله برجبخانه

وبر حبسخانهٔ عمومی ومتعدد دبویلر ایله جهاد میداننده مجدداً برده
طوپجی قشله‌سی انشا ایدلمشدر . بر ایکی سنه‌یه کلنجه‌یه قدر حجاز
ولایتی مرکز سلطنتله پوسته واسطه‌سیله مخابره ایتمکده اولدیغی حالده
له الحمد والمنه مخابرهٔ مذکوره سایهٔ معموریتوایهٔ حضرت سلطان
(عبد الحمید خان ثانیده) طائفدن مکهٔ مکرمه‌یه واورادن جده‌یه قدر
ایصال وجده‌دن قابلو طریقی واسطه‌سیله سواکنه ربط ایدیلان
تلغراف خطی واسطه‌سیله مخابرهٔ مذکوره تحت تأمینه آلنمشدر وبونك
ایچون باب ابراهیمده حکومت قوناغی قارشوسنده مجدداً برده
تلغرافخانه یاپدیرلمشدر . حرم شریف درونده جنتمکان (سلطان
سلیم خان) حضرتلرینك آثار خیریه‌سندن اولوب اون بش بیك لیرا
قیمتنده اولان کتبخانه هر نصلسه بر محتکر طرفندن ملك ایدلدیکی
اکلاشلسی اوزرینه کتبخانهٔ مذکور اصول دائره‌سنده محتکر مرقوم
یدندن تخلیص ایدیله‌رك بر طرفنه کما فی السابق کتبخانه ودیکر طرفنه
بر عدد مکتب رشدیهٔ عسکری‌یه انشا ایدلمشدرکه بوکونکی کونده
سایهٔ طوباوایهٔ حضرت شهریاریده طقسان شاکرد تحصیل علوم
ایلکده‌در . اشته بالاده تعداد اولنان انشاآتدن بشقه باب ابراهیمده
حرم شریف داخلنده مکمل برعدد موقت خانه ایله حکومت قوناغی
داخلنده برده منتظم مطبعه یاپدیرلمشدرکه طبعی لازمکلان برطاقم
کتابلری طبع ایتدیرمك ایچون برچوق پاره صرفیله اصحابی مصره
کیتمك کلفتندن قورتولمشلردر وخرابه یوز چویرمش اولان حکومت
قوناغی صورت مکمله‌ده تعمیر وترمیم ایدیله‌رك مفروشاتی کاملا
هنددن جلب ایدلمشدر . مدینهٔ منوره‌نك اسکله‌سی اولان ینبع
البحرده کائن قلعه‌نك خراب اولان سورینك صورت مکمله‌ده تعمیر

وترميمله بر طابور استيعابنه كافى مجدداً اوچ عدد قره‌غول خانه انشا اولنديغى كبى رابغ وطائف وبونلره مماثل سائر محللرده دخى برچوق انشاآتك بويله آز وقت ايچنده ساحهٔ حصوله كلمسى اسبق حجاز ولايتى واليسى دولتلو (عثمان نورى) پاشا حضرتلرينك (ترقئ ملك ايله امت وملتك سعادت وسلامتى اغورنده جوهر كرانبهاى حياتلرينى بذل وايثار بيورمقده اولان ولى نعمت بيمنتمز شوكتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرى طرفندن شرفريز صدور اولان امر وفرمان همايونك احكام جليله‌سنه توفيق حركتله) ليل ونهار سعى واقداملرى سايه‌سنده اولديغى اول طرفدن كلان محب ملت ووطن بعض ذوات محترمه‌نك افاده‌لرندن اكلاشلمش اولمغله مشار اليه حضرتلرينك بوبابده واقع اولان هممات جليله‌لرى ومعيتلرى بولنان ميرلوا سعادتلو محمد لطفى پاشا ايله انشاآت مذكوره سرمهندسى اركان حربيه مير الايلرندن عزتلو محمد صادق بكك غيرتلرى جداً شايان تقدير كورلمشدر .

اصل نظر دقته النه‌جق نقطه شوراسيدركه مكهٔ مكرمه‌نك شرق شماليسنده كائن جده شهرينك ادارهٔ شربيه‌سى اوچيوز قدر متعفن صهريج صولرينه منحصر اولمغله برابر شهرك تنظيفاتنه دقت اولنمديغى زمانلرده (مد) براقديسى اولان بطاقلقلرك انضمام عفونتيله جده‌نك جيادت هواسى خللپذير اولمقده ايديسه‌ده بوندن بر ايكى سنه مقدم سايهٔ معموريت وايهٔ حضرت پادشاهيده مشار اليه حضرتلرى جده‌نك ايكى ساعت بعد ومسافه‌سنده واقع واديلردن مكمل طونللر واسطه‌سيله جده‌نك اون دقيقه خارجنده كائن معهود صهريجلرك يانه قدر كتوروب صويى سطح ارضه چيقارمش ايسه‌ده

اوصره‌ده انفصالی وقوع بولمغله خلفلری دولتلو (جمیل) پاشا حضرتلری اولجه حاضر ومهیا ایدلمش اولان تیمور بوریلر ایله مملکت ایچنه گتوردوب محلاته تقسیمنی مراد ایلمش ایسه‌ده مشارالیه دخی انفصال ایتمکله الیوم حجاز ولایتی والیسی بولنان دولتلو (صفوت) پاشا حضرتلری اتمامنه موفق اولمشلردر مذکور صویه عین (حمدیه) نامی ویریله‌رك داخل بلده‌یه اجرا وموقعاً وعدداً احتیاجاته کافی چشمه‌لر انشاسی گرك یرلی اهالینك وگرکسه بهرسنه بیکلرجه‌ گلکمده اولان حجاج مسلمینك میاه متعفنه ایچمك محذور ومجبوریتنی بر طرف ایلمشدر . مذکور عینك جده‌یه اجراسی ولاة سابقه طرفندن درخاطر ایدلمش وحتی عصرینك اك برنجی متنفذ ومشمولی اولان قره مصطفی پاشا هجرت نبویه‌نك بیك طقسان اوچ تاریخنده تیشه‌زن تشبث ایلمش ایسه‌ده (جناب موفق الامور حضرتلری ترقیء ملك مدار اولان فیوضات مدنیه‌نك اسباب حصولنی عصر مسعدت حصر حضرت خلافتپناهی‌یه تعلیق بیورمش اولمسندندرکه تصور وتشبث نتیجه بخش موفقیت اوله‌مامشدر) . شهر مذکورك وسطنده طولاً درتیوز وعرضا اوچیوز درت ذراع وسعتنده اولان (حرم شریف) کاشندرکه او دخی بشقه‌جه قبه‌لرله مستور اولدیغی حالده (بیت الله الحرام) انك اورته‌سنده واقع اولمشدر . (مکهٔ مکرمه) ده بیت مشارالیهدن بشقه مقام (جبریل) و (ابراهیم) و (حجر اسماعیل) علیهم السلام کبی مقامات جلیله (مولد جناب نبوی) و (خدیجة الکبری) و (فاطمة الزهرا) رضی الله عنهما وجبل (عرفات) وقبیس که (یا ایها النبی حسبك الله) آیت کریمه‌سی اوراده شرفنازل اولدی وعلی روایة حضرت (آدم) بو طاغده دفن

اولندی وجبل ثور یاخود جبل حراده (که نبوت مآب افندمز قبل البعثه اوراده انزوا بیوردیلر (الم نشرح لك) سورهٔ جلیله‌سنك محل نزول وشق صدر قمر معجزه‌سنك موقع حصولی دخی بوراسیدر) اشبو وصف وتعداد اولنان محال مبارکه‌نك اکثریسنه مؤخراً قبه‌لر وجوارلرنده مسجدلر بنا اولنمشدر . (مکهٔ مکرمه) نك التی ساعت ایلروسنده اولان جبل (عرفات) حجاجك وقفه‌یه طوردقلری محل اولوب اورادن ایکی ساعت بروده (مزدلفه) ومزدلفه ایله (مکهٔ مکرمه) بیننده (منا) قصبه‌سی موجوددرکه بوراده حجاج اوچ کون اقامتله دونما ایدر وقربان کسرلر . مناده واقع مسجد (آدم) دخی مشعر الحرامندر . مار الذکر عرفاتده (هارون الرشید) ك زوجهٔ محترمه‌لری (زبیده) سلطان هجرت نبویه‌نك ایکیوز اون سکز تاریخنده مبالغ کثیره صرفیله (مکهٔ مکرمه) یه اوچ کونلك مسافه‌دن طاغلر دویره‌رك (عین حنین) نامنده‌کی صویی مکه‌یه کتورمك استمش ایسه‌ده عمری وفا ایتمدیکندن صو انجق عرفاته قدر کله بیلمش ایدی بنابرین اشبو اثر خیر سلطان (سلیمان خان) قانونی زمانه قدر اویله‌جه نا تمام قالمش ایدی مشار الیهك دختر سعد اخترلری (مهر ماه) سلطان صرف نقدینهٔ همت ایدوب صویی عرفاتدن جلب ایله مکه‌یه اجرا ومواقع لازمه‌ده چشمه‌لر انشا ایتدیردیلر عین مذکورك یوللری بوزلدقجه سلاطین عظام حضراتی طرفلرندن تعمیر اولندیغی کبی هجرت نبویه‌نك بیك ایکیوز طقسان التی سنه‌سنده مجرای عین ینه بوزلمش اولدیغندن ابوالخیرات اطلاقی مابه الاستحقاقی اولان خلیفهٔ مشروعهٔ (فخر المرسلین) شوکتمآب افندمز حضرتلری مجرای عینك احتیاجات زمانیه نسبتنده تعمیرینی فرمان بیورمش

اولدقلرندن سنهٔ مرقومه‌ده در سعادتدن مکه‌یه بر هیئت فنیه کوندریلوب کرك طرف دولت علیه‌دن احسان بیوریلان وکرك اقطار اسلامیه‌دن اعانهٔ وارد اولان سکسان بیك لیرا ایله سایهٔ حضرت ظل اللهیده عینك مجراسنك تطهیرینه مباشرت اولنمش ایسه‌ده مشار الیه (عثمان نوری) پاشا حضرتلری او صره‌ده (با ارادهٔ حضرت شهریاری) فریقلق رتبهٔ جلیله‌سیله حجاز عموم قوماندانلغنه تعیین بیوریله‌رق (مکهٔ مکرمه) یه مواصلتلریله عین مذکورك تطهیری ایچون التی کشیدن مرکب معاشلی اوله‌رق تشکیل اولنمش اولان قومیسیون معرفتیله یکرمی بیك لیرا صرف ایدلمش اولدیغی حالده تعمیراتدن هیچ بر اثر کوریله‌مامسی مسموع عالیلری اولدقده درحال امیر مکه ایله والیٔ ولایته بالمراجعه قومیسیون مذکور ریاستنی در عهده بیوره‌رق ومذکور قومیسیونی طاغدارق فخری اوله‌رق اون ایکی کشیدن مرکب یکیدن بر قومیسیون تشکیل وباقی التمش بیك لیرا ایله سایهٔ کردون پایهٔ شاهانه‌ده عین مذکورك بدایتی اولان عرفاتدن نهایتی اولان حرم شریفك (باب الوداع) نام محلنه قدر التی ساعت طولنده اولان طونللرینی صورت مکمله‌ده تعمیر وتطهیر وباب الوداعدن شیخ محموده قدر تمدید یعنی اوچ بیك مترو طولنده مجدداً طونللر انشاسیله مکهٔ مکرمه‌یی صو احتیاجندن بسبتون قورتارارق وبوریلر واسطه‌سیله اماکن میریه‌یه صو اجرا ایتدیره‌رك ومملکت داخلنده متعدد چادروانلر ایله چشمه‌لر یاپدیرارق بو یوزدن بهر سنه بیکلرجه کلمکده اولان حجاج مسلمینی نیجه بیك مشقتله بر ابریق صویی یکرمی پاره‌یه آلمق کلفتندن قورتارمشلردر. مکهٔ مکرمه دین مبین اسلامك کهوارهٔ انتشاریدر ایکی جهان سروری

فخر كائنات افنـدمز الك اول بوراده تبليغ احكام رسـالته مأمور بيوريلوب اظهار اسـلامه باشلادقلرنده اون سـنه قدر على التوالى وقوعات طاقتفرسـاى اعدايه سينه كذار تحمل اولهرق نهايت وقوعبولان دعوتلرى اوزرينه ميلادك التيوز يكرمى تاريخنده اسلامه كلنلر ايله مدينهٔ منورهيه هجرت بيورمشـلر ومكهليلر بوراده دخى راحت ويرميوب آردصره مقاتله دخى ايلديلرسهده كون بكون اكتساب فروتاب ايتمكده اولان جمعيت مقدسهٔ اسـلاميه يه قارشو اولكى كبى بر ضرر ايقاعنه قدرتياب اولهمدقلرندن ناچار مصالحه ايتمشلر ايدى ميـلادك التيوز يكرمى يدى يعنى هجرت نبويه نك التنجى سنه سـنده (فخر كائنات) افندمز حضرتلرى زيارت حج شريف ايچون بيك درتيوز اصحابله جوار مكهيه قدر تشـريف آور اولدقلرندن لاجل التأمين حضـرت (عثمان) رضى الله عنهى ايلرو كوندروب فقط مكهليلر مشار اليهى حبس ايتدكلرندن افندمز تحت شجرهده اصحاب كراميله بعد المشـاوره درون شهره حرباً كيرلمسنه قرار ويرملرى اوزرينـه مكه اهاليسـى انجام حاله عطف نظرله هزار اعتذارده بولنهرق تجديد مصـالحهيه رغبت كوسترديلر انجق ايكى سنه صكره يعنى ميلادك التيوز يكرمى طقوز وهجرتك سكز تاريخنده تكرار نقض عهده اجتسـار ايلملريله حضرت رسالتپناه افندمز اون بيك كشـيله عزيمت ايدوب ويردكلرى تأمينات شـفقتپرورانه اوزرينـه جزئى بر محاربه ايله مكهيه داخل اولديلر . حرمين شريفين خدمت مفتخرهسى دولت عليهٔ عثمانيه يه ميلادك بيك بشـيوز اون يدى وهجرتك طقوز يوز اوتوز اوچ تاريخنده سلطان (سـليم خان) حضرتلرى زماننده انتقال ايتمشدر .

« موسى » مولد موسى عليه الصلاة والسلام ـ موسى عليه السلام لاوى ذريتندن ظهور ايدوب پدرلرى عمران بن يصهر ووالدەلرى لوخاياخوديوخيذ بنت هانەدر فرعون بنى اسرائيل ذريتندن بر پيغمبر يديله هلاك اولەجغنى كاهن ومنجملرندن خبر المسى اوزرينه يكى طوغان بنى اسرائيل اولادلرينك اعدامنى امر ايلديكى بر زمانده يعنى ميلادك بيك يديوز يكرمى بش سنه مقدمنده ارض جاسانده (تانيس)قصبەسنده دنيايه كلوب والدەلرى بر مدت كيزلمش ايسەده شايد ايلروده فرعون خبردار اولورده بر مضرت طوقنور خوفندن ناشى چوجغك حفظ آلهى يه تسليمنى دها اولى بولەرق نيله آتمغه قرار ويرمشدر نتكم حق تعالى بيورير « فاذا خفت عليه فالقيه فى اليم » يعنى قورقديغك وقت انى دكزه آت بوراده دكزدن مراد نهر نيلدر اشبوقرار اوزرينه (موسى) عليه السلامك والدەلرى قبطى بر نجار يانىنه كيدرك بنى اسرائيل ظنيله كيفيتى تفصيلاً افاده وبيان ايدوب بر محكم صندق مبايعه ايلدكدنصكره خانەسنه عودتله چوجغى بو صندق ايچنه وضع ايله نيل مبارك آقنديسنه صاليويرمشدر . (قبطى نجار بو حالى خبر ويرمك ايچون درحال دكاننى قپايەرق فرعونك موكللرينه كيدوب مسئلەيى حكايه ايدەجكى صرەده من طرف الله دلى طوتلمش اولديغندن مرامنى اكلاده ميەرق مأيوساً عودت ايلمش ولسانى دوزلمش اولمغله تكرار فرعونك موكللرى نزدينه كيتمش ايسەده بو سفرده لسانيله برابر كوزلرى دخى كور اولمش اولديغندن هيچ بر وجهله مرامنى اكلاتمغه موفق اولەمديغى جهتله بتون مأيوس قالەرق عودت ويولده بر درەيه دوشرك لسانيله كوزلرى آچلمش اولمغله بو حالدن متحير قالەرق فرعونك

هلاكنه سبب اوله‌جق بو اوغلان (موسی) علیه السلام اولدیغنه عـین الیقین حکم ایتمکله همان مذکور دره‌ده جناب کبریایه سجدهٔ شکران ایدرك حضرت (موسی) علیه الصلاة والسـلامك نبوت زماننده کندوسنه ایمان ایله خدمتنده بولنمقلق شـرفنه نائل اولمسنی نیاز واسترحام ایلشدر نتکم قرآن عظیم الشانده « قال رجل مؤمن من آل فرعون » بیورمشدر .)

او اثناده فرعونك زوجه‌سی آسیه ایله کریمه‌سی وبر طاقم جاریه‌لر نیلك کنارنده یقانمقده وفرعون دخی تختنده بونلری سیر ایتمکده ایکن اوزاقدن بر صندق کلور اولدیغنی کوردکلرنده قایقلر واسطه‌سیله مذکور صندیغی نیلدن چیقاردوب قپاغنی آچدقلرنده درونـنـده قمر مثالی حضرت (موسی) علیه السلامی کوردکلری آنده من طرف الله جمله‌سی بردن قلباً محبت حاصل ایدرك وصندقدن چیقاره‌رق فرعون سراینه کتوردیلر (موسی) علیه السلام بو وجهله فرعون سراینده بیومشدر لکن والده‌سی لوخاهر نصلسه‌سود آنا صفتیله حضرت (موسی) علیه السلامه باقمقده اولدیغندن عن اصل هانکی ملته منسوب اولدیغنی اوکرغشیدی بنی اسـرائیلك مصریلردن چکدکلری اذا وجفادن ناشی پك زیاده مضطرب اولوب حتی بر کون بر اسـرائیلی‌یی تحقیر ایدن بر مصری‌یی قتل ایلشی ایدی (موسی) علیه السـلامك بو مثللو طور وحرکاتی فرعون سراینده کاهنلرك شـبهه‌لرینی دعوت ایلش اولدیغندن ارتق مصـرده دورمه‌سـی جائز اوله‌میه‌جغنی یقینـاً بیلمکله (مدین) طرفلرینـه عزیمته قرار ویره‌رك هجرت ایلشدر .

« موسی » هجرت موسی علیه الصلاة والسلام ـ موسی علیه

السلام افندمز حضرتلری عن اصل بنی اسرائیل طائفه‌سندن اولدیغندن فرعون ومصریلرك بنی اسرائیله ایتمکده اولدقلری اذا وجفایه صبر وتحملی قالمیوب وفرعونه ایسه بنی اسرائیلدن اولدیغنی بیلدیرمك ایسته‌مدیکندن آجیقدن آجیقه طائفهٔ اسرائیلیه یاردم ایتمکدن عاجز قالمشیدی . حضرت (موسی) علیه الصلاة والسلام افندمز حضرتلری بر کون فرعونك سراینه کله‌رك سؤال ایلدکده ایکی فرسخ بعد ومسافه‌ده کائن (منفس) شهرینه عزیمت ایلمش اولدیغنی خبر آلمسیله آتنه بنوب شهر مذکوره عزم راه ایلدی اویله وقتی شهره دخول ایلمش ایسه‌ده عادت بلده ایجابنجه اهالیٔ بلده وقت مذکورده خانه‌لرینه چکیله‌رك بر ایکی ساعت استراحتلریله مشغول اولدقلرندن هیچ بر کمسنه‌یه تصادف ایتمیوب یالکز بر قبطینك طائفهٔ اسرائیلدن برینی جبراً ایش ایشلتمکه سوق ایلدیکنی کوردکده واسرائیلی ایسه حضرت موسی دن مدد طلب ایلمکه باشلادیغنده (موسی) علیه السلام اسرائیلك صالیویرلمسنی قبطی‌یه اخطار ایلمش ایسه‌ده مرقوم اصلا اصغا ایلمدیکندن حضرت (موسی) درت پرمغیله قبطینك کوکسندن درتمسیله اول انده یره دوشرك جان ویرمش اولمغله اسرائیلی بو یوزدن قورتلوب کتمشدر . حضرت (موسی) علیه السلام بر جهتدن اسرائیلك بو بلیه‌دن قورتلدیغنه ممنون قالمش ایسه‌ده دیکر جهتدن قبطی‌یی اولدیردیکنه نادم وپشیمان اولدیغندن جناب رب العالمیندن استیفای قصور ایتمشدر . بو حال فرعونه خبر ویرلمسیله قبطی‌یی اولدیرانی آرایوب بولمق ولازمکلان جزایی ویرمك ایچون فرعون طرفندن صادر اولان

امر موجبنجه مملكتك هر طرفنه عسكر چيقارلمش ايسه‌ده قبطينك
قاتلی بولنه‌مامشدر . فرداسی كون اولكی كون قورتارمش
اولديغی اسرائيلی ديكر بر قبطينك ايش ايشلتمكه كتورمك ايچون
ضرب وتنكيل ايدر اولديغنی كورنجه حدته كله‌رك اسرائيلی‌يه
خطاباً سن نصل آدمسك دونكی كون سنی قورتارمق ايچون قضاء
بر قبطی‌يی اولديرمش ايدم ديمسله اسرائيلی دونكی كون اولديرمش
اولديغك قبطی كبی بو كونده بنمی اولديره‌جكسن انسانلره لازمكلان
تأليف بين ايتمكدر بو سوزی قبطی ايشتدكده دونكی اولان قبطی‌يی
(موسی) عليه السلام اولديرمش اولديغنی اكلامغله اوراده
اسرائيلی‌يی ترك ايدرك كيفيتی خبر ويرمك ايچون درحال فرعون
نزدينه كتمشدر فرعون بو حالدن خبردار اولنجه (موسی) عليه
السلامك اطوار وحركاتيله كاهن ومنجملرك ويرمش اولدقلری
معلوماتدن ذاتاً ممنون قالمديغی جهتله بونی وسيله عد ايدرك
وجودينك اورته‌دن قالديرلمسی ايچون ويرمش اولديغی امر شديد
اوزرينه طرف طرف حضرت (موسی) عليه السلامی آرامقده
اولدقلری واولجه حضرت (موسی) نك نبوت زماننده اكا ايمان
ايتمك وخدمتنده بولنمق شرفنه نائل اولمق ايچون دره ايچنده جناب
واجب الوجود حضرتلرندن استرحام ايتمش اولان قبطی بو ايشه
خبردار اولور اولمز (موسی) عليه السلامی بولوب كيفيتی بيان
ومصردن هجرت اتلمسی لزومنی درميان ايتمكله حضرت (موسی)
عليه السلام كمال درجه خوفندن شهره اوغرامقسزين منفسدن
چيقوب خالق حقيقی‌يه صغنه‌رق حيوانی چولك بر طرفنده واقع
اورمانك ايچندن كيدن يوله طوغری تپه‌رك حركت ائلشدركه

اشبو كيتديكى يول حضرت (شعيب) عليه الصلاة والسلام افندمزك
بولنديغى (مدين) يوليدر . (موسى) عليه السلام بو وجهله يوله
دوام ايدرك مدين مملكتنه مواصلت و(شعيب) عليه‌السلام ايله ملاقات
بيوردقدن واوادن بر از مدت كچدكدنصكره مقتضاى ارادهٔ الهيه
حضرت (شعيب) عليه السلامك بيوك كريمه‌لرى (صافورا)يى تزوج
ايدرك داماد اولدقدن وقرق سنه برلكده آرام بيوردقدنصكره خلقتك
اوچيك طقوز يوز قرق طقوز تاريخنده يعنى ميلادك بيك التيوز
قرق بش سنه مقدمنده آبا واجدادينى كورمك اوزره قاين پدرلرى
(شعيب) عليه الصلاة والسلام حضرتلرندن استحصال رخصت ايدرك
واهليله قيونلرينى آله‌رق مصر طرفنه عودت بيورمشلردر .

« موسى » نبوت موسى عليه السلام ـ موسى عليه السلام
قاين پدرلرى (شعيب)عليه السلام ايله قرق سنه برلكده قالدقدنصكره
ابوينى كورمك اوزره استحصال رخصتله اهلنى وقيونلرينى آلوب
مصرجهتنه حركت ائلشدر محل‌مذكوردن بش كون آيرلدقدنصكره
اقشام اوزرى طورى سينانك اتكنه مواصلت ايدرك اولكيجه‌يى
اوراده كچورمك اوزره چادرلرينى قورمش ايدى هوانك غايت
صغوق اولمسى مناسبتيله آتش ياقوب ايصنمق اوزره هرنقدر چاقمنى
چاقش ايسه‌ده بر درلو آتش آلمديغندن زياده‌سيله جانى صيقيله‌رق
ملول ومكدر اوله‌رق اشاغى ويوقارى طولاشمقده اولديغى حالده
طاغدن يانه نظر ايلدكده كيجه اولمسى مناسبتيله اولطرفده
ياغقده اولان بر آتشك علوينى كوردكده زوجهٔ مطهره‌لرى
صافورايه خطاباً شو طاغده بر آتش كوردم هم براز آتش
كتوره‌يم وهمده اول آتشك يانده بولنانلردن يولى سؤال

ایده‌یم دیه‌رك وعصاسنی الینه آله‌رق طاغه چیقمغه باشلدی آتشه یقلاشنجه ظن ایلدیکی کبی آتش اولمیوب بر اغاجك رأسندن چیقان بر علو اولدیغنی کورمکله (روایته نظراً اشبو اغاج بوکرتلن اغاجیدر) قلبنه دهشتلی بر قورقو کلمکله کلدیکی محله عودت بیورمق اوزره ایکن (یاموسی انی انا الله رب العالمین) خطاب عزتنی (موسی)علیه السلام ایشیدنجه وحی الهی اولدیغنی اکلامغله درحال سجدهٔ شکران ایدرك جناب واجب الوجود حضرتلرینه تشکراتی عرض ائلکه باشلدی (بولندیغی محله طورسیناده جبل حوریب) دیرلر بو وجهله محل مذکورده خطاب عزت شرفنه نائل اوله‌رق طرف باریدن کندوسنه نبوت وحین حاجتده استعمال اولنمق اوزره بر قاچ معجزه دخی احسان بیورلمشدر . (موسی) علیه السلام حدید المزاج و یلتك اولدیغندن حدتنك صبره ولسانك فصیح الکلام اوله‌رق تکلم ائلسنی حق سبحانه وتعالی حضرتلرندن استرحام ایتمکله مشار الیه حضرتلرینك اشبو استرحامی واجب الوجود حضرتلری نزدنده مظهر قبول بیورلدیغی کبی فصاحت وبلاغتله شان وشرف قزانمش اولان برادری (هارون) علیه السلام دخی طرف الهیدن منصب جلیل نبوت ایله رفاقتنه تعیین بیورلمشدر (موسی)علیه السلام عزت وبرکتله اول محل مبارکه‌دن عودتله سحر وقتی اولدقلری محله کلدکده هنوز اویومیوب بکلمکده اولان حرم محترمه‌لری صافورا حضرت (موسی) علیه السلامی کوردیکنده شمدی‌یه قدر نره‌ده قالدیغنی ونیچون آتش کتورمدیکنی سؤال ایدنجه مشار الیه حضرتلری سکا نار یرینه نور کتوردم دیه‌رك کیفیتی برتفصیل صافورایه بیان ایتمکله جمله‌سی دلشاد اولدیلر . صباح اولنجه اهلنی وقویونلرینی قائن پدرلری (شعیب) علیه

السلام نزدینه کوندردیکی کبی کندولری دخی امر الهیه‌یی یرینه کتورمك اوزره مصره عزیمت بیوردیلر حضرت (موسی) علیه الصلاة و السلام ابتدا خانه‌سنه کیدرك پدرندن ماعداسنی حیاتده بولمش ایسه‌ده مصردن انفکاکی بر خیلی زمان اولدیغی ایچون والده‌سیله همشیره‌سی وقرنداشی هارون (موسی) علیه السلامی طانیه‌مدقلری اجلدن اول امرده مسافر نظریله باقه‌رق بالآخره کلامندن حضرت (موسی) اولدیغنی اکلامش اولدقلرندن جمله‌سی دلشاد اوله‌رق بو قدر زماندر دیار غربتده قالدیغنك اسباب موجبه‌سنی مشار الیه حضرتلرندن سؤال ایتلریله اول دخی ماجرای تفصیلاً حکایه وطرف الهیدن کندوسنه وقرانداشی (هارون) علیه السلامه نبوت احسان بیورلدیغنی تبشیر ایتمکله حضرت (هارون) کمال درجه ممنون اوله‌رق سمعنا واطعنا دیه‌رك علی الصباح ایکیسی بردن فرعون ومصریلره تورات شریفك احکام شرعیه‌سنی تبلیغ ایله خلقی دین موسویه‌یه دعوت ایلمکه مباشرت ایلدیلر حضرت (موسی)علیه السلام فرعونه بر مدت تلقین دین ویك چوق معجزات کوستردیکی حالده اهالئ قدیمه‌دن بری نسا و دیکری (موسی) علیه السلامك صندیغنی اعمال ایدن قبطی نجاردن ما عدانه فرعون ونه‌ده مصریلره ایمان نصیب اولمدیغندن واهالئ مذکوره‌نك بنی اسرائیل اوزرینه ظلملری کوندن کونه تزاید ایلدیکندن امر الهی ایله برکیجه کافهٔ بنی اسرائیلی خفیف اشیالری یانلرنده وحمیر تکنه‌لری صرتلرنده اولدیغی حالده قالدیروب برادر (هارون)علیه السلام ایله شرق جنوبی جهتنه توجیه ایلدی بحر قلزمی نامی قدیمی (سینوس عرابیکوس) یعنی بحر احمری نام قدیمی (ماره‌روسو) ایکی ساعتده کچدکلرنده بنی

اسرائیل براغزدن جناب حقه تشکر ایلدیلر مشارالیه حضرتلری امتلك
دها ایلرویه کتمیوب فرعونك ومصریلرك حاللرینی کورملری ایچون
طورملرینی امر ایلسی اوزرینه طائفهٔ اسرائیل وجه مشروح اوزره
حرکت ایدرك فرعون ومصریلرك حرکتلرینه انتظار ایتمکده‌لر ایکن
فرعون ارقه‌لرندن عساکر کلیه ایله یتشه‌رك اون ایکی بلوك اوله‌رق
دیوار شکلنده بحر قلزمك آیرلمش اولدیغنی کورنجه کندوسنه
بردهشت کله‌رك دورمش وبو ایشه متحیر قالمش اولدیغندن یانده
بولنان ندیملرندن هامان نام خبیث حاشا موسی سحربازلغیله بودره‌دن
کچدیکی حالده تکریلغکله ندن کچه‌میورسن دیمسیله فرعونه جسارت
کله‌رك وحیوانی بحره طوغری سیوره‌رك معیتی موجودیله بحر
مذکورك اوته باشندن چیقه‌جغی اثناده بحکمة الله تعالی بحر قلزم اسکی
حالنه عودتله جمله‌سی بردن غرق وتلف اولمشلردر .

« موسی » وفات موسی علیه السلام ـ بحکمة الله تعالی
(موسی) علیه السلام قومی وبرادر (هارون) علیه السلام ایله
وادئ کنعان حدودی جوارنده صحرای تیهده قاللری لازمکلدیکندن
محل مذکورده اقامت بیوردقلری مدتده قومنی غزایه دعوت ایدرك
ارض کنعانی ضبطه تشویق ایدوب جوارنده اولان عمور وباتی
اراضیسندن برخیلی یرلر آلدی وصکر (نبو) طاغی اوزرینه چیقوب
ارض کنعانی تماشا ایلدی مدت اقامتلرینك یکرمی یدنجی سنه‌سی
برادر (هارون) علیه السلام واوتوزنجی سنه‌سی (موسی) علیه
السلام (یوشع) علیه السلامی یرینه خلیفه تعیین ایتدکدنصکره وفات
ایدوب نعشی (فاعوره) یه نقل و دفن اولندی بر روایتده حضرت
(موسی) نك نره‌ده اولدیغی مجهولدر . هجرت نبویه‌دن ایکیبیك

ایکیوز یدی سنه مقدم بنی اسرائیل قومی اوکلرنده ملت قبه‌سیله سائر علامات مقدسه اولدیغی حالده (یوشع) علیه السلامک تحت امرنده اوله‌رق اردن نهرینه مواصلتلرنده مذکور نهرک صویی چکیلوب بنی اسرائیل قومی ارض کنعانه یاپلشلردر وادیٔ کنعانه داخل اولمزدن اول بنی اسرائیل اردن نهرینک شرق طرفنده بولنان مملکتلری دخی فتح ایدرك اك زیاده وادی موعوده کیرمك ایچون تشویق ایتمکده بولنان (روبیل) و (جاد) سبطلریله (مناساه) سبطنك نصفنه ترك ایتمشلردر . اردن نهرینی تجاوز ایدوب ارض کنعانه ایاق باصلدیغی کون سمادن نازل اولان مائده کسلمشدر . بو وجهله ارض مقدسه داخل اولمش اولان بنی اسرائیل یواش یواش ارض مذکوری فتح ایدرك آنی قرعه ایله اون ایکی سبطه تقسیم ایتمشلردر لاوی سبطنه اراضی ویرلمیوب کافهٔ محصولاتك عشری ترك ایدلمشدر .

« موسقوا » — وولغا نهرینک صاغطرفنده معمور وجسیم بر شهردر وقتیله روسیه قراللرینك پای تختی اولدیغندن الیوم مقدس وپای تخت ثانی طانمقده‌در نفوسی التیوز بیك نفره بالغ اولور مملکتك دائرهٔ محیطی تخمیناً یتمش درت بیك ذراع ایمش . میلادك بیك سکز یوز اونبر وهجرتك بیك ایکیوز یکرمی یدی تاریخنده فرانسز ایمپراطوری (بوناپارت ناپلیون) سمولنسق وموسقوا محاربانی قزانوب روسیه‌یی فنا حالده مغلوب ایتدکدنصکره موسقوا شهرینه‌دخی کیرمك استدیسه‌ده والی بولنان ذات همان شهری احراق ایدرك چکلمکله بوناپارت اچیقده قالدی وحین رجعتده عسکرینك چوغی صغوقدن تلف اولدی موسقوا ولایتی برملیون التیوز سکسان بیك نفوسی حاویدر .

﴿ حرف ن ﴾

« نابلس » ـ یاخود (نه اوپولیس) نام عتیق شخیم درکه اوروپالولر بوکا غلط اوله‌رق سیشم دیرلر بو شهر یك اسکیدر حضرت (سلیمان) علیه السلامك وفاتیله اوغلی (رخبعیم) جلوس ایلدکده اون ایکی سبط خلقندن اون سبطی آیریلوب (یوربعام) نامنده برینه بیعت ایتمشیدی اول وقت مرقوم یوربعام اشبو نابلسك اولدیغی محله یعنی سامریه‌نك جنوبنده وغاریزم طاغی جوارنده برشهر بنا وپای تخت اتخاذ ایدوب اسمنی (شخیم) قویدی ونیجه زمان صکره خراب اولوب الك صکره رومالولره انتقالنده ینه اعمار وروما کوچلرینه تخصیص ایدلدی . شهر مذکور شام شریفك غرب جنوبیسندن ایکیوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده‌در . یدی بیك اوچیوز طقسان طقوز نفوسی حاوی اولوب بونلردن ایکیوز قرق التیسی عیسوی اون اوچی یهودی وسکسانی سامری وباقیسی اسلامدر . بیك اوچیوز سکسان طقوز خانه ایله یدییوز اوچ دکان ومغازه وسائره . کوچك وبیوك اون درت جامع ایله درت کلیسا وایکی حورا واردر . شهر مذکور الیوم سوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده سنجاق مرکزی اولوب غایت معموردر .

« نادرشاه » ـ طهماسب قولی خانکه عجم شاهیدر میلادك بیك التیوز سکسان سکز وهجرتك بیك یوز تاریخنده مشهدده طوغدی بو ذات عادی بر اصناف اولدیغی حالده صکره بر طاقم جمعیت پیدا ایدرك سر کشلکه باشلایوب میلادك بیك یدییوز یکرمی ایکی تاریخنده بعض اختلالاتدن بالاستفاده فرقه‌سیله خراسانه کیردی ومؤخراً (حسین) شاهك اوغلو (طهماسب) شاهك خدمتنی قبول

و میلادك بیك یدییوز یکرمی طقوز تاریخنده اصفهانی ضبط ایدرك اقتدار
واداره‌یی ید انحصارینه الدی وعثمانلیلره یکدیکرینی متعاقب مغلوبیتی
اوزرینه آرپاس چاینك صول جهتی ترك ایله مصالحه‌یه مجبور اولدی
و بر مدت صکره عثمانلیلری مغلوب وطهماسبی خلع ویرینه سکز
آیلق چوجق اولان اوچنجی عباسی اجلاس و میلادك بیك یدییوز
اوتوز درت تاریخندن بیك یدییوز اوتوز التی سنه سنه قدر عثمانلیلره
قارشی شانلی محاربه‌لر ایتدی نهایت مرقوم عباسك وفاتی اوزرینه میلادك
بیك یدییوز اوتوز التی وهجرتك بیك یوز قرق طقوز تاریخنده
نادرشاه عنوانیله تخت ایرانه چقوب ایران حاجیلرینه رنجیده
اولمامق وعجم اسیرلری النوب صاتلمامق و سائر بعض شرائطله
دولت علیه‌یی مصالحه‌یه راضی ایتدکدنصکره افغان علیهنه دخی
یوریوب قندهاری و میلادك بیك یدییوز اوتوز طقوز تاریخنده
دهلی وکابلی استیلا ایدرك بر چوق مال غنائمله عودت ایلدی انجق
محاربات متمادیه سببیله ضعیف وزبونلکدن بیتاب اولان عجملر
کندوسندن متنفر اولدقلرندن میلادك بیك یدییوز قرق یدی وهجرتك
بیك یوز التمش تاریخنده کردلر علیهنه یاپدیغی بر سفرده امراسی
طرفندن قتل اولندی .

« ناصره » ـ شام شریفك غرب جنوبیسندن یوز قرق بش
وعکانك شرق جنوبیسندن اوتوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده واقع الیوم
سوریه ولایت جلیله‌سی داخلنده عکا سنجاغنه تابع برقضا مرکزیدر .
بشبیك بشیوز سکسان طقوز نفوسی شامل اولوب بونلردن بیك
بشیوز سکسان یدیسی عیسوی بشیوز التمش بشی موسوی وقصوری
اسلامدر بیك بشیوز قرق یدی خانه وایکیوز التمش ایکی دکان .

خان . مغازه وسـائره وطقوز عدد كوچك وبيوك جامع ايله اوچ
مدرسه واون ايكي كليسـا وايكي حورا واردر . حضرت (عيسى)
عليه السـلام مقتضاى ارادهٔ الهيه اوزره مصردن عودتنده بوراده
وحى ايتمكه باشلامشدر . عيسويلره نصرانى اطلاقى دين عيسـانك
بو قريه‌دن طهورينه مبتنيدر . بوراده لاتين كليسـاسى درونـده
سيدنا(مريم)عليها السلام حضرتلرينك مسكن شريفلرى ايله (يوسف)
نجار عليه السلامك محلى دنيلان افق كليسا شكلنده زيارتكاه و(عزير)
و(لوط)و(يونس)عليهما السلام حضراتنك مقامات عاليه‌لرى واردر .

« نمرود » ـ كوش بن حامك اوغليـدر آثوريلرك آثورياده
حكومت ايتديكى زماننده بو دخى حبشسـتاندن ارض كلدانه كلوب
بابلونيانك كلدانك برنجى پادشـاه وفاتحى اولدى . موسىٰ اليه تاريخ
خلقتك ايكيبيك ايكيوز سكسـان بش ياخود ايكيبيك ايكيوز اوتوز
تاريخنده يعنى ميلادك اوچبيك اوچيوز اوتوز سنه مقدمنده اجراى
حكومت ايتديكى وبابل . وقالاش . وشـانى . ورس . شـهر
قديملرينك بانيسى ايدوكى ظن اولنيور . بر روايتـده باباسى كوش
دخى حكومت ايتمشـدر نمرودك نبـوتنه قائل اولنلرده واردر .
اشبو نمرود لفظى مؤخراً برعنوان حكمنه كيروب اخلافنك اكثريسى
قبول ايتديلر . نمرود ابراهيم دخى انلردن بريدر .

« نوح » ـ عليه السلام انبياى عظامدن اولوب (آدم) عليه
السلامك ذريتى زمان سـعادتلرينه كلنجه‌يه‌قدر چوغالوب بر يوزينى
اعمـار ائلش ايدى ومرور زمان ايله حق تعالى حضـرتلرينى
اونوده‌رق حـق يولندن صاپمشـلر ايدى . هر نقدر حق يولنى
شاشـرمش اولان بنى آدمى طريق سـلامته دعوت ايچون جناب

واجب الوجود حضرتلری طرفندن پیغمبرلر ارسال اولنمش ایسه ده انسانلر نائل هدایت اوله مامشلردر بونك اوزرینه جناب خالق حقیقی حضرتلری دخی عاصیلری قهر وتنکیل ایتمشدر . بنی آدمك بر یوزدن غائب اولماسی ایچون (نوح) علیه السلامه هر بر مخلوقدن برر جفت آلمسنی حقدن واقع اولان مراد الهی تبلیغ اولنمشدر حضرت (نوح) اوامر الهیه‌یی اجرا ایتدکدنصکره طوفان واقع اولمشدر . قرق کون قرق کیجه شدتلی یغمور دوام ایدرك دره‌لر ایله دکزلر طغیان ایتمش واول مرتفع طاغلر صوالتنده قالمشدر . حضرت (نوح)ك انشا ایتدیکی سفینه اوزرنده بولنانلرك ماعداسی کافةً غرق وتلف اولمشلردر . روایته کوره صو بر یوزنده یوز اللی کون قدر طوردقدنصکره چکلمشدر وقوعات مذکوره هجرت نبویه‌دن اوچبیك درت سنه مقدمدر . حق تعالی حضرتلری حضرت (ادریس)دن صکره ابتدا حضرت (نوح) ی پیغمبر بعث بیوردی اللی یاشنده مبعوث اولوب روایته کوره طقوز یوز اللی سنه قومی ایچنده دعوتله مشغول اولدیغی حالده بو مدت ایچنده تجدد ایدن اوچ قرن اشخاصدن انجق جزئی مقداری ایمانه کلوب قصوری عناد کفریلرنده دوام واستمرار ونبی مشار الیه حقنده درلو درلو ادبسزلکلره اجتسار ایلدیلر . بو جهتله حضرت (نوح) علیه السلام انسال بشریه‌نك ایکنجیدی ابو البشر دیرلر حضرت(نوح)ك حام . سام . یافث . اسمنده اوچ مخدومی اولوب روی زمینی اعمار واسکان ایدن اقوام بونلرك ذریتلریدر . حامك بر قباحتی اوزرینه پدری طرفندن حقنده بد دعا واقع اولمش اولدیغندن نسلی زنکیجه قره اولمشدر حضرت نوحك ذریتلری دنیانك هر طرفنه

یابیلوب بر طاقم حکومتلر تشکیل ایلشلر وآز مدت ایچنده خیلی غلبه‌لك حاصل اولمشدر .

« نوشروان » ـ ساسانیاندن عجم شاهیدر . میلادك بشیوز اوتوز بش یاخود بشیوز اوتوز برنده پدری قبادك یرینه جلوس ایتدی ایرانك اك بیوك حکمدارلرندن بریدر ادارهٔ اموری درعهده ایدن نوشروانك برنجی حرکتی مذدك مذهبنده بولنانلری قتل ایله مذهب مذکوری کلیاً قالدیرمق ایدی . بو وجهله داخلی قاریشقلقلرك اوکی الندقدنصکره شرق ایمپراطوری بیوك (یوستینیانوس) ه اعلان حرب ایدرك متمادیاً اون سنه اوغراشمق شرطیله سوریه والجزیره قطعه‌لرینی کاملاً ضبط ایتمش ویوستینیانوسی سنوی اوتوز بیك التون اعطاسنه مجبور ایلشدر (نوشروان) عادل ومعارفپرور بر حکمدار ایدی وامنیت داخلیه‌یی اعاده ایتدیکی کبی اهالینك اخلاقنی دخی اصلاحه غیرت ایدر ایدی وبونك ایچون حکمایی هر طرفدن جلب ایدرك آثارینی نشر ایتدیرر ایدی از جمله هند آثار ادبیه‌سندن (کلیله دمنه) یعنی همایونامه‌یی ترجمه ایتدیرمش ایدی . حضرت فخر رسالت افندمز نوشروان دورنده دنیایه تشریف بیورمشلردر .

« نینوس » ـ آثوریا حکمدارلرندندر خلقتك درتبیك ایکیوز طقسان درت تاریخنده یعنی بابیلونیا قرالیتنی نینوه حکمدارلغی ایله توحید ایدن پدری (بلوس) ه خلف اولمسی اوزرینه عربلرله اتفاق وارمنستان حکمدارینی خراجکذار ومدیایی وباقتریانه قدر اولان بتون اسیایی ضبط ایدوب مؤخراً جنراللرندن برینك قاریسی اولان (سمیر امیس) ك یاردمیله باقتریانی دخی قبضهٔ تصرفنه

بچورمکله مزبوره‌یی تزوج ونینوه‌یی توسیع ایله کندونامنی اکا اعطا یعنی نینوه تسمیه ایلدی . سمیرامیس معرفتیله تسمیم ایدلدیکی ظن اولنور مومی الیهك میلاددن بیك طقوز یوز التمش سکز سنه مقدم کلدیکی وبدری بلوسك ایکیوز التمش سنه دنبرو ممالك آثوریه‌ده سلطنت سورن عربلری طرد ایلدیکی دخی روایات تاریخیه‌دندر .

« نینوه » ــ قدیم اسیاده بر شهردر آثوریه قرالیتنك کرسیٔ اداره‌سی ایدی نینوه پادشاهلغی دخی دینور دجله‌نك طرف یساری اوزرنده‌وبابیلونیانك شمالندن درتیوز کیلومترو بعد ومسافه‌ده‌واقع اولوب قرق بش کیلومترو محیطی وار ایدی ویتمش مترو ارتفاعنده قله‌لرله مستحکم بر سور ایله محاط اولوب التمش بیك نفوسی حاوی ایدی خلقتك ایکیبك طقوز یوز اللی درت یعنی میلادك ایکی بیك التیوز قرق سنه‌مقدمنده آثور طرفندن تأسیس وخلقتك درت بیك اوچیوز اون‌طقوز تاریخنده یعنی میلادك بیك ایکوز یتمش بش سنه مقدمنده شهره کندو نامنی ویران نینوس طرفندن توسیع ایدلمشدر عظمتی وفساد اخلاقی خرابنه بادی اولان ومیلادك التیوز یکرمی بش سنه مقدمنده قسماً هدمنه قالقیشان برنجی نابوپولاصر و سنحسار طرفندن دخی ضبط اولنمشیدی یدنجی عصرده عربلرك فتوحاتنه قدر موجود ایدوکی دخی روایت اولنور . میلادك بیك سکز یوز قرق اوج وهجرتك بیك ایکیوز اللی طقوز تاریخنده فرانسه‌لی شارل بوته نام کیمسه‌موصلك‌یکرمی کیلومترو شمال شرقیسنده تحت الارض نینوه‌نك خرابه‌سنی بولوب خیلی آنتیقه‌لر چیقارمشدر .

﴿ حرف و ﴾

« وهابی » ــ علمای حنابله‌دن نجد قطعه‌سنده کسب نفوذ ایتمش

بر كيمسه‌نك شـهرتيدر اصل اسمی محمد طاميدر ابداع ايلديكی
معتقدات باطله‌يی نشر وباشنه عشـاير عربا‌ندن بر چوق آدملر جمع
ايدرك اكثر اقطار حجازيه‌يی تهديد وخراب وميلادك بيك سكز يوز
اوچ وهجرتك بيك ايكيوز اون سكز تاريخنده مكهٔ مكرمه‌يه كيروب اهاليدن
اللهك دوسـتلريله دوسـت دشمنـلريله دشمن اولمق اوزره بيعت
آلدقدنصكره وجناب حقه تشكر ايدرمكه سـزی اسـلامه هدايت
وشركدن خلاص ايتدم زمينده بر خطبه اوقودقدنصكره شـرب
خمر وزنانك حرام اولديغنی وجماعتك تكرری ومؤذنلرك صـلاة
وسـلام كتورمسی وچبوق وناركله ايچلمسی ممنوع ايدوكنی تفهيم
واشراب ايلدی وحرم شـريفه كيرنلردن دخوليه آلدی ومقابر
متبركه‌يی كاملاً هـدم ومذهبنی قبول ايتميانلردن بر چـوق آدمی
اعدام ايتديردی واوچ سـنه صكره مدينهٔ منوره‌ده دخی مذهبنی
اعلان ايدوب مقام متبركه‌يی هدمه باشلاديغی صره‌ده روضهٔ مطهره‌يی
دخی يقمق استديسـه‌ده اهالی پك چوق رجا ايلدكلرندن يالكز انی
براقدی واوچ سنه حجاج شـام شريفدن ايلرو كيده‌ميوب عودته
مجبور اولدی اخيراً يعنی ميلادك بيك سكز يوز اون اوچ وهجرتك
بيك ايكيوز يكرمی سكز تاريخنده مصر واليسی مرحوم (محمد علی)
پاشـا طرفندن قوهٔ حربيه ايله جمعيتلری تدمير وخطهٔ حجازيه لوث
چركاب تسـلطلرندن كاملاً تطهير ايدلدی واوصره‌ده طوتيلان
رئيسلری عبدالله بن سعود عونه‌سيله برابر درسعادته اعزام واعدام
اولندی (وهاب) نجد قطعه‌سنك جنوب غربيسنده و (عماريه)
سلسلهٔ جبالنك جهت شرقيسنده بر ولايتدر .

﴿ حرف ه ﴾

« هابل » ـ حضـرت آدمك ایکنجی اوغلویدر . قرنداشـی قابلدن بر سـنه صکره دنیـایه کلش ویوز یکرمی التی یاشـنده قتل اولنمشدر .

« هرات » نام قدیمی (آریا) ـ افغانسـتانده مستحکم بر شهر اولوب (سـینهٔ روی زمین ، یاخود (خراسـان شـرقی) دیرلر (هرات ، ایالتنك مرکزیدر وکابلك شمال غربیسندن التیوز قرق کیلو مترو بعد ومسـافه‌ده وبر بیوك صحرا اورته‌سـنده واقع ویوز بیك نفوسی جامعدر بر چوق بازارلری وجامعلری وکاربان سـرایلری وحماملری واقمشهٔ حریریه وقطنیه فابریقه‌لری و شال وحالی وکل یاغی اعمالاتی واردر وتجـارتی غایت جسیمدر . هراتك اسـکندر رومی زماننده موجود ایدوکنی تاریخلر بیان وادعا ایتمکده‌در . اسـیانك تملکنی بینلرنده منازع فیه طوتان مختلف حکمدارلر جوراسنی تخریب ایلمشلردر میلادك بیك یوز اللی وهجرتك بشیوز قرق بش سنه‌سندن میلادك بیك ایکیوز یکرمی وهجرتك التیوز اون یدی تاریخنـه قدر مقر اتخـاذ ایدن غوریلر ومؤخراً جنکیز وتیمورلك وعجملر ضبط ایدوب میلادك بیـك یدییوز اون بش وهجرتك بیك یوز یکرمی سکز تاریخنده افغانلر بونلردن آلدیلر ومیلادك بیك یدییوز اوتوز بر تاریخنده نادر شاه الدیسه‌ده اون سـکز سنه صکره افغان حکمداری (احمد)شاه تکرار استرداد ایلدی .

« هارون » علیه السلام ـ حضرت (موسی) نك برادریدر . (موسی) علیه السـلام مدینده بولندیغی مدتجه مشـار الیه مصرده

(لاوی) قبیله‌سی ایچنده قالوب صکره جمله‌سی بنی اسرائیل ایله برابر چیقمش ومؤخراً حضرت (موسی) طرفندن تیهده انشا ایدیلان قبة الشهاده‌نك کوهن اعظم لقبیله اداره‌سنه مأمور اولمشدر . وفاتی یوز یکرمی اوچ یاشنده اولوب حضرت (موسی) دن اوچ سنه اولیدر بنی اسرائیلك جناب (هارون)ه زیاده محبتلرندن ناشی (هارون)ی‌سن تلف ایتدك دیو (موسی) یه افترایه قالقشملریله جناب حق اجلیله وفات ایلدیکنی اشعار بیوردی . بنی اسرائیلك ذبح قرابین وسائره مثللو معاملات دینیه‌لری جناب (هارون)ك سلاله‌ٔ ذکورندن بایلك طوغانلره مختص اولوب فقط بونلر عیوب طبیعیه‌دن مبرا اولمق شرط ایدی والبسهٔ مخصوصه‌لری وار ایدی . (هارون) متحمل وصبور وفوق الغایه حلیم ایدی قبری بریهٔ سیناده (شویك) طاغنده‌در .

« هارون الرشید » خلفای عباسیه‌دندر میلادك یدییوز سکسان التی و هجرتك یوز یتمش تاریخنده جلوس ایدوب یکرمی اوچ سنه کار فرمای اورنك سلطنت وخلافت اولدی . هارون الرشید تاریخده علی العموم اسلام حکمدارلرینك اك مشهورلرندن بری وبلکه برنجیسیدر . دها شهزاده ایکن اردو ایله شرق ایمپراطورلغی اوزرینه هجوم ایدرك مظفراً اسکداره قدر کلمش وبر مدت استانبولی محاصره ائلمش ایدی . خلافتی اثناسنده دخی قیصرلر مقام خلافته هارون نامنه اوله‌رق ضرب اولنمش سکه ایله ویرکو ویررلر ایدی . هارون الرشید دوری خلافت عباسیه‌نك اك پارلاق زمانیدر . وقتنده ممالك اسلامیه بحر محیط آتلاسیدن چین ممالکنه وقفقاسیه سلسله‌سندن محیط هندی ایله افریقا اقالیم مجهوله‌سنه قدر ممتد ایدی

واسکندرلر وقیصرلر وسزوستریسلر ممالکنك حدودی هر طرفدن تجاوز اولنمشیدی . هارون الرشید طبعاً دخی عادل عالیجناب تبعه پرور برذات ایدی . تبدیل قیافتله وزیری مشهور جعفر البرمکی ایله برابر دائما بغداد ایله جوارنده طولاشیر وبو وجهله اهالینك دردلرینه کسب وقوف ایدرك دوا بولمغه غیرت ایدر ایدی . دورندهکی رفاه کندیسنك بو اطواری جعفرك حسن خدمتی وانك بعده خاندانیله برابر اوغرادیغی فلاکت وقوعات مؤثرهدن اولمغله بیك بر کیجه مثاللرینی تنظیم ایدن ادبا هارون ایله جعفری قهرمان اتخاذ ایدرك هپ دور مذکوردن بحث ایتمشلردر . هارون الرشید شرقه سفر ایتمش ایکن خراسانده کائن طوس شهرنده وفات ایتمشدر .

« هود » علیه السلام ــ لقبی نبی الله نام دیکری (عابر) در . شالح بن ارفخشد صلبندن زیور افزای مهد شهود اولدی صباحت وملاحت کاملهسی وشخصاً حضرت (آدم) علیه السلامه مشابهتی وار ایدی غایت عابد زاهد سخی مشفق بر ذات اولوب اره صره تجارتله دخی اشتغال ایدردی وشریعتی نوح علیه السلام شریعتنه موافق ایدی . معجزات باهرهسندن بری مبعوث اولدیغی قوم عاد او خوالیده سنك خارادن عبارت اولان بر طاغك اغنام ومواشی او تلامق اوزره مرعایه تحویلنی دلیل صحت رسالتی اولهرق استملریله دعا ایلدکده درعقب قبالر خاکه منقلب واوزرنده بر خیلی چشمهلر منشعب اولهرق عادتا برکلزار دلشکار رسمنی آلدیسهده کوکللری طاشدن دهاقتی اولان بنو عاد پر عناد بونکلهده تبدیل آیین باطله التفات یوزی کوسترمیوب نهایت یوم نحسده صرصر قهر الهی ایله زیر وزبر اولمشلردر . مشار الیه

حضرتلری خلقتك اوچبيك يوز اون ايكی تاريخنـده يعنی ميلادك ايكيبيك درتيوز سكسان ايكی سـنه مقدمنده يوز التمش درت ياخود يوز اللی ياشنده تشريف عالم بقا بيوردقلری وقبر شريفی حضرموتده ياخود مكهٔ مكرمه‌ده حجر نام محلده اولديغی ويوم نحس مستمرك آيك صوك جهارشنبه‌سنه مصادف ايدوكی مرويدر .

﴿ حرف ى ﴾

« يافه » ــ قدس شريف سنجاغی داخلنده قضا مركزی اولوب قدسك شمال غربيسندن قرق وعكانك جنوب غربيسندن يوز يكرمی كيلومترو مسـافه‌ده‌در . ثلثانی اسـلام اولمق اوزره التيبيك نفوسی جامعدر . شـهر دكزه طوغری ايلروليان بر ديل اوزرينه درجه درجه باپلمشدر مقدملری خراب برقلعهٔ داخليسی وار ايديسـه‌ده فی زماننا هيچ بر ايشـه يراميه‌جغی فنأ تبين ايلـكله بعد الاسـتيذان شرفتعلق بيوريلان ارادهٔ حضرت پادشـاهی اوزرينـه پارچه پارچه طالبنه فروخت اولنه‌رق يالكز بر برج براقلمشـدركه مذكور برجك اوزرينه رديف دبوی انشا ايدلمشدر متعدد جامعلری ايله عيسوی وموسـوی جماعتنه مخصوص دخی معبد خانه‌لری وجوارنده نفيس يمش اغاجـلريله مالأ مال باغچـه‌لری واردر . تجـارتی جسيمجه ومحصولی بغدای. برنج. كتان بزی. صابون. ياغ . پورتقال. ليمون كبی شيلردر . يافه غايت قديم اولديغی جهتله (نوح) عليه السلامك زماننده قالمه‌در ديرلر ويهـوديلر لطيف معناسـنه اوله‌رق (ژويه) ديرلر . بوشهر ازمنه متقدمه‌ده برچوق محاصراته دوچار اولدی ومصرليلر وآثوريلر طرفـندن ضبط و احراق وسپاسـيوس نام روما جنرالی

طرفندن تخریب واون ایکنجی عصرده صلیبیون طرفندن ضبط اولندی ودها صکره مصریلردن دولت علیهٔ عثمانیه‌یه کچدی . میلادك بیك یدییوز طقسان طقوز وهجرتك بیك ایکیوز اون درت تاریخنده فرانسزلر بوناپارت قومانداسنده اولدیغی حالده بوشهری ضبط ایلدیلر ایسه‌ده علت‌وبادن پریشان‌اولدیلر ومیلادك بیك‌سکز یوز اوتوز سکز وهجرتك بیك‌ایکیوزاللی‌اوچ تاریخنده‌وقوعبولان برحرکت‌ارض‌شهرك قسم‌اعظمنی‌خراب ایدوب اون‌اوچ بیك کشی‌انقاض التنده قالدی .

« یحیی » بن‌ذکریا علیهما السلام ــ جناب(ذکریا) کندولرندن چوجق اولمیه‌جق درجه‌ده اختیار اولدیغی حالده واجب الوجود حضرتلرندن برولد صالح‌رجا ایتمکله‌حضرت(یحیی)حضرت(عیسا)دن بش‌التی آی اول زیب کهوارهٔ وجود اولمشدر . حضرت(عیسی)علیه السلامك تیزه زاده‌سی ایدی حضرت (یحیی) مقتضای شان رسالتلری اوزره‌متصف‌اولدقلری‌صفت سامیهٔ تقوی‌وورع وخوف‌اللهدن ناشی درون شهری ترك ایله اکثر ایام طاغ وصحرالرده کزوب آغلر وخلقی طریق حقه ترغیب وارشاد ایدر ایدی جناب حق (مصدقا بکلمة من الله وسیداً وحصوراً ونبیاً من الصالحین) دیو مدح وثنا بیورمشدر . رومالیلر طرفندن فلسطینده عتوره وجلیله والیسی بولنان (انتی پاطره هردوس) قز قرنداشی قزی وبر روایتده اوکی قزی (هردانا) یی زیاده‌سیله سودیکندن هر نقدر آلمق ایچون (یحیی) علیه السلامدن مساعده طلب ایلمش ایسه‌ده حرام وممنوع اولدیغنی بیان ایلمسی اوزرینه قزك اناسی مشارالیه حضرتلرینه کین و عداوت باغلامش ایدی هردوس ایسه مومی‌الیهایی بهر کون حضورینه جلب ایله مراد ایلدیکی خصوصاتدن بر دانه‌سنك اجراسنی امر ایلکده

اولدیغندن هردانانك والدەسی بونی فرصت عد ایدرك هردوسك حضورینه چیقدیغی وقت (یحیی) علیه‌السلامك مبارك سر سعادتلرینی طلب ایلسی ایچون قزینه تعلیم ایلش اولدیغندن مومی الیها اولوجهله هردوسدن مشار الیه حضرتلرینك سر سعادتلرینی طلب ایلش ایسه‌ده هردوس (یحیی) علیه السلامك پیغمبر ذیشان اولدیغنی بیان ایدرك‌رد ایله‌غیری برشی طلب ایلسنی‌امر ایلشدر بر کون هردوس عالم آبده ایکن هردانایی والدەسی خانئه کمال تزییناتله هردوسك یانه کوندرمش هردوس مزبورەیی کوردیکی آنده عقلی باشندن فرلایوب همان قزك الندن طوتەرق یقینلق ارزوسنده بولنمش ایسه‌ده(یحیی)علیه السلام اعدام اولنمدقجه تسلیم اولمیه‌جغنی بیان ایلسی اوزرینه درحال مشار الیه حضرتلرینك بقتلیله سر سعادتلرینك بر تپسی اوزرنده کتورلمسنی امر ایلش ومشارالیه حضرتلرینك سرسعادتلری تپسی اوزرنده هردوسك حضورینه کتورلمش ایسه‌ده (یاهردوس شرعاً حرام وممنوع اولدیغنی اولجه بیان ایلدیکم جهتله زنهار بو قزه تقرب ایله) نداسی شهید مظلومك سر سعادتلرندن چیقار چیقمز هردوس فنا حالده قورقەرق وایتدیکنه پشیمان اولەرق اول انده قزی حضورندن‌طرد وتبعید ایلشدر . روایت مشهورەیه کوره مشارالیهك سر سعادتلری، شام شریفده جامع امویه داخلنده وید مؤید مبارکی بیروتده جامع کبیر درونده مدفوندر . مشار الیهك شهادتی رفع جناب (عیسا)دن از بر مدت صکرەدر . حضرت (یحیی) علیه السلام (عیسی) علیه السلامی نهر اردنده تعمید ایلدیکی ایچون عیسویلر بیننده تعمیدجی دیو مشهوردر .

« یزید » ــ معاویه‌دنصکره اوغلی ولی عهدی بولنان یزید

ميلادك التيوز يتمش طقسوز وهجرتك التمش تاريخنده تلويث تخت سلطنت ايلمشدر . يزيدك ذاتاً شخصي واخلاقي غايت چركين اولديغي كبي سياهه مائل اولان اسمر يوزنده‌كي چيچك بوزوقلري دخي چهره‌سني مستكره بر حالده بولندير ايدي . كندوسي وجودجه شيشمان طبيعتجه قيدسز ذوق وصفايه عيش وعشرته ظلم واعتسافه مائل غريب بر مخلوق ايدي . بوندن اكلاشلديغي اوزره يزيدك هيچ بر سويله‌جك يري يوق ايكن معاويه‌نك مرقومي سومسنه وآني نائل خلافت ايچون شريعت غرايه قارشو حركتده بولنمسنه حيرت ايتامك مشكلدر . معاويه حين وفاتنده شويله بر نصحتده بولنمشدر امور دولته نظام ويروب عرب وعجم سركشلريني زير ربقهٔ اطاعته ادخال ايلدم ، بونلردن سكا هيچ كيمسه مخالفتده بولنمز . انجق درت كيمسه‌دن قورقيورم انلرده (حسين) بن (علي) و (عبداه) بن (زبير) و (عبداه) بن (عمر) و (عبداه) بن (جعفر) در عراق اهاليسنك حضرت (حسين) ه بيعت ايده‌جكلري پك محتملدر . اكر ظفرياب اولور ايسه‌ك حقنده حسن معامله‌ايليه‌سن زيرا مشار اليهك خلافته چوق حقي واردر (عبداه) بن (زبير) ايسه تلكي كبي حين حاجتده تملق ايدوب فرصت بولدقجه ارسلان كبي هجوم ايدر فرصت دوشيره بيلير ايسه‌ك آني پارچه پارچه ايليه‌سك كربلا حادثهٔ مؤلمه‌سي بو نصيحتك نتيجه‌سي ايدي . حادثهٔ مذكوره‌دن صكره حرمين اهاليسي يزيده قارشو بعض نمايشلرده بولنديغي ايچون يزيد مدينهٔ منوره‌يي يغما ايتديرمش ومكه‌يي دخي ياقمشدر . يزيد اوچ بچق سنه انواع فسق ومظالمه اجتسار ايتدكدنصكره صفحهٔ عالم زندكانيدن رفع وجود خباثت آلود اولمشدر .

« يعقوب » عليه‌السلام ــ (ابراهيم)عليه‌السلامك وفاتندنصكره (اسحق)عليه‌السلام پدرينك مقامنى طوتمشدر فقط حضرت(اسحق)دن صكره رسالتك ولد كبيرى اولان عيصه انتقالى مأمول ايكن لحكمة حق طرفندن (يعقوب) عليه السلامه توجيه اولنمشدر . بوسببه مبنى عيص (يعقوب) عليه السلام حقنده سوء قصد ايتمكه نيت ايلمش اولديغندن (يعقوب) دايسى لابانه نزدينه عزيمت‌ايلمشدر . (يعقوب) عليه السلام دايسنك كوچك كريمه‌سى (رحيله) يه ميل ومحبت ايدرك پدرندن طلب ايتمش ايسه‌ده لابانه انجق التى سنه كنديسنه خدمت ايتديكى حالده ويره‌جكنى بيان ايتمشدر . حضرت (يعقوب) موافقت ايدرك التى سنه‌خدمت ايلمش وخدمتنى اكمالدن صكره پدرندن تكرار رحيله‌يى ايسته‌مشدر . لابانه ايسه بيوك كريمه‌سى طورر ايكن كوچكنى ويرمك عادت دكلدر بهانه‌سيله رحيله‌نك يرينه (ليا) يى ويرمشدر . حضرت (يعقوب) التى سنه دها خدمت ايدرك رحيله‌يه دخى نائل اولمشدر . مشار اليه حضرتلرينك برنجى زوجه‌سى ليادن وايكنجى زوجه‌سى رحيله‌دن وايكى جاريه‌دن اون ايكى اولاد ذكورى دنيايه كلمشدر . بنى اسرائيل قومى اون ايكى سبطه تقسيم اولنمشيدى وقوم مذكور (يعقوب) عليه السلامك اون ايكى اولادندن ظهور ايلمشدر . حضرت(يعقوب)ميلادك بيك طقوز يوز التمش سنه مقدمنده تولد ايدوب يوز قرق ياشنده مصرده ارتحال دار بقا ايتمش ايسه‌ده وصيتى موجبنجه خليل الرحمانده اجداد بولنان مشهد جناب (ابراهيم) و (اسحق) عليهما السلامك مدفون اولدقلرى محله نقل ايله دفن ايدلمشدر .

« يمن » ــ عربستان شبه جزيره‌سنك جنوب غربيسنده

واقع بر قطعـهٔ جسیمه‌درکه غرباً بحر احمر جنوباً عدن کورفزی شرقاً حضر موت شمالا حجاز ولایتیله محدوددر . شمالدن جنوبه یدییوز اللی بش کیلومترو طولی واوچیوز اللی کیلومـترو عرضی وتخمیناً ایکی ملیون درت یوز اللی بیك یوز اللی نفوس موجوددر .
قطعهٔ مذکوره علی العموم اوچ قسمه منقسم اولوب بونلردن برنجیسی جهت غربیسـندن واقع (حبط) تسمیه ایدیلان قوم صحراسندن عبارتدر ایکنجیسی وسطده کائن (تهامه) دنیلان طاغلر ایله اووه‌لردن عبارتدرکه اشـبو قسـم نهایت درجه‌ده محصولداردر اوچنجیسی جهت شرقیده واقع سرا تسمیه اولنان جبال متسلسله‌درکه اوزرلری عارضه‌لی بر طاقم محللر ایله طاغلردن عبارت اولوب غایت معمور ومحصولداردر یمن قطعه‌سـی بر ارالق حبشیلر طرفندن اسـتیلا اولندیغنه بناء سلالهٔ تبابعه‌دن (سیف ذی یزن) میلادك بشـیوز یتمش بر تاریخنده فرس ملکی نوشروانه التجا واستمداد ایدوب اودخی بر مقدار عسکر ایله اعانه ایتمش ومومی الیه بو سـایه‌ده حبشیلری دفع ایدوب فقط ملوك فرسك حمایه‌سـنی قبول ایتمش ایدی صکره اسلامك اورالرده دخی انتشاری مناسبتیله خلفای راشدین طرفلرندن عامللر کوندرلدی وهجرتك ایکیوز اوچ تاریخنده بنی زیاد ودرت یوز اللی بش تاریخنده بنی صلیح وبشیوز التمش طقوزده ایوبیه والتیوزده حمزویه و التیوز یکرمی التیده بنی رسول وسـکز یوز اللی سـکز تاریخنده آل طاهر خطهٔ یمانیه‌نك بعضاً عمومنده وبعضاً براز محللرنده حکومت سوروب میلادك بیك بشـیوز درت وهجرتك طقوز یوز اون تاریخنـده امامت عامریه ظهوره کلدی بو ذات مصـرلیلرك اولطرفده اولان نفوذینی کسـر ایلدیکـده عاقبت صنعاده مصر

عسكرينه مغلوب ومقتول اولديغندن امامتى قاسم ومطهر ومؤيد
نام متغلبه يدلرينه كچوب بونلرك جملهسى مصر ودرسعادتدن كوندريلان
وزرا وعساكر ايله يكرميشر اوتوزر سنه اوغراشوب كاه غالب وكاه
مغلوب اولديلر نهايت ميلادك بيك سكز يوز اوتوز بش وهجرتك
بيك ايكيوز اللى بر تاريخنده مصر واليسى محمد على پاشا ينه عسكر
كوندروب تهامه وتعزى عسيرلولردن الديسهده دولت عليه ايله
ياپديغى معاهده موجبنجه ينه تركه مجبور اولدى دولت عليه ايسه
قطعهٔ مزبورهنك ادارهسنى يرلو شيخلردن بر ذاته حواله ايدوب
لكن مومى اليه حسن محافظهيه مقتدر اولهمديغندن يمن كاملاً
طوائف ملوك هيئتنه كيرهرك بر طاقم مشايخ بيننده تقسيم اولندى
وكيفيت درسعادتدن خبر النديغى كبى هر نقدر عسكر كوندرلدى
وشريف مكه ايله مخابرات جريان ايتديسهده بويله لكله استردادى
ممكن اولهميهجغى اكلاشلديغندن وصكره كوندريلان بش التى قدر
واليلر دخى ميلادك بيك سكز يوز اللى سكز وهجرتك بيك ايكيوز
التمش بش تاريخنده يالكز ساحلده بر قاچ مملكت الهبيلوب ايلرو
واره مدقلرندن وعسير شيخى (محمد بن عايض) اخيراً بو مملكتلرى
دخى محاصره ايلديكندن دولت عليه ميلادك بيك سكز يوز يتمش
وهجرتك بيك ايكيوز سكسان يدى تاريخنده بيوك بر قوت ارسالنه
مجبور اولدى واشبو قوت سايهسنده وايكى سنه ظرفنده فتح اولنوب
بر اردو وبر جسيم ولايت تشكيل اولندى .

يمن ولايتى شمديلك مركز ولايت صنعا اولمق اوزره درت سنجاغه
منقسم اولوب بونلردن بر نجيسى حده . كوكبان . عمران . حجه .
مناخه . زمار . آنش . رداع . يريم نامليله طقوز قضاى محتوى

صنعا سنجاغيدر . ايكنجيسى مخا . قعطبه . آب . عدين . حجريه .
نامليله بش قضاى حاوى تعز سنجاغيدر اوچنجيسى بيت الفقيه .
زبيد . زيديه . لحيه . ابوعريش . باجل . جبل ريه . حجور يمانى .
نامليله سكز قضاى محتوى حديده سنجاغيدر . دردنجيسى محائل .
رجال المع . قنفده . بنى شهر مركز حكومتى (غاز) . غامد (مركز
حكومتى (رغدان) . صبيا . نامليله التى قضاى حاوى عسير
سنجاغيدركه مركز حكومتى (ابها) شهريدر .

« يوحنا » ياخود يوانيس ـ حواريوندندر . جليلهده واقع
بيت صيداده طوغوب اوراده بالقجيلق ايدر ايدى يكرمى بش ياشنده
حضرت (عيسى) طرفندن تلميذلكه قبول اولنوب مشار اليهك كافهٔ
معجزاتنده حاضر بولندى بعد الرفع انجيلى وعظه باشليوب مؤخراً
آسياى صغرايه وپارتلره قدر تعميم دين ايچون كتديكى حالده ميلادك
طقسان بش تاريخنده اياسلوغده توقيف وروما يه كتوريلوب اوراده
قاينار ياغ ايچنه القا اولندى لكن برتأثيرى كورلمديكندن پاتموس اطهسنه
نفى ايديلوب بر مدت صكره اورادن تخليص كريبان ايدرك اياسلوغه
عودت واوراده يكرمى بر بابى مشتمل انجيلنى روم لسانى اوزره
يازوب ميلادك يوز بر تاريخنده عالم فنادن رحلت ايلدى انجيلندن
ما عدا اوچ عدد رسالهسى دخى واردر هر سنه كانون اولك يكرمى
يديسنده يورطيسى طوتيلور صورت مثاليهسى قرتالدر .

« يوربعام » ـ حضرت سليمان عليه السلام زماننده قدس
واليسى ايكن برمادهدن طولايى مصره فرار وفرعون (شيشاق) ك
قزينى تزوجله اوراده قرار ايلشيدى . حضرت سليمانك وفاتندن
صكره اوغلى رحبعام زماننده مصريلرك اعانهسيله بنى اسرائيل ايچنه

تفرقه دوشــوروب خلقتك بشبيك التيوز اوتوز اوچ تاريخنده اون ايكى ســبط اسرائيليلردن اونى كندو طرفنه جلب وشخيمده دولت اسرائيليه نامنه بشقه‌جه برحكومت تشكيل ورحبعامك زير تابعيتنده اوله‌رق دولت يهوديه ناميله قدســده قلان ايكى ســبط اهــالى ايله كورشمامك ايچون تبعه‌سنى بيت مقدس زيارتندن منع وتحذير ايدوب اكا مقابل مصريلرك اعتقادى اوزره يايديرديغى ايكى بوزاغى تمثالنه پرستش ايتملرينى امر وتشهير ايلدى سلطنتى اون سكز سنه‌در .

« يوسف » عليه الســلام ـ حضرت (يعقوب) رحيله‌يى زياده ســوديكى كبى رحيله‌دن تولد ايدن حضرت(يوسف)حقنده‌دخى زياده‌ســيله توجه ومحبت اظهار ايدر ايدى . بونك ايچون حضرت (يعقوب)ك سائر اوغللرى حضرت(يوسف)ك مظهر اولديغى توجهه حسد ايدرك مشــار اليهه كين وعداوت بغلامشــلر ايدى . هله حضرت يوســفك (كنديسـنك ايلروده پك بيوك بر حكم ونفوذ صــاحبى اوله‌جغى وبرادرلرينك كنديســنه اطاعت ايده‌جكلرى) حقنــده كورديكى رؤيا اشــبو عداوتك تزايدينى موجب اولمشــدر بر كون حضرت يوســفى برادرلرى قيره كتورمك اوزره پدرندن مأذونيت ايسته‌دكلرى صره‌ده حضرت يعقوب صحراده يوســفه مقيد اوليه‌رق قورده يديره‌جكلرينى بيان ايله رخصت ويرمامك ايسته‌مش ايسه‌ده قرنداشــلرينك كوســتردكلرى تأميناته مبنى يوســفك دخى برلــكده صحرايه عزيمتنه موافقت بيورمشــلردر . بونلر صحرايه چيقدقلرنده حضرت يوســفى نابلســك جوارنده واقع واليوم بئر يعقوب ناميله معروف اولان قيويه آتمشلر وصكره پدرلرينى آلداتمق ايچون يوسف عليه السلامك كوملكنى قوزى قاننه باتيروب عودتلرنده (يوســفى

قورت يدى) قوليله حضرت يعقوبه تقديم ايلمشلردر (يوسف) عليه السلام قيوده ايكن صحرادن كچمكده بولنان كاربانك صو آلمق ايچون مذكور قيويه ايندير دكلرى قوفه ايله قيودن چيقمش ايسه ده مشار اليهك حسن وجمالى كاربان خلقنك حيرتنى موجب اولمغله مشار اليهى كوله‌در ديو صاتوب منتفع اولمق اوزره يكديكرينى تبشير ايدرك (يوسف) عليه السلامى برابر آلوب مصره عزيمت ايتمشلردر . اول وقت (يوسف) عليه السلام سناً اون سكز ياشنده وشخصاً ياقيشقلى ايدى . (يوسف) عليه السلام مصرده حكمدارك وزيرى اطفير طرفندن آلنمش وابتدالرى پك زياده التفات كورمشدر . فقط وزيرك زوجه‌سى زليخا حضرت يوسفه تعشق ايدرك مشار اليهدن مقابله كورمديكندن بر طاقم مفتريات واسطه‌سيله زوجنه مشار اليهى حبس ايتديرمشدر . حضرت يوسف محبوسخانه‌ده بر مدت قالدقدن صكره برائتى تبين ايتمكله چيقاريلوب بر مأموريت مهمه‌يه تعيين اولنديغندن پدر ومتعلقاتنى مصره كتورده‌رك ارض جاسانه اسكان ايلدى بعده زمان آتش عشقيله جكر كباب وامتداد ايله وحسرتدن كركى كبى دوچار اضطراب اولان زليخايى ارادهٔ الهيه ايله تزوج ايدوب مشار اليهادن ياخود ديكر برحرمندن افرايم ومنشا نامنده اوغللرى اولدى وبو اوغللرينى واوغلنك سلطنتنى پدرى يعقوب عليه السلام كوروب چوق دعا ايتدى ونهايت خلقتك اوچبيك سكز يوز اوتوز اوچ تاريخنده يعنى ميلادك بيك يديوز التمش ايكى سنه مقدمنده بنى اسرائيل نواحيسندن (اون) شهرنده يوز اون ياشنده وفات ايدوب مؤخراً نعش پاكى (حبرون) ياخود خليل الرحمانه نقل اولندى .

« يوشع » عليه السلام ــ انبياى بنى اسرائيلدن اولوب نون بن

افرايم بن (يوسف) عليه السلامك اوغلی وحضرت (موسی) نك همشيره زاده‌سيدر دائما حضرت (موسی) ايله برابر بولندقلرندن قرآن كريمده (فتای موسی) عنوانيله ذكر اولندی . اريحا قلعه‌سنی تفتيش ضمننده بنی اسرائيل طرفندن كوندريلوب (قال رجلان من الذين يخافون) آيت جليله‌سنده بيان بيوريلان ايكی ذاتك بريسی دخی اشبو (يوشع) عليه السلامدر مشار اليه حضرتلری (موسی) نك خلقتك اوچ بيك طقوز يوز سكسان طقوز تاريخنده يعنی ميلادك بيك التيوز بش سنه مقدمنده وفاتی كونی وصيتی موجبنجه بنی اسرائيله حاكم اولوب يكرمی بش سنه اجرای حكومت وبومدتده اردن نهرينك جهت غربيسنده اوتوز برحكمداره غلبه ايله ملكلرينی اون ايكی سبط تبعه‌سی بيننده تقسيم ايدرك خلقتك درت بيك اون درت سنه‌سنده يوز اون ياشنده داربقايه رحلت ايلدی . اصل اسمی (يشوع)اولوب(يوشع) بوندن معربدر مقرحكومتی(سيلو) نام قصبه ايدی حين وفاتنده كمسه‌يی خليفه تعيين ايتمديكندن بنی اسرائيل برمدت (سان هدرين) نامنده بر مجلس معرفتيله اداره اولنمشلر ايدی .

تمت

سوريه ولايتی مطبعه‌سنده طبع
اولنمشدر

سنه ١٣٠٥

﴿ فهرست سیاحتنامه ﴾

فهرست معلومات تاریخیه و جغرافیا

فهرست

فهرست

فهرست